

Dochody i warunki życia ludności Polski – raport z badania EU-SILC 2021

Incomes and living conditions of the population of Poland
– report from the EU-SILC survey of 2021

Dochody i warunki życia ludności Polski – raport z badania EU-SILC 2021

Incomes and living conditions of the population of Poland
– report from the EU-SILC survey of 2021

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2023

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Społecznych
Statistics Poland, Social Surveys Department

pod kierunkiem
supervised by

Piotr Łysoń

Zespół autorski

Editorial team

Departament Badań Społecznych GUS:

Magdalena Fijałkowska-Kaczorowska, Bogusława Gawza, Marek Kowalewski, Renata Łokietek, Joanna Wawrzyniak

Urząd Statystyczny w Łodzi - Ośrodek Warunków Życia i Badań Ankiety:

Justyna Bortnowska, Aleksandra Kusy, Kinga Molasy

Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS: Robert Wieczorkowski

Urząd Statystyczny w Łodzi – Ośrodek Statystyki Matematycznej: Dorota Cybart-Napiórkowska, Tomasz Piasecki

Prace redakcyjne

Editorial work

Magdalena Fijałkowska-Kaczorowska, Bogusława Gawza, Marek Kowalewski, Renata Łokietek, Joanna Wawrzyniak,
Justyna Bortnowska, Aleksandra Kusy, Kinga Molasy

Tłumaczenie

Translation

Helena Jakubowska, Agata Kaczmarek-Firth

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Renata Łokietek

Magdalena Fijałkowska-Kaczorowska, Bogusława Gawza, Marek Kowalewski, Joanna Wawrzyniak,
Justyna Bortnowska, Aleksandra Kusy, Kinga Molasy

e-ISSN 2956-3240

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

PRZEDMOWA

Publikacja zawiera wyniki Europejskiego Badania Warunków Życia (EU-SILC). Badanie przeprowadził Główny Urząd Statystyczny i 16 urzędów statystycznych w okresie od 1 października do 8 grudnia 2021 r. Zmiana terminu ankietyzacji podyktowana była koniecznością odciążenia sieci ankietarskiej w okresie realizacji Narodowego Spisu Powszechnego (NSP 2021), tj. II i III kwartale (kwiecień – wrzesień).

Opracowanie składa się z części opisowej zawierającej uwagi metodyczne dotyczące badania EU-SILC 2021, części analitycznej oraz części tabelarycznej. W publikacji ujęto także opis i wyniki zrealizowanego modułowego badania „Ocena zaspokojenia potrzeb dzieci w aspektach ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym”.

Uwagi metodyczne obejmują informacje ogólne o badaniu, opis schematu losowania próby i uogólniania wyników, informacje o jakości i imputacji danych. Zawierają również podstawowe pojęcia i definicje zarówno z badania zasadniczego jak i badań modułowych realizowanych na wspólnej z badaniem EU-SILC próbie. Część analityczna obejmuje zagadnienia nierówności dochodowych pomiędzy gospodarstwami domowymi z uwzględnieniem liczby osób wchodzących w ich skład.

W tablicach zamieszczono wyniki dla gospodarstw domowych z zakresu: przeciętnych rocznych dochodów ekwiwalentnych netto, subiektywnej oceny sytuacji finansowej, trudności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, sytuacji mieszkaniowej, zdrowia osób w wieku 16 lat lub więcej, według:

- grup społeczno-ekonomicznych ludności oraz gospodarstw ogółem,
- klasy miejscowości,
- makroregionów (NUTS 1),
- regionów (NUTS 2).

Dodatkowymi przekrojami dla osób są:

- wiek;
- płeć;
- poziom ukończonego wykształcenia.

Publikacja została przygotowana przez zespół pracowników wydziału prowadzącego badanie EU-SILC w Departamencie Badań Społecznych GUS oraz pracowników Ośrodka Warunków Życia i Badań Ankietyzacyjnych w Urzędzie Statystycznym w Łodzi.

W pracach nad przygotowaniem badania i opracowaniem jego wyników brały również udział osoby z Departamentu Programowania i Koordynacji Badań, Centrum Informatyki Statystycznej GUS oraz Ośrodka Statystyki Matematycznej Urzędu Statystycznego w Łodzi.

Serdeczne podziękowanie składamy wszystkim osobom, bez których badanie nie mogłoby być zrealizowane. Dziękujemy respondentom, którzy zechcieli udzielić odpowiedzi i poświęcili swój cenny czas, ankieterom, koordynatorom i kierownikom we wszystkich województwach, którzy rzetelnie wykonali swoją pracę, a także dyrekcji i pracownikom Urzędu Statystycznego w Łodzi.

Będziemy zobowiązani za wszelkie uwagi i sugestie odbiorców opracowania, które pozwolą na dalszą poprawę jakości oraz rozbudowę publikacji w kolejnych edycjach. Mamy nadzieję, że wyniki badania zawarte w publikacji będą dla Państwa cennym źródłem wiedzy o warunkach życia w Polsce i umożliwią porównania z innymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

dr Piotr Łysoń
Dyrektor
Departamentu Badań Społecznych

PREFACE

The publication contains the results of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) survey. The survey was carried out by the Central Statistical Office and 16 statistical offices in the period from October 1 to December 8, 2021. The change in the date of the survey was dictated by the need to relieve the surveying network during the implementation of the National Census (NSP 2021), i.e. 2nd and 3rd quarter (April - September).

The paper consists of a descriptive part containing the methodological remarks on the EU-SILC 2021 survey, an analytical part and a tabular part. The publication also includes the description and results of the modular survey "Assessment of satisfaction children's needs in economic, social and health aspects."

The methodological remarks include the general information about the survey, a description of the sampling frame and generalisation of the results, the information about the data quality and imputation. They also contain basic concepts and definitions from both the main survey and the modular surveys carried out on the sample common with the EU-SILC survey. The analytical part covers the income inequalities between households, taking into account the number of people in them.

However, the tables contain results for households in the following areas: average yearly equivalised net income, self-evaluation of financial condition, difficulties with satisfying needs, the dwelling conditions, health of people aged 16 or more, by:

- socio-economic groups of the population and households in total,
- classes of localities,
- macroregions (NUTS 1),
- regions (NUTS 2).

Additional profiles for persons are:

- age;
- sex;
- level of education.

The publication has been prepared by a team of employees from the division conducting the EU-SILC survey at the Department of Social Research, CSO and by the employees of the Centre for Living Conditions and Surveys at the Statistical Office in Łódź.

People from the Department of Programming and Coordination of Research, Centre for Statistical Informatics of the CSO and the Mathematical Statistics Centre at the Statistical Office in Łódź also participated in the work on the preparation of the survey and the development of its results.

We would like to cordially thank to all people without whom this survey could not be carried out. We thank the respondents who answered the questions and devoted their precious time, the interviewers, coordinators and managers in all voivodeships, who have reliably done their work, as well as the directors and employees of the Statistical Office in Łódź.

We will be grateful for any comments or suggestions on the part of the recipients of the survey, which will enable a further improvement in the quality and development of the publication in subsequent editions. We hope that the results of the survey contained in the publication will be a valuable source of knowledge about the living conditions in Poland and will enable comparisons with other European Union Member States.

Piotr Łysoń, Ph. D.
Director
of the Social Surveys Department

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	<u>Str.</u> <u>Page</u>
Przedmowa	3
Preface	4
Spis treści	5
Contents	5
Spis tablic przeglądowych	6
List of review tables	6
Objaśnienia znaków umownych I ważniejsze skróty	12
Symbols and main abbreviations	12
Synteza	13
Executive summary	23
Tablice przeglądowe.....	33
Review tables	33
Uwagi metodologiczne	102
Methodological notes	128
Aneks	154
Annex	155

Spis tablic (synteza)

List of tables (executive summary)

	<u>Tabl</u> <u>Table</u>	<u>Str.</u> <u>Page</u>
Wybrane miary zróżnicowania przeciętnego dochodu do dyspozycji w Polsce w latach 2008-2021	1	15 23
Selected measures of diversification of the average disposable income in Poland in 2008-2021		
Wybrane miary zróżnicowania przeciętnego dochodu do dyspozycji według NUTS 2 w 2021 roku	2	19 29
Selected measures of average disposable income distribution in Polish regions (NUTS 2) in 2021 ..		
Udział osób z danej grupy kwintylowej dla ludności Polski w danym regionie w 2021 roku	3	22
The share of persons from a specific quintile group in the Polish population of a given region in 2021		32

Spis wykresów (synteza)

List of graphs (executive summary)

	Wyk. Graphs	Str. Page
Przeciętny ekwiwalentny dochód do dyspozycji, mediana oraz wskaźnik mediany do dochodu w latach 2008, 2020, 2021	1	14
The average disposable income, median and the ratio of median to income in 2008, 2020, 2021		24
Przeciętny dochód do dyspozycji według grup kwintylowych w 2008, 2020 i 2021 r.	2	15
The average disposable income by quintile groups in 2008, 2020, 2021		23
Progi zagrożenia ubóstwem dla lat badania 2008, 2020, 2021 r.	3	16
The at-risk-of-poverty thresholds in 2008,2020, 2021		26
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym w 2008, 2020 i 2021 roku	4	17
The relative at-risk-of-poverty rate in 2008, 2020, 2021		27
Wskaźnik dochodu do dyspozycji według NUTS 2 dla 2021 roku	5	18
The disposable income ratio by NUTS 2 for 2021		28
Przeciętny dochód do dyspozycji według grup kwintylowych dla regionów: warmińsko-mazurskiego, lubelskiego i warszawskiego stołecznego w 2021 roku	6	22
The average disposable income according to quintile groups for regions: Warmińsko-mazurski, Lubelski and Warszawski stołeczny in 2021		31

Spis tablic przeglądowych

List of review tables

	Tabl Table	Str. Page
Dane ogólne o zbadanych gospodarstwach domowych	1	33
General information on households surveyed		
Struktura ludności w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych oraz płci i wieku	2	34
Structure of population in households by socio-economic group, sex and age		
Struktura ludności w gospodarstwach domowych według klasy miejscowości oraz płci i wieku	3	36
Structure of population in households by class of locality, sex and age		
Struktura ludności w gospodarstwach domowych według makroregionów (NUTS 1) oraz płci i wieku	4	37
Structure of population in households by macroregions (NUTS 1), sex and age		
Struktura ludności w gospodarstwach domowych według regionów (NUTS 2) oraz płci i wieku	5	38
Structure of population in households by regions (NUTS 2), sex and age		
Struktura ludności w wieku 16 lat i więcej w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych oraz płci i poziomu wykształcenia	6	39
Structure of population at the age of 16 years and more in households by socio-economic group, sex and level of education		

	Tabl Table	Str. Page
Struktura ludności w wieku 16 lat i więcej w gospodarstwach domowych według klasy miejscowości oraz płci i poziomu wykształcenia	7	40
Structure of population at the age of 16 years and more in households by class of locality, sex and level of education		
Struktura ludności w wieku 16 lat i więcej w gospodarstwach domowych według makroregionów (NUTS 1) oraz płci i poziomu wykształcenia	8	41
Structure of population at the age of 16 years and more in households by macroregions (NUTS 1), sex and level of education		
Struktura ludności w wieku 16 lat i więcej w gospodarstwach domowych według regionów (NUTS 2) oraz płci i poziomu wykształcenia	9	42
Structure of population at the age of 16 years and more in households by regions (NUTS 2), sex and level of education		
Przeciętne roczne dochody netto na 1 osobę w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych	10	44
Average yearly per capita net income in households by socio-economic group		
Przeciętne roczne dochody ekwiwalentne netto w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych	11	46
Average yearly equivalised net income in households by socio-economic group		
Przeciętne roczne dochody netto na 1 osobę w gospodarstwach domowych według klasy miejscowości	12	48
Average yearly per capita net income in households by class of locality		
Przeciętne roczne dochody ekwiwalentne do dyspozycji netto w gospodarstwach domowych według klasy miejscowości	13	50
Average yearly equivalised net income in households by class of locality		
Przeciętne roczne dochody netto na 1 osobę w gospodarstwach domowych według makroregionów (NUTS 1)	14	52
Average yearly per capita net income in households by macroregions (NUTS 1)		
Przeciętne roczne dochody ekwiwalentne netto w gospodarstwach domowych według makroregionów (NUTS 1)	15	54
Average yearly equivalised net income in households by macroregions (NUTS 1)		
Przeciętne roczne dochody netto na 1 osobę w gospodarstwach domowych według regionów (NUTS 2)	16	56
Average yearly per capita net income in households by regions (NUTS 2)		
Przeciętne roczne dochody ekwiwalentne netto w gospodarstwach domowych według regionów (NUTS 2)	17	60
Average yearly equivalised net income in households by regions (NUTS 2)		
Wybrane wskaźniki spójności społecznej w oparciu o badanie EU-SILC 2021	18	64
Selected social cohesion indicators based on EU-SILC 2021		
Wybrane wskaźniki spójności społecznej według klasy miejscowości, makroregionów (NUTS 1) i regionów (NUTS 2) w oparciu o badanie EU-SILC 2021	19	70
Selected social cohesion indicators by class of locality, macroregions (NUTS 1) and regions (NUTS 2) based on EU-SILC 2021		
Granica ubóstwa	20	72
At-risk-of-poverty threshold		

	Tabl Table	Str. Page
Współczynnik Giniego, wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu transferów społecznych, nierówność rozkładu dochodów S80/S20	21	73
Gini coefficient, at-risk-of-poverty rate after social transfers, inequality of income distribution S80/S20		
Nowy wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (powiązanie trzech podwskaźników w tym dwóch zmodyfikowanych)	22	74
People at-risk-of-poverty or social exclusion (union of the three sub-indicators including two modified) new indicator		
Subiektywne oceny sytuacji finansowej gospodarstw domowych	23	75
Self-evaluation of the households' financial condition		
Trudności gospodarstw domowych w zaspokajaniu potrzeb	24	77
Households' difficulties with satisfying their needs		
Wybrane dane o sytuacji mieszkaniowej gospodarstw domowych	25	79
Selected data on the dwelling conditions of households		
Gospodarstwa domowe wyposażone w wybrane przedmioty trwałego użytkowania	26	81
Households equipped with selected durable items		
Osoby w wieku 16 lat i więcej według samooceny stanu zdrowia	27	83
Persons aged 16 years and more by self-perceived health		
Osoby w wieku 16 lat i więcej według występowania długotrwałych problemów zdrowotnych oraz ograniczeń w wykonywaniu czynności	28	84
Persons aged 16 years and more by occurrence of longstanding health problems and limitation in activities		
Osoby w wieku 16 lat i więcej według potrzeby skorzystania z leczenia lub badania	29	85
Persons aged 16 years and more by need to use treatment or examination		
Osoby w wieku 16 lat i więcej według zaspokojenia potrzeb w zakresie leczenia lub badania według miejsca zamieszkania, płci, wieku, wykształcenia I niepełnosprawności prawnej	30	86
Persons aged 16 years and more by meeting needs with regard to treatment or examination		
Główna przyczyna niezaspokojonych potrzeb osób w wieku 16 lat i więcej w zakresie leczenia lub badania według płci	31	87
Main reason for unmet needs of persons aged 16 years and more with regard to treatment or examination, by sex		
Główna przyczyna niezaspokojonych potrzeb osób w wieku 16 lat i więcej w zakresie leczenia lub badania według miejsca zamieszkania	32	88
Main reason for unmet needs of persons aged 16 years and more with regard to treatment or examination, by place of residence		
Główna przyczyna niezaspokojonych potrzeb osób w wieku 16 lat i więcej w zakresie leczenia lub badania według niepełnosprawności prawnej	33	89
Main reason for unmet needs of persons aged 16 years and more with regard to treatment or examination, by legal disability status		
Zadowolenie z życia, ogólnie rzecz biorąc według miejsca zamieszkania, płci, wieku i poziomu wykształcenia	34	90
Satisfaction from life, in general by place of residence, sex, age and level of education		

	Tabl Table	Str. Page
Zadowolenie z wybranych aspektów życia według miejsca zamieszkania, płci, wieku i poziomu wykształcenia	35	91
Satisfaction with the selected aspects of life by place of residence,sex, age and level of education		
Zaufanie do innych osób według miejsca zamieszkania, płci, wieku i poziomu wykształcenia ...	36	99
Trust in others by place of residence,sex, age and level of education		
Optymistycznie patrzę w przyszłość według miejsca zamieszkania, płci, wieku i poziomu wykształcenia	37	100
I am optimistically looking into the future by place of residence,sex, age and level of education		
Przeważnie myślę, że to czym się zajmuję w życiu, ma sens według miejsca zamieszkania, płci, wieku i poziomu wykształcenia	38	101
I mostly think that what i do in my life makes sense by place of residence,sex, age and level of education		

ANEKS ANNEX

	Str. Page
Moduł EU-SILC 2021 „Ocena zaspokojenia potrzeb dzieci w aspektach ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym	154
EU-SILC 2021 – “Assessments of satisfaction children’s needs in economic, social and health aspects”	155
Tablice	156
Tables	156

Spis tablic (moduł) List of tables (module)

	Tabl Table	Str. Page
Dzieci poniżej 16 roku życia według oceny stanu zdrowia	1	156
Children under 16 years by health status		
Dzieci poniżej 16 roku życia według ograniczeń w wykonywaniu czynności	2	156
Children under 16 years by limitation in activities		
Gospodarstwa domowe z przynajmniej jednym dzieckiem poniżej 16 roku życia według potrzeby skorzystania z leczenia lub badania	3	157
Households with at least one child under 16 years of age by need to use treatment or examination		

	Tabl Table	Str. Page
Gospodarstwa domowe z przynajmniej jednym dzieckiem poniżej 16 roku życia według zaspokojenia potrzeb w zakresie leczenia lub badania	4	158
Households with at least one child under 16 years of age by meeting needs with regard to treatment or examination		
Gospodarstwa domowe z przynajmniej jednym dzieckiem poniżej 16 roku życia według głównej przyczyny niezaspokojenia potrzeb w zakresie leczenia lub badania łącznie z badaniem u dentysty lub ortodonta	5	159
Households with at least one child under 16 years of age by main reason for unmet needs with regard to treatment or examination including treatment or examination by dentist or orthodontist		
Gospodarstwa domowe z co najmniej 1 dzieckiem w wieku 0-15 lat według miejsca zamieszkania i możliwości realizacji potrzeb fizycznych dzieci	6	160
Households with at least 1 child aged between 0-15 lat by place of residence and possibility to satisfy physical need of children		
Gospodarstwa domowe z co najmniej 1 dzieckiem w wieku 0-15 lat według miejsca zamieszkania i możliwości realizacji potrzeb intelektualnych dzieci	7	162
Households with at least 1 child aged between 0-15 lat by place of residence and possibility to satisfy intellectual need of children		
Gospodarstwa domowe z co najmniej 1 dzieckiem w wieku 0-15 lat według miejsca zamieszkania i możliwości realizacji potrzeb kulturalno-społecznych dzieci	8	163
Households with at least 1 child aged between 0-15 lat by place of residence and possibility to satisfy cultural and social need of children		
Gospodarstwa domowe według możliwości realizacji wybranych potrzeb dzieci do 15 roku życia uczęszczających do szkoły według miejsca zamieszkania	9	165
Households by possibility a certain needs of children attending school until 15 years of age and by place of residence		
Liczebność rodziców dzieci w wieku 0-17 lat (dane z badania bez uogólnienia wyników)	10	166
Number of parents of children aged 0-17 years old (data from the survey without estimation)		
Liczebność dzieci w wieku 0-17 lat (dane z badania bez uogólnienia wyników)	11	166
Number of children aged 0-17 years old (data from the survey without estimation)		
Ocena rodzica dotycząca spędzania wystarczającej ilości czasu z dzieckiem/dziećmi	12	167
Parent's assessment on spending enough time with the child/children		
Częstotliwość spędzania aktywnie czasu z dzieckiem/dziećmi	13	167
Frequency of spending time active with the child/children		
Posiadanie przez dziecko/dzieci sypialni w gospodarstwie domowym rodzica	14	168
Parent's assessment on spending time with the child/children		
Sprawowanie pieczy prawnej nad dzieckiem/dziećmi	15	168
Legal custody on the child/children		

Spis wykresów (moduł)

List of graphs (module)

	Wyk. Graphs	Str. Page
Odsetek gospodarstw domowych (z przynajmniej 1 dzieckiem w wieku do 15 lat), które ze względów finansowych nie były w stanie zapewnić dzieciom potrzeb rozwoju fizycznego: ..... Percentage of households (with at least 1 child up to 15 years old) which due to financial reasons were unable to meet the physical development needs:	1	161
Odsetek gospodarstw domowych (z przynajmniej 1 dzieckiem w wieku do 15 lat), które ze względów finansowych nie były w stanie zapewnić dzieciom potrzeb intelektualnych ..... Percentage of households (with at least 1 child up to 15 years old) which due to financial reasons were unable to meet the intellectual needs of children	2	162
Odsetek gospodarstw domowych (z przynajmniej 1 dzieckiem w wieku do 15 lat), które ze względów finansowych nie były w stanie zapewnić dzieciom potrzeb kulturalno-społecznych ..... Percentage of households (with at least 1 child up to 15 years old) which due to financial reasons were unable to meet cultural and social needs of children	3	164
Odsetek gospodarstw domowych (z przynajmniej 1 dzieckiem w wieku do 15 lat uczęszczającym do szkoły), które ze względów finansowych nie były w stanie uczestniczyć w wycieczkach szkolnych i imprezach szkolnych, które wiążą się z poniesieniem wydatków ..... Percentage of households percentage of households (with at least 1 child up to 15 years old a attending school) which due to financial reasons were unable to participate in school trips and school events that cost money	4	165

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I WAŻNIEJSZE SKRÓTY

SYMBOLS AND MAIN ABBREVIATIONS

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbols	Opis Description
Kreska (-) Dash (-)	zjawisko nie wystąpiło the phenomenon did not occur
Kropka (.) Dot (.)	brak informacji wiarygodnych (mniej niż 20 przypadków z próby lub względny błąd standardowy większy niż 50%) data not reliable (less than 20 sample observations or relative standard error more than 50%)
Gwiazdka (*) Star (*)	zjawisko zaistniało w wielkości większej lub równej 20 ale mniejszej niż 50 przypadków z próby the phenomenon occurred in a size greater than or equal to 20 but less than 50 cases in the sample

Dane w tablicach i wykresach mogą się nie sumować na 100% ze względu na przyjęte zaokrąglenia.

Figures in the tables and graphs can fail to sum up to 100% because of rounding-up

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
p. proc. percentage point	punkt procentowy percentage point
tys. thousand	tysiąc thousand
mln million	milion million
zł PLN	złoty zloty
tabl. tabl.	tablica table

SYNTEZA

Przeciętny roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji na osobę

Poniższa analiza dotyczy w całości **przeciętnego rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji na osobę**. Dochód ten wyliczony został na podstawie danych z badania zrealizowanego w 2021 roku ale **odnosi się do rocznego dochodu z roku poprzedzającego badanie, tj. od stycznia do grudnia 2020 r.** W publikacji przyjęto za Eurostatem przy podawaniu dochodów posługiwanie się **rokiem realizacji badania**.

Dochód liczony jest na podstawie sumy rocznych dochodów pieniężnych netto¹ wszystkich członków gospodarstwa domowego pomniejszonej o podatki od nieruchomości, transfery pieniężne przekazywane innym gospodarstwom domowym oraz saldo rozliczeń z urzędem skarbowym. Tak wyliczony dochód gospodarstw domowych dzielony jest przez sumę jednostek ekwiwalentnych przypisywanych poszczególnym osobom, która uwzględnia wielkość i strukturę danego gospodarstwa. Następnie dochód w tej samej wysokości przypisywany jest każdej osobie w tym gospodarstwie. Zastosowana została zmodyfikowana skala OECD: 1-szej osobie dorosłej w gospodarstwie odpowiada liczba 1; każdemu kolejnemu członkowi gospodarstwa domowego w wieku 14 lat lub więcej - 0,5; każdemu dziecku poniżej 14 roku życia - 0,3.

Do porównania dochodów² na poziomie krajowym wykorzystano dwa okresy odniesienia. Rok 2008 jako okres do pomiaru realizacji zobowiązań w ramach obszaru ubóstwa w Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020³. Drugim okresem wprowadzonym do analizy zmian krótkookresowej jest poprzedni rok badania, tj. 2020.

Kolejny rozdział dotyczy ujęcia regionalnego danych dochodowych. Zaprezentowana została analiza dochodu z EU-SILC 2021 na poziomie NUTS 2, tj. dla województw, a w przypadku woj. mazowieckiego dla regionów: warszawskiego stołecznego i mazowieckiego regionalnego.

W oparciu o dochód do dyspozycji liczony jest wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym⁴, który został w tym opracowaniu wykorzystany jako miara określająca odsetek osób znajdujących się w relatywnie najtrudniejszej sytuacji dochodowej (tj. w dolnej części rozkładu dochodów).

Sytuacja dochodowa osób w gospodarstwach domowych została opisana w odniesieniu do miejsca zamieszkania. Do analizy tego aspektu posłużono się podstawowymi miernikami zróżnicowania dochodów: współczynnikiem Giniego, wskaźnikiem zróżnicowania kwintylowego (S80/S20). Wykorzystano również grupy kwintylowe w dwóch ujęciach. Dochód do dyspozycji według grup kwintylowych⁵ przeanalizowano na 2 sposoby:

- na potrzeby analizy rozkładu dochodów była to zbiorowość danego przekroju;
- dla zbadania udziału poszczególnych grup gospodarstw domowych w grupach kwintylowych wyodrębniono je dla całej badanej ogólnopolskiej zbiorowości.

¹ Po odliczeniu zaliczek na podatek dochodowy, podatków od dochodów z własności, składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, itp.

² W dalszej części opracowania przeciętny roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji dla osoby nazywany jest dla uproszczenia dochodem do dyspozycji lub przeciętnym dochodem do dyspozycji.

³ Cel w obszarze ubóstwa: zmniejszenie liczby ludzi ubogich dzięki uchronieniu przed ubóstwem lub wykluczeniem co najmniej 20 milionów Europejczyków.

⁴ Szczegółowy opis wskaźników znajduje się w części metodologicznej publikacji.

⁵ Grupy kwintylowe powstają poprzez podział badanej zbiorowości na 5 równolicznych części wg analizowanej cechy, np. wysokości dochodu ekwiwalentnego.

1. Nierówności dochodowe gospodarstw domowych w Polsce w latach 2008, 2020, 2021

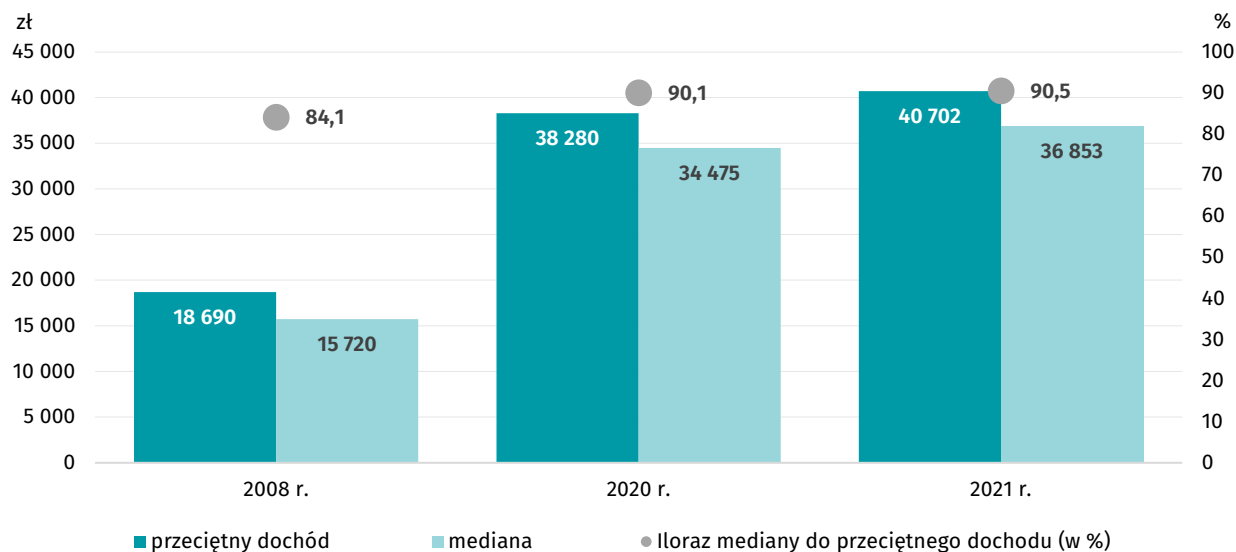
Na podstawie wyników badania z roku 2021⁶ przeciętny ekwiwalentny roczny dochód do dyspozycji w Polsce wyniósł 40 702 zł.

W stosunku do 2008 roku jako punktu odniesienia dla pomiaru zmian w poziomie życia członków gospodarstw domowych odnotowano wzrost dochodu o prawie 118,0% (z 18 690 zł). Wzrost w stosunku do roku poprzedniego wyniósł ok. 6,0% (z 38 280 zł). Natomiast dynamika realna dochodu wyniosła 1,2%.

Dochód poniżej wartości średniej w badaniu z 2008 roku wykazało ok. 63,0% osób, w 2020 roku odsetek ten spadł do 59,0% i utrzymał się na tym samym poziomie w roku 2021.

W analizowanym okresie następował też stały wzrost mediany przeciętnego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji. Między badaniami z 2008 i 2020 roku wartość środkowa dochodu wzrosła o ponad 134,0%, a w porównaniu z badaniem z roku 2020 odnotowano wzrost o ok. 7,0%. Udział mediany w średniej krajowej dochodu najniższy był w 2008 roku (84,1%) a w latach 2020 – 2021 pozostawał na podobnym poziomie (odpowiednio: 90,1% i 90,5%).

Wykres 1. Przeciętny ekwiwalentny dochód do dyspozycji, mediana oraz wskaźnik mediany do dochodu^a w latach 2008, 2020, 2021

a Stosunek mediany do przeciętnego dochodu do dyspozycji (w %).

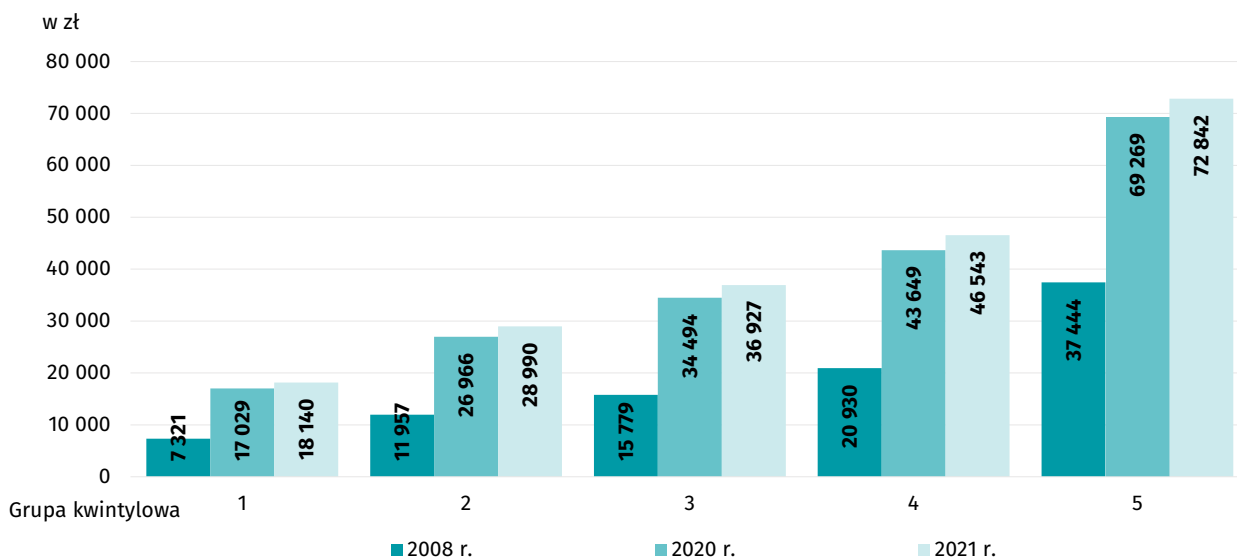
Analizując przeciętny ekwiwalentny dochód do dyspozycji ze względu na jego wysokość w grupach kwintylowych (przedziałach o równej liczbie osób po 20,0%), zauważalny jest jego nierównomierny wzrost w różnych grupach. Między 2008 a 2021 rokiem badania największy wzrost przypadł na I grupę kwintylową (o ok. 148,0%). Najniższy wzrost dochodu (przy stopniowym spadku wraz z kolejną grupą kwintylową) odnotowano dla najbogatszej grupy (wzrost między 2008 a 2021 rokiem o ok. 95,0%). Oznacza to, że dochody osób o niższych dochodach rosły szybciej niż dochody w zamożniejszych grupach kwintylowych.

Porównując przeciętne dochody w grupach kwintylowych w ostatnich dwóch latach widać dalsze choć niewielkie wzrosty, ale są one bardziej wyrównane (dla gr I – IV w przedziale od 7,0% do 8,0% i najniższy wzrost dla gr V – 5,0%).

⁶ Rokiem odniesienia dla dochodów z EU-SILC 2021 jest rok 2020 i analogicznie w poprzednich latach.

Wykres 2. Przeciętny dochód do dyspozycji według grup kwintylowych^a w 2008, 2020, 2021 r.

a Grupa kwintylowa stanowi 1/5 populacji uszeregowanej według rosnącego dochodu.

Do zbadania poziomu nierówności dochodowych najczęściej wykorzystywaną miarą jest współczynnik Giniego. Im niższa wartość wskaźnika, tym bardziej równomierny jest rozkład dochodów. W Polsce od 2008 roku wartość współczynnika Giniego stopniowo malała (z okresami stabilizacji), co oznaczało spadek nierówności dochodów. Między 2008 a 2021 rokiem badania wartość współczynnika Giniego spadła o 5,2 do poziomu 26,8, co oznacza, że zmniejszyło się zróżnicowanie dochodów w Polsce.

Wskaźnik zróżnicowania kwintylowego (S80/S20) określa stosunek sumy dochodów do dyspozycji osiągniętych przez 20,0% osób o najwyższym poziomie dochodów (najwyższa grupa kwintylowa) do sumy dochodów uzyskanych przez 20,0% osób o najniższym poziomie dochodów (najniższa grupa kwintylowa). Wskaźnik ten informuje o tym ile razy suma dochodów 20,0% osób najbogatszych jest wyższa od sumy dochodów 20,0% osób najuboższych. Im wartość bliższa jest 1, tym dochody są mniej zróżnicowane w całej populacji.

Wartości wskaźnika zróżnicowania kwintylowego S80/S20 zamieszczone w Tabelcy nr 1 wskazują na stopniowe zmniejszanie się rozwarstwienia dochodów między najbogatszą i najuboższą grupą ludności Polski. Między badaniami z 2008 i 2021 roku wartość S80/S20 spadła z 5,1 do 4,0.

Tabelca 1. Wybrane miary zróżnicowania przeciętnego dochodu do dyspozycji⁷ w Polsce w latach 2008-2021

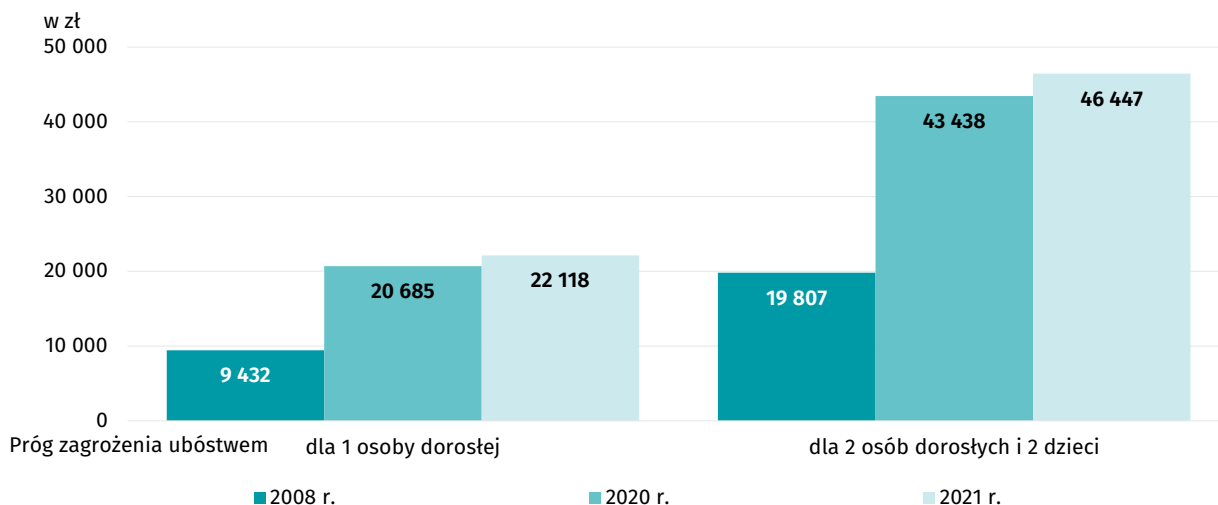
Miary zróżnicowania dochodów	2008 ^a	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Współczynnik Giniego	32,0	31,4	31,1	31,1	30,9	30,7	30,8	30,6	29,8	29,2	27,8	28,5	27,2	26,8
S80/S20	5,1	5,0	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	4,9	4,8	4,5	4,3	4,4	4,1	4,0

a Rok odniesienia w Strategii Europa 2020 dla pomiaru celu z obszaru ubóstwa.

⁷ Rokiem odniesienia dla dochodów z EU-SILC 2021 jest rok 2020 i analogicznie w poprzednich latach.

Poniższy wykres zawiera informację o zmianach w wysokości progów zagrożenia ubóstwem dla analizowanych lat w podziale na dwa typy gospodarstw domowych. Wartości te wyliczane są zgodnie z przyjętą metodologią wspólną dla krajów Unii Europejskiej jako 60,0% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji po transferach społecznych.

Wykres 3. Progi zagrożenia ubóstwem dla lat badania 2008, 2020, 2021 r.

W oparciu o wyznaczone progi wyliczone zostały wskaźniki zagrożenia ubóstwem relatywnym jako odsetek osób, których dochody są niższe od tej granicy. Poniższy wykres zawiera wartości podstawowego wskaźnika (wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych) oraz dwóch jego modyfikacji różniących się zakresem wyłączenia transferów społecznych. Do wyliczenia dochodów dla wskaźnika zagrożenia ubóstwem bez uwzględnienia w dochodach transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem i renty rodzinne, z dochodów wyłączone zostały część transferów społecznych - pozostawiono tylko emerytury i renty. W kolejnym wskaźniku (zagrożenia ubóstwem bez uwzględnienia w dochodach ogółu transferów społecznych) z dochodów wyłączone wszystkie transfery. Porównując wartości tych trzech wskaźników można przeanalizować wpływ udziału transferów na poziom ubóstwa w kraju.

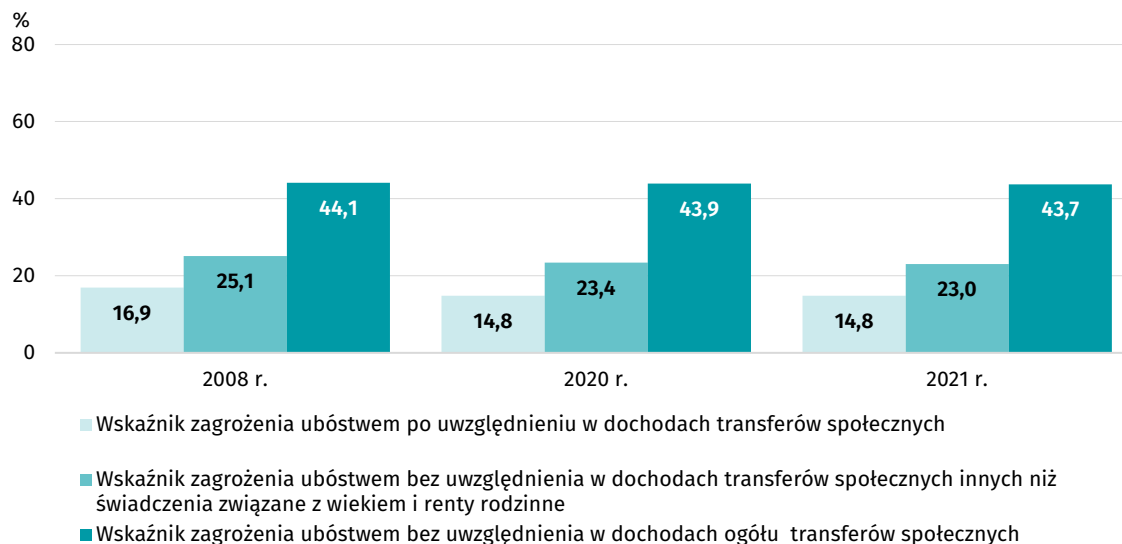
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym zawierający w dochodach wszystkie rodzaje transferów, wskazuje na pozytywne zjawisko spadku udziału w ludności Polski osób o dochodach poniżej progu ubóstwa między badaniami z roku 2008 a 2021 (z 16,9% do 14,8%). W przypadku wskaźnika zagrożenia ubóstwem po wyłączeniu transferów innych niż emerytury i renty odnotowano między rokiem 2008 a 2021 spadek z 25,1% do 23,0%. Natomiast w przypadku dochodu, z którego zostały wyłączone wszystkie transfery, wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym pozostał w roku badania 2021 r. na podobnym poziomie (43,7%) co w bazowym roku 2008 (44,1%). Można zatem stwierdzić, że transfery społeczne wpłynęły znacząco na ograniczenie skali zagrożenia ubóstwem relatywnym.

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym (na podstawie ogółu dochodów) między 2021 a 2020 rokiem pozostał na tym samym poziomie. W obu latach dochody 14,8% osób mieszkających w Polsce były niższe od relatywnego progu ubóstwa. Trzeba jednak nadmienić, że wskaźnik z 2021 roku odzwierciedla sytuację dochodową z roku, w którym rozpoczęła się pandemia COVID-19 i zakres związanych z nią ograniczeń był największy, natomiast rok 2020 odzwierciedla sytuację dochodową z roku 2019, który był ostatnim sprzed pandemii COVID-19.

W przypadku pozostałych dwóch wskaźników (dla dochodów z wyłączeniem emerytur i rent oraz dla dochodów z wyłączeniem ogółu transferów) różnice w wartościach, między latami badania 2020 i 2021 były niewielkie⁸.

⁸ Różnice nieistotne statystycznie.

Wykres 4. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym w 2008, 2020 i 2021 roku

Podsumowanie:

- Przeciętny roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji na osobę w badaniu z roku 2021⁹ wyniósł 40 702 zł. Dynamika nominalna w stosunku do dochodu z roku 2020 wyniosła ok. 6,0% a realna 1,2%.
- Między badaniami z roku 2008 i 2021 większym wzrostem przeciętnego dochodu do dyspozycji charakteryzowały się osoby, których dochody zaliczone zostały do I grupy kwintylowej.
- Pomiędzy badaniami z 2008 i 2021 roku następował stopniowy spadek wartości wskaźnika zagrożenia ubóstwem relatywnym (z ok. 17,0% do ok. 15,0%). W latach 2020 i 2021 wskaźnik pozostał na tym samym poziomie (14,8%) mimo, iż dane z roku 2021 odzwierciedlają sytuację dochodową z 2020 r. tj. pierwszego roku pandemii COVID-19.

2. Sytuacja dochodowa osób w gospodarstwach domowych w Polsce zgodnie z wynikami badania z 2021 r.¹⁰ w ujęciu terytorialnym

2.1. Dochód do dyspozycji¹¹

Poniższy rozdział dotyczy zróżnicowania uzyskanych przeciętnych rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji osób mieszkających w Polsce w ujęciu terytorialnym¹². Od 2018 roku statystyka publiczna przy prezentowaniu danych w ujęciu regionalnym posługuje się zmodyfikowanym podziałem Polski na regiony statystyczne (15 województw jako regiony, a w woj. mazowieckim - dwa regiony statystyczne: warszawski stołeczny i mazowiecki regionalny), co uwzględniono przy prezentacji wyników badania EU-SILC.

Przeciętny ekwiwalentny dochód do dyspozycji dla kraju w badaniu z roku 2021 wyniósł 40,7 tys. zł. Dochodem poniżej tej średniej dysponowali mieszkańcy 10 regionów Polski, w tym najniższy 35,6 tys. zł wystąpił w woj. lubelskim i warmińsko-mazurskim. Obok dwóch wymienionych regionów, pozostałe to (w porządku rosnącym): mazowiecki regionalny (35,8 tys. zł), podlaski (36,0 tys. zł), podkarpacki (36,8 tys. zł), świętokrzyski (37,2 tys. zł), wielkopolski (37,6 tys. zł), kujawsko-pomorski (37,7 tys. zł), lubuski (38,8 tys. zł) i łódzki (39,6 tys. zł).

Dochodem powyżej średniej charakteryzowało się 7 regionów, w tym najwyższy roczny przeciętny dochód ekwiwalentny wystąpił w regionie warszawskim stołecznym (52,4 tys. zł). Druga część województwa mazowieckiego, tj. region mazowiecki regionalny okazał się regionem o trzecim najniższym przeciętnym dochodzie (35,8 tys. zł) w Polsce.

⁹ Rokiem odniesienia dla dochodów z EU-SILC 2021 jest rok 2020 i analogicznie w poprzednich latach.

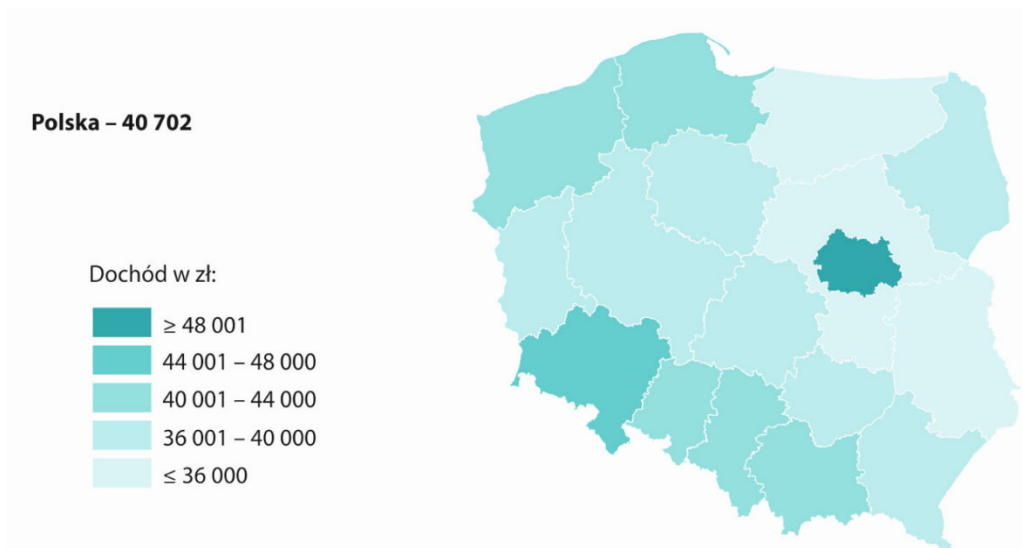
¹⁰ Rokiem odniesienia dla dochodów z EU-SILC 2021 jest rok 2020 i analogicznie w poprzednich latach.

¹¹ Przeciętny roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji dla osoby nazywany jest dla uproszczenia dochodem do dyspozycji lub przeciętnym dochodem do dyspozycji.

¹² Więcej informacji na temat podziału terytorialnego zastosowanego w tym dziale w dziale merytorycznym s. 121.

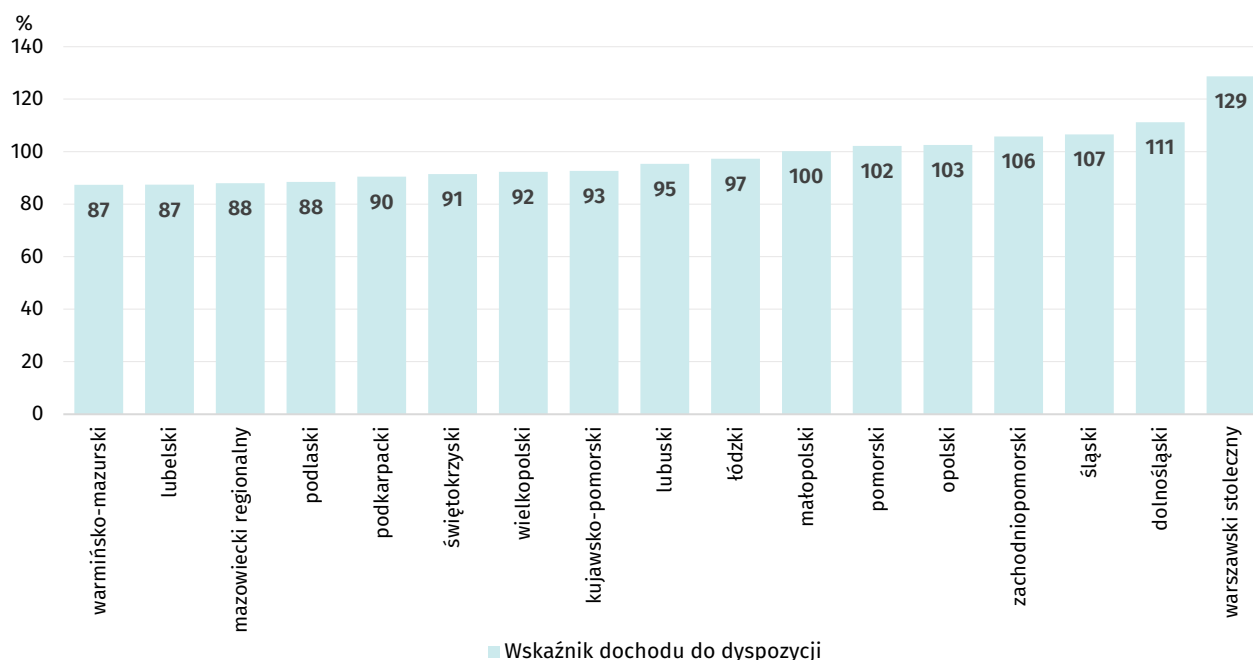
Pozostałe regiony, których mieszkańcy charakteryzowali się średnim dochodem powyżej średniej krajowej, to: dolnośląski (45,3 tys. zł), śląski (43,4 tys. zł), zachodniopomorski (43,1 tys. zł), opolski (41,7 tys. zł), pomorski (41,6 tys. zł), i małopolski (40,8 tys. zł).

Mapa 1. Przeciętny roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji według NUTS 2 w 2021 roku

W ujęciu według wskaźnika dochodu do dyspozycji (iloraz wartości analizowanej do średniej dla Polski) rozpiętość przeciętnych dochodów w regionach wyniosła 42,0 p. proc. Najwyższy dochód w regionie warszawskim stołecznym wyniósł 129,0 % średniej krajowej, a najniższy w warmińsko-mazurskim – 87,0% średniej krajowej.

Wykres 5. Wskaźnik dochodu do dyspozycji według NUTS 2 dla 2021 roku

Regiony w Tabelicy 2 uszeregowane zostały według wartości współczynnika Giniego. Najmniejszym zróżnicowaniem przeciętnego dochodu wyrażonym tym miernikiem charakteryzował się region świętokrzyski (22,6). Również współczynnik zróżnicowania kwintylowego w tym regionie uzyskał jedną z niższych wartości (3,1).

Po przeciwległej stronie znalazł się region warszawski stołeczny, który nie tylko charakteryzował się zdecydowanie najwyższym przeciętnym dochodem do dyspozycji, ale również mocnym rozwarstwieniem dochodów. Współczynnik Giniego dla tego regionu wyniósł 29,5. Region ten charakteryzował się jednocześnie najwyższym spadkiem wartości tego współczynnika od 2019 r.¹³ (o 5,0).

Tabela 2. Wybrane miary zróżnicowania przeciętnego dochodu do dyspozycji według NUTS 2 w 2021 roku

Miary zróżnicowania dochodów/ regiony NUTS	świętokrzyski	lubuski	opolski	podkarpacki	podlaski	warmińsko- -mazurski	pomorski	śląski	dolnośląski	wielkopolski	mazowiecki regionalny	łódzki	kujawsko- -pomorski	Polska	zachodnio- pomorski	małopolski	lubelski	warszawski stołeczny
Współczynnik Giniego	22,6	23,1	23,2	23,7	24,9	25,0	25,1	25,2	25,4	25,4	26,5	26,7	26,8	26,8	27,0	27,7	28,3	29,5
S80/S20	3,1	3,4	3,3	3,5	3,7	3,8	3,7	3,7	3,7	3,6	4,0	4,1	4,1	4,0	3,9	4,2	4,3	4,6

2.2. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym po transferach społecznych

W 2021 roku 14,8% populacji ludności Polski uzyskało dochody poniżej progu ubóstwa relatywnego (Mapa nr 2). Ze względu na zróżnicowanie przeciętnego dochodu do dyspozycji w różnych regionach kraju można przypuszczać, że zjawisko ubóstwa relatywnego, opartego na granicy ustalonej w oparciu o ten dochód, również będzie rozkładało się nierównomiernie.

Odsetek osób najuboższych określonych miarą międzynarodową (wspólną dla krajów członkowskich UE), czyli stopą ubóstwa relatywnego odnosi się do osób, których przeciętny dochód do dyspozycji nie przekracza 60,0% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji, obejmujący ogół transferów społecznych.

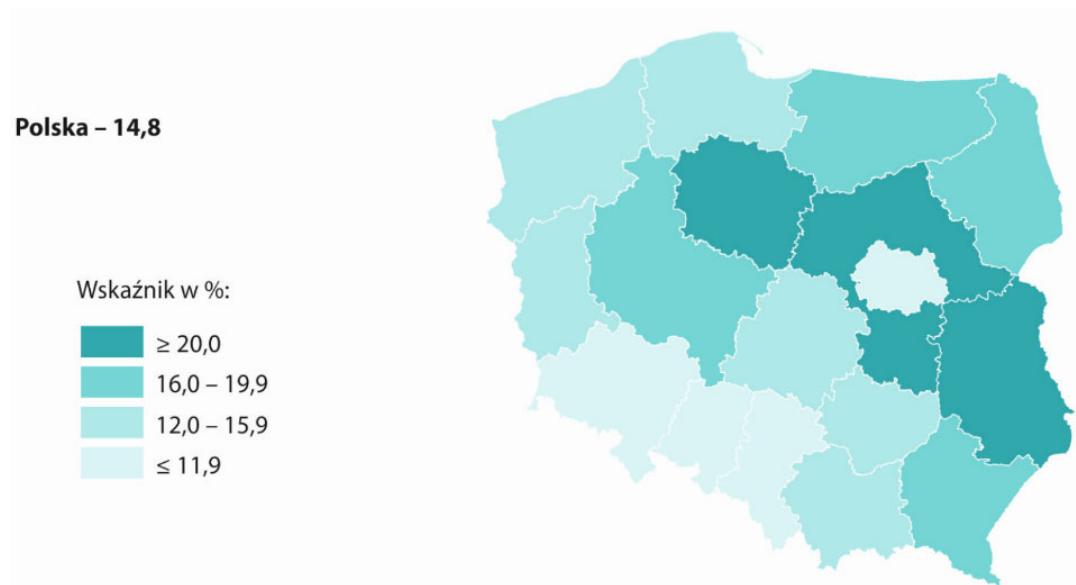
W ośmiu regionach odsetek osób zagrożonych ubóstwem relatywnym przekroczył średnią wartość dla kraju (w porządku rosnącym): małopolskim (14,9%), wielkopolskim (16,2%), podkarpackim (17,6%), warmińsko-mazurskim (19,4%), podlaskim (19,6%), kujawsko-pomorskim (20,4%), mazowieckim regionalnym (20,7%) i lubelskim (22,9%). Warto zauważyć, że w 2021 roku w grupie tych województw znajdowały się wszystkie regiony Polski Wschodniej poza woj. świętokrzyskim (13,4%).

Szybki rozwój Warszawy i gmin przylegających bezpośrednio do niej spowodował ogromne rozwarstwienie między poziomem życia mieszkańców tej części woj. mazowieckiego obejmującej Warszawę i jej bliskie otoczenie a pozostałą jego częścią.

Świadczą o tym nie tylko mocno zróżnicowane poziomy przeciętnych dochodów do dyspozycji (warszawski stołeczny – 52,4 tys. zł; mazowiecki regionalny – 35,8 tys. zł) ale i wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym. Różnica między wartościami wskaźnika dla obu regionów wyniosła niemal 12 p. proc. (odpowiednio 8,8% i 20,7%).

¹³ Od 2019 r. możliwe jest publikowanie danych z badania EU-SILC na poziomie NUTS 2: współczynnik Giniego dla regionu warszawskiego stołecznego w 2019 r. wyniósł 34,5, a w 2020 r.: 32,3.

Mapa 2. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych według NUTS 2 w 2021 r.

Regionem z najwyższym odsetkiem osób relatywnie ubogich w 2021 roku był region lubelski (22,9%)¹⁴. Charakteryzował się zarówno jednym z najniższych przeciętnych rocznych dochodów (obok regionu warmińsko-mazurskiego) jak i jego medianą (odpowiednio: 35,6 tys. zł i 31,5 tys. zł) oraz wysoką (drugą najwyższą wartością) miar nierówności dochodu (Gini: 28,3 i S80/S20: 4,3).

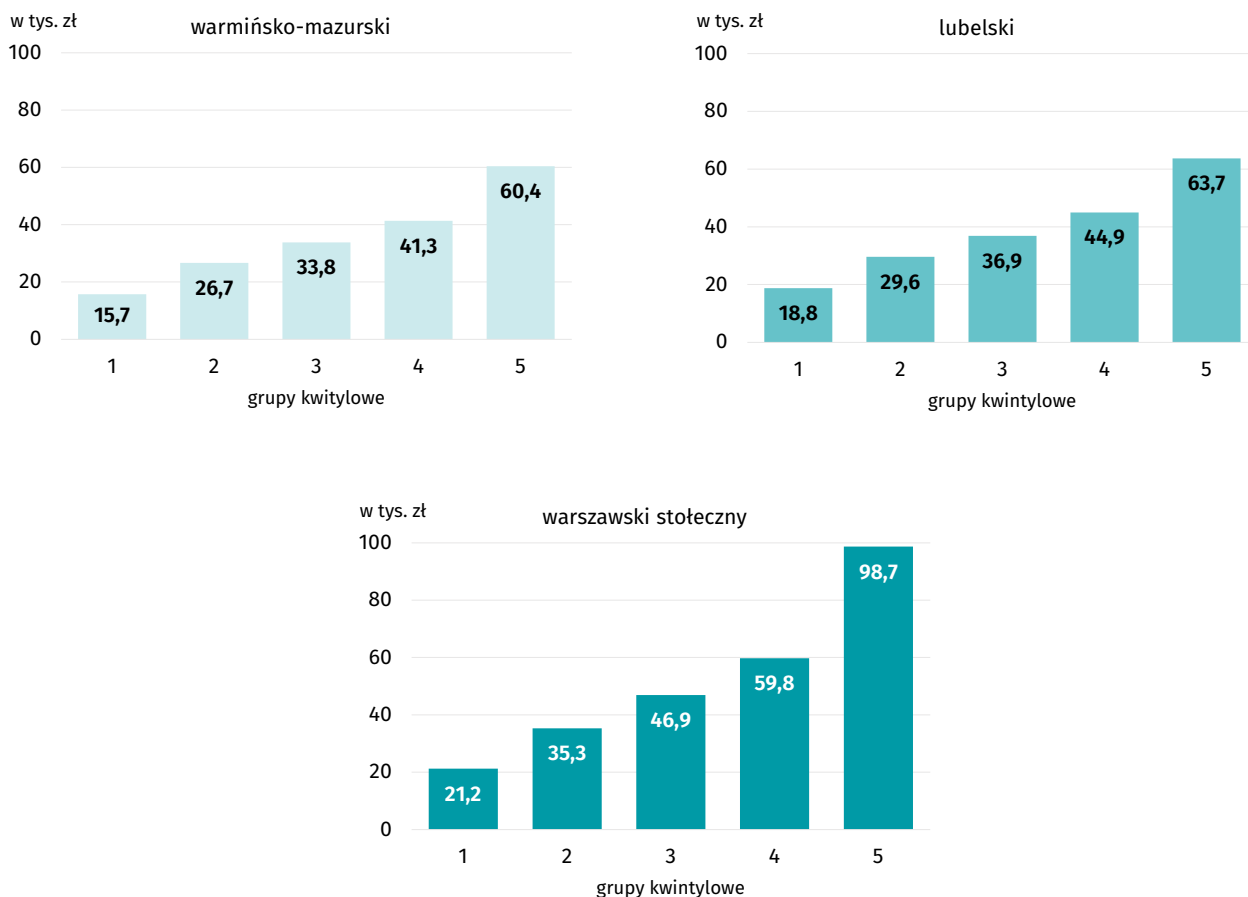
Najniższą wartość wskaźnika zagrożenia ubóstwem relatywnym w 2021 roku charakteryzował się najzamożniejszy region, tj. warszawski stołeczny (8,8%) z przeciętnym dochodem do dyspozycji na poziomie 52,4 tys. zł, ale i wysoką wartością mediany tego dochodu 47,5 tys. zł (z udziałem mediany w dochodzie przekraczającym 90,0%). Region warszawski stołeczny osiągnął najwyższe zróżnicowanie dochodów wyrażone współczynnikiem Giniego (29,5) i S80/S20 (4,6).

2.3. Dochód do dyspozycji według grup kwintylowych

W poniższej analizie ujęto porównanie przeciętnych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji dla regionów o skrajnych wartościach. Porównując przeciętny dochód poszczególnych grup kwintylowych dla trzech analizowanych poniżej regionów, można zauważyć, że największe różnice uwidoczniły się w V gr. Przeciętny dochód do dyspozycji z V gr w regionie warmińsko-mazurskim lub lubelskim stanowił między 61,2% a 64,5% dochodu dla tej samej grupy w regionie warszawskim stołecznym. Udział tego samego dochodu dla I gr. jest wyższy i wynosi 74,0% w przypadku regionu warmińsko-mazurskiego i 88,4% dla regionu lubelskiego. Z każdą kolejną grupą udział ten jest niższy w stosunku do odpowiednich grup kwintylowych w regionie warszawskim stołecznym.

¹⁴ Tabela z dokładnymi wartościami wskaźników na str. 22

Wykres 6. Przeciętny dochód do dyspozycji według grup kwintylowych dla regionów: warmińsko-mazurskiego, lubelskiego i warszawskiego stołecznego^a w 2021 roku

^a Regiony zostały wybrane do porównania ze względu na skrajne wartości mierników (warmińsko-mazurskie i lubelskie jako województwa o najniższym przeciętnym dochodzie oraz region warszawski stołeczny z najwyższym).

Najwyższym odsetkiem osób o najniższych dochodach na poziomie I grupy kwintylowej dla całego kraju (do 18,1 tys. zł.) charakteryzował się region lubelski (niemal 30,0%). Powyżej 25,0% mieszkańców z dochodami z najniższej kwintylowej grupy dochodowej dla całego kraju miał jeszcze region warmińsko-mazurski (25,3%) oraz mazowiecki regionalny (ok. 28,5% osób).

W regionach podkarpackim i podlaskim dochodami z najwyższej grupy kwintylowej wyodrębnionymi dla dochodów w całym kraju (tj. przeciętnymi rocznymi ekwiwalentnymi dochodami 72,8 tys. zł) charakteryzowało się ok. 11,0% mieszkańców.

W najbogatszym regionie Polski - w warszawskim stołecznym - odsetek mieszkańców z dochodami z V grupy kwintylowej wynosił nieco powyżej 40,0%, ale w dwóch kolejnych regionach te odsetki były znacznie niższe: w dolnośląskim 28,5% i w zachodniopomorskim 25,0%.

Tablica 3. Udział (%) osób z danej grupy kwintylowej dla ludności Polski w danym regionie w 2021 roku

Regiony (NUTS 2):	Grupy kwintylowe					Razem
	I	II	III	IV	V	
dolnośląski	13,4	16,4	19,2	22,5	28,5	100,0
kujawsko-pomorski	24,7	19,2	26,1	15,3	14,7	100,0
lubelski	29,9	25,6	14,5	15,4	14,6	100,0
lubuski	18,8	20,8	22,5	20,5	17,4	100,0
łódzki	20,4	20,3	21,5	20,5	17,3	100,0
małopolski	22,2	17,7	20,1	20,5	19,5	100,0
warszawski stołeczny	11,8	13,7	15,1	19,2	40,2	100,0
mazowiecki regionalny	28,5	22,6	17,7	18,0	13,2	100,0
opolski	16,8	15,4	17,1	32,1	18,6	100,0
podkarpacki	22,0	22,4	22,6	22,0	11,1	100,0
podlaski	24,4	24,0	18,6	21,2	11,7	100,0
pomorski	17,3	16,4	25,8	19,3	21,1	100,0
śląski	15,7	18,2	19,8	22,5	23,8	100,0
świętokrzyski	18,9	26,1	22,2	18,8	14,1	100,0
warmińsko-mazurski	25,3	21,8	22,9	18,0	12,0	100,0
wielkopolski	22,5	25,0	19,4	18,2	15,0	100,0
zachodniopomorski	15,1	22,6	17,4	19,9	25,0	100,0
Polska	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	100,0

Podsumowanie:

- Najniższym przeciętnym rocznym ekwiwalentnym dochodem do dyspozycji na osobę wśród 17 regionów NUTS 2, dysponowali mieszkańcy regionu lubelskiego oraz warmińsko-mazurskiego (35,6 tys. zł) a najwyższym osoby z regionu warszawskiego stołecznego (52,4 tys. zł).
- Najwyższym odsetkiem wskaźnika dochodu do dyspozycji charakteryzował się region warszawski stołeczny – 129,0% przeciętnego rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji, a najniższym region warmińsko-mazurski i lubelski - po 87,0%.
- Wśród regionów o przeciętnym dochodzie do dyspozycji poniżej średniej znalazły się oprócz 5 regionów Polski Wschodniej (lubelski, podkarpacki, podlaski, świętokrzyski, warmińsko-mazurski) także region mazowiecki regionalny i województwa: wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, lubuskie i łódzkie.
- Różnica między najwyższym dochodem dla regionów, tj. dla warszawskiego stołecznego (52,4 tys. zł) a drugim co do wartości dla regionu dolnośląskiego (45,3 tys. zł) wyniosła 7,1 tys. zł. Natomiast różnica między regionami o najwyższej i najniższej wartości wskaźnika dochodu do dyspozycji wyniosła 42,0 p. proc.
- Największymi wewnętrznymi zróżnicowaniami dochodów charakteryzował się region o najwyższym przeciętnym dochodzie, tj. warszawski stołeczny (współczynnik Giniego: 29,5; S080/S020: 4,6).
- Najsilniejsza koncentracja dochodów w grupie o najwyższych dochodach dla Polski (tj. w V grupie kwintylowej) - wystąpiła w regionie warszawskim stołecznym - ok. 40,0% oraz w woj. dolnośląskim – niemal 29,0%.
- W 2021 roku regionami, w których powyżej 20,0% mieszkańców znalazło się w grupie osób zagrożonych relatywnym ubóstwem¹⁵, były regiony: kujawsko –pomorski (20,4%), mazowiecki regionalny (20,7%) oraz lubelski (niemal 23,0%).

¹⁵ Osoby, których przeciętny dochód do dyspozycji nie przekracza 60,0% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji, obejmujący ogół transferów społecznych.

SYNTHESIS

Average yearly equivalised disposable income per person

The following analysis is entirely based on the **average annual equivalised disposable income per person**. This income was calculated on the basis of data from the survey carried out in 2021, but **refers to the yearly income from the year preceding the survey, i.e. from January to December 2020**. When indicating income, this publication uses **the year of the survey**, as done by the Eurostat.

This income is calculated on the basis of the sum of the annual net monetary income¹⁶ of all household members less property taxes, money transfers to other households and the balance of settlements with the tax office. The income of households, calculated using such a method, is divided by the sum of equivalent units assigned to individuals, which takes into account the size and structure of a given household. Next, the income calculated using such a method is assigned to every member of a household. The modified OECD equivalence scale was used: this assigns a value of 1 to the first household member; of 0.5 to each additional member aged 14 or more; of 0.3 to each child under 14.

Two reference periods were used to compare incomes¹⁷ at a national level. 2008 as the period to measure the implementation of commitments in the area of poverty in the Strategy for smart, sustainable and inclusive growth – Europe 2020¹⁸. The second period introduced to the analysis of short-term changes is the previous year of the survey, i.e. 2020.

The next chapter concern the regional approach to income data. An analysis of income from EU-SILC 2021 at the NUTS 2 level was presented, i.e. for voivodeships, and in the case of mazowieckie for regions: warszawski stoleczny and mazowiecki regionalny.

Based on the disposable income, the relative at-risk-of-poverty rate¹⁹ is calculated, which has been used in this study as a measure to determine the percentage of people in relatively the most difficult income situation (i.e. in the bottom of the income distribution).

The income situation of people in households was described in the context of their place of residence. To analyse this aspect, the basic measures of income differentiation were used: the Gini coefficient, income quintile share ratio (S80/S20). Quintile groups were also used from two perspectives. Disposable income by quintile groups²⁰ analyzed in two ways::

- for the purposes of analysing the distribution of income, it was the collectivity of a given section;
- to examine the share of individual groups of households in the quintile groups, they were separated for the entire Polish collectivity surveyed.

---

¹⁶ After deduction of income tax advances, property income taxes, social security contributions, health insurance payments, etc.

¹⁷ Further in the study, the average yearly equivalised disposable income per son is called, for simplicity, disposable income or average disposable income.

¹⁸ The goal in the area of poverty: reduce the number of poor people by protecting at least 20 million Europeans from poverty or exclusion.

¹⁹ A detailed description of the indicators can be found in the methodological part of the publication.

²⁰ Quintile groups are created by dividing the surveyed population into 5 equinumerous parts according to the analyzed feature, e.g. the amount of equivalent income.

1. Income inequalities of households in Poland in 2008, 2020, 2021

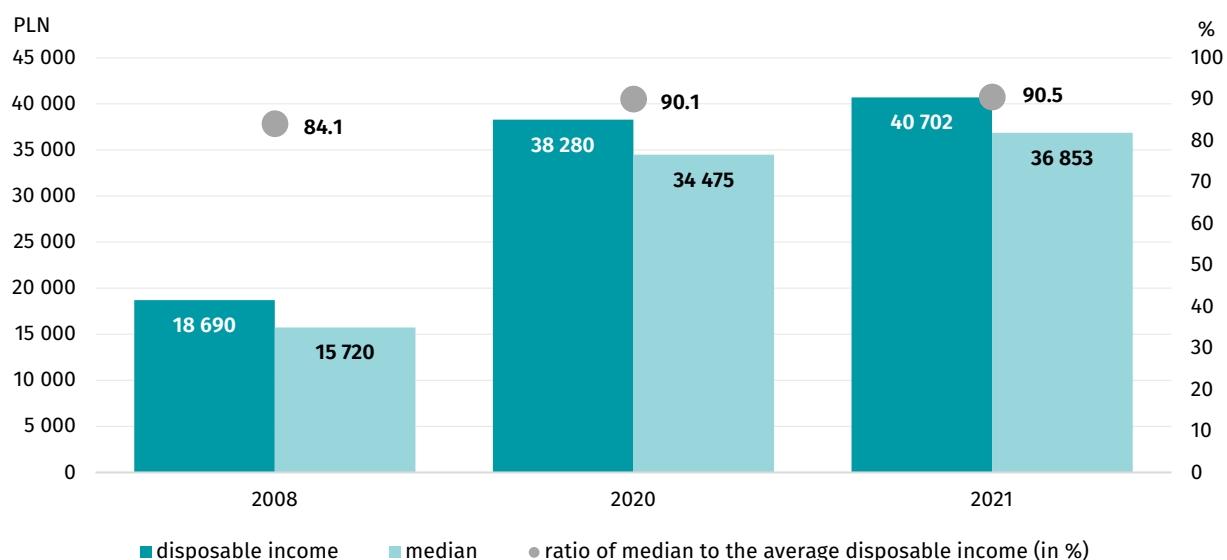
Based on the results of the 2021 survey,²¹ the average yearly equivalised disposable income in Poland was PLN 40 702.

Compared to 2008, as a reference point for measuring changes in the standard of living of household members, the income increased by almost 118.0% (from PLN 18 690). The increase compared to the previous year amounted to approx. 6.0% (from PLN 38 280). Whereas the real dynamics of income totalled to 1.2%.

In 2008, the income below the average value was reported by approximately 63.0% of people, in 2020 this percentage decreased to 59.0% and remained at that level in the following year.

In the analysed period there was also a steady increase in the median of average disposable income. Between 2008 and 2020, the median value of income increased by 134.0%, but compared to the 2020 survey, there was an increase of about 7.0%. The share of the median in the national average income was the lowest in 2008 (84.1%) and it remained at a similar level in 2020-2021 (90.1% and 90.5%, respectively).

Graph 1. The average disposable income, median and the ratio of median to income^a in 2008, 2020, 2021

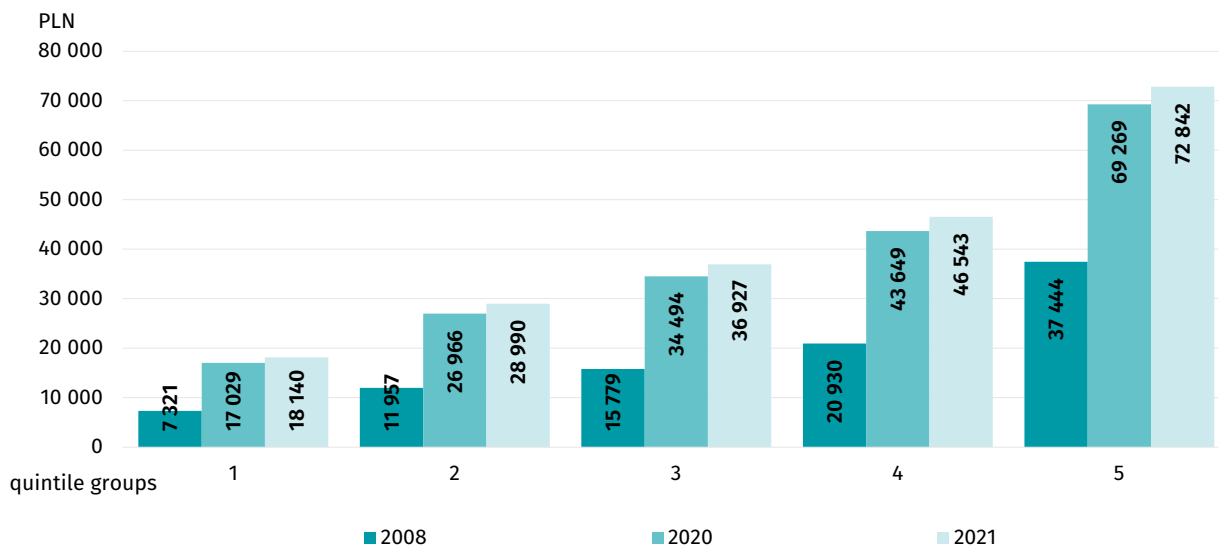
a The ratio of the median to the average disposable income (in %).

Analyzing the average equivalent disposable income in terms of its amount in quintile groups (ranges with equal number of people, 20.0% each), there is a noticeable, uneven increase in different groups. Between 2008 and 2021, the largest increase was recorded in the first quintile group by 148.0%. The lowest increase in income (with a gradual decrease along with the next quintile group) was recorded for the richest group (increase between 2008 and 2021 by 95.0%). This indicates that the incomes of those who earned less increased faster than those of the wealthier population quintile groups.

Comparing the average incomes in the quintile groups in the last two years, further, although small increases, but they are more even (for group I - IV in the range from 7.0% to 8.0% and the lowest increase for group V - 5.0%)

²¹ The reference year for income from EU-SILC 2021 is 2020 and similarly in previous years.

Graph 2. The average disposable income by quintile groups^a in 2008, 2020, 2021

a Quintile group constitutes 1/5 of the population ranked according to the increasing income.

The Gini coefficient is the most commonly applied method of measuring the level of income inequality. The lower the coefficient value, the more evenly distributed income. In Poland, since 2008, the value of the coefficient has been gradually decreasing (with periods of stabilisation), which indicated a decrease in income inequality. Between 2008 and 2021, the value of the Gini coefficient decreased by 5.2 to the level 26.8, which means that income inequality in Poland decreased.

The income quintile share ratio (S80/S20) defines the ratio of the total disposable income earned by 20.0% of the population with the highest income (the highest quintile population) with the lowest income (the lowest quintile group). The ratio indicates how many times the sum of income 20.0% of the wealthiest population is higher than the sum of the 20.0% of the poorest. The closer the value is to 1, the more evenly distributed the income in the whole population.

The values of the S80/S20 income quintile share ratio presented in Table 1 show a gradual decrease in the stratification in income between the wealthiest and poorest part of the Polish population. Between 2008 and 2021, the value of S80/S20 decreased from 5.1 to 4.0.

Table 1. Selected measures of diversification of the average disposable²² income in Poland in 2008-2021

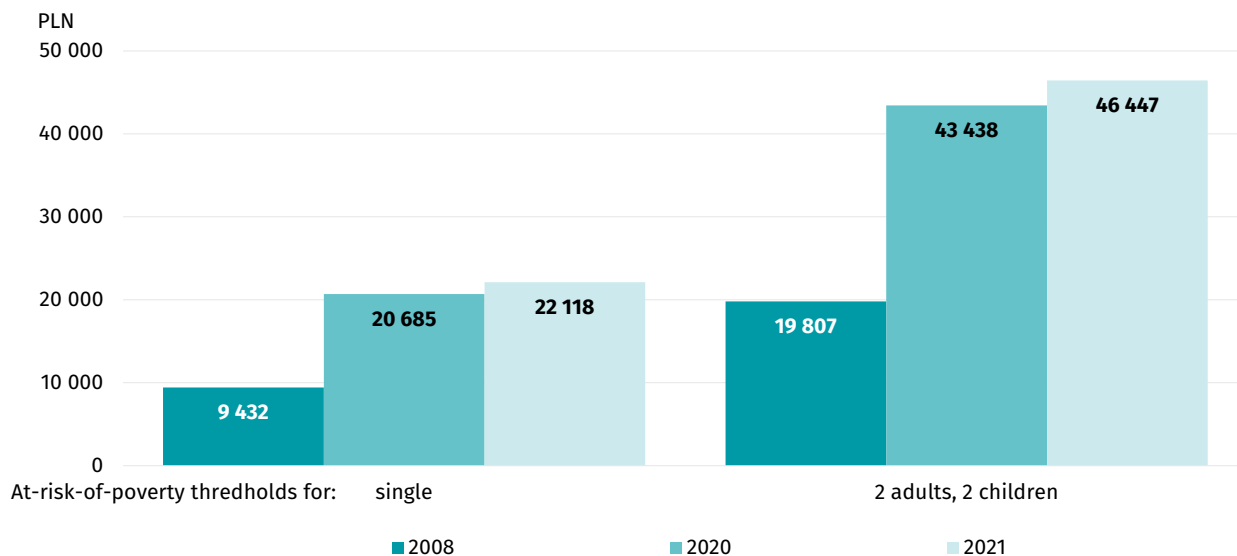
Measures of income differentiation	2008 ^a	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gini coefficient	32.0	31.4	31.1	31.1	30.9	30.7	30.8	30.6	29.8	29.2	27.8	28.5	27.2	26.8
S80/S20	5.1	5.0	5.0	5.0	4.9	4.9	4.9	4.9	4.8	4.5	4.3	4.4	4.1	4.0

a The reference year in the Europe 2020 Strategy for measuring the area of poverty.

²² The reference year for income from EU-SILC 2021 is 2020 and similarly in previous years.

The graph below contains information on changes in the at-risk-of-poverty thresholds for the analysed years, divided into two types of households. These values are calculated according to the adopted methodology common to the European Union countries as 60.0% of the national median of yearly equivalised disposable income after social transfers.

Graph 3. The at-risk-of-poverty thresholds in 2008, 2020, 2021

Based on the thresholds, the relative at-risk-of-poverty rate has been calculated, as a percentage of the population whose income is below this limit. The graph below contains the values of the basic rate (At-risk-of-poverty rate after social transfers) and its two modifications differing in the scope of exclusion of social transfers. To calculate the income for at-risk-of-poverty rate before social transfers other than old-age and survivors' benefits, a part of the social transfers was removed – only pensions and survivors' benefits were left. In the next indicator (at-risk-of-poverty rate before social transfers including old-age and survivors' benefits), all transfers were removed from the income. By comparing the values of these three indicators, it is possible to analyse the impact of the share of transfers on the poverty level in the country.

The relative at-risk-of-poverty rate, which includes all types of transfers in income, indicates a positive phenomenon of a decrease in the share of persons with income below the poverty threshold in the Polish population, between 2008 and 2021 (from approx. 16.9% to 14.8%). In the case of the at-risk-of-poverty rate, excluding transfers other than pensions, a decrease was recorded between 2008 and 2021 from 25.1% to 23.0%. Whereas, in the case of income, from which all transfers were excluded, the relative at-risk-of-poverty rate remained in the survey 2021 at a similar level (43.7%) as in the base year 2008 (44.1%). It can therefore be concluded that social transfers significantly reduced the scale of the risk of relative poverty.

The relative at-risk-of-poverty rate (based on total income) between 2021 and 2020 remained at the same level. In both years, the income of 14.8% of people living in Poland was below the relative poverty threshold. It should be noted, however, that the 2021 indicator reflects the income situation from the year in which the COVID-19 pandemic began. On the other hand, 2020 reflects the income situation from 2019, which was the last year before the COVID-19 pandemic.

In the case of the other two indicators (for income excluding pensions and disability pensions and for income excluding total transfers), the differences in values between the survey 2020 and 2021 were insignificant²³.

²³ Statistically insignificant differences.

Graph 4. The relative at-risk-of-poverty rate in 2008, 2020 and 2021

Summary:

- The average yearly equivalised disposable income per person in survey 2021²⁴ amounted to PLN 40 702. The nominal dynamics in relation to the income from 2020 amounted to approx. 6.0% and the real dynamics to 1.2%.
- Between the surveys from 2008 and 2021, a greater increase in the average disposable income constituted a characteristic of persons whose income was included in the first quintile group.
- Between the surveys of 2008 and 2021, there was a gradual decrease in the relative poverty risk value (from approx. 17.0% to approx. 15.0%). In 2020 and 2021, the ratio remained at the same level (14.8%), even though the data from 2021 reflect the income situation from 2020, i.e. the first year of the COVID-19 pandemic.

2. Income situation of persons in households in Poland, according to results of the 2021²⁵ survey by regions

2.1. Disposable income²⁶

The following chapter deals with the differentiation of the obtained average yearly equivalised disposable income of persons living in Poland, based on the place of residence²⁷. Since 2018, to present data by territory, the public statistics have been using, among others, the modified division of Poland into regions (15 voivodeships as regions, and Mazowiecki voivodeship divided into two statistical regions: Warszawski stołeczny and Mazowiecki regionalny), which was taken into account when presenting the results of the EU-SILC survey.

In 2021, the average disposable income for the country amounted to PLN 40.7 thousand. The income below this average was available to the inhabitants of 10 regions of Poland, including the lowest PLN 35.6 thousand occurred in the Lubelski and Warmińsko-mazurski. In addition to the two regions mentioned, the others are (in ascending order): Mazowiecki regionalny (PLN 35.8 thousand), Podlaski (PLN 36.0 thousand), Podkarpacki (PLN 36.8 thousand), Świętokrzyski (PLN 37.2 thousand), Wielkopolski (PLN 37.6 thousand), Kujawsko-pomorski (PLN 37.7 thousand), Lubuski (PLN 38.8 thousand) i Łódzki (PLN 39.6 thousand).

7 regions were characterised by an above-average income, including the highest average income in Warszawski stołeczny region (PLN 52.4 thousand). The second part of Mazowieckie Voivodeship, i.e. the Mazowiecki regionalny region is the third region in Poland with the lowest average income (PLN 35.8 thousand) in Poland.

²⁴ The reference year for income from EU-SILC 2021 is 2020 and similarly in previous years.

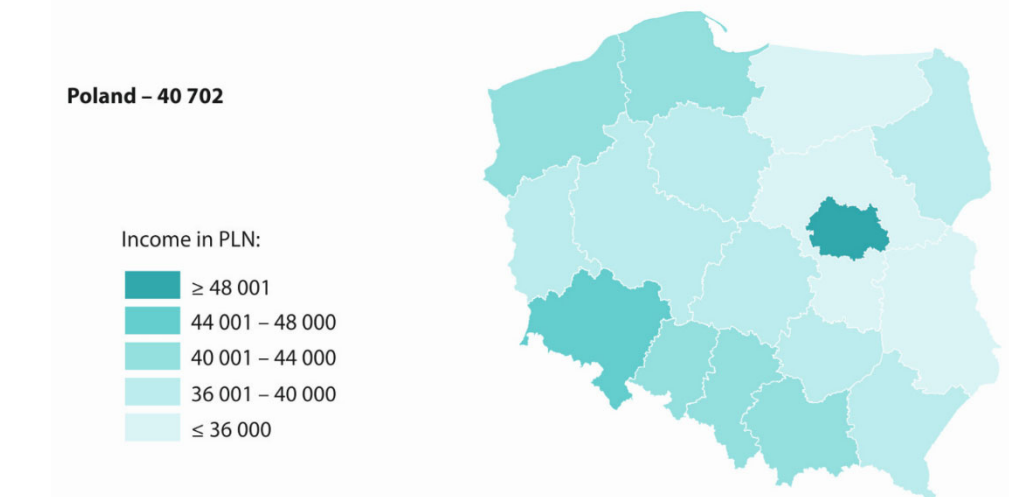
²⁵ The reference year for income from EU-SILC 2021 is 2020 and similarly in previous years.

²⁶ Further in the study, the average yearly equivalised disposable income per person is referred to as disposable income or average disposable income.

²⁷ More information on the territorial division used in this section in the substantive section p. 147.

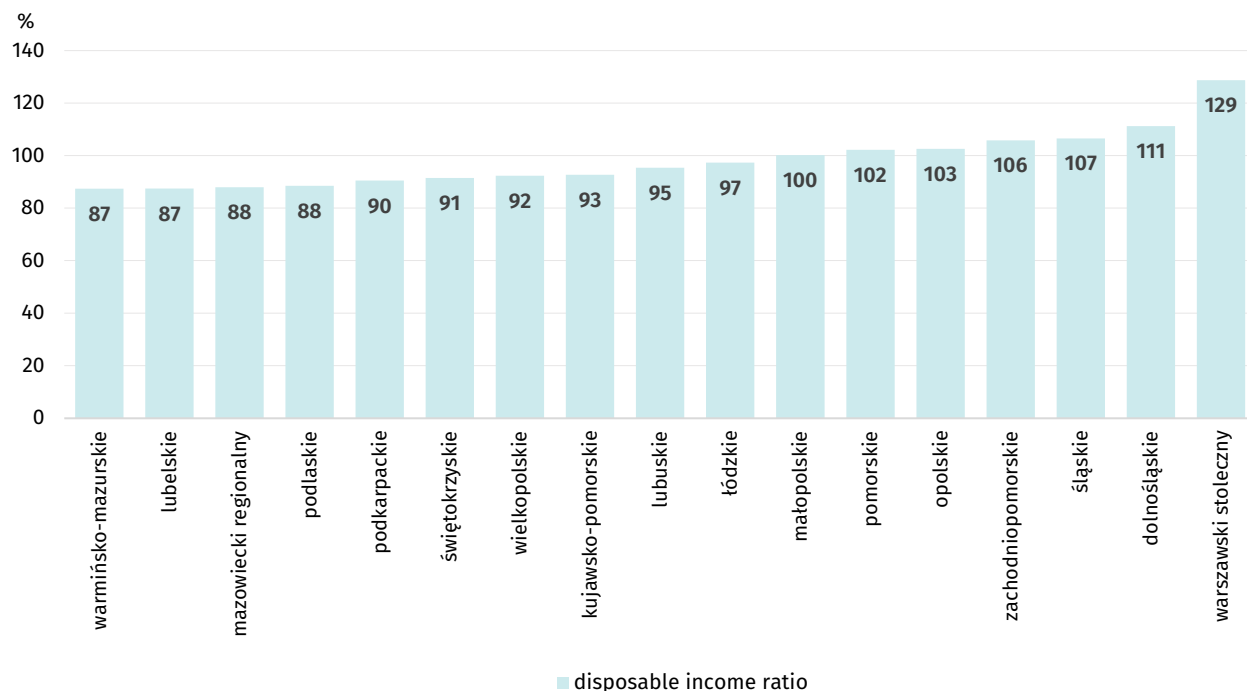
Other regions whose inhabitants had an average income above the national average were: Dolnośląski (PLN 45.3 thousand), Śląski (PLN 43.4 thousand), Zachodniopomorski (PLN 43.1 thousand), Opolski (PLN 41.7 thousand), Pomorski (PLN 41.6 thousand) and Małopolski (PLN 40.8 thousand).

Map 1. The average yearly equivalised disposable income according to NUTS 2 in 2021

In terms of the disposable income ratio (the quotient of the analyzed value to the average for Poland), the range of average income in the regions amounted to 42.0 percentage points. The highest income in Warszawski stołeczny region was 129.0% of the national average, and the lowest in Warmińsko-mazurski region - 87.0% of the national average.

Graph 5. The disposable income ratio by NUTS 2 for 2021

The regions in Table 2 have been ranked according to the Gini coefficient. Świętokrzyski region was characterised by the lowest variation of the average income in relation to the national average, expressed by the Gini coefficient (22.6). Moreover, the income quintile share ratio in this region assumed one of the lower values (3.1).

On the opposite side was Warszawski stołeczny region, which, on the one hand, was characterised by a very high average disposable income (in relation to all other regions) but also by a strong stratification of income. The Gini coefficient for this region amounted to 29.5. At the same time, this region was characterized by the highest decrease in the value of this coefficient since 2019²⁸ (by 5.0).

Table 2. Selected measures of average disposable income distribution in Polish regions (NUTS 2) in 2021

Measures of income differentiation/ Regions NUTS 2	Świętokrzyski	Lubuski	Opolski	Podkarpacki	Podlaski	Warmińsko-mazurski	Pomorski	Śląski	Dolnośląski	Wielkopolski	Mazowiecki regionalny	Łódzki	Kujawsko-pomorski	Polska	Zachodniopomorski	Małopolski	Lubelski	Warszawski stołeczny
Coefficient Gini	22.6	23.1	23.2	23.7	24.9	25.0	25.1	25.2	25.4	25.4	26.5	26.7	26.8	26.8	27.0	27.7	28.3	29.5
S80/S20	3.1	3.4	3.3	3.5	3.7	3.8	3.7	3.7	3.7	3.6	4.0	4.1	4.1	4.0	3.9	4.2	4.3	4.6

2.2. The relative at-risk-of-poverty rate after social transfers

In 2021, 14.8% of Poland's population realized income below the poverty threshold (Map 2). Due to the differentiation in the average disposable income in different regions of the country, it can be assumed that the phenomenon of relative poverty, based on the thresholds set by this income, will also be unevenly distributed.

The percentage of the poorest population defined by an international measure (common to EU Member States), that is, the relative poverty rate refers to persons whose average disposable income does not exceed 60.0% of the national median of yearly equivalised disposable income, covering all social transfers.

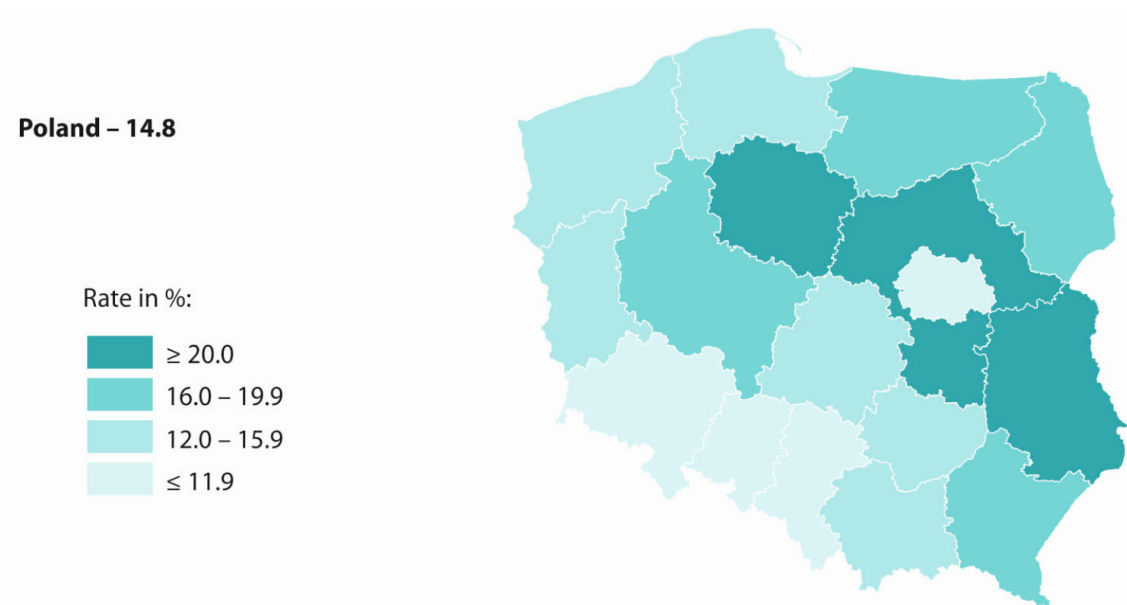
In eight regions, the percentage of the population at risk of poverty exceeded the national average (in ascending order): Małopolski (14.9%), Wielkopolski (16.2%), Podkarpacki (17.6%), Warmińsko-mazurski (19.4%), Podlaski (19.6%), Kujawsko-pomorski (20.4%), Mazowiecki regionalny (20.7%) and Lubelski (22.9%). It is worth noting that in 2021, the group of these voivodeships included all regions of Eastern Poland, except for the Świętokrzyskie (13.4%).

The rapid development of Warsaw and the adjacent municipalities caused a significant stratification between the standard of living among the inhabitants of this part of the Mazowieckie Voivodeship and the rest of it.

This is proved not only by different levels of average disposable income (Warszawski stołeczny – PLN 52.4 thousand; Mazowiecki regionalny – PLN 35.8 thousand), but also by the relative at-risk-of-poverty rate. The difference between the indicator values for both regions amounted to over 12 percentage points (8.8% and 20.7% respectively).

²⁸ From 2019, it is possible to publish data from the EU-SILC at NUTS 2: Gini's factor for Warsaw regionalny region in 2019 was 34.5, and in 2020: 32.3.

Map 2. The At-risk-of-poverty rate after social transfers by NUTS 2 in 2021

The region with the highest percentage of relatively poor people in 2021 was Lubelski region (22.9%)²⁹. It was characterized by both one of the lowest average annual income (next to Warmińsko-mazurski region) and its median (respectively: PLN 35.6 thousand and PLN 31.5 thousand) and high (second highest value) measures of income inequality (Gini : 28.3 and S80/S20: 4.3).

The lowest value of the relative at-risk-of-poverty rate in 2021 was characteristic of the wealthiest region, i.e. Warszawski stołeczny (8.8%) with an average disposable income of PLN 52.4 thousand PLN, but also the high value of the median of this income – PLN 47.5 thousand (with the share of the median in the income exceeding 90.0%). Warszawski stołeczny region achieved the highest income inequality expressed by the Gini coefficient (29.5) and S80/S20 (4.6).

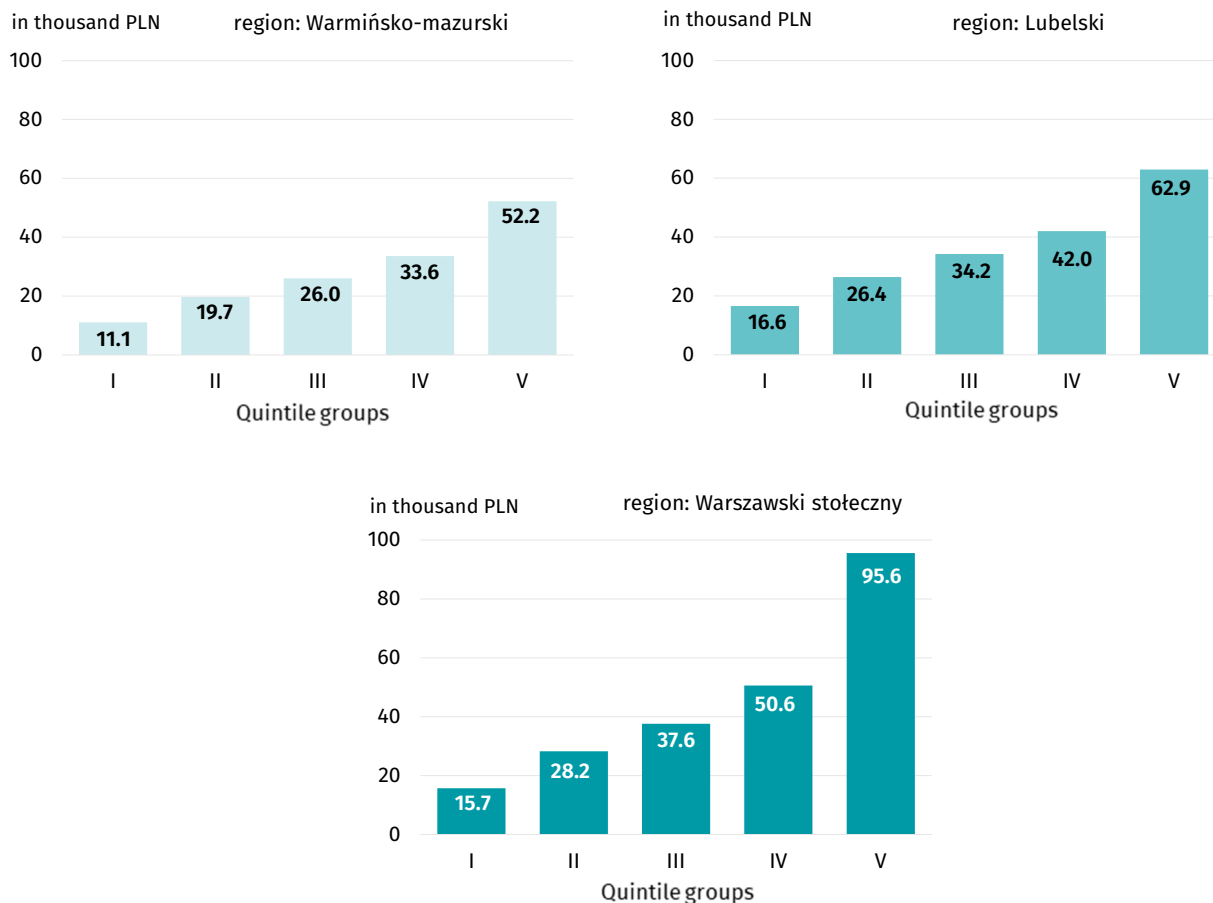
2.3. Disposable income according to quintile groups

The undermentioned analysis includes a comparison of average equivalised disposable income for regions with extreme values. Comparing the average income of individual quintile groups for the three regions analyzed below, it can be seen that the greatest differences were visible in group V. The average disposable income from the 5th group in the Warmińsko-mazurski or Lubelski regions was between 61.2% and 64.5% of the income for the same group in the Warszawski stołeczny region. The share of the same income for group the 1th it is higher and amounts to 74.0% in the case of Warmińsko-mazurski region and 88.4% in Lubelski region. With each subsequent group, this share is lower in relation to the corresponding quintile groups in Warszawski stołeczny region.

²⁹ Table with the exact values of the indicators on p. 32.

Graph 6. The average disposable income according to quintile groups for regions: Warmińsko-mazurski, Lubelski i Warszawski stołeczny^a in 2021

a The regions were selected for comparison due to the extreme values of the measures (Warmińsko-mazurski and Lubelski as the voivodships with the lowest average income, and Warszawski stołeczny region with the highest).

The highest percentage of persons with the lowest income at the level of the first quintile group for the whole country (up to PLN 18.1 thousand) occurred in Lubelski region (approx. 30.0%). More than 25.0% of the population with income from the lowest quintile income group for the entire country were also found in the Warmińsko-mazurski region (25.3%) and Mazowiecki regionalny region (approx. 28.5% of people).

In Podkarpacki and Podlaski regions, approx. 11.0% of inhabitants had income from the highest quintile group distinguished for income in the whole country (i.e. average annual equivalent income of PLN 72.8 thousand).

The percentage of inhabitants with income from the 5th quintile group was slightly above 40.0% in the richest region of Poland (in Warszawski stołeczny) but in two other regions these percentages were much lower: in Dolnośląski 28.5% and in Zachodniopomorski 25.0%.

Table 3. The share (%) of persons from a specific quintile group in the Polish population of a given region in 2021

Regions (NUTS 2):	Quintile groups					Total
	I	II	III	IV	V	
dolnośląski	13.4	16.4	19.2	22.5	28.5	100.0
kujawsko-pomorski	24.7	19.2	26.1	15.3	14.7	100.0
lubelski	29.9	25.6	14.5	15.4	14.6	100.0
lubuski	18.8	20.8	22.5	20.5	17.4	100.0
łódzki	20.4	20.3	21.5	20.5	17.3	100.0
małopolski	22.2	17.7	20.1	20.5	19.5	100.0
warszawski stołeczny	11.8	13.7	15.1	19.2	40.2	100.0
mazowiecki regionalny	28.5	22.6	17.7	18.0	13.2	100.0
opolski	16.8	15.4	17.1	32.1	18.6	100.0
podkarpacki	22.0	22.4	22.6	22.0	11.1	100.0
podlaski	24.4	24.0	18.6	21.2	11.7	100.0
pomorski	17.3	16.4	25.8	19.3	21.1	100.0
śląski	15.7	18.2	19.8	22.5	23.8	100.0
świętokrzyski	18.9	26.1	22.2	18.8	14.1	100.0
warmińsko-mazurski	25.3	21.8	22.9	18.0	12.0	100.0
wielkopolski	22.5	25.0	19.4	18.2	15.0	100.0
zachodniopomorski	15.1	22.6	17.4	19.9	25.0	100.0
Polska	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	100.0

Summary:

- The lowest average yearly equivalised disposable income per person, considering the division of Poland into 17 regions, had the inhabitants of Lubelski and Warmińsko-mazurski regions (PLN 35.6 thousand) while the highest – persons from the Warszawski stołeczny (PLN 52.4 thousand).
- The highest percentage of the disposable income ratio was found in Warszawski stołeczny region - 129.0% of the average annual equivalent disposable income, and the lowest was recorded in the Warmińsko-mazurski and Lubelskie regions – both 87.0% each.
- Among the regions with the lowest average disposable income, there are except 5 regions of Eastern Poland (Lubelski, Podkarpacki, Podlaski, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski) also Mazowiecki regionalny region and the following voivodships: Wielkopolskie, Kujawsko-Pomorskie, Lubuskie and Łódzkie.
- The difference between the highest incomes for regions, i.e. Warszawski stołeczny (PLN 52.4 thousand) and the second in terms of value Dolnośląskie region (PLN 45.3 thousand), amounted to 7.1 thousand. Whereas, the difference between the regions with the highest and lowest value of the disposable income ratio amounted to 42.0 percentage points.
- The highest internal income disparities occurred in the region with the highest average income, i.e. Warszawski stołeczny (Gini coefficient: 29.5; S080/S020: 4.6).
- The strongest concentration of income in the group with the highest income in Poland (i.e. in the 5th quintile group) - occurred in Warszawski stołeczny region - approx. 40.0% and in the voivodship Małopolskie – almost 29.0%.
- In 2021, the regions where more than 20.0% of inhabitants were in the group of people at risk of relative poverty³⁰ were the following regions: Kujawsko-pomorski (20.4%), Mazowiecki regionalny (both approx. 20.7%) and Lubelski (almost 23.0%).

³⁰ Persons whose average income does not exceed 60.0% of the national median annual equivalent income, including all social transfers.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

REVIEW TABLES

TABL. 1. DANE OGÓLNE O ZBADANYCH GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ^a
GENERAL INFORMATION ON HOUSEHOLDS SURVEYED ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba zbadanych gospodarstw domowych Number of households surveyed	Liczba osób ogółem Total number of persons	Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in a household	Liczba osób w wieku 16 lat i więcej Number of persons at the age of 16 years and more
OGÓŁEM ..... TOTAL	17004	42077	2,47	35299
Grupy społeczno-ekonomiczne: Socio-economic groups of:				
pracowników	7997	24120	3,02	19014
employees				
rolników	305	995	3,26	824
farmers				
pracujących na własny rachunek	739	2162	2,93	1664
self-employed				
emerytów	6526	11499	1,76	11259
retirees				
rencistów	770	1195	1,55	1150
pensioners				
utrzymujących się z innych niezarobkowych źródeł	667	2106	3,16	1388
living on unearned sources				
Klasa miejscowości: Class of locality:				
miasta razem	10877	24278	2,23	20472
urban total				
o liczbie mieszkańców w tysiącach: town by size in thousand:				
500 i więcej	1735	3719	2,14	3046
500 and more				
200-499	1424	3141	2,21	2643
100-199	1724	3694	2,14	3132
20-99	3479	7845	2,25	6673
poniżej 20	2515	5879	2,34	4978
less than 20				
wieś	6127	17799	2,91	14827
rural				

a Dane z próby.

a Data from the sample.

TABL. 1. DANE OGÓLNE O ZBADANYCH GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ^a (dok.)
GENERAL INFORMATION ON HOUSEHOLDS SURVEYED ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba zbadanych gospodarstw domowych Number of households surveyed	Liczba osób ogółem Total number of persons	Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in a household	Liczba osób w wieku 16 lat i więcej Number of persons at the age of 16 years and more
Makroregiony (NUTS 1): Macroregions (NUTS 1):				
centralny	1904	4561	2,40	3897
południowy	2500	6380	2,55	5350
wschodni	2808	7396	2,63	6223
północno-zachodni	2780	6850	2,46	5771
południowo-zachodni	1869	4347	2,33	3703
północny	3131	7634	2,44	6336
województwo mazowieckie	2012	4909	2,44	4019
Regiony (NUTS 2): Regions (NUTS 2):				
dolnośląskie	1202	2750	2,29	2341
kujawsko-pomorskie	965	2409	2,50	2021
lubelskie	909	2309	2,54	1936
lubuskie	648	1474	2,27	1263
łódzkie	1108	2597	2,34	2203
małopolskie	1201	3304	2,75	2749
warszawski stołeczny	1059	2462	2,32	1944
mazowiecki regionalny	953	2447	2,57	2075
opolskie	667	1597	2,39	1362
podkarpackie	1001	2824	2,82	2391
podlaskie	898	2263	2,52	1896
pomorskie	1008	2464	2,44	2041
śląskie	1299	3076	2,37	2601
świętokrzyskie	796	1964	2,47	1694
warmińsko-mazurskie	1158	2761	2,38	2274
wielkopolskie	1075	2981	2,77	2471
zachodniopomorskie	1057	2395	2,27	2037

a Dane z próby.

a Data from the sample.

TABL. 2. STRUKTURA LUDNOŚCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG GRUP SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH ORAZ PŁCI I WIEKU
STRUCTURE OF POPULATION IN HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC GROUP, SEX AND AGE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe Households of					
		pracownik employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek self-employed	emerytów retirees	rencistów pensioners	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł living on unearned sources
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-15 lat	16,5	19,3	16,0	21,2	4,2	3,4*	31,1
16-24	8,5	10,1	12,6	8,8	2,5	5,2	11,2
25-54	43,1	51,4	42,8	53,9	15,3	24,6	41,0
55-64	13,1	12,4	15,5	10,3	14,2	32,8	10,9
65 lat i więcej	18,7	6,8	13,2	5,8	63,8	33,9	5,8
and more							
Mężczyźni ..... Males	48,4	49,7	54,1	50,6	44,4	36,2	46,8
0-15 lat	8,5	10,0	9,7	11,2	2,2	1,7*	14,1
16-24	4,4	5,3	5,4	4,6	1,3	2,1*	5,2
25-54	21,8	25,6	23,5	27,2	9,0	13,6	19,2
55-64	6,3	6,4	9,2	5,9	4,7	15,6	6,0
65 lat i więcej	7,5	2,6	6,2*	1,8*	27,3	3,2*	2,3*
and more							
Kobiety ..... Females	51,6	50,3	45,9	49,4	55,6	63,8	53,2
0-15 lat	8,1	9,4	6,2	10,0	2,0	.	17,0
16-24	4,2	4,8	7,2	4,3	1,2	3,1*	6,1
25-54	21,3	25,8	19,3	26,7	6,3	11,0	21,8
55-64	6,9	6,0	6,3	4,4	9,6	17,2	4,9
65 lat i więcej	11,2	4,3	7,0	4,0	36,4	30,8	3,5
and more							

TABL. 3. STRUKTURA LUDNOŚCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI ORAZ PŁCI I WIEKU
STRUCTURE OF POPULATION IN HOUSEHOLDS BY CLASS OF LOCALITY, SEX AND AGE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-15 lat	16,5	16,6	17,3	16,2	16,2	16,1	17,0	16,5
16-24	8,5	7,3	5,5	7,4	7,0	8,0	8,2	10,3
25-54	43,1	43,6	48,2	44,5	44,5	41,5	41,2	42,3
55-64	13,1	12,4	9,8	11,2	11,7	14,0	13,7	14,2
65 lat i więcej	18,7	20,2	19,2	20,8	20,6	20,5	19,9	16,7
and more								
Mężczyźni ..... Males	48,4	47,1	47,0	47,2	46,5	46,8	48,0	50,2
0-15 lat	8,5	8,3	8,9	8,2	8,1	7,5	9,1	8,8
16-24	4,4	3,6	2,7	4,1	3,2	3,6	4,2	5,6
25-54	21,8	21,6	23,5	22,1	21,6	21,0	20,3	22,0
55-64	6,3	5,8	4,6	5,3	5,6	6,5	6,2	7,0
65 lat i więcej	7,5	7,9	7,3	7,6	8,1	8,2	8,2	6,9
and more								
Kobiety ..... Females	51,6	52,9	53,1	52,8	53,5	53,2	52,0	49,8
0-15 lat	8,1	8,3	8,4	8,1	8,1	8,6	7,9	7,8
16-24	4,2	3,8	2,9	3,3	3,8	4,4	4,1	4,7
25-54	21,3	22,0	24,8	22,4	22,9	20,5	20,8	20,3
55-64	6,9	6,6	5,2	5,9	6,2	7,5	7,5	7,2
65 lat i więcej	11,2	12,2	11,9	13,2	12,5	12,3	11,7	9,8
and more								

TABL. 4. STRUKTURA LUDNOŚCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW (NUTS 1) ORAZ PŁCI I WIEKU
STRUCTURE OF POPULATION IN HOUSEHOLDS BY MACROREGIONS (NUTS 1), SEX AND AGE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Makroregiony (NUTS 1) Macroregions (NUTS 1)						województwo mazowiec- kie
		centralny	południowy	wschodni	północno- zachodni	południowo- zachodni	północny	
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-15 lat	16,5	15,2	16,4	16,1	16,9	15,5	17,1	17,7
16-24	8,5	8,3	8,4	9,1	8,6	8,0	8,9	8,2
25-54	43,1	42,2	43,1	43,0	43,3	43,2	43,0	43,4
55-64	13,1	13,6	13,3	13,3	13,1	13,6	13,1	12,1
65 lat i więcej	18,7	20,7	18,8	18,5	18,1	19,8	17,9	18,6
and more								
Mężczyźni ..... Males	48,4	48,0	48,4	48,7	48,6	48,2	48,6	47,9
0-15 lat	8,5	7,8	8,4	8,3	8,7	8,0	8,8	9,1
16-24	4,4	4,3	4,3	4,7	4,4	4,1	4,6	4,2
25-54	21,8	21,4	21,7	22,0	21,9	21,8	21,7	21,6
55-64	6,3	6,4	6,3	6,4	6,2	6,4	6,3	5,7
65 lat i więcej	7,5	8,1	7,6	7,3	7,3	7,9	7,2	7,3
and more								
Kobiety ..... Females	51,6	52,0	51,6	51,3	51,4	51,8	51,4	52,1
0-15 lat	8,1	7,4	8,0	7,9	8,2	7,6	8,3	8,6
16-24	4,2	4,0	4,1	4,4	4,2	3,9	4,4	4,0
25-54	21,3	20,7	21,4	21,0	21,4	21,4	21,3	21,9
55-64	6,9	7,2	6,9	6,9	6,8	7,1	6,9	6,4
65 lat i więcej	11,2	12,6	11,2	11,1	10,8	11,9	10,6	11,2
and more								

TABL. 5. STRUKTURA LUDNOŚCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG REGIONÓW (NUTS 2) ORAZ PŁCI I WIEKU
STRUCTURE OF POPULATION IN HOUSEHOLDS BY REGIONS (NUTS 2), SEX AND AGE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Regiony (NUTS 2) Regions (NUTS 2)																
		dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	war- szaw- ski stołecz- ny	mazo- wiecki regio- nalny	opol- skie	pod- kar- packie	podla- skie	pomor- skie	śląskie	święto- krzyskie	war- miń- sko- mazu- rskie	wielko- polskie	zacho- dno- pomor- skie
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-15 lat	16,5	15,7	16,3	15,9	16,4	15,4	17,5	18,2	17,0	15,0	16,5	16,0	18,1	15,6	14,8	16,5	17,7	15,6
16-24	8,5	7,8	8,9	8,8	8,6	8,2	8,9	7,2	9,6	8,4	9,5	8,8	8,9	8,0	8,7	9,1	8,9	8,3
25-54	43,1	43,3	43,0	42,7	43,1	42,1	43,8	44,3	42,3	42,7	43,5	42,8	43,1	42,6	42,2	42,9	43,6	42,8
55-64	13,1	13,3	13,4	13,3	13,5	13,5	12,4	11,3	13,2	14,2	13,0	13,9	12,4	13,9	13,8	14,0	12,5	13,9
65 lat i więcej	18,7	19,8	18,5	19,3	18,4	20,8	17,5	19,1	17,9	19,7	17,6	18,5	17,6	19,8	20,4	17,5	17,3	19,5
and more																		
Mężczyźni ..... Males	48,4	48,1	48,4	48,4	48,7	47,7	48,6	47,0	49,1	48,4	49,0	48,7	48,6	48,2	48,7	48,8	48,7	48,5
0-15 lat	8,5	8,1	8,4	8,1	8,4	7,9	9,0	9,3	8,7	7,7	8,5	8,2	9,3	8,0	7,6	8,5	9,1	8,0
16-24	4,4	4,0	4,6	4,6	4,4	4,2	4,6	3,7	4,9	4,3	4,9	4,5	4,5	4,1	4,5	4,7	4,6	4,2
25-54	21,8	21,9	21,7	21,9	22,0	21,3	22,0	21,4	21,9	21,7	22,2	21,9	21,6	21,5	21,7	22,0	22,0	21,7
55-64	6,3	6,3	6,4	6,4	6,5	6,3	6,0	5,2	6,4	6,9	6,3	6,7	5,9	6,6	6,7	6,7	6,0	6,6
65 lat i więcej	7,5	7,9	7,4	7,5	7,4	8,0	7,1	7,4	7,2	7,9	7,1	7,3	7,2	8,0	8,3	7,0	7,0	8,0
and more																		
Kobiety ..... Females	51,6	51,9	51,6	51,6	51,3	52,3	51,4	53,0	50,9	51,6	51,0	51,3	51,4	51,8	51,3	51,2	51,3	51,5
0-15 lat	8,1	7,7	7,9	7,8	8,0	7,5	8,5	8,8	8,3	7,3	8,0	7,8	8,8	7,6	7,2	8,0	8,6	7,6
16-24	4,2	3,8	4,3	4,3	4,2	3,9	4,3	3,5	4,6	4,1	4,6	4,3	4,3	3,9	4,3	4,5	4,3	4,0
25-54	21,3	21,5	21,3	20,8	21,1	20,9	21,8	22,9	20,4	21,0	21,3	20,8	21,5	21,1	20,5	21,0	21,6	21,1
55-64	6,9	7,0	7,0	6,9	7,0	7,2	6,4	6,1	6,8	7,4	6,7	7,2	6,5	7,3	7,1	7,2	6,6	7,3
65 lat i więcej	11,2	11,9	11,0	11,8	11,0	12,8	10,4	11,6	10,8	11,8	10,4	11,2	10,4	11,8	12,2	10,5	10,3	11,5
and more																		

TABL. 6. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG GRUP SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH ORAZ PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
STRUCTURE OF POPULATION AT THE AGE OF 16 YEARS AND MORE IN HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC GROUP, SEX AND LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe Households of					
		pracownik employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek self-employed	emerytów retirees	rencistów pensioners	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł living on unearned sources
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wyższe	25,5	29,8	10,3	38,3	17,1	8,5	7,7
Higher							
Średnie	34,3	33,4	36,5	35,3	38,2	32,2	24,7
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	25,6	24,8	33,6	17,6	26,8	31,4	33,4
Elementary vocational							
Gimnazjalne	1,8	2,2	1,7*	1,5	0,5	0,9*	5,2
Lower secondary							
Podstawowe ukończone	10,8	7,8	14,7	5,7	16,1	25,4	22,3
Completed primary							
Bez wykształcenia	0,7	0,5	.	.	0,9	.	3,1*
No school education							
Mężczyźni ..... Males	47,8	49,3	52,8	50,0	44,1	35,7	47,2
Wyższe	10,3	11,8	4,3*	16,4	7,6	2,4*	1,7*
Higher							
Średnie	15,6	16,5	18,2	17,3	14,1	9,5	10,1
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	15,4	15,2	21,7	11,5	15,7	15,0	17,8
Elementary vocational							
Gimnazjalne	1,8	2,2	.	1,5*	0,5*	.	5,2
Lower secondary							
Podstawowe ukończone	4,5	3,4	6,7	2,9	6,0	7,7	11,0
Completed primary							
Bez wykształcenia	0,3	0,2*	.	.	0,3*	.	.
No school education							
Kobiety ..... Females	52,2	50,7	47,2	50,0	55,9	64,3	52,8
Wyższe	15,2	18,0	6,0*	21,9	9,6	6,2	6,0
Higher							
Średnie	18,7	16,9	18,3	17,9	24,2	22,8	14,6
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	10,2	9,5	12,0	6,0	11,1	16,4	15,6
Elementary vocational							
Gimnazjalne	1,3	1,5	.	1,3*	0,3*	.	3,6*
Lower secondary							
Podstawowe ukończone	6,3	4,5	8,0	2,8*	10,1	17,6	11,3
Completed primary							
Bez wykształcenia	0,4	0,3	.	-	0,6	.	1,6*
No school education							

TABL. 7. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI ORAZ PĘCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
STRUCTURE OF POPULATION AT THE AGE OF 16 YEARS AND MORE IN HOUSEHOLDS BY CLASS OF LOCALITY, SEX AND LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wyższe	25,5	33,2	53,8	37,5	32,8	25,7	23,0	14,2
Higher								
Średnie	34,3	36,2	30,1	36,4	36,3	39,0	37,7	31,5
Secondary								
Zasadnicze zawodowe, branżowe ..	25,6	20,5	10,6	17,6	20,2	23,7	26,8	33,0
Elementary vocational								
Gimnazjalne	1,8	1,6	0,9*	1,8	1,7	1,4	2,3	2,2
Lower secondary								
Podstawowe ukończone	10,8	6,8	3,4	5,1	7,4	8,5	8,0	16,6
Completed primary								
Bez wykształcenia	0,7	0,5	.	.	.	.	0,7*	1,0
No school education								
Mężczyźni ..... Males	47,8	46,5	46,0	46,7	45,9	46,8	47,0	49,7
Wyższe	10,3	13,7	23,9	15,0	13,8	10,0	8,8	5,3
Higher								
Średnie	15,6	16,2	13,1	16,9	15,4	18,2	16,5	14,7
Secondary								
Zasadnicze zawodowe, branżowe ..	15,4	12,1	6,1	11,0	11,5	14,1	15,8	20,2
Elementary vocational								
Gimnazjalne	1,8	1,6	0,9	1,8*	1,7*	1,4	2,3	2,2
Lower secondary								
Podstawowe ukończone	4,5	2,7	1,7	1,7*	3,2	3,2	3,3	7,0
Completed primary								
Bez wykształcenia	0,3	0,2*	.	.	.	.	.	0,4*
No school education								
Kobiety ..... Females	52,2	53,5	54,0	53,3	54,1	53,2	53,0	50,3
Wyższe	15,2	19,5	29,9	22,4	19,0	15,7	14,2	8,9
Higher								
Średnie	18,7	20,0	17,0	19,5	20,9	20,9	21,2	16,9
Secondary								
Zasadnicze zawodowe, branżowe ..	10,2	8,4	4,5	6,7	8,7	9,6	11,1	12,8
Elementary vocational								
Gimnazjalne	1,3	1,2	.	.	1,1	1,6*	1,5	1,5
Lower secondary								
Podstawowe ukończone	6,3	4,1	1,7	3,4	4,2	5,3	4,7	9,6
Completed primary								
Bez wykształcenia	0,4	0,3	.	.	.	.	.	0,6
No school education								

TABL. 8. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW (NUTS 1) ORAZ PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
STRUCTURE OF POPULATION AT THE AGE OF 16 YEARS AND MORE IN HOUSEHOLDS BY MACROREGIONS (NUTS 1), SEX AND LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Makroregiony (NUTS 1) Macroregions (NUTS 1)						województwo mazowiec- kie
		centralny	południowy	wschodni	północno- zachodni	południowo- zachodni	północny	
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wyższe	25,5	23,5	25,8	24,2	20,9	26,7	21,9	35,7
Higher								
Średnie	34,3	36,7	34,9	34,2	33,9	34,7	33,4	33,0
Secondary								
Zasadnicze zawodowe, branżowe	25,6	23,2	27,4	25,0	28,5	25,7	27,8	19,3
Elementary vocational								
Gimnazjalne	1,8	1,4	1,7	1,9	2,0	1,6	2,2	2,0
Lower secondary								
Podstawowe ukończone	10,8	13,2	8,3	12,9	11,8	9,9	12,6	8,4
Completed primary								
Bez wykształcenia	0,7	1,0*	0,5*	0,7*	1,0	.	0,6*	0,8*
No school education								
Mężczyźni ..... Males	47,8	47,5	47,9	48,3	48,1	47,7	47,9	47,1
Wyższe	10,3	8,7	10,6	10,0	8,5	10,0	8,4	15,4
Higher								
Średnie	15,6	17,2	15,7	15,6	15,3	16,8	15,3	14,2
Secondary								
Zasadnicze zawodowe, branżowe	15,4	14,3	16,7	14,8	16,9	15,3	16,7	11,8
Elementary vocational								
Gimnazjalne	1,8	1,4	1,7	1,9	2,0	1,6*	2,2	2,0
Lower secondary								
Podstawowe ukończone	4,5	5,4	3,1	5,8	4,8	3,9	5,2	3,7
Completed primary								
Bez wykształcenia	0,3	.	.	.	0,6*	.	.	.
No school education								
Kobiety ..... Females	52,2	52,6	52,1	51,7	51,9	52,3	52,1	52,9
Wyższe	15,2	14,8	15,3	14,2	12,4	16,7	13,5	20,4
Higher								
Średnie	18,7	19,5	19,2	18,6	18,6	18,0	18,2	18,8
Secondary								
Zasadnicze zawodowe, branżowe	10,2	8,9	10,8	10,2	11,6	10,4	11,1	7,5
Elementary vocational								
Gimnazjalne	1,3	1,0*	1,3	1,1	2,0	1,2*	1,5	1,0*
Lower secondary								
Podstawowe ukończone	6,3	7,8	5,2	7,1	7,0	6,0	7,4	4,7
Completed primary								
Bez wykształcenia	0,4	0,6*	.	0,5*	0,4*	.	0,4*	.
No school education								

TABL. 9. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG REGIONÓW (NUTS 2) ORAZ PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
STRUCTURE OF POPULATION AT THE AGE OF 16 YEARS AND MORE IN HOUSEHOLDS BY REGIONS (NUTS 2), SEX AND LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Regiony (NUTS 2)					
		dolno- śląskie	kujawsko- pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało- polskie
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL							
Wyższe	25,5	27,8	20,3	24,9	19,9	24,4	25,1
Higher							
Średnie	34,3	36,4	32,2	35,2	39,3	37,2	32,5
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	25,6	23,6	31,5	23,9	20,9	23,0	28,5
Elementary vocational							
Gimnazjalne	1,8	1,7	1,9	2,0	3,0	1,4*	1,7
Lower secondary							
Podstawowe ukończone	10,8	9,1	12,4	12,3	14,6	12,0	10,3
Completed primary							
Bez wykształcenia	0,7	.	.	.	.	1,0*	.
No school education							
Mężczyźni	47,8	47,6	47,9	48,0	48,3	47,0	48,1
Males							
Wyższe	10,3	10,3	7,6	10,8	8,9	9,5	9,9
Higher							
Średnie	15,6	17,8	14,9	15,8	16,3	16,8	14,3
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	15,4	13,9	18,6	13,9	12,3	14,1	17,7
Elementary vocational							
Gimnazjalne	1,8	1,7*	1,9*	2,0*	3,0*	1,4*	1,7*
Lower secondary							
Podstawowe ukończone	4,5	3,6	4,9	5,3	7,7	4,8	4,1
Completed primary							
Bez wykształcenia	0,3	.	.	.	.	.	.
No school education							
Kobiety	52,2	52,4	52,1	52,0	51,7	53,0	51,9
Females							
Wyższe	15,2	17,5	12,7	14,0	11,0	14,9	15,2
Higher							
Średnie	18,7	18,6	17,3	19,4	23,1	20,3	18,2
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	10,2	9,7	12,9	10,1	8,7	9,0	10,8
Elementary vocational							
Gimnazjalne	1,3	.	1,6*	1,1*	.	.	1,1*
Lower secondary							
Podstawowe ukończone	6,3	5,6	7,4	7,0	7,0	7,2	6,2
Completed primary							
Bez wykształcenia	0,4	.	.	.	.	.	.
No school education							

Regions (NUTS 2)

warszawski stołeczny	mazowiecki regionalny	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
48,6	18,8	23,4	22,6	25,8	25,8	26,4	21,7	17,9	19,9	23,6
31,5	34,9	29,7	33,3	34,0	35,2	36,7	35,8	32,5	31,9	34,8
11,9	29,0	32,0	29,1	19,7	24,9	26,6	23,6	27,1	33,3	23,0
1,5*	2,7	1,1*	1,5*	2,3	2,4	1,6	1,4*	2,3	1,6	2,1
5,2	12,5	12,2	11,8	15,7	10,4	6,8	15,4	16,5	10,7	12,3
.	.	.	.	1,1*	.	.	.	1,5*	.	2,1*
46,0	48,6	48,1	48,6	48,2	47,9	47,7	48,3	48,2	48,1	48,0
21,2	7,6	9,1	9,4	9,6	10,1	11,1	7,1	7,0	7,7	9,9
13,4	15,1	13,7	15,1	16,2	16,3	16,7	17,9	14,2	14,8	15,8
7,3	17,7	19,5	17,4	11,7	15,1	15,9	14,9	16,6	19,6	14,0
.	2,7*	.	1,5*	2,3*	2,4	1,6*	1,4*	2,3*	1,6*	2,1*
2,4*	5,4	4,9	5,0	8,0	3,9	2,3	6,6	7,6	3,9	5,0
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
54,0	51,4	51,9	51,4	51,8	52,1	52,3	51,7	51,9	51,9	52,0
27,3	11,2	14,3	13,2	16,2	15,7	15,3	14,5	10,9	12,2	13,7
18,1	19,7	16,0	18,1	17,8	18,9	20,0	18,0	18,3	17,1	18,9
4,6	11,3	12,5	11,6	8,0	9,8	10,7	8,8	10,5	13,7	9,0
.	1,0*	.	1,0*	.	1,1*	1,5*	1,0*	2,1*	2,1*	2,2*
2,8*	7,1	7,3	6,8	7,6	6,5	4,5	8,9	9,0	6,8	7,3
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

**TABL. 10. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
WEDŁUG GRUP SPOŁĘCZNO-EKONOMICZNYCH ^a**
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC GROUP ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe Households of				
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek self- employed	emerytów retirees	rencistów pensioners
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys							
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys							
v – błąd względny w % relative error in %							
Dochód do dyspozycji	x	26245	28126	14375	31513	23970	20513
Disposable income	s	183	245	569	1016	251	776
	v	0,7	0,9	4,0	3,2	1,1	3,8
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	24258	26237	12797	29644	23117	14910
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	190	254	606	1038	265	633
	v	0,8	1,0	4,7	3,5	1,2	4,3
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	18298	23977	10004	27945	3044	2743
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	189	257	564	1025	133	278
	v	1,0	1,1	5,6	3,7	4,4	10,1
Dochód z pracy najemnej	x	15955	22887	1211	5788	2397	2149
Income from hired work	s	176	249	244	348	120	290
	v	1,1	1,1	20,1	6,0	5,0	13,5
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem) ...	x	2149	893	8963	22044	623	544
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	81	55	429	883	53	124
	v	3,8	6,2	4,8	4,0	8,5	22,8
Świadczenia dla bezrobotnych	x	56	56	.	.	39	24*
Unemployment benefits	s	4	6	5	6	7	10
	v	7,9	10,7	101,6	79,7	18,4	43,0
Świadczenia związane z wiekiem	x	5581	2086	2679	1600	20006	2015
Old-age benefits	s	83	65	236	212	263	214
	v	1,5	3,1	8,8	13,3	1,3	10,6
Renty rodzinne	x	379	174	.	99*	68	10152
Survivors' benefits	s	19	15	56	38	16	608
	v	4,9	8,7	48,9	38,5	23,0	6,0
Świadczenia chorobowe	x	20	16	18*	.	15*	.
Sickness benefits	s	4	4	9	5	6	17
	v	18,0	28,9	49,6	76,0	42,4	56,8
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	489	327	311	206	334	5018
Disability benefits	s	23	20	76	59	32	499
	v	4,7	6,2	24,5	28,7	9,6	10,0

TABL. 10. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG GRUP SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH^a (dok.)
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC GROUP^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe			Households of	
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek self- employed	emerytów retirees	rencistów pensioners
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys							
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys							
v – błąd względny w % relative error in %							
Stypendia	x	23	23	.	17*	12*	.
Education-related allowances	s	4	5	14	8	5	23
	v	15,9	22,0	55,3	46,4	40,3	67,7
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	87	77	.	189	81	.
Income from rental of a property	s	7	9	0	44	14	16
	v	8,5	11,4	103,2	23,2	16,8	61,9
Świadczenia dotyczące rodziny	x	1371	1457	1217	1629	425	456
Family-related allowances	s	23	26	108	85	36	87
	v	1,7	1,8	8,9	5,2	8,6	19,1
Świadczenia dotyczące wykluczenia spotecznego	x	22	8	.	.	21	25*
Social exclusion benefits	s	2	2	0	3	4	10
	v	9,6	22,5	59,3	86,8	20,1	38,8
Dotatki mieszkaniowe	x	7	4	-	.	8	18*
Housing allowances	s	1	1	0	1	2	6
	v	12,9	20,7	0,0	104,9	25,5	35,1
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	92	71	.	55	69	80*
Regular inter-household cash transfer received	s	6	6	9	17	9	20
	v	6,22	8,62	72,23	30,43	13,6	24,43
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	32	19	.	12*	13	.
Income from the financial property (the capital)	s	12	4	2	5	4	2
	v	36,1	22,6	104,0	41,1	27,3	95,6
Dochód dzieci do lat 16	x	7	6	.	7*	.	49*
Income received by people aged under 16	s	1	1	2	3	1	19
	v	15,9	22,0	71,3	47,2	89,1	38,9
Podatki od nieruchomości	x	92	80	106	120	125	123
Property tax	s	1	2	14	9	3	8
	v	1,6	2,1	12,8	7,4	2,5	6,6
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	88	82	114*	246	71	.
Regular inter-household cash transfer paid	s	8	10	53	75	11	16
	v	9,6	12,4	46,6	30,7	15,9	37,3
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-156	-185	-32	-214	-55	-58
Statements for the Treasury Office	s	6	8	8	32	6	27
	v	-3,9	-4,4	-24,1	-14,8	-11,0	-46,8

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 11. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG GRUP SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH ^a
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC GROUP ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe Households of				
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek self- employed	emerytów retirees	rencistów pensioners
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys							
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys							
v – błąd względny w % relative error in %							
Dochód do dyspozycji	x	40702	45058	23726	49293	32282	26044
Disposable income	s	272	370	942	1437	332	1029
	v	0,7	0,8	4,0	2,9	1,0	4,0
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	37261	41704	20883	45937	30903	18313
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	283	381	973	1463	342	754
	v	0,8	0,9	4,7	3,2	1,1	4,1
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	28975	38031	16096	43335	4718	4098
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	292	384	858	1454	226	425
	v	1,0	1,0	5,3	3,4	4,8	10,4
Dochód z pracy najemnej	x	25229	36184	2002	9182	3699	3190
Income from hired work	s	279	370	410	526	198	442
	v	1,1	1,0	20,5	5,7	5,4	13,9
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem) ...	x	3400	1477	14359	33887	980	817
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	127	93	620	1256	90	192
	v	3,7	6,3	4,3	3,7	9,1	23,6
Świadczenia dla bezrobotnych	x	86	87	.	.	59	37*
Unemployment benefits	s	7	9	6	8	12	16
	v	8,3	10,9	101,6	79,1	19,8	44,6
Świadczenia związane z wiekiem	x	7797	3401	4602	2451	26092	2715
Old-age benefits	s	121	113	421	349	288	303
	v	1,6	3,3	9,2	14,2	1,1	11,2
Renty rodzinne	x	489	273	.	151*	94	11500
Survivors' benefits	s	25	24	91	57	22	672
	v	5,2	8,9	49,2	38,0	23,8	5,8
Świadczenia chorobowe	x	31	25	27*	.	24*	.
Sickness benefits	s	6	8	13	6	10	27
	v	19,5	31,3	49,5	72,5	43,4	59,3
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	739	516	504	328	491	6794
Disability benefits	s	36	33	130	101	48	743
	v	4,8	6,3	25,8	30,7	9,8	10,9

TABL. 11. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG GRUP SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH^a (dok.)
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC GROUP^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe Households of				
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek self- employed	emerytów retirees	rencistów pensioners
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys							
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys							
v – błąd względny w % relative error in %							
Stypendia	x	36	36	.	25*	18*	.
Education-related allowances	s	6	8	24	12	7	30
	v	16,2	22,3	55,9	45,8	41,0	68,1
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	131	125	.	293	100	.
Income from rental of a property	s	12	15	1	67	18	21
	v	8,9	11,8	103,2	22,9	17,8	62,6
Świadczenia dotyczące rodziny	x	2509	2670	2261	2976	749	759
Family-related allowances	s	43	50	216	161	68	155
	v	1,7	1,9	9,5	5,4	9,1	20,5
Świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego	x	29	12	.	.	28	34*
Social exclusion benefits	s	3	3	1	7	6	13
	v	10,3	23,3	58,2	90,2	21,5	39,7
Dodatki mieszkaniowe	x	11	7	-	.	10	19*
Housing allowances	s	1	1	0	2	3	7
	v	13,0	20,5	0,0	104,9	29,6	34,4
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	144	119	.	89	89	91*
Regular inter-household cash transfer received	s	9	11	11	27	13	21
	v	6,5	9,1	74,0	30,4	14,9	23,4
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	44	29	.	18*	16	.
Income from the financial property (the capital)	s	15	7	2	7	4	2
	v	35,2	23,3	104,0	41,4	27,8	95,6
Dochód dzieci do lat 16	x	12	11	.	12*	.	77*
Income received by people aged under 16	s	2	2	3	6	1	30
	v	15,7	21,6	69,8	48,7	87,9	38,5
Podatki od nieruchomości	x	138	128	163	183	163	151
Property tax	s	2	3	21	13	4	10
	v	1,6	2,2	12,8	6,9	2,5	6,7
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	124	117	.	332	93	.
Regular inter-household cash transfer paid	s	12	15	92	105	16	16
	v	9,9	12,7	51,4	31,6	17,1	36,7
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-277	-331	-56	-369	-89	-82
Statements for the Treasury Office	s	11	14	13	53	11	41
	v	-3,9	-4,4	-23,6	-14,4	-12,0	-49,6

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.
a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 12. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI ^a
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY CLASS OF LOCALITY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Miasta Urban					Wieś Rural	
			razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
				500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99		20 i mniej less than 20
Dochód do dyspozycji	x	26245	29296	36937	29668	28624	27028	25718	21817
Disposable income	s	183	254	734	674	570	350	436	264
	v	0,7	0,9	2,0	2,3	2,0	1,3	1,7	1,2
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	24258	27372	35147	27738	26714	25082	23693	19739
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	190	266	739	708	602	385	462	278
	v	0,8	1,0	2,1	2,6	2,3	1,5	2,0	1,4
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	18298	20604	28519	20894	19593	18166	17303	14950
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	189	271	815	730	608	381	461	261
	v	1,0	1,3	2,9	3,5	3,1	2,1	2,7	1,7
Dochód z pracy najemnej	x	15955	18239	24992	17627	17812	16295	15426	12639
Income from hired work	s	176	247	746	729	616	359	442	252
	v	1,1	1,4	3,0	4,1	3,5	2,2	2,9	2,0
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem) ...	x	2149	2113	3205	2937	1511	1663	1682	2201
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	81	117	346	457	210	157	214	110
	v	3,8	5,5	10,8	15,6	13,9	9,5	12,7	5,0
Świadczenia dla bezrobotnych	x	56	57	32	42	42	74	73	55
Unemployment benefits	s	4	6	8	12	11	13	16	7
	v	7,9	10,4	26,0	30,0	26,9	17,0	22,2	12,3
Świadczenia związane z wiekiem	x	5581	6355	6404	6492	6507	6401	6058	4459
Old-age benefits	s	83	122	339	346	330	213	217	100
	v	1,5	1,9	5,3	5,3	5,1	3,3	3,6	2,2
Renty rodzinne	x	379	413	225	353	613	516	333	330
Survivors' benefits	s	19	27	48	66	76	57	42	26
	v	4,9	6,5	21,4	18,6	12,3	11,1	12,5	7,9
Świadczenia chorobowe	x	20	23	14*	40*	.	35*	9	15
Sickness benefits	s	4	6	6	20	5	14	4	3
	v	18,0	24,5	43,0	49,6	42,3	40,5	41,3	20,4
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	489	462	448	423	477	498	433	528
Disability benefits	s	23	29	90	64	62	49	45	33
	v	4,7	6,3	20,1	15,2	13,1	9,9	10,4	6,2

TABL. 12. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI ^a (dok.)
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY CLASS OF LOCALITY ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Miasta Urban					Wieś Rural	
			razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
				500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99		20 i mniej less than 20
Stypendia	x	23	24	32*	40*	.	11	23	21
Education-related allowances	s	4	5	14	15	18	5	9	6
	v	15,9	19,5	42,5	37,3	64,0	46,3	38,1	28,2
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	87	117	190	171	110	83	72	42
Income from rental of a property	s	7	12	30	40	27	21	20	8
	v	8,5	10,1	15,8	23,3	24,4	25,4	27,6	20,0
Świadczenia dotyczące rodziny	x	1371	1325	1239	1352	1308	1294	1449	1437
Family-related allowances	s	23	32	68	112	82	53	64	34
	v	1,7	2,5	5,5	8,3	6,3	4,1	4,4	2,4
Świadczenia dotyczące wykluczenia spolecznego	x	22	23	15*	20*	27	22	31	19
Social exclusion benefits	s	2	3	5	7	9	5	7	3
	v	9,6	11,6	29,9	36,2	32,0	20,5	22,5	16,9
Dodatki mieszkaniowe	x	7	11	10*	14	16	11	7	2
Housing allowances	s	1	2	4	5	6	3	2	1
	v	12,9	14,2	35,4	33,7	35,9	24,3	25,3	32,3
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	92	114	148	100	132	108	88	59
Regular inter-household cash transfer received	s	6	9	24	20	22	15	12	7
	v	6,2	7,4	16,4	19,9	16,7	14,1	13,9	11,4
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	32	50	.	56	.	21	.	7
Income from the financial property (the capital)	s	12	19	93	21	15	7	5	3
	v	36,1	39,0	61,2	38,1	63,0	34,0	57,0	38,5
Dochód dzieci do lat 16	x	7	8	.	.	8*	10	8	6
Income received by people aged under 16	s	1	2	6	2	3	4	3	1
	v	15,9	21,1	53,3	51,1	42,9	37,4	36,7	22,3
Podatki od nieruchomości	x	92	85	95	76	76	81	93	102
Property tax	s	1	2	4	4	6	3	4	2
	v	1,6	2,1	4,6	5,6	8,3	3,6	4,3	2,3
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	88	111	184	83	91	105	80	56
Regular inter-household cash transfer paid	s	8	13	44	27	20	23	16	9
	v	9,6	11,4	23,7	32,7	22,2	21,8	20,0	15,3
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-156	-158	-99	-158	-163	-170	-190	-154
Statements for the Treasury Office	s	6	8	26	20	17	15	14	9
	v	-3,9	-5,3	-26,0	-12,8	-10,6	-8,7	-7,3	-5,6

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 13. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI ^a
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY CLASS OF LOCALITY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Miasta Urban					Wieś Rural	
			razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
				500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99		20 i mniej less than 20
Dochód do dyspozycji	x	40702	44243	54545	44482	42798	41231	39875	35563
Disposable income	s	272	361	1074	995	770	507	650	422
	v	0,7	0,8	2,0	2,2	1,8	1,2	1,6	1,2
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	37261	40957	51481	41125	39578	37945	36378	31896
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	283	379	1064	1019	807	561	691	444
	v	0,8	0,9	2,1	2,5	2,0	1,5	1,9	1,4
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	28975	31928	43016	32098	30347	28509	27557	24688
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	292	409	1208	1094	879	586	716	423
	v	1,0	1,3	2,8	3,4	2,9	2,1	2,6	1,7
Dochód z pracy najemnej	x	25229	28225	37609	27076	27525	25540	24539	20880
Income from hired work	s	279	379	1100	1116	895	558	1299	1024
	v	1,1	1,3	2,9	4,1	3,3	2,2	5,3	4,9
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem) ...	x	3400	3264	4878	4432	2366	2597	2670	3597
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	199	234	579	729	360	270	365	238
	v	5,8	7,2	11,9	16,5	15,2	10,4	13,7	6,6
Świadczenia dla bezrobotnych	x	86	86	54	64	62	110	109	86
Unemployment benefits	s	7	10	15	20	18	20	24	12
	v	8,3	11,6	28,1	31,4	28,4	18,5	22,4	13,7
Świadczenia związane z wiekiem	x	7797	8525	8197	8627	8518	8783	8397	6742
Old-age benefits	s	370	419	585	621	587	499	497	340
	v	4,7	4,9	7,1	7,2	6,9	5,7	5,9	5,1
Renty rodzinne	x	489	505	267	401	712	656	425	466
Survivors' benefits	s	33	42	59	79	94	87	60	43
	v	6,9	8,3	22,2	19,7	13,3	13,2	14,1	9,3
Świadczenia chorobowe	x	31	35	21*	.	.	59*	15	25
Sickness benefits	s	6	10	9	30	7	26	7	5
	v	20,0	27,0	43,4	50,8	43,5	43,7	44,9	22,2
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	739	675	660	656	678	713	644	831
Disability benefits	s	49	54	141	107	95	80	74	66
	v	6,6	7,9	21,4	16,3	14,0	11,2	11,4	7,9

TABL. 13. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI ^a (dok.)
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY CLASS OF LOCALITY ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Miasta Urban					Wieś Rural	
			razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
				500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99		20 i mniej less than 20
Stypendia	x	36	36	45*	61*	.	.	37	36
Education-related allowances	s	6	7	20	24	25	9	14	11
	v	16,8	19,9	44,2	38,4	61,2	50,1	39,1	29,3
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	131	178	301	277	159	121	103	62
Income from rental of a property	s	13	20	51	71	42	30	30	13
	v	9,9	11,4	16,9	25,6	26,2	24,9	29,5	20,6
Świadczenia dotyczące rodziny	x	2509	2406	2250	2468	2367	2341	2638	2659
Family-related allowances	s	120	124	164	253	188	146	167	136
	v	4,8	5,2	7,3	10,3	8,0	6,2	6,4	5,1
Świadczenia dotyczące wykluczenia spotecznego	x	29	31	20*	27*	37	28	44	27
Social exclusion benefits	s	3	4	6	10	12	6	12	5
	v	11,2	13,3	31,7	37,7	34,0	20,7	27,0	18,7
Dodatki mieszkaniowe	x	11	16	16*	22	20	17	10	4
Housing allowances	s	2	2	6	8	7	4	3	1
	v	13,8	14,8	37,1	34,9	33,9	25,3	29,6	37,3
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	144	177	212	160	198	178	137	96
Regular inter-household cash transfer received	s	11	16	36	35	35	29	21	12
	v	7,9	9,0	16,8	22,1	17,7	16,5	15,3	12,7
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	44	67	.	84	.	26	.	9
Income from the financial property (the capital)	s	16	26	124	30	27	8	7	4
	v	35,5	38,5	61,7	36,4	67,6	30,5	57,4	39,4
Dochód dzieci do lat 16	x	12	14	.	.	13*	16	14	10
Income received by people aged under 16	s	2	3	9	3	5	6	5	2
	v	15,7	20,8	52,3	51,4	42,0	37,0	38,8	22,4
Podatki od nieruchomości	x	138	124	133	111	113	118	139	158
Property tax	s	2	3	6	7	12	4	6	4
	v	1,6	2,3	4,7	5,9	10,4	3,6	4,3	2,3
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	124	151	239	108	128	150	112	85
Regular inter-household cash transfer paid	s	12	18	59	37	30	35	24	14
	v	9,9	11,9	24,7	34,7	23,3	23,2	21,3	16,8
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-277	-276	-170	-282	-289	-297	-332	-278
Statements for the Treasury Office	s	11	15	45	34	30	26	24	16
	v	-3,9	-5,3	-26,4	-12,2	-10,4	-8,9	-7,3	-5,7

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

**TABL. 14. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
WEDŁUG MAKROREGIONÓW (NUTS 1) ^a**
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY MACROREGIONS (NUTS 1) ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Makroregiony (NUTS 1) Macroregions (NUTS 1)						województwo mazowieckie
			centralny	południowy	wschodni	północno- zachodni	południowo- zachodni	północny	
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys									
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys									
v – błąd względny w % relative error in %									
Dochód do dyspozycji	x	26245	25174	27309	22907	25076	28882	24912	29588
Disposable income	s	183	594	461	375	439	499	412	637
	v	0,7	2,4	1,7	1,6	1,8	1,7	1,7	2,2
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	24258	23228	25529	20901	22914	27102	22618	27671
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	190	592	485	395	461	519	437	670
	v	0,8	2,6	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	2,4
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	18298	17100	18745	15668	17434	20744	17024	21651
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	189	632	461	394	456	535	429	653
	v	1,0	3,7	2,5	2,5	2,6	2,6	2,5	3,0
Dochód z pracy najemnej	x	15955	14319	16798	13475	15132	18350	14791	18754
Income from hired work	s	176	474	474	389	463	527	420	605
	v	1,1	3,3	2,8	2,9	3,1	2,9	2,8	3,2
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem)	x	2149	2651	1769	2013	2085	2152	2011	2708
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	81	358	185	154	195	280	157	240
	v	3,8	13,5	10,4	7,6	9,4	13,0	7,8	8,9
Świadczenia dla bezrobotnych	x	56	48	60	58	65	67	64	28
Unemployment benefits	s	4	11	12	11	12	16	11	8
	v	7,9	23,2	20,5	19,6	18,9	24,3	17,0	30,3
Świadczenia związane z wiekiem	x	5581	5792	6189	4946	5157	5981	5169	5823
Old-age benefits	s	83	253	219	167	173	274	185	281
	v	1,5	4,4	3,5	3,4	3,4	4,6	3,6	4,8
Renty rodzinne	x	379	336	595	288	322	377	427	197
Survivors' benefits	s	19	47	57	37	41	57	53	39
	v	4,9	13,9	9,6	12,8	12,6	15,1	12,4	19,7
Świadczenia chorobowe	x	20	20	15*	22	8*	.	27	20*
Sickness benefits	s	4	7	7	8	3	23	7	9
	v	18,0	34,3	48,0	36,1	38,9	70,6	26,2	46,4
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	489	482	391	500	565	452	603	441
Disability benefits	s	23	86	40	54	58	83	55	54
	v	4,7	17,9	10,2	10,8	10,3	18,4	9,1	12,4

TABL. 14. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW (NUTS 1) ^a (dok.)
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY MACROREGIONS (NUTS 1) ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Makroregiony (NUTS 1) Macroregions (NUTS 1)						województwo mazowiec- kie
			centralny	południowy	wschodni	północno- zachodni	południowo- zachodni	północny	
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys									
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys									
v – błąd względny w % relative error in %									
Stypendia	x	23	.	24	29	19	.*	28	26*
Education-related allowances	s	4	10	8	9	8	8	13	12
	v	15,9	58,2	35,1	32,7	42,3	65,5	45,2	43,6
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	87	77	80	43	73	130	101	116
Income from rental of a property	s	7	22	15	13	19	30	21	27
	v	8,5	28,8	19,4	30,7	26,1	22,7	21,3	22,8
Świadczenia dotyczące rodziny	x	1371	1348	1264	1370	1480	1181	1537	1374
Family-related allowances	s	23	80	47	60	60	66	66	74
	v	1,7	5,9	3,7	4,4	4,1	5,6	4,3	5,4
Świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego	x	22	24	16	23	16	31	25	22
Social exclusion benefits	s	2	6	4	7	4	7	5	6
	v	9,6	26,4	25,8	30,5	26,8	22,9	18,5	27,6
Dodatki mieszkaniowe	x	7	6*	10	3	11	4*	9	5*
Housing allowances	s	1	3	3	1	3	2	2	2
	v	12,9	39,9	29,4	32,1	30,0	40,5	23,3	41,3
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	92	93	96	76	106	95	86	87
Regular inter-household cash transfer received	s	6	19	14	12	17	19	11	13
	v	6,2	20,5	15,0	15,1	16,2	19,9	12,7	15,5
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	32	4*	15	28	.	29	32	.
Income from the financial property (the capital)	s	12	2	6	10	7	14	12	78
	v	36,1	46,2	44,1	36,3	51,4	48,2	37,4	74,1
Dochód dzieci do lat 16	x	7	14	7*	8	9	.	6	.
Income received by people aged under 16	s	1	5	3	3	3	2	2	4
	v	15,9	39,9	42,8	36,5	32,8	48,4	28,6	60,4
Podatki od nieruchomości	x	92	94	94	76	86	99	92	104
Property tax	s	1	5	4	3	3	5	4	5
	v	1,6	4,8	3,8	3,7	3,8	4,8	4,3	4,4
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	88	116	74	57	53	118	73	155
Regular inter-household cash transfer paid	s	8	34	14	13	11	24	14	40
	v	9,6	29,6	18,6	21,9	21,7	20,7	19,7	26,0
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-156	-153	-148	-159	-156	-201	-160	-133
Statements for the Treasury Office	s	6	27	13	11	13	18	16	20
	v	-3,9	-17,6	-8,6	-6,8	-8,1	-9,2	-10,2	-15,4

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.
a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 15. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW (NUTS 1) ^a
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY MACROREGIONS (NUTS 1) ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Makroregiony (NUTS 1) Macroregions (NUTS 1)						województwo mazowieckie
			centralny	południowy	wschodni	północno-zachodni	południowo-zachodni	północny	
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys									
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys									
v – błąd względny w % relative error in %									
Dochód do dyspozycji	x	40702	38809	42246	36167	39256	44394	38761	45296
Disposable income	s	272	871	693	562	696	757	580	905
	v	0,7	2,2	1,6	1,6	1,8	1,7	1,5	2,0
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	37261	35466	39170	32670	35520	41295	34794	41967
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	283	861	726	593	723	773	611	955
	v	0,8	2,4	1,9	1,8	2,0	1,9	1,8	2,3
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	28975	27001	29680	25219	27777	32554	27023	33881
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	292	947	707	608	731	845	641	978
	v	1,0	3,5	2,4	2,4	2,6	2,6	2,4	2,9
Dochód z pracy najemnej	x	25229	22708	26553	21656	24053	28792	23449	29233
Income from hired work	s	279	728	747	605	757	833	638	929
	v	1,1	3,2	2,8	2,8	3,2	2,9	2,7	3,2
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem)	x	3400	4051	2815	3236	3336	3343	3182	4314
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	127	533	295	252	302	447	239	394
	v	3,7	13,1	10,5	7,8	9,0	13,4	7,5	9,1
Świadczenia dla bezrobotnych	x	86	72	90	93	102	104	95	44
Unemployment benefits	s	7	17	18	19	21	27	17	14
	v	8,3	23,4	20,1	20,9	20,6	26,1	17,5	31,2
Świadczenia związane z wiekiem	x	7797	7997	8768	7064	7326	8225	7201	7846
Old-age benefits	s	121	364	322	244	255	402	266	385
	v	1,6	4,6	3,7	3,5	3,5	4,9	3,7	4,9
Renty rodzinne	x	489	470	722	387	417	515	572	240
Survivors' benefits	s	25	75	76	54	53	84	76	46
	v	5,2	16,0	10,5	13,8	12,7	16,3	13,3	19,2
Świadczenia chorobowe	x	31	30	22*	37	11*	.	42	33*
Sickness benefits	s	6	10	11	14	4	42	12	16
	v	19,5	33,6	48,9	37,7	38,1	72,2	29,0	47,9
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	739	726	583	758	849	698	926	658
Disability benefits	s	36	133	61	83	94	132	88	84
	v	4,8	18,3	10,5	10,9	11,1	18,9	9,5	12,7

TABL. 15. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW (NUTS 1) ^a (dok.)
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY MACROREGIONS (NUTS 1) ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Makroregiony (NUTS 1) Macroregions (NUTS 1)						województwo mazowiec- kie
			centralny	południowy	wschodni	północno- zachodni	południowo- zachodni	północny	
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys									
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys									
v – błąd względny w % relative error in %									
Stypendia	x	36	.	35	49	29	.	49	39*
Education-related allowances	s	6	17	12	16	12	12	23	17
	v	16,2	61,6	33,8	32,9	42,0	65,9	47,1	43,5
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	131	115	118	67	106	188	163	176
Income from rental of a property	s	12	33	24	21	29	43	37	38
	v	8,9	28,8	20,5	31,6	27,7	22,7	22,6	21,8
Świadczenia dotyczące rodziny	x	2509	2445	2311	2520	2708	2175	2807	2519
Family-related allowances	s	43	148	91	118	116	131	128	141
	v	1,7	6,1	3,9	4,7	4,3	6,0	4,6	5,6
Świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego	x	29	33	22	35	20	41	34	29
Social exclusion benefits	s	3	9	6	12	5	9	6	9
	v	10,3	28,6	27,1	33,2	25,8	23,1	18,9	31,8
Dodatki mieszkaniowe	x	11	10*	14	5	17	6*	14	8*
Housing allowances	s	1	4	4	2	5	2	4	3
	v	13,0	43,8	28,2	34,2	30,3	41,2	28,3	44,4
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	144	144	150	125	174	154	127	128
Regular inter-household cash transfer received	s	9	32	23	20	29	34	17	21
	v	6,5	22,0	15,7	16,1	16,6	21,8	13,2	16,0
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	44	.	22	42	15	.	43	.
Income from the financial property (the capital)	s	15	3	11	14	7	23	16	103
	v	35,2	50,9	48,2	34,1	46,1	54,6	36,5	75,4
Dochód dzieci do lat 16	x	12	23	11*	13	15	.	9	.
Income received by people aged under 16	s	2	9	5	5	5	3	3	6
	v	15,7	39,2	42,2	36,6	34,0	48,6	28,5	60,9
Podatki od nieruchomości	x	138	140	142	115	130	148	139	153
Property tax	s	2	7	6	4	5	8	6	7
	v	1,6	5,0	4,4	3,5	3,9	5,1	4,3	4,3
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	124	163	110	84	70	179	99	207
Regular inter-household cash transfer paid	s	12	51	22	20	15	40	20	57
	v	9,9	31,4	19,9	24,0	21,4	22,1	20,1	27,5
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-277	-257	-261	-280	-276	-357	-286	-243
Statements for the Treasury Office	s	11	48	23	18	23	34	29	34
	v	-3,9	-18,7	-8,7	-6,5	-8,2	-9,6	-10,2	-14,1

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.
a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 16. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG REGIONÓW (NUTS 2) ^a
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY REGIONS (NUTS 2) ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Regiony (NUTS 2)					
			dolno- śląskie	kujawsko- pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało- polskie
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys								
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys								
v – błąd względny w % relative error in %								
Dochód do dyspozycji	x	26245	29557	24262	22742	25015	25955	25867
Disposable income	s	183	614	823	698	850	855	632
	v	0,7	2,1	3,4	3,1	3,4	3,3	2,4
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	24258	27698	21777	20641	22455	23952	24000
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	190	639	880	720	912	850	661
	v	0,8	2,3	4,0	3,5	4,1	3,6	2,8
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	18298	21337	16330	15066	16720	17642	18761
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	189	647	874	719	890	904	656
	v	1,0	3,0	5,4	4,8	5,3	5,1	3,5
Dochód z pracy najemnej	x	15955	18924	14152	12554	14924	14481	16484
Income from hired work	s	176	635	832	682	910	632	653
	v	1,1	3,4	5,9	5,4	6,1	4,4	4,0
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem)	x	2149	2167	1909	2392	1562	3026	2119
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	81	321	301	297	394	514	253
	v	3,8	14,8	15,8	12,4	25,2	17,0	12,0
Świadczenia dla bezrobotnych	x	56	67	72	38*	52*	50*	53
Unemployment benefits	s	4	20	21	17	19	15	16
	v	7,9	29,1	29,6	45,7	36,6	30,6	30,8
Świadczenia związane z wiekiem	x	5581	5993	4994	5323	5553	5962	4984
Old-age benefits	s	83	332	317	313	461	324	229
	v	1,5	5,5	6,3	5,9	8,3	5,4	4,6
Renty rodzinne	x	379	368	453	253	182	349	255
Survivors' benefits	s	19	65	84	58	63	60	42
	v	4,9	17,7	18,5	23,0	34,9	17,3	16,3
Świadczenia chorobowe	x	20	.	22*	.	.	27*	17*
Sickness benefits	s	4	30	10	18	13	10	8
	v	18,0	70,5	43,8	52,3	64,3	38,3	45,3
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	489	508	663	598	831	523	389
Disability benefits	s	23	107	100	116	178	125	52
	v	4,7	21,2	15,1	19,3	21,4	23,9	13,4

Regions (NUTS 2)

warszawski stołeczny	mazowiecki regionalny	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko- mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
34856	22517	26818	22895	23226	26631	28398	23606	22995	23650	28107
999	696	827	516	672	731	630	589	555	596	859
2,9	3,1	3,1	2,3	2,9	2,8	2,2	2,5	2,4	2,5	3,1
3968	20562	25282	20883	21404	24505	26684	21775	20704	21581	25987
1053	732	864	556	694	760	666	643	581	624	916
3,2	3,6	3,4	2,7	3,2	3,1	2,5	3,0	2,8	2,9	3,5
26158	15602	18933	16043	16075	18704	18732	16013	15237	16510	19802
1039	682	851	539	668	739	633	652	538	628	906
4,0	4,4	4,5	3,4	4,2	4,0	3,4	4,1	3,5	3,8	4,6
23215	12767	16598	14270	13695	16128	17034	13993	13497	14053	17520
943	717	905	533	740	721	656	678	540	659	786
4,1	5,6	5,5	3,7	5,4	4,5	3,9	4,8	4,0	4,7	4,5
2674	2754	2105	1552	2166	2294	1505	1900	1691	2238	2078
343	346	503	177	260	272	260	279	231	220	514
12,8	12,6	23,9	11,4	12,0	11,8	17,3	14,7	13,7	9,8	24,7
31*	23*	66*	87	43*	43*	66	46*	88	66	70
13	8	28	22	15	16	18	16	22	17	29
42,2	35,5	42,2	25,3	34,4	36,4	27,6	35,0	25,0	26,0	41,4
6586	4800	5945	4512	5051	5381	7099	5452	5072	4731	5814
441	314	483	226	317	347	345	365	308	221	357
6,7	6,5	8,1	5,0	6,3	6,5	4,9	6,7	6,1	4,7	6,1
224*	161	405	329	277	424	852	311	395	339	371
60	48	108	60	70	93	95	75	93	57	74
26,7	29,5	26,8	18,2	25,2	21,9	11,2	24,1	23,5	16,9	20,0
.	.	.	.	.	.	.	.	34*	.	.
15	8	0	4	15	14	11	4	14	2	6
53,8	70,8	98,1	59,4	54,4	52,4	87,6	58,7	40,6	51,9	74,9
428	458	283	466	386	489	393	400	705	508	523
79	68	86	60	93	89	56	75	100	68	91
18,5	14,8	30,5	12,8	24,0	18,2	14,4	18,7	14,1	13,5	17,3

TABL. 16. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY NETTO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG REGIONÓW (NUTS 2) ^a (dok.)
AVERAGE YEARLY PER CAPITA NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY REGIONS (NUTS 2) ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Regiony (NUTS 2)					
			dolno- śląskie	kujawsko- pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało- polskie
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys								
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys								
v – błąd względny w % relative error in %								
Stypendia	x	23	.	28*	43*	.	.	23*
Education-related allowances	s	4	10	13	20	6	1	7
	v	15,9	74,5	48,7	45,6	56,9	96,1	30,1
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	87	145	113	40*	90*	113	71
Income from rental of a property	s	7	38	33	17	32	33	23
	v	8,5	26,2	29,7	42,7	35,3	29,4	32,3
Świadczenia dotyczące rodziny	x	1371	1193	1658	1351	1605	1383	1371
Family-related allowances	s	23	82	131	114	184	111	67
	v	1,7	6,9	7,9	8,4	11,4	8,1	4,9
Świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego	x	22	32	28	35*	.	10*	8*
Social exclusion benefits	s	2	9	9	15	14	4	3
	v	9,6	27,3	31,0	43,3	51,5	33,7	37,7
Dodatki mieszkaniowe	x	7	.	14*	.	.	8*	6*
Housing allowances	s	1	2	5	1	8	4	3
	v	12,9	54,4	36,6	84,0	64,3	45,1	45,0
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	92	93	107	87	115	90	51
Regular inter-household cash transfer received	s	6	19	23	23	27	26	11
	v	6,2	20,0	21,1	26,0	23,7	28,6	22,3
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	32	15*	.	.	.	.	.
Income from the financial property (the capital)	s	12	7	11	0	4	3	15
	v	36,1	43,4	83,4	74,8	70,4	54,1	50,4
Dochód dzieci do lat 16	x	7	.	13*	.	.	.	.
Income received by people aged under 16	s	1	1	4	2	4	8	7
	v	15,9	62,6	33,3	51,5	64,5	64,0	58,1
Podatki od nieruchomości	x	92	98	86	73	86	103	86
Property tax	s	1	6	6	6	7	6	4
	v	1,6	5,9	6,4	7,7	8,4	6,0	4,3
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	88	109	51	68	82*	119	49*
Regular inter-household cash transfer paid	s	8	29	19	23	35	49	16
	v	9,6	27,0	36,5	34,0	42,1	41,1	33,2
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-156	-196	-159	-130	-186	-138	-129
Statements for the Treasury Office	s	6	24	23	21	23	38	18
	v	-3,9	-12,0	-14,4	-15,9	-12,1	-27,6	-14,0

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.
a The reference period for income is the year 2020.

Regions (NUTS 2)

warszawski stołeczny	mazowiecki regionalny	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko- mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15	16	7	10	18	29	14	28	2	13	11
52,1	72,4	104,0	72,7	58,6	65,6	56,1	59,3	54,7	61,2	60,2
183	.	85	.	45*	140	86	.	19*	68*	72*
47	15	22	28	14	43	21	2	8	29	26
25,5	54,0	25,4	63,8	31,8	31,0	24,7	68,2	42,6	42,8	35,5
1342	1417	1146	1425	1307	1503	1184	1277	1414	1449	1469
94	116	103	85	88	90	69	91	119	70	143
7,0	8,2	9,0	5,9	6,7	6,0	5,8	7,1	8,5	4,8	9,8
24*	19*	29*	.	.	16*	22*	52*	36	.	16
10	6	10	7	11	5	7	18	12	6	6
39,7	34,4	34,3	54,0	50,7	32,1	31,5	34,6	32,4	45,2	38,6
.	.	.	3*	5*	.	13*	.	10*	8*	14*
4	2	3	1	2	2	5	2	3	4	6
63,0	42,6	53,1	48,4	45,1	52,9	36,8	78,3	32,5	49,4	41,4
110	55	103	76	58	75	129	100	73	103	105
21	14	45	18	17	17	24	28	15	27	22
19,1	25,9	44,0	23,3	29,2	23,4	18,6	28,1	21,3	26,6	20,7
.	.	.	.	126	53*	.	.	.	.	.
136	0	54	0	47	25	2	1	19	12	1
74,4	102,9	77,5	53,7	37,4	46,4	42,6	69,9	74,4	56,6	76,8
.	.	.	.	10*	.	.	18*	4*	11*	6*
6	0	4	6	5	0	2	7	2	5	3
63,1	76,1	70,9	61,9	47,8	106,9	45,4	39,8	47,6	44,2	45,6
122	82	103	76	84	98	100	77	91	87	81
7	6	7	4	6	7	6	5	8	5	5
5,6	6,8	7,1	4,7	6,9	6,8	5,6	6,8	8,7	5,5	6,2
212	78	147	21*	104	81	94	109	93	47	47*
66	29	48	8	38	25	21	34	32	17	15
31,3	36,8	32,8	38,3	36,1	31,4	22,5	31,2	34,0	35,3	31,8
-116	-155	-216	-185	-163	-190	-163	-182	-113	-151	-147
33	23	26	15	15	31	18	22	24	17	29
-28,0	-14,8	-12,0	-8,1	-9,5	-16,3	-11,0	-12,3	-20,8	-11,0	-19,4

TABL. 17. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG REGIONÓW (NUTS 2) ^a
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY REGIONS (NUTS 2) ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Regiony (NUTS 2)					
			dolno- śląskie	kujawsko- pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało- polskie
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys								
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys								
v – błąd względny w % relative error in %								
Dochód do dyspozycji	x	40702	45262	37722	35589	38802	39600	40767
Disposable income	s	272	938	1180	1076	1247	1244	920
	v	0,7	2,1	3,1	3,0	3,2	3,1	2,3
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	x	37261	42023	33437	31962	34487	36167	37481
Disposable income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	s	283	956	1255	1103	1341	1226	967
	v	0,8	2,3	3,8	3,5	3,9	3,4	2,6
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	x	28975	33325	25833	24097	26584	27520	29882
Disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits	s	292	1039	1300	1134	1410	1343	977
	v	1,0	3,1	5,0	4,7	5,3	4,9	3,3
Dochód z pracy najemnej	x	25229	29554	22342	20012	23650	22728	26206
Income from hired work	s	279	1015	1259	1072	1481	948	990
	v	1,1	3,4	5,6	5,4	6,3	4,2	3,8
Dochód z pracy na własny rachunek (w rolnictwie i poza rolnictwem)	x	3400	3355	3044	3851	2505	4561	3382
Income from self-employment (in farming and outside farming)	s	127	504	453	487	641	759	396
	v	3,7	15,0	14,9	12,7	25,6	16,6	11,7
Świadczenia dla bezrobotnych	x	86	104	107	62*	69*	73*	86
Unemployment benefits	s	7	33	33	31	27	22	27
	v	8,3	31,4	30,6	49,4	38,3	31,0	30,9
Świadczenia związane z wiekiem	x	7797	8199	7008	7548	7659	8166	7262
Old-age benefits	s	121	483	444	459	654	470	342
	v	1,6	5,9	6,3	6,1	8,5	5,8	4,7
Renty rodzinne	x	489	499	596	317	244	481	337
Survivors' benefits	s	25	97	118	75	88	95	56
	v	5,2	19,4	19,8	23,8	36,2	19,7	16,6
Świadczenia chorobowe	x	31	.	30*	.	.	39*	25*
Sickness benefits	s	6	55	13	31	18	15	11
	v	19,5	72,0	42,7	55,6	65,8	37,4	45,4
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	x	739	791	1033	880	1299	785	592
Disability benefits	s	36	170	170	169	300	191	81
	v	4,8	21,5	16,4	19,2	23,1	24,4	13,7

Regions (NUTS 2)

warszawski stołeczny	mazowiecki regionalny	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko- mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
52371	35800	41741	36831	36006	41589	43363	37223	35565	37574	43060
1354	1076	1198	786	945	1014	952	857	788	1000	1218
2,6	3,0	2,9	2,1	2,6	2,4	2,2	2,3	2,2	2,7	2,8
49106	32384	39070	33286	32830	37868	40445	34060	31656	33972	39388
1440	1129	1265	843	981	1047	1001	938	826	1036	1286
2,9	3,5	3,2	2,5	3,0	2,8	2,5	2,8	2,6	3,1	3,3
40239	25348	30199	26207	25455	29808	29526	25958	24122	26637	30885
1522	1085	1316	856	998	1108	980	1030	828	1045	1325
3,8	4,3	4,4	3,3	3,9	3,7	3,3	4,0	3,4	3,9	4,3
35585	20707	26465	23299	21645	25700	26815	22669	21316	22602	27341
1401	1169	1422	856	1133	1105	1047	1101	840	1106	1183
3,9	5,7	5,4	3,7	5,2	4,3	3,9	4,9	3,9	4,9	4,3
4195	4475	3305	2516	3430	3599	2388	3028	2690	3661	3154
554	585	848	293	422	413	424	448	382	363	746
13,2	13,1	25,7	11,7	12,3	11,5	17,8	14,8	14,2	9,9	23,7
50*	35*	104*	143	57*	59*	92	71*	136	103	120
21	13	46	38	18	23	25	26	34	28	53
42,7	37,1	44,0	26,4	31,8	38,3	27,1	36,5	25,0	27,4	43,9
8602	6831	8307	6613	7006	7507	9905	7656	6975	6908	8004
587	467	735	334	439	500	501	509	447	327	538
6,8	6,8	8,8	5,1	6,3	6,7	5,1	6,7	6,4	4,7	6,7
265*	206	563	468	369	560	1014	447	559	427	499
70	60	162	92	103	132	126	127	146	70	111
26,3	29,0	28,7	19,6	27,9	23,7	12,4	28,3	26,0	16,4	22,3
.	.	.	.	.	.	.	.	51*	.	.
24	13	1	7	27	27	17	7	22	3	7
55,2	75,8	98,1	58,8	57,4	55,6	87,7	59,3	42,3	52,5	73,5
623	704	412	727	595	749	576	610	1065	774	738
120	109	130	99	154	138	85	123	154	109	140
19,2	15,5	31,7	13,7	25,9	18,4	14,8	20,1	14,4	14,1	19,0

TABL. 17. PRZECIĘTNE ROCZNE DOCHODY EKWIWALENTNE NETTO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG GIONÓW (NUTS 2) ^a (dok.)
AVERAGE YEARLY EQUIVALISED NET INCOME IN HOUSEHOLDS BY REGIONS (NUTS 2) ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Regiony (NUTS 2)					
			dolno- śląskie	kujawsko- pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało- polskie
x – przeciętne dochody w zł average income in zlotys								
s – błąd bezwzględny w zł absolute error in zlotys								
v – błąd względny w % relative error in %								
Stypendia	x	36	.	.	72*	.	.	34*
Education-related allowances	s	6	16	24	33	9	2	11
	v	16,2	74,2	51,4	45,4	57,1	96,1	33,1
Dochód z wynajmu nieruchomości	x	131	208	172	61*	144*	169	114
Income from rental of a property	s	12	55	53	27	52	50	38
	v	8,9	26,3	30,8	45,0	36,3	29,3	33,6
Świadczenia dotyczące rodziny	x	2509	2198	3004	2497	2849	2509	2525
Family-related allowances	s	43	162	251	230	323	207	130
	v	1,7	7,4	8,4	9,2	11,4	8,2	5,2
Świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego	x	29	42	42	58*	33*	13*	13*
Social exclusion benefits	s	3	12	13	26	16	5	5
	v	10,3	27,6	30,8	45,8	49,7	33,8	38,2
Dodatki mieszkaniowe	x	11	.	22*	.	.	13*	10*
Housing allowances	s	1	3	10	3	13	6	4
	v	13,0	53,2	43,6	91,0	63,1	48,9	46,0
Regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego	x	144	146	154	146	178	135	81
Regular inter-household cash transfer received	s	9	32	32	42	43	42	19
	v	6,5	21,8	20,8	29,0	24,0	30,8	23,5
Dochód z własności finansowej (kapitałowy)	x	44	20*	.	.	.	.	.
Income from the financial property (the capital)	s	15	9	14	0	5	4	25
	v	35,2	43,9	83,5	75,5	72,6	58,1	54,4
Dochód dzieci do lat 16	x	12	.	21*	.	.	.	.
Income received by people aged under 16	s	2	2	7	4	7	12	10
	v	15,7	62,6	33,5	51,4	64,6	63,2	58,0
Podatki od nieruchomości	x	138	147	129	108	127	153	131
Property tax	s	2	9	8	8	11	10	6
	v	1,6	6,4	6,1	7,3	8,3	6,2	4,3
Regularne transfery pieniężne przekazywane osobom spoza gospodarstwa domowego	x	124	167	65	102	108*	171	63*
Regular inter-household cash transfer paid	s	12	47	23	36	41	73	21
	v	9,9	28,4	34,7	35,6	37,9	42,6	34,0
Rozliczenia z urzędem skarbowym	x	-277	-352	-278	-230	-324	-224	-230
Statements for the Treasury Office	s	11	44	38	33	40	68	33
	v	-3,9	-12,4	-13,6	-14,5	-12,3	-30,4	-14,2

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

Regions (NUTS 2)

warszawski stołeczny	mazowiecki regionalny	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko- mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
22	24	10	17	33	52	19	51	3	20	18
51,4	74,0	104,0	75,6	60,4	67,3	53,6	62,6	54,3	61,0	61,5
278	.	125	.	73*	233	121	.	30*	94*	109*
67	24	33	46	24	76	32	3	13	44	42
24,2	60,7	26,4	64,5	32,9	32,7	26,1	68,6	44,5	46,9	39,1
2461	2597	2104	2616	2390	2761	2149	2316	2591	2658	2730
183	214	207	163	168	172	131	172	231	129	302
7,4	8,2	9,8	6,2	7,0	6,2	6,1	7,4	8,9	4,9	11,1
34*	24*	36*	.	25*	19*	29*	71*	46	.	22
15	9	13	11	12	6	10	27	15	7	9
46,2	36,1	34,7	57,7	46,5	32,7	34,0	37,3	33,0	43,6	40,7
.	.	.	5*	8*	.	17*	.	13*	.	24*
6	4	3	2	4	4	6	3	5	7	10
66,8	49,2	52,1	47,9	48,9	62,0	35,4	80,9	34,3	50,5	42,9
158	89	175	122	91	115	202	162	109	170	181
31	26	83	27	28	29	39	49	25	47	40
19,4	28,9	47,2	22,3	30,8	25,1	19,4	30,6	22,7	27,4	22,3
.	.	.	.	189	76*	.	.	.	.	.
180	0	93	1	66	34	2	1	19	12	1
75,7	102,9	81,8	54,1	35,1	44,8	43,9	70,6	69,5	50,9	76,0
.	.	.	.	16*	.	.	30*	7*	19*	10*
10	1	7	11	8	0	3	12	3	9	5
63,6	76,1	71,3	61,9	48,0	106,9	45,4	39,7	47,3	45,1	47,4
174	125	152	117	125	150	150	114	137	136	118
9	9	10	5	9	10	10	8	13	8	8
5,4	7,1	6,8	4,4	6,8	6,5	6,5	6,9	9,3	5,6	6,4
274	117	217	29*	153	114	145	147	124	65	57*
92	47	79	11	64	37	35	51	43	22	17
33,5	40,4	36,4	37,8	41,7	32,3	24,0	34,9	35,0	34,3	30,6
-218	-277	-373	-325	-287	-342	-284	-323	-203	-269	-263
54	40	47	27	28	57	31	41	39	30	50
-24,8	-14,4	-12,5	-8,2	-9,7	-16,8	-11,0	-12,6	-19,4	-11,3	-19,1

TABL. 18. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021^a
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BASED ON EU-SILC 2021^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość Value	Błąd standardowy Standard error
Granica ubóstwa At-risk-of-poverty threshold		
1 osoba dorosła ..... single	22 118 PLN	155 PLN
2 osoby dorosłe, 2 dzieci ..... 2 adults, 2 children	46 447 PLN	323 PLN
Nierówność rozkładu dochodów S80/S20 (wskaźnik zróżnicowania kwintylowego) ... Inequality of income distribution S80/S20 (income quintile share ratio)	4,0	0,06
Współczynnik Giniego ..... Gini coefficient	26,8	0,30
WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM PO UWZGLĘDNIENIU W DOCHODACH TRANSFERÓW SPOŁECZNYCH AT-RISK-OF-POVERTY RATE AFTER SOCIAL TRANSFERS		
Ogółem ..... Total	14,8	0,46
0-17 lat ..... 0-17 years	14,6	0,80
18-64 ..... 18-64 years	14,0	0,49
65 lat i więcej ..... and more	17,5	0,55
Mężczyźni ogółem ..... Men total	14,1	0,49
18-64 lat ..... 18-64 years	14,4	0,53
65 lat i więcej ..... and more	12,3	0,70
Kobiety ogółem ..... Women total	15,4	0,48
18-64 lat ..... 18-64 years	13,6	0,52
65 lat i więcej ..... and more	20,9	0,65
Pracujący ..... Employed	8,9	0,41
Mężczyźni ..... Men	10,2	0,51
Kobiety ..... Women	7,5	0,42
Bezrobotni ..... Unemployed	43,6	2,60
Mężczyźni ..... Men	54,3	3,66
Kobiety ..... Women	34,9	3,19
Emeryci ..... Retired	18,0	0,56
Mężczyźni ..... Men	12,6	0,73
Kobiety ..... Women	21,3	0,63
Pozostali nieaktywni zawodowo ..... Other inactive	27,6	1,08
Mężczyźni ..... Men	29,2	1,55
Kobiety ..... Women	26,6	1,26

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 18. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021^a (cd.)
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BASED ON EU-SILC 2021^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość Value	Błąd standardowy Standard error
WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM PO UWZGLĘDNIENIU W DOCHODACH TRANSFERÓW SPOŁECZNYCH AT-RISK-OF-POVERTY RATE AFTER SOCIAL TRANSFERS		
Bez dzieci na utrzymaniu	15,5	0,48
Without children		
Jednoosobowych ogółem	32,7	0,83
Single total		
Jednoosobowych (mężczyzna)	28,3	1,50
Single male		
Jednoosobowych (kobieta)	35,1	0,98
Single female		
Jednoosobowych poniżej 65 roku życia	27,1	1,25
Single <65 years		
Jednoosobowych w wieku 65 i więcej	37,5	1,07
Single 65+ years		
2 dorosłych bez dzieci na utrzymaniu, oboje wieku poniżej 65 lat	11,6	0,84
2 adults, no children, both <65 years		
2 dorosłych bez dzieci na utrzymaniu, co najmniej jedno w wieku powyżej 65 lat	11,4	0,70
2 adults, no children, at least 65+ years		
Z dziećmi na utrzymaniu	14,2	0,75
With children		
Rodzic z przynajmniej jednym dzieckiem na utrzymaniu	25,1	2,70
Single parent, at least one child		
2 dorosłych z jednym dzieckiem	9,7	1,07
2 adults, 1 child		
2 dorosłych z dwojgiem dzieci na utrzymaniu	10,1	0,94
2 adults, 2 children		
2 dorosłych z trojgiem i więcej dzieci na utrzymaniu	20,9	2,70
2 adults, 3+ children		
GŁĘBOKOŚĆ UBÓSTWA (W ODNIESIENIU DO MEDIANY) RELATIVE MEDIAN AT-RISK-OF-POVERTY GAP		
Ogółem	19,7	0,79
Total		
0-17 lat	16,7	1,13
18-64	23,0	1,23
65 lat i więcej	16,6	0,61
and more		
Mężczyźni ogółem	21,1	1,30
Men total		
18-64 lat	24,7	1,46
65 lat i więcej	16,4	1,31
and more		
Kobiety ogółem	19,1	0,70
Women total		
18-64 lat	21,6	1,29
65 lat i więcej	16,7	0,59
and more		

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 18. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021^a (cd.)
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BASED ON EU-SILC 2021^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość Value	Błąd standardowy Standard error
WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM BEZ UWZGLĘDNIENIA W DOCHODACH TRANSFERÓW SPOŁECZNYCH INNYCH NIŻ ŚWIADCZENIA ZWIĄZANE Z WIEKIEM I RENTY RODZINNE		
AT-RISK-OF-POVERTY RATE BEFORE SOCIAL TRANSFERS OTHER THAN OLD-AGE AND SURVIVORS' BENEFITS		
Ogółem ..... Total	23,0	0,60
0-17 lat	29,0	1,06
18-64	21,8	0,63
65 lat i więcej ..... and more	20,9	0,63
Mężczyźni ogółem ..... Men total	22,3	0,65
18-64 lat	22,0	0,69
65 lat i więcej ..... and more	15,2	0,78
Kobiety ogółem ..... Women total	23,6	0,61
18-64 lat	21,7	0,65
65 lat i więcej ..... and more	24,7	0,74
WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM BEZ UWZGLĘDNIENIA W DOCHODACH OGÓŁU TRANSFERÓW SPOŁECZNYCH		
AT-RISK-OF-POVERTY RATE BEFORE SOCIAL TRANSFERS INCLUDING OLD-AGE AND SURVIVORS' BENEFITS		
Ogółem ..... Total	43,7	0,71
0-17 lat	38,3	1,21
18-64	34,2	0,75
65 lat i więcej ..... and more	80,6	0,71
Mężczyźni ogółem ..... Men total	41,6	0,79
18-64 lat	33,2	0,81
65 lat i więcej ..... and more	81,1	0,97
Kobiety ogółem ..... Women total	45,6	0,72
18-64 lat	35,3	0,78
65 lat i więcej ..... and more	80,4	0,77

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 18. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021^a (cd.)
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BASED ON EU-SILC 2021^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość Value	Błąd standardowy Standard error
WSKAŹNIK OSÓB ZAGROŻONYCH POGŁĘBIONĄ DEPRYWACJĄ MATERIALNĄ SEVERELY MATERIALLY DEPRIVED PEOPLE		
Ogółem ..... Total	2,8	0,22
0-17 lat	2,7	0,39
18-64	2,7	0,25
65 lat i więcej ..... and more	3,2	0,25
Mężczyźni ogółem ..... Men total	2,7	0,24
18-64 lat	2,8	0,28
65 lat i więcej ..... and more	2,5	0,36
Kobiety ogółem ..... Women total	2,9	0,23
18-64 lat	2,6	0,26
65 lat i więcej ..... and more	3,7	0,29
WSKAŹNIK OSÓB ZAGROŻONYCH POGŁĘBIONĄ DEPRYWACJĄ MATERIALNĄ I SPOŁECZNĄ SEVERELY MATERIALLY AND SOCIALLY DEPRIVED PEOPLE		
Ogółem ..... Total	2,9	0,21
0-17 lat	2,5	0,34
18-64	3,0	0,24
65 lat i więcej ..... and more	3,2	0,25
Mężczyźni ogółem ..... Men total	2,7	0,24
18-64 lat	3,1	0,33
65 lat i więcej ..... and more	2,2	0,35
Kobiety ogółem ..... Women total	3,1	0,23
18-64 lat	2,9	0,24
65 lat i więcej ..... and more	3,8	0,29

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 18. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021^a (cd.)
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BASED ON EU-SILC 2021^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość Value	Błąd standardowy Standard error
WSKAŹNIK OSÓB W WIEKU 0-59 LAT ŻYJĄCYCH W GOSPODARSTWACH O BARDZO NISKIEJ INTENSYWNOŚCI PRACY PEOPLE AGED 0-59 YEARS LIVING IN HOUSEHOLDS WITH VERY LOW WORK INTENSITY		
Ogółem ..... Total	4,3	0,30
0-17 lat	3,0	0,34
18-59 lat	4,7	0,34
Mężczyźni ogółem ..... Men total	4,3	0,36
0-17 lat	2,8	0,36
18-59 lat	4,8	0,45
Kobiety ogółem ..... Women total	4,3	0,30
0-17 lat	3,2	0,47
18-59 lat	4,7	0,32
WSKAŹNIK OSÓB W WIEKU 0-64 LAT ŻYJĄCYCH W GOSPODARSTWACH O BARDZO NISKIEJ INTENSYWNOŚCI PRACY PEOPLE AGED 0-64 YEARS LIVING IN HOUSEHOLDS WITH VERY LOW WORK INTENSITY		
Ogółem ..... Total	4,2	0,27
0-17 lat	2,9	0,34
18-64 lat	4,6	0,30
Mężczyźni ogółem ..... Men total	4,4	0,32
0-17 lat	2,8	0,36
18-64 lat	4,9	0,39
Kobiety ogółem ..... Women total	4,0	0,29
0-17 lat	3,1	0,46
18-64 lat	4,3	0,30

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 18. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021^a (dok.)
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BASED ON EU-SILC 2021^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość Value	Błąd standardowy Standard error
WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM (POWIĄZANIE TRZECH PODWSKAŹNIKÓW) PEOPLE AT RISK OF POVERTY OR SOCIAL EXCLUSION (UNION OF THE THREE SUB-INDICATORS)		
Ogółem ..... Total	17,2	0,51
0-17 lat	16,7	0,84
18-64	16,8	0,57
65 lat i więcej ..... and more	19,1	0,57
Mężczyźni ogółem ..... Men total	16,5	0,56
0-17 lat	16,4	1,00
18-64	17,2	0,65
65 lat i więcej ..... and more	13,8	0,73
Kobiety ogółem ..... Women total	17,9	0,53
0-17 lat	17,0	1,05
18-64	16,5	0,58
65 lat i więcej ..... and more	22,6	0,69
NOWY WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM (POWIĄZANIE TRZECH PODWSKAŹNIKÓW W TYM DWÓCH ZMODYFIKOWANYCH) PEOPLE AT RISK OF POVERTY OR SOCIAL EXCLUSION (UNION OF THE THREE SUB-INDICATORS INCLUDING TWO MODIFIED) NEW INDICATOR		
Ogółem ..... Total	16,8	0,50
0-17 lat	16,5	0,84
18-64	16,3	0,55
65 lat i więcej ..... and more	18,6	0,56
Mężczyźni ogółem ..... Men total	16,0	0,54
0-17 lat	16,1	0,99
18-64	16,6	0,61
65 lat i więcej ..... and more	13,2	0,71
Kobiety ogółem ..... Women total	17,6	0,53
0-17 lat	16,9	1,04
18-64	16,1	0,58
65 lat i więcej ..... and more	22,2	0,67

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 19. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI, MAKROREGIONÓW (NUTS 1) I REGIONÓW (NUTS 2) W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021 ^a
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BY CLASS OF LOCALITY, MACROREGIONS (NUTS 1) AND REGIONS (NUTS 2) BASED ON EU-SILC 2021 ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Współczynnik Giniego Gini coefficient		Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po transferach społecznych At-risk-of-poverty rate after social transfers		Nierówność rozkładu dochodów S80/S20 Inequality of income distribution s80/s20	
	wartość value	błąd standardowy standard error	wartość value	błąd standardowy standard error	wartość value	błąd standardowy standard error
			w %	in %		
Klasa miejscowości: Class of locality:						
miasta razem ..... urban total	26,2	0,36	10,6	0,48	3,9	0,07
o liczbie mieszkańców w tysiącach: town by size in thousand:						
500 i więcej ..... 500 and more	28,6	0,78	7,5	1,02	4,6	0,23
200-499	26,2	0,88	10,8	1,27	3,9	0,19
100-199	24,4	0,78	11,4	1,18	3,6	0,15
20-99	23,7	0,52	10,8	0,81	3,4	0,09
poniżej 20 ..... less than 20	24,6	0,72	12,7	1,03	3,5	0,13
wieś ..... rural	26,1	0,50	20,8	0,93	3,9	0,10
Makroregiony (NUTS 1): Macroregions (NUTS 1):						
centralny	25,5	1,16	14,1	1,32	3,7	0,21
południowy	26,3	0,65	12,8	1,03	3,9	0,13
wschodni	25,8	0,67	20,1	1,27	3,8	0,13
północno-zachodni	25,7	0,72	14,5	1,23	3,7	0,14
południowo-zachodni	25,0	0,79	10,0	1,20	3,7	0,16
północny	25,9	0,72	17,2	1,40	3,9	0,15
województwo mazowieckie ..	30,1	0,81	13,9	1,18	4,8	0,22

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 19. WYBRANE WSKAŹNIKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI, MAKROREGIONÓW (NUTS 1) I REGIONÓW (NUTS 2) W OPARCIU O BADANIE EU-SILC 2021^a (dok.)
SELECTED SOCIAL COHESION INDICATORS BY CLASS OF LOCALITY, MACROREGIONS (NUTS 1) AND REGIONS (NUTS 2) BASED ON EU-SILC 2021^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Współczynnik Giniego Gini coefficient		Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po transferach społecznych At-risk-of-poverty rate after social transfers		Nierówność rozkładu dochodów S80/S20 Inequality of income distribution s80/s20	
	wartość value	błąd standardowy standard error	wartość value	błąd standardowy standard error	wartość value	błąd standardowy standard error
			w %	in %		
Regiony (NUTS 2): Regions (NUTS 2):						
dolnośląskie	25,4	0,97	9,9	1,55	3,7	0,21
kujawsko-pomorskie	26,8	1,28	20,4	2,92	4,1	0,27
lubelskie	28,3	1,29	22,9	2,34	4,3	0,29
lubuskie	23,1	1,27	12,8	2,67	3,4	0,27
łódzkie	26,7	1,64	14,5	1,88	4,1	0,33
małopolskie	27,7	1,03	14,9	1,58	4,2	0,24
warszawski stoleczny	29,5	0,91	8,8	1,20	4,6	0,25
mazowiecki regionalny	26,5	1,27	20,7	2,22	4,0	0,29
opolskie	23,2	1,09	10,1	1,37	3,3	0,21
podkarpackie	23,7	0,95	17,6	1,84	3,5	0,17
podlaskie	24,9	1,19	19,6	2,69	3,7	0,24
pomorskie	25,1	1,03	13,1	1,95	3,7	0,20
śląskie	25,2	0,85	11,2	1,37	3,7	0,17
świętokrzyskie	22,6	0,78	13,4	1,53	3,1	0,13
warmińsko-mazurskie	25,0	1,01	19,4	2,05	3,8	0,27
wielkopolskie	25,4	1,05	16,2	1,86	3,6	0,19
zachodniopomorskie	27,0	1,19	12,0	1,71	3,9	0,27
Polska	26,8	0,30	14,8	0,46	4,0	0,06

a Rokiem odniesienia dla zmiennych dotyczących dochodów jest rok 2020.

a The reference period for income is the year 2020.

TABL. 20. GRANICA UBÓSTWA
AT-RISK-OF-POVERTY THRESHOLD

PAŃSTWA COUNTRIES		Granica ubóstwa At-risk-of-poverty threshold			
		1 osoba dorosła single person		2 osoby dorosłe, 2 dzieci 2 adults, 2 children	
		EURO	PPS	EURO	PPS
AT	Austria	16 457	14 670	34 560	30 807
BE	Belgia	15 513	13 617	32 577	28 596
BG	Bułgaria	3 094	5 625	6 498	11 812
HR	Chorwacja	4 837	6 831	10 157	14 345
CY	Cypr	10 011	11 001	21 024	23 101
CZ	Czechy	6 375	8 289	13 388	17 407
DK	Dania	19 253	13 740	40 431	28 853
EE	Estonia	7 574	8 886	15 905	18 661
FI	Finlandia	15 274	12 047	32 075	25 298
FR	Francja	13 639	12 060	28 642	25 326
EL	Grecja	5 251	5 950	11 028	12 496
ES	Hiszpania	9 535	9 778	20 024	20 534
IE	Irlandia	16 878	12 059	35 4444	25 325
LT	Litwa	5 801	8 245	12 183	17 314
LU	Luksemburg	25 489	19 279	53 527	40 486
LV	Łotwa	5 662	7 185	11 891	15 089
MT	Malta	10 222	11 407	21 466	23 956
NL	Niderlandy	17 064	14 736	35 835	30 945
DE	Niemcy	14 968	14 002	31 432	29 404
PL	Polska	4 977	8 320	10 451	17 472
PT	Portugalia	6 653	7 442	13 972	15 629
RO	Rumunia	2 889	5 204	6 068	10 928
SK	Słowacja	5 084	5 655	10 676	11 876
SI	Słowenia	9 249	10 548	19 423	22 150
SE	Szwecja	15 299	12 404	32 128	26 048
HU	Węgry	3 972	5 989	8 340	12 577
IT	Włochy	10 519	10 383	22 090	21 804

Źródło: Eurostat (wartości obowiązujące na 8.03.2023).
Source: Eurostat (these rates are valid on 8.03.2023).

TABL. 21. WSPÓŁCZYNNIK GINIEGO, WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM PO UWZGLĘDNIENIU TRANSFERÓW SPOŁECZNYCH, NIERÓWNOŚĆ ROZKŁADU DOCHODÓW S80/S20
GINI COEFFICIENT, AT-RISK-OF-POVERTY RATE AFTER SOCIAL TRANSFERS, INEQUALITY OF INCOME DISTRIBUTION S80/S20

PAŃSTWA COUNTRIES		Współczynnik Giniego ^a Gini coefficient ^a	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po transferach społecznych At-risk-of-poverty rate after social transfers		Nierówność rozkładu dochodów S80/S20 Inequality of income distribution S80/S20
			w %	in %	
AT	Austria	26,7	14,7	4,1	
BE	Belgia	24,1	12,7	3,4	
BG	Bułgaria	39,7	22,1	7,5	
HR	Chorwacja	29,2	19,2	4,8	
CY	Cypr	29,4	13,8	4,2	
CZ	Czechy	24,8	8,6	3,4	
DK	Dania	27,0	12,3	3,9	
EE	Estonia	30,6	20,6	5,0	
FI	Finlandia	25,7	10,8	3,6	
FR	Francja	29,3	14,3	4,4	
EL	Grecja	32,4	19,6	5,8	
ES	Hiszpania	33,0	21,7	6,2	
IE	Irlandia	26,9	12,9	3,8	
LT	Litwa	35,4	20,0	6,1	
LU	Luksemburg	29,6	18,1	4,6	
LV	Łotwa	35,7	23,4	6,6	
MT	Malta	31,2	16,9	5,0	
NL	Niderlandy	26,4	14,4	3,9	
DE	Niemcy	31,2	16,0	5,0	
PL	Polska	26,8	14,8	4,0	
PT	Portugalia	33,0	18,4	5,7	
RO	Rumunia	34,3	22,5	7,1	
SK	Słowacja	20,9 ^b	12,3	3,0 ^b	
SI	Słowenia	23,0	11,7	3,2	
SE	Szwecja	26,8	15,7	4,0	
	UE 27	30,1	16,8	5,0	
HU	Węgry	27,6	12,6	4,2	
IT	Włochy	32,9	20,1	5,9	

a Współczynnik Giniego liczony dla rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego. b Dane dla Słowacji za rok 2020.

a Gini coefficient calculated for equivalised annual disposable income of households. b Data for Slovakia for 2020.

Źródło: Eurostat (wartości obowiązujące na 8.03.2023).
Source: Eurostat (these rates are valid on 8.03.2023).

TABL. 22. NOWY WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM (POWIĄZANIE TRZECH PODWSKAŹNIKÓW W TYM DWÓCH ZMODYFIKOWANYCH)
PEOPLE AT-RISK-OF-POVERTY OR SOCIAL EXCLUSION (UNION OF THE THREE SUB-INDICATORS INCLUDING TWO MODIFIED) NEW INDICATOR

PAŃSTWA COUNTRIES		Wskaźnik osób w wieku 0-64 lat żyjących w gospodarstwach o bardzo niskiej intensywności pracy People aged 0-64 years living in households with very low work intensity	Wskaźnik pogłębionej deprywacji materialnej i społecznej Severely materially and socially deprived people	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po transferach społecznych At-risk-of-poverty rate after social transfers	Nowy wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (powiązanie trzech podwskaźników w tym dwóch zmodyfikowanych) People at risk of poverty or social exclusion (union of the three sub-indicators including two modified) new indicator
		w %		in %	
AT	Austria	7,4	1,8	14,7	17,3
BE	Belgia	11,9	6,3	12,7	18,8
BG	Bułgaria	8,4	19,1	22,1	31,7
HR	Chorwacja	7,5	3,5	19,2	20,9
CY	Cypr	5,8	2,6	13,8	17,3
CZ	Czechy	5,4	1,8	8,6	10,7
DK	Dania	9,7	3,1	12,3	17,3
EE	Estonia	5,1	1,9	20,6	22,2
FI	Finlandia	8,6	1,1	10,8	14,2
FR	Francja	10,7	5,9	14,3	19,2
EL	Grecja	12,1	13,9	19,6	28,3
ES	Hiszpania	11,6	8,3	21,7	27,8
IE	Irlandia	13,0	5,1	12,9	20,0
LT	Litwa	8,1	6,4	20,0	23,4
LU	Luksemburg	5,5	2,4	18,1	21,1
LV	Łotwa	6,7	5,3	23,4	26,1
MT	Malta	5,3	5,4	16,9	20,3
NL	Niderlandy	8,6	2,1	14,4	16,6
DE	Niemcy	9,5	4,3	16,0	21,0
PL	Polska	4,2	2,9	14,8	16,8
PT	Portugalia	5,3	6,0	18,4	22,4
RO	Rumunia	3,5	23,1	22,5	34,5
SK	Słowacja	5,0	5,7	12,3	15,6
SI	Słowenia	3,6	1,8	11,7	13,2
SE	Szwecja	8,9	1,4	15,7	17,2
	UE 27	8,9	6,3	16,8	21,7
HU	Węgry	5,4	10,2	12,6	19,4
IT	Włochy	10,8	5,9	20,1	25,2

Źródło: Eurostat (wartości obowiązujące na 8.03.2023).
 Source: Eurostat (these rates are valid on 8.03.2023).

TABL. 23. SUBIEKTYWNE OCENY SYTUACJI FINANSOWEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH
SELF-EVALUATION OF THE HOUSEHOLDS' FINANCIAL CONDITION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe deklaru- jące brak możli- wości pokrycia z własnych środków nieoczekiwanego wydatku w wyso- kości 1550 zł Households decla- ring no possibility to cover an unexpe-cted expense in the amount of PLN 1550 from own resources	Gospodarstwa domowe, które określiły, że przy aktualnym dochodzie "wiążą koniec z końcem": Households which declared that with the present income position they "make ends meet":					
		z wielką trudno- ścią with great difficulty	z trudno- ścią with difficulty	z pewną trudno- ścią with some difficulty	dość łatwo fairly easily	łatwo easily	bardzo łatwo very easily
		w %	in %				
OGÓŁEM ..... TOTAL	29,4	4,5	11,8	36,9	33,3	10,9	2,7
Grupy społeczno-ekonomiczne: Socio-economic groups of:							
pracowników	22,4	2,4	9,5	35,8	36,7	12,5	3,2
rolników	22,4	.	15,5*	37,9	33,5	9,3*	.
pracujących na własny rachunek .... self-employed	10,2	.	6,8	28,2	40,1	17,9	6,5*
emerytów	39,1	6,0	14,5	40,4	29,2	8,4	1,5
rencistów	57,6	12,2	20,8	41,1	19,7	5,5*	.
utrzymujących się z innych niezarobkowych źródeł	59,2	22,4	21,4	34,4	17,6	3,4*	.
Klasa miejscowości: Class of locality:							
miasta razem	28,1	4,4	10,9	34,5	34,2	12,7	3,4
o liczbie mieszkańców w tysiącach: town by size in thousand:							
500 i więcej	20,2	4,5	7,6	27,7	34,6	18,3	7,3
200-499	26,6	3,1*	11,5	35,1	30,1	16,6	3,6*
100-199	31,2	4,7	12,1	33,8	33,1	13,9	2,5*
20-99	29,8	4,8	11,6	36,5	35,4	10,1	1,6
poniżej 20	32,9	4,5	12,1	39,1	35,2	7,1	2,0*
less than 20							
wieś	31,8	4,7	13,7	41,7	31,4	7,2	1,3
rural							

TABL. 23. SUBIEKTYWNE OCENY SYTUACJI FINANSOWEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)
SELF-EVALUATION OF THE HOUSEHOLDS' FINANCIAL CONDITION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe deklarujące brak możliwości pokrycia z własnych środków nieoczekiwanego wydatku w wysokości 1550 zł Households declaring no possibility to cover an unexpected expense in the amount of PLN 1550 from own resources	Gospodarstwa domowe, które określiły, że przy aktualnym dochodzie "wiążą koniec z końcem": Households which declared that with the present income position they "make ends meet":					
		z wielką trudnością with great difficulty	z trudnością with difficulty	z pewną trudnością with some difficulty	dość łatwo fairly easily	łatwo easily	bardzo łatwo very easily
		w %	in %				
Makroregiony (NUTS 1): Macroregions (NUTS 1):							
centralny	32,5	5,2	12,9	42,1	31,3	7,0	1,6*
południowy	29,1	4,2	11,6	34,5	34,1	12,7	3,0
wschodni	27,3	4,5	13,2	40,6	31,3	9,2	1,2*
północno-zachodni	34,4	5,1	12,9	38,7	34,0	7,0	2,3*
południowo-zachodni	27,9	3,6	9,8	31,1	35,4	16,7	3,4
północny	33,6	5,3	12,6	36,4	32,5	10,9	2,3
województwo mazowieckie	20,9	3,9	9,6	36,2	33,6	12,4	4,4
Regiony (NUTS 2): Regions (NUTS 2):							
dolnośląskie	26,6	3,7	10,1	29,7	34,6	17,7	4,1*
kujawsko-pomorskie	37,3	5,2*	14,1	36,0	31,0	11,6	.
lubelskie	29,5	4,9	12,9	39,5	28,9	12,5	.
lubuskie	32,5	5,5*	12,2	33,6	39,3	6,9*	.
łódzkie	35,7	6,2	13,4	39,2	31,9	7,4	.
małopolskie	27,3	3,1*	10,5	38,1	34,9	10,1	3,4*
warszawski stołeczny	18,9	4,1*	8,1	32,8	33,5	15,4	6,1
mazowiecki regionalny	24,3	3,5*	12,0	41,8	33,8	7,3	1,6*
opolskie	32,3	3,0*	8,9	35,6	38,0	13,3	.
podkarpackie	27,0	4,3*	14,3	43,6	31,8	5,5	.
podlaskie	23,8	4,0*	12,1	37,9	34,5	9,4	.
pomorskie	27,1	4,2	11,6	37,9	31,8	11,7	2,9*
śląskie	30,3	4,9	12,4	32,2	33,5	14,4	2,7*
świętokrzyskie	25,5	2,8*	11,7	48,4	30,1	6,1	.
warmińsko-mazurskie	39,0	7,4	12,0	34,6	35,9	8,6	1,6*
wielkopolskie	33,9	5,0	13,6	41,1	33,3	5,4*	.
zachodniopomorskie	36,4	5,1	12,0	37,5	32,2	10,1	3,2*

TABL. 24. TRUDNOŚCI GOSPODARSTW DOMOWYCH W ZASPOKAJANIU POTRZEB
HOUSEHOLDS' DIFFICULTIES WITH SATISFYING THEIR NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Tygodniowy wypoczynek rodziny raz w roku ^a One week annual holiday ^a	Jedzenie mięsa lub ryb co drugi dzień Meal with meat or fish every second day	Ogrzewanie mieszkania odpowiednio do potrzeb Keeping home adequately warm
	% gospodarstw domowych deklarujących brak możliwości realizacji danej potrzeby % of households declaring no possibility to satisfy a certain need		
OGÓŁEM ..... TOTAL	28,4	4,9	4,1
Grupy społeczno-ekonomiczne: Socio-economic groups of:			
pracowników ..... employees	20,1	3,1	2,6
rolników ..... farmers	50,9	.	.
pracujących na własny rachunek ..... self-employed	11,7	.	.
emerytów ..... retirees	39,1	6,6	6,0
rencistów ..... pensioners	55,4	12,6	9,4
utrzymujących się z innych niezarobkowych źródeł ..... living on unearned sources	56,6	15,9	11,1
Klasa miejscowości: Class of locality:			
miasta razem ..... urban total	23,0	4,7	3,7
o liczbie mieszkańców w tysiącach: town by size in thousand:			
500 i więcej ..... 500 and more	14,6	3,7	2,8
200-499	21,0	4,9	4,3
100-199	23,6	4,8	4,4
20-99	25,2	5,2	3,3
poniżej 20 ..... less than 20	30,1	4,7	4,2
wieś ..... rural	39,0	5,3	5,0

a W tym również wyjazd do drugiego domu/mieszkania, domku letniskowego lub do rodziny, znajomych.

a This is also to the second house /dwelling, holiday home or to the family, acquaintances.

TABL. 24. TRUDNOŚCI GOSPODARSTW DOMOWYCH W ZASPOKAJANIU POTRZEB (dok.)
HOUSEHOLDS' DIFFICULTIES WITH SATISFYING THEIR NEEDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Tygodniowy wypoczynek rodziny raz w roku ^a One week annual holiday ^a	Jedzenie mięsa lub ryb co drugi dzień Meal with meat or fish every second day	Ogrzewanie mieszkania odpowiednio do potrzeb Keeping home adequately warm
	% gospodarstw domowych deklarujących brak możliwości realizacji danej potrzeby % of households declaring no possibility to satisfy a certain need		
Makroregiony (NUTS 1): Macroregions (NUTS 1):			
centralny	31,2	6,1	5,0
południowy	26,3	4,3	4,0
wschodni	34,2	7,1	4,0
północno-zachodni	30,0	4,1	4,7
południowo-zachodni	21,3	4,9	4,8
północny	33,5	5,1	4,3
województwo mazowieckie	22,4	3,7	2,6
Regiony (NUTS 2): Regions (NUTS 2):			
dolnośląskie	20,0	4,7	5,0
kujawsko-pomorskie	37,0	3,8*	3,1*
lubelskie	37,9	8,2	3,1*
lubuskie	28,4	6,8*	4,3*
łódzkie	29,8	5,5	3,4
małopolskie	31,0	4,1	4,0
warszawski stołeczny	17,1	3,4*	2,0*
mazowiecki regionalny	31,4	4,2*	3,5*
opolskie	25,6	5,5*	4,0*
podkarpackie	34,2	8,8	4,8
podlaskie	28,0	.	4,3*
pomorskie	24,4	5,3	4,3*
śląskie	23,3	4,5	4,0
świętokrzyskie	34,3	7,4	8,5
warmińsko-mazurskie	43,6	6,7	6,2
wielkopolskie	30,2	3,4*	4,5
zachodniopomorskie	30,6	3,8	5,2

a W tym również wyjazd do drugiego domu/mieszkania, domku letniskowego lub do rodziny, znajomych.
a This is also to the second house /dwelling, holiday home or to the family, acquaintances.

TABL. 25. WYBRANE DANE O SYTUACJI MIESZKANIOWEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH
SELECTED DATA ON THE DWELLING CONDITIONS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rodzaj budynku, w którym znajduje się mieszkanie: Type of building:				
	dom jednorodzinny wolnostojący detached house	dom jednorodzinny w zabudowie szeregowej semi-detached house	budynek z mniej niż 10 lokalami mieszkalnymi apartment in a building with less than 10 dwellings	budynek z 10 i więcej lokalami mieszkalnymi apartment in a building with 10 or more dwellings	inny other
	w %		in %		
OGÓŁEM	41,7	4,9	10,2	43,1	0,2
TOTAL					
Grupy społeczno-ekonomiczne: Socio-economic groups of:					
pracowników	41,4	4,8	10,5	43,1	.
employees					
rolników	96,5	.	.	.	.
farmers					
pracujących na własny rachunek	44,2	9,2	8,5	38,0	.
self-employed					
emerytów	38,2	4,8	9,1	47,8	.
retirees					
rencistów	38,1	2,7*	13,9	45,2	.
pensioners					
utrzymujących się z innych niezarobkowych źródeł	46,8	5,1*	16,0	32,1	-
living on unearned sources					
Klasa miejscowości: Class of locality:					
miasta razem	20,5	4,9	12,0	62,5	.
urban total					
o liczbie mieszkańców w tysiącach: town by size in thousand:					
500 i więcej	8,8	4,5	6,9	79,6	.
500 and more					
200-499	11,6	5,5	9,8	72,7	.
100-199	15,7	4,5	15,0	64,8	.
20-99	23,7	4,7	11,8	59,8	.
poniżej 20	38,3	5,8	17,1	38,7	.
less than 20					
wieś	83,7	4,9	6,6	4,6	.
rural					

TABL. 25. WYBRANE DANE O SYTUACJI MIESZKANIOWEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)
SELECTED DATA ON THE DWELLING CONDITIONS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rodzaj budynku, w którym znajduje się mieszkanie: Type of building:				
	dom jednorodzinny wolnostojący detached house	dom jednorodzinny w zabudowie szeregowej semi-detached house	budynek z mniej niż 10 lokalami mieszkalnymi apartment in a building with less than 10 dwellings	budynek z 10 i więcej lokalami mieszkalnymi apartment in a building with 10 or more dwellings	inny other
	w %		in %		
Makroregiony (NUTS 1): Macroregions (NUTS 1):					
centralny	49,4	4,9	4,5	41,2	-
południowy	44,0	3,9	9,8	42,1	.
wschodni	61,2	2,5	3,6	32,6	.
północno-zachodni	35,5	7,3	15,5	41,5	.
południowo-zachodni	31,2	5,5	17,8	45,5	.
północny	32,8	6,6	13,3	47,1	.
województwo mazowieckie	39,4	3,8	6,0	50,7	.
Regiony (NUTS 2): Regions (NUTS 2):					
dolnośląskie	25,4	5,8	17,8	51,0	.
kujawsko-pomorskie	36,7	4,0*	13,9	45,2	.
lubelskie	60,8	2,0*	4,0*	33,2	.
lubuskie	32,9	6,8*	21,9	38,2	.
łódzkie	44,6	5,3	5,1	45,0	.
małopolskie	55,8	3,1*	5,7	35,2	.
warszawski stołeczny	25,1	3,6*	6,6	64,7	.
mazowiecki regionalny	63,6	4,0*	5,0	27,0	.
opolskie	49,9	4,4*	18,0	27,7	-
podkarpackie	69,7	.	3,5*	25,3	.
podlaskie	48,5	5,2	3,2*	42,9	.
pomorskie	31,4	6,8	12,1	49,4	.
śląskie	36,3	4,4	12,5	46,7	.
świętokrzyskie	60,0	4,1*	3,2*	32,7	-
warmińsko-mazurskie	29,5	10,0	14,3	45,9	.
wielkopolskie	45,1	5,8	12,0	37,0	.
zachodniopomorskie	19,4	10,4	18,2	51,7	.

TABL. 26. GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W WYBRANE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE ITEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wyposażenie w wybrane przedmioty Equipment with selected items					
	komputer computer			samochód osobowy - prywatny passenger car - private		
	tak yes	nie, z powodu braku środków finansowych no, cannot afford	nie, z innego powodu no, because of other reason	tak yes	nie, z powodu braku środków finansowych no, cannot afford	nie, z innego powodu no, because of other reason
	w %			in %		
OGÓŁEM	80,5	2,8	16,8	73,9	4,9	21,2
TOTAL						
Grupy społeczno-ekonomiczne: Socio-economic groups of:						
pracowników	94,1	1,5	4,4	87,3	3,6	9,1
employees						
rolników	82,6	.	15,7	93,9	.	.
farmers						
pracujących na własny rachunek	97,3	.	2,2*	96,8	.	.
self-employed						
emerytów	56,0	4,1	40,0	49,7	5,9	4,4
retirees						
rencistów	44,7	7,4	47,9	32,0	11,2	56,8
pensioners						
utrzymujących się z innych niezarobkowych źródeł	75,3	11,1	133,6	59,2	16,6	24,2
living on unearned sources						
Klasa miejscowości: Class of locality:						
miasta razem	81,6	2,6	15,8	69,9	5,5	24,6
urban total						
o liczbie mieszkańców w tysiącach: town by size in thousand:						
500 i więcej	86,6	1,8*	11,5	69,7	5,0	25,3
500 and more						
200-499	81,9	2,4*	15,8	67,3	6,2	26,5
100-199	78,3	4,3	17,4	65,4	7,0	27,6
20-99	81,3	2,5	16,2	71,6	5,0	23,4
poniżej 20	78,5	2,4	19,1	72,7	5,3	22,0
less than 20						
wieś	78,3	3,2	18,6	81,8	3,7	14,6
rural						

TABL. 26. GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W WYBRANE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA (dok.)
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE ITEMS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wyposażenie w wybrane przedmioty Equipment with selected items					
	komputer computer			samochód osobowy - prywatny passenger car - private		
	tak yes	nie, z powodu braku środków finansowych no, cannot afford	nie, z innego powodu no, because of other reason	tak yes	nie, z powodu braku środków finansowych no, cannot afford	nie, z innego powodu no, because of other reason
	w %			in %		
Makroregiony (NUTS 1): Macroregions (NUTS 1):						
centralny	77,8	2,6	19,6	71,4	4,5	24,1
południowy	80,5	3,0	16,6	73,3	4,7	21,9
wschodni	78,9	2,1	19,0	77,1	3,4	19,6
północno-zachodni	81,7	3,0	15,3	75,4	5,3	19,4
południowo-zachodni	80,6	2,7	16,7	73,4	4,8	21,7
północny	79,8	3,5	16,7	71,0	7,1	22,0
województwo mazowieckie	82,8	2,4	14,9	75,1	4,2	20,7
Regiony (NUTS 2): Regions (NUTS 2):						
dolnośląskie	81,0	2,9*	16,1	71,9	4,9	23,1
kujawsko-pomorskie	79,6	3,6*	16,8	68,8	7,2	24,0
lubelskie	77,3	2,5*	20,3	77,3	2,3*	20,4
lubuskie	79,8	.	17,4	74,5	4,0*	21,5
łódzkie	78,8	3,2*	18,1	70,5	4,8	24,7
małopolskie	83,6	2,0*	14,4	78,8	3,8*	17,4
warszawski stołeczny	86,1	.	12,3	73,1	4,7*	22,2
mazowiecki regionalny	77,2	3,6*	19,2	78,4	3,3*	18,3
opolskie	79,1	.	18,9	78,4	4,4*	17,2
podkarpackie	80,9	1,3*	17,8	80,0	3,8*	16,2
podlaskie	78,6	2,5*	18,9	72,1	4,5*	23,4
pomorskie	81,2	2,9*	16,0	72,3	6,2	21,5
śląskie	78,4	3,6*	18,0	69,8	5,3	24,9
świętokrzyskie	75,6	.	23,1	73,3	3,9*	22,8
warmińsko-mazurskie	77,6	4,6	17,8	71,9	8,2	19,9
wielkopolskie	83,7	2,4*	13,9	79,9	4,8*	15,3
zachodniopomorskie	79,1	4,4*	16,5	67,7	6,8	25,5

TABL. 27. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG SAMOOCENY STANU ZDROWIA
PERSONS AGED 16 YEARS AND MORE BY SELF-PERCEIVED HEALTH

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Samoocena stanu zdrowia Self-perceived health				
		bardzo dobre very good	dobrze good	takie sobie, ani dobre ani złe fair, neither good, nor bad	złe bad	bardzo złe very bad
		w %		in %		
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	16,7	49,1	24,3	8,2	1,6
Miasta	100,0	17,1	49,2	24,2	7,8	1,7
Urban						
Wieś	100,0	16,2	49,0	24,5	8,8	1,6
Rural						
Mężczyźni	100,0	18,8	50,7	21,5	7,5	1,5
Males						
Kobiety	100,0	14,8	47,6	26,9	8,9	1,8
Females						
16-29 lat	100,0	42,6	50,3	4,8	1,8	.
30-44	100,0	25,1	62,0	9,8	2,5	0,6*
45-59	100,0	9,1	58,8	24,7	6,5	0,9
60-74	100,0	2,4	35,7	45,9	13,9	2,1
75 lat i więcej	100,0	1,1	17,2	47,7	27,0	7,0
and more						
Wyższe	100,0	24,5	57,6	14,4	2,9	0,6
Higher						
Średnie	100,0	17,2	50,8	23,8	7,0	1,3
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	9,1	47,4	31,2	10,6	1,7
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	15,1	33,1	31,3	16,5	4,0
Lower secondary; primary; no formal education						
I grupa kwintylowa	100,0	12,4	41,7	29,6	13,5	2,9
I quintile group						
II grupa kwintylowa	100,0	13,5	44,9	29,1	10,5	2,0
II quintile group						
III grupa kwintylowa	100,0	16,1	49,6	25,2	7,4	1,7
III quintile group						
IV grupa kwintylowa	100,0	18,7	53,7	20,6	5,8	1,3
IV quintile group						
V grupa kwintylowa	100,0	22,9	55,7	17,2	3,9	0,3*
V quintile group						

TABL. 28. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WYSTĘPOWANIA DŁUGOTRWAŁYCH PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ORAZ OGRANICZEŃ W WYKONYWANIU CZYNNOŚCI
PERSONS AGED 16 YEARS AND MORE BY OCCURRENCE OF LONGSTANDING HEALTH PROBLEMS AND LIMITATION IN ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Długotrwałe problemy zdrowotne Longstanding health problems		Ograniczenie zdolności do wykonywania czynności Limitation in activities		
		tak yes	nie no	poważnie ograniczona severely limited	ograniczona, ale niezbyt poważnie limited but not severely	bez ograniczeń not limited
		w %		in %		
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	33,7	66,3	6,7	15,4	77,9
Miasta	100,0	35,5	64,5	7,0	15,4	77,7
Urban						
Wieś	100,0	31,2	68,8	6,3	15,4	78,3
Rural						
Mężczyźni	100,0	29,8	70,2	6,5	13,6	79,9
Males						
Kobiety	100,0	37,3	62,7	6,9	17,0	76,1
Females						
16-29 lat	100,0	11,8	88,2	2,8	3,8	93,5
30-44	100,0	16,7	83,4	2,9	6,4	90,7
45-59	100,0	30,9	69,1	4,8	13,6	81,6
60-74	100,0	55,3	44,7	9,4	27,1	63,6
75 lat i więcej	100,0	77,1	23,0	23,0	38,4	38,6
and more						
Wyższe	100,0	23,3	76,7	2,6	8,6	88,8
Higher						
Średnie	100,0	32,0	68,0	5,8	14,8	79,4
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	38,6	61,4	7,4	19,2	73,4
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	48,0	52,1	14,8	22,4	62,8
Lower secondary; primary; no formal education						
I grupa kwintylowa	100,0	42,4	57,6	10,3	20,7	69,0
I quintile group						
II grupa kwintylowa	100,0	40,1	59,9	8,4	19,1	72,5
II quintile group						
III grupa kwintylowa	100,0	32,5	67,5	6,7	14,6	78,8
III quintile group						
IV grupa kwintylowa	100,0	28,8	71,2	5,0	12,4	82,6
IV quintile group						
V grupa kwintylowa	100,0	24,9	75,1	3,1	10,2	86,7
V quintile group						

TABL. 29. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POTRZEBY SKORZYSTANIA Z LECZENIA LUB BADANIA
PERSONS AGED 16 YEARS AND MORE BY NEED TO USE TREATMENT OR EXAMINATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wystąpienie potrzeb w zakresie The occurrence of the needs in terms of			
		leczenia lub badania ^a treatment or examination ^a		leczenia lub badania u dentysty lub ortodonta treatment or examination by dentist or orthodontist	
		co najmniej raz wystąpiła taka potrzeba such a need occurred at least once	nie było takiej potrzeby no such need	co najmniej raz wystąpiła taka potrzeba such a need occurred at least once	nie było takiej potrzeby no such need
		w %		in %	
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	63,5	36,5	33,8	66,2
Miasta	100,0	66,4	33,6	37,1	62,9
Urban					
Wieś	100,0	59,4	40,7	29,0	71,0
Rural					
Mężczyźni	100,0	57,6	42,5	30,8	69,2
Males					
Kobiety	100,0	69,0	31,0	36,5	63,5
Females					
16-29 lat	100,0	49,8	50,2	42,3	57,7
30-44	100,0	56,8	43,2	42,0	58,0
45-59	100,0	62,3	37,7	35,2	64,8
60-74	100,0	75,1	24,9	24,6	75,5
75 lat i więcej	100,0	82,0	18,0	13,6	86,4
and more					
Wyższe	100,0	64,4	35,6	48,6	51,4
Higher					
Średnie	100,0	62,5	37,5	35,1	64,9
Secondary					
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	63,0	37,0	23,3	76,7
Elementary vocational					
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	64,9	35,1	22,4	77,6
Lower secondary; primary; no formal education					
I grupa kwintylowa	100,0	63,7	36,3	26,3	73,7
I quintile group					
II grupa kwintylowa	100,0	63,5	36,5	27,9	72,1
II quintile group					
III grupa kwintylowa	100,0	63,4	36,6	32,7	67,3
III quintile group					
IV grupa kwintylowa	100,0	63,0	37,0	36,3	63,7
IV quintile group					
V grupa kwintylowa	100,0	63,9	36,1	45,7	54,3
V quintile group					
Osoba bez niepełnosprawności prawnej	100,0	60,9	39,1	34,9	65,1
Person without legal disability					
Osoba z niepełnosprawnością prawną Person with legal disability	100,0	82,6	17,5	25,7	74,3

a Dotyczy:

- konsultacji z lekarzem rodzinnym, pierwszego kontaktu lub specjalistą (wyłączając dentystę i ortodonta);
- leczenia szpitalnego, rehabilitacji;
- badania w laboratorium lub pracowni diagnostycznej.

a Applies to:

- consultation with a family doctor, GP or specialist (excluding dentist and orthodontist);
- hospital treatment, rehabilitation;
- test in a laboratory or diagnostic workshop.

TABL. 30. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG ZASPOKOJENIA POTRZEB W ZAKRESIE LECZENIA LUB BADANIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU, WYKSZTAŁCENIA I NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI PRAWNEJ ^a
PERSONS AGED 16 YEARS AND MORE BY MEETING NEEDS WITH REGARD TO TREATMENT OR EXAMINATION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zaspokojenie potrzeb w zakresie Meeting the needs with regard to					
		leczenia lub badania treatment or examination			leczenia lub badania u dentysty lub ortodonta treatment or examination by dentist or orthodontist		
		za każdym razem every time	raz nie zaspokojono potrzeby need was not met once	więcej niż raz nie zaspokojono potrzeby need was not met more than once	za każdym razem every time	raz nie zaspokojono potrzeby need was not met once	więcej niż raz nie zaspokojono potrzeby need was not met more than once
		w %			in %		
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	85,8	6,2	8,0	92,3	4,3	3,4
Miasta	100,0	86,5	5,6	7,9	92,8	4,0	3,3
Urban							
Wieś	100,0	84,7	7,0	8,2	91,5	4,9	3,7
Rural							
Mężczyźni	100,0	86,4	5,9	7,7	91,7	4,5	3,8
Males							
Kobiety	100,0	85,4	6,3	8,3	92,8	4,1	3,1
Females							
16-29 lat	100,0	91,8	3,6	4,6	94,3	4,2	1,4*
30-44	100,0	87,3	6,3	6,5	92,5	4,3	3,2
45-59	100,0	84,1	6,7	9,2	91,7	4,0	4,4
60-74	100,0	84,5	6,5	9,0	91,2	4,7	4,1
75 lat i więcej	100,0	82,9	6,7	10,4	89,3	4,6*	6,1*
and more							
Wyższe	100,0	87,5	5,6	7,0	94,5	3,3	2,2
Higher							
Średnie	100,0	87,0	5,5	7,5	93,0	3,9	3,1
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	83,3	7,3	9,4	88,0	6,1	5,9
Elementary vocational							
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	84,3	6,9	8,8	88,8	6,5	4,7*
Lower secondary; primary; no formal education							
I grupa kwintylowa	100,0	81,6	7,8	10,6	88,0	6,0	6,0
I quintile group							
II grupa kwintylowa	100,0	85,7	5,9	8,4	89,2	5,9	4,9
II quintile group							
III grupa kwintylowa	100,0	87,5	5,8	6,7	93,0	4,3	2,6
III quintile group							
IV grupa kwintylowa	100,0	87,5	5,7	6,8	94,2	3,4	2,4
IV quintile group							
V grupa kwintylowa	100,0	86,8	5,6	7,7	94,7	3,1	2,3
V quintile group							
Osoba bez niepełnosprawności prawnej	100,0	86,4	6,1	7,5	92,8	4,1	3,1
Person without legal disability							
Osoba z niepełnosprawnością prawną	100,0	82,7	6,6	10,7	87,3	6,2	6,5
Person with legal disability							

a Dotyczy osób, które potrzebowały skorzystać z leczenia lub badania.

a Concerns people who needed to use a treatment or examination.

TABL. 31. GŁÓWNA PRZYCZYNA NIEZASPOKOJONYCH POTRZEB OSÓB W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ W ZAKRESIE LECZENIA LUB BADANIA WEDŁUG PŁCI^a
MAIN REASON FOR UNMET NEEDS OF PERSONS AGED 16 YEARS AND MORE WITH REGARD TO TREATMENT OR EXAMINATION, BY SEX^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Niezaspokojone potrzeby w zakresie leczenia lub badania Unmet needs with regard to treatment or examination			Niezaspokojone potrzeby w zakresie leczenia lub badania u dentysty lub ortodonta Unmet needs with regard to treatment or examination by dentist or orthodontist		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	w %			in %		
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nie było mnie na to stać	5,6	5,1	5,9	22,3	20,3	24,1
Could not afford to						
Lista oczekujących	22,1	22,4	21,9	15,7	15,8*	15,7
Waiting list						
Brak czasu	3,1	4,2*	2,4*	6,7*	8,2*	5,4*
Lack of time						
Zbyt duża odległość/brak środka transportu	1,5*	.	2,0*	.	.	.
Too far to travel/no means of transportation						
Obawa przed badaniem, leczeniem ..	1,3*	1,8*	.	6,2	8,3*	.
Fear of treatment						
Wolałem(am) poczekać	9,1	10,7	7,9	7,7*	9,5*	.
I preferred to wait						
Nie znam żadnego dobrego lekarza ..	.	.	.	.	.	.
Don't know any good doctor						
Ograniczenia związane z pandemią koronawirusa (choroba COVID-19)	54,5	52,4	56,0	33,8	32,8	34,6
Limitations due to COVID-19 reason						
Inne powody	2,4	2,3*	2,5	4,8*	.	5,3*
Other reasons						

a W 2020 r. dodano odpowiedź „Ograniczenia związane z pandemią koronawirusa (choroba COVID-19)”.
a In year 2020 has been added answer modality „Limitations due to COVID-19 reason”.

TABL. 32. GŁÓWNA PRZYCZYNA NIEZASPOKOJONYCH POTRZEB OSÓB W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ W ZAKRESIE LECZENIA LUB BADANIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA ^a
MAIN REASON FOR UNMET NEEDS OF PERSONS AGED 16 YEARS AND MORE WITH REGARD TO TREATMENT OR EXAMINATION, BY PLACE OF RESIDENCE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Niezaspokojone potrzeby w zakresie leczenia lub badania Unmet needs with regard to treatment or examination			Niezaspokojone potrzeby w zakresie leczenia lub badania u dentysty lub ortodonta Unmet needs with regard to treatment or examination by dentist or orthodontist		
	ogółem total	miasta urban	wieś rural	ogółem total	miasta urban	wieś rural
	w %			in %		
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nie było mnie na to stać	5,6	6,0	5,0	22,3	18,9	29,7
Could not afford to						
Lista oczekujących	22,1	22,7	21,4	15,7	13,9	21,9*
Waiting list						
Brak czasu	3,1	3,1*	3,1*	6,7*	8,7*	.
Lack of time						
Zbyt duża odległość/brak środka transportu	1,5*	1,0*	2,3*	.	.	.
Too far to travel/no means of transportation						
Obawa przed badaniem, leczeniem ..	1,3*	.	1,9	6,2	5,7*	9,0*
Fear of treatment						
Wolałem(am) poczekać	9,1	8,6	9,8	7,7*	7,2*	.
I preferred to wait						
Nie znam żadnego dobrego lekarza ..	.	.	.	.	.	.
Don't know any good doctor						
Ograniczenia związane z pandemią koronawirusa (choroba COVID-19)	54,5	54,6	54,5	33,8	36,0	56,7
Limitations due to COVID-19 reason						
Inne powody	2,4	2,7*	2,0*	4,8*	6,7*	.
Other reasons						

a W 2020 r. dodano odpowiedź „Ograniczenia związane z pandemią koronawirusa (choroba COVID-19)”.
a In year 2020 has been added answer modality „Limitations due to COVID-19 reason”.

TABL. 33 GŁÓWNA PRZYCZYNA NIEZASPOKOJONYCH POTRZEB OSÓB W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ W ZAKRESIE LECZENIA LUB BADANIA WEDŁUG NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI PRAWNEJ^a
MAIN REASON FOR UNMET NEEDS OF PERSONS AGED 16 YEARS AND MORE WITH REGARD TO TREATMENT OR EXAMINATION, BY LEGAL DISABILITY STATUS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Niezaspokojone potrzeby w zakresie leczenia lub badania Unmet needs with regard to healthcare services		
	ogółem total	osoba z niepełnosprawnością prawną person with legal disability	osoba bez niepełnosprawności prawnej person without legal disability
		w %	in %
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0
Nie było mnie na to stać	5,6	8,2	4,9
Could not afford to			
Lista oczekujących	22,1	21,5	22,3
Waiting list			
Brak czasu	3,1	.	3,8
Lack of time			
Zbyt duża odległość/brak środka transportu	1,5*	.	1,2*
Too far to travel/no means of transportation			
Obawa przed badaniem, leczeniem	1,3*	.	1,4*
Fear of treatment			
Wolałem(am) poczekać	9,1	4,7*	10,1
I preferred to wait			
Nie znam żadnego dobrego lekarza	.	.	.
Don't know any good doctor			
Ograniczenia związane z pandemią koronawirusa (choroba COVID-19)	54,5	59,1	53,4
Limitations due to COVID-19 reason			
Inne powody	2,4	.	2,5
Other reasons			

a W 2020 r. dodano odpowiedź „Ograniczenia związane z pandemią koronawirusa (choroba COVID-19)”.
a In year 2020 has been added answer modality „Limitations due to COVID-19 reason”.

TABL. 34. ZADOWOLENIE Z ŻYCIA, OGÓLNIIE RZECZ BIORĄC WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a
SATISFACTION FROM LIFE, IN GENERAL BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z życia, ogólnie rzecz biorąc Satisfaction from life, in general										
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
		w %					in %					
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	0,1*	0,1*	0,3	0,6	1,3	8,8	9,8	21,0	30,2	18,4	9,4
Miasta	100,0	0,2*	.	0,3*	0,5	1,4	8,8	9,3	21,1	30,6	17,8	9,7
Urban												
Wieś	100,0	-	.	0,3*	0,8	1,2	8,7	10,4	20,8	29,6	19,1	9,1
Rural												
Mężczyźni	100,0	.	.	0,4*	0,6	1,4	8,7	9,9	21,5	28,9	18,7	9,7
Males												
Kobiety	100,0	.	.	0,2*	0,6	1,2	8,8	9,6	20,6	31,4	18,0	9,2
Females												
16-29 lat	100,0	-	-	.	-	.	6,5	8,5	17,6	28,8	25,6	12,2
30-44	100,0	.	.	.	.	0,9*	6,4	7,5	19,3	34,0	20,3	10,9
45-59	100,0	.	.	0,3*	0,9*	1,6	9,4	10,2	23,6	29,3	16,6	7,9
60 lat i więcej	100,0	.	.	0,5*	1,0	1,8	11,5	12,1	22,3	28,3	14,2	7,9
and more												
Wyższe	100,0	.	.	.	.	1,0*	5,5	7,3	20,8	33,2	21,2	10,6
Higher												
Średnie	100,0	.	.	0,3*	0,5	1,2	8,7	9,5	21,1	30,1	19,1	9,3
Secondary												
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	.	.	0,5*	0,9*	1,9	10,6	12,0	21,6	29,6	14,9	7,8
Elementary vocational												
Gimnazjalne; podstawowe; bez wyszktałceni	100,0	.	-	.	1,6*	1,4	13,0	12,0	20,2	25,2	16,1	10,1
Lower secondary; primary; no formal education												

a Skala 0-10, gdzie 0 oznacza „brak zadowolenia z życia” a 10 „zadowolenie z życia”.
a Scale 0-10, where 0 – “dissatisfaction from life” and 10 – “satisfaction from life”.

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		

Z RELACJI Z INNYMI LUDZMI, W TYM ZE ZNAJOMYMI, PRZYJACIÓŁMI
FROM RELATIONSHIPS WITH OTHER PEOPLE, INCLUDING ACQUAINTANCES, FRIENDS

OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	11,2	76,7	10,2	1,2	0,6
Miasta	100,0	12,4	75,9	9,6	1,5	0,6
Urban						
Wieś	100,0	9,6	77,9	11,1	0,9	0,5*
Rural						
Mężczyźni	100,0	10,7	76,8	10,4	1,4	0,7*
Males						
Kobiety	100,0	11,7	76,6	10,1	1,1	0,5
Females						
16-29 lat	100,0	16,4	78,4	3,9	.	.
30-44	100,0	14,7	77,0	6,7	0,9*	0,8*
45-59	100,0	7,9	79,3	11,3	1,0	0,5*
60 lat i więcej	100,0	8,1	73,9	15,7	1,8	0,5*
and more						
Wyższe	100,0	15,7	76,6	5,6	1,1	1,0*
Higher						
Średnie	100,0	11,4	77,9	9,5	0,9	0,3*
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	6,5	77,8	13,5	1,5	0,6*
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	9,4	22,1	16,6	1,8	.
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (cd.)

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		

ZE SWOJEJ OBECNEJ SYTUACJI RODZINNEJ
FROM THE CURRENT FAMILY SITUATION

OGÓŁEM	100,0	16,4	66,6	12,7	3,4	0,8
TOTAL						
Miasta	100,0	17,5	66,2	11,8	3,5	0,9
Urban						
Wieś	100,0	14,9	67,2	14,0	3,3	0,6*
Rural						
Mężczyźni	100,0	16,4	65,6	13,0	4,1	1,0
Males						
Kobiety	100,0	16,5	67,5	12,4	2,9	0,7
Females						
16-29 lat	100,0	15,3	73,5	9,0	2,0*	.
30-44	100,0	24,3	63,1	9,3	2,3	1,0*
45-59	100,0	15,2	67,4	12,5	4,1	0,9*
60 lat i więcej	100,0	11,0	65,7	17,7	4,7	0,9
and more						
Wyższe	100,0	23,1	64,7	8,7	2,5	0,9*
Higher						
Średnie	100,0	16,1	68,1	12,3	2,8	0,7
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	12,4	67,2	14,6	4,8	1,0*
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	9,7	65,5	19,2	4,8	0,7*
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (cd.)

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		

**Z MATERIALNYCH WARUNKÓW ŻYCIA
FROM MATERIAL LIVING CONDITIONS**

OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	5,6	67,6	20,7	5,1	1,0
Miasta	100,0	6,3	67,9	20,0	4,9	0,9
Urban						
Wieś	100,0	4,6	67,2	21,7	5,4	1,0
Rural						
Mężczyźni	100,0	6,0	69,2	18,8	5,0	1,1
Males						
Kobiety	100,0	5,3	66,2	22,4	5,2	0,9
Females						
16-29 lat	100,0	6,0	74,2	16,0	3,4	.
30-44	100,0	7,9	68,0	19,2	4,1	0,7*
45-59	100,0	4,9	67,3	19,8	6,7	1,3
60 lat i więcej	100,0	4,0	64,1	25,0	5,7	1,2
and more						
Wyższe	100,0	8,9	74,3	13,6	2,8	0,4*
Higher						
Średnie	100,0	4,9	68,9	21,0	4,7	0,5
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	3,5	61,6	26,0	7,1	1,9
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	4,1	60,1	26,3	7,7	1,8
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (cd.)

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		

**Z ILOŚCI CZASU WOLNEGO
FROM THE AMOUNT OF FREE TIME**

OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	6,3	59,5	21,6	11,4	1,2
Miasta	100,0	7,6	59,3	19,5	12,4	1,2
Urban						
Wieś	100,0	4,5	59,9	24,6	9,8	1,2
Rural						
Mężczyźni	100,0	5,6	58,0	21,9	13,1	1,3
Males						
Kobiety	100,0	7,0	60,9	21,3	9,8	1,1
Females						
16-29 lat	100,0	4,4*	63,4	18,9	12,5	.
30-44	100,0	3,7	49,7	27,5	16,8	2,4
45-59	100,0	4,3	53,0	26,4	15,0	1,3
60 lat i więcej	100,0	11,0	71,0	14,3	3,4	0,3*
and more						
Wyższe	100,0	6,9	53,5	22,1	15,4	2,1
Higher						
Średnie	100,0	6,8	61,4	20,2	10,5	1,1
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	5,3	59,1	24,1	10,8	0,7*
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	5,6	68,4	19,8	5,7	.
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (cd.)

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		

ZE SPOSOBU SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO
FROM THE WAY OF SPENDING FREE TIME

OGÓŁEM	100,0	5,1	60,5	25,4	8,4	0,6
TOTAL						
Miasta	100,0	5,9	62,1	23,0	8,4	0,6
Urban						
Wieś	100,0	4,0	58,3	28,7	8,4	0,5*
Rural						
Mężczyźni	100,0	5,0	61,6	24,5	8,3	0,6*
Males						
Kobiety	100,0	5,2	59,6	26,2	8,5	0,6
Females						
16-29 lat	100,0	5,8	68,9	18,8	6,4	-
30-44	100,0	5,4	60,9	23,7	9,4	0,6*
45-59	100,0	4,2	56,4	28,8	10,0	0,7*
60 lat i więcej	100,0	5,2	59,0	27,6	7,5	0,7
and more						
Wyższe	100,0	7,2	64,5	20,2	7,5	0,6*
Higher						
Średnie	100,0	5,8	61,4	24,0	8,3	0,4*
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	2,8	56,0	30,9	9,5	0,8*
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	2,7	57,6	30,4	8,8	.
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (cd.)

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		

ZE SWOJEJ OBECNEJ SYTUACJI FINANSOWEJ
FROM THE CURRENT FINANCIAL SITUATION

OGÓŁEM	100,0	3,3	44,2	32,7	15,6	4,3
TOTAL						
Miasta	100,0	4,2	47,1	30,5	14,2	4,0
Urban						
Wieś	100,0	2,1	39,8	35,8	17,5	4,8
Rural						
Mężczyźni	100,0	3,8	47,6	31,1	13,5	4,1
Males						
Kobiety	100,0	2,8	41,1	34,1	17,5	4,5
Females						
16-29 lat	100,0	3,1	47,9	31,0	15,8	2,3*
30-44	100,0	4,9	49,3	30,8	11,8	3,2
45-59	100,0	2,9	40,8	34,0	16,4	5,7
60 lat i więcej	100,0	2,3	40,3	34,1	18,1	5,2
and more						
Wyższe	100,0	6,4	57,4	25,3	8,7	7,2
Higher						
Średnie	100,0	2,8	44,1	33,8	16,1	3,1
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	1,4	35,0	37,4	19,2	7,0
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	1,1*	30,9	37,5	23,1	7,3
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (cd.)

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE, SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		

ZE SWOJEJ OBECNEJ SYTUACJI ZAWODOWEJ (dotyczy tylko osób pracujących)
FROM THE CURRENT PROFESSIONAL SITUATION (applies only to working people)

OGÓŁEM	100,0	8,2	62,2	23,1	5,4	1,1
TOTAL						
Miasta	100,0	9,6	63,6	20,5	5,4	0,9
Urban						
Wieś	100,0	6,1	60,2	26,8	5,5	1,3*
Rural						
Mężczyźni	100,0	8,3	63,4	22,4	4,8	1,2*
Males						
Kobiety	100,0	8,2	60,8	23,9	6,2	0,9*
Females						
16-29 lat	100,0	8,0	62,9	21,0	7,5*	.
30-44	100,0	10,2	64,8	19,7	4,2	1,2*
45-59	100,0	6,2	58,1	28,2	6,5	1,0*
60 lat i więcej	100,0	5,9	63,8	25,3	3,5	.
and more						
Wyższe	100,0	11,7	68,4	14,5	4,6	0,8*
Higher						
Średnie	100,0	7,3	60,1	26,3	5,5	0,9*
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	3,7	55,2	32,8	6,4	1,9*
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	.	54,5	31,4	7,6*	.
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 35. ZADOWOLENIE Z WYBRANYCH ASPEKTÓW ŻYCIA WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (dok.)

SATISFACTION WITH THE SELECTED ASPECTS OF LIFE BY PLACE OF RESIDENCE,SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zadowolenie z wybranych aspektów życia Satisfaction with the selected aspects of life				
		bardzo zadowolony(-a) very satisfied	zadowolony(-a) satisfied	ani zadowolony(-a) ani niezadowolony(-a) neither satisfied nor dissatisfied	niezadowolony(-a) dissatisfied	bardzo niezadowolony(-a) very dissatisfied
		w %		in %		
ZE ZDROWIA FROM HEALTH						
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	7,1	58,3	21,4	10,7	2,5
Miasta	100,0	7,3	57,8	21,4	10,9	2,6
Urban						
Wieś	100,0	6,8	58,9	21,4	10,5	2,3
Rural						
Mężczyźni	100,0	8,6	60,5	19,2	9,5	2,2
Males						
Kobiety	100,0	5,8	56,2	23,4	11,8	2,8
Females						
16-29 lat	100,0	16,9	72,5	6,0	3,3*	.
30-44	100,0	10,4	72,8	11,6	3,9	1,3*
45-59	100,0	3,7	61,1	23,2	9,7	2,2
60 lat i więcej	100,0	1,8	36,4	36,3	21,0	4,4
and more						
Wyższe	100,0	9,8	67,5	15,9	5,6	1,1
Higher						
Średnie	100,0	7,1	59,2	20,7	10,6	2,4
Secondary						
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	3,3	53,8	26,3	13,9	2,8
Elementary vocational						
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	7,8	43,4	26,7	16,7	5,4
Lower secondary; primary; no formal education						

TABL. 36. ZAUFANIE DO INNYCH OSÓB WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a
TRUST IN OTHERS BY PLACE OF RESIDENCE,SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zaufanie do innych osób Trust in others										
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
		w %					in %					
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	0,4	0,3	0,7	1,6	2,8	16,1	14,7	23,7	24,8	11,0	3,7
Miasta	100,0	0,6	0,3*	1,0	1,6	3,2	16,4	14,1	23,2	25,4	10,4	3,7
Urban												
Wieś	100,0	.	0,2*	0,4*	1,6	2,3	15,7	15,6	24,4	23,9	11,9	3,7
Rural												
Mężczyźni	100,0	0,5*	0,2*	0,8	1,7	3,1	16,6	15,4	24,0	23,6	10,7	3,3
Males												
Kobiety	100,0	0,4*	0,4	0,7	1,5	2,6	15,7	14,2	23,4	25,8	11,3	4,1
Females												
16-29 lat	100,0	.	.	.	.	2,4*	13,5	16,2	24,0	22,7	14,0	4,9
30-44	100,0	.	.	0,6*	1,7	3,3	14,3	14,1	24,7	26,3	11,3	2,9
45-59	100,0	0,4*	0,5*	1,0	1,5	3,0	17,8	15,5	22,6	24,5	10,1	3,0
60 lat i więcej	100,0	0,4*	0,3*	0,7	1,6	2,6	17,8	14,0	23,4	24,7	10,0	4,4
and more												
Wyższe	100,0	.	.	0,7*	1,7	3,0	12,9	13,5	24,6	27,3	11,9	3,7
Higher												
Średnie	100,0	0,4*	0,3*	0,8	1,6	2,7	16,1	16,2	22,8	24,3	11,0	4,0
Secondary												
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	0,5*	0,3*	0,8*	1,5	3,4	18,4	14,5	24,8	24,3	8,7	2,9
Elementary vocational												
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	.	.	0,6*	1,7	2,1	19,4	13,8	22,3	21,5	13,3	4,6
Lower secondary; primary; no formal education												

a Skala 0-10, gdzie 0 oznacza „brak zaufania do kogokolwiek” a 10 „zaufanie do większości osób”.
a Scale 0-10, where 0 – “lack of trust in anyone” and 10 – “trust in most people”.

TABL. 37. OPTYMISTYCZNIE PATRZĘ W PRZYSZŁOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
I AM OPTIMISTICALLY LOOKING INTO THE FUTURE BY PLACE OF RESIDENCE,SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Optymistycznie patrzę w przyszłość I am optimistically looking into the future					
		zdecydowa- nie się zgadzam I definitely agree	zgadzam się I agree	ani się zgadzam, ani się nie zgadzam I neither agree nor disagree	nie zgadzam się I disagree	zdecydowa- nie się nie zgadzam I definitely disagree	Nie wiem Do not know
		w %		in %			
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	10,0	57,1	21,3	7,0	1,8	2,9
Miasta	100,0	10,8	56,6	20,7	7,4	1,9	2,6
Urban							
Wieś	100,0	8,8	57,8	22,3	6,4	1,5	3,2
Rural							
Mężczyźni	100,0	9,0	57,7	21,4	7,4	1,7	2,8
Males							
Kobiety	100,0	10,9	56,5	21,3	6,5	1,9	2,9
Females							
16-29 lat	100,0	14,1	63,8	13,1	3,9*	.	3,6*
30-44	100,0	12,1	61,7	17,6	5,5	1,4	1,7
45-59	100,0	9,1	57,2	21,1	7,9	1,9	2,7
60 lat i więcej	100,0	6,8	49,5	28,9	9,1	2,1	3,5
and more							
Wyższe	100,0	13,0	60,8	15,9	6,9	1,7	1,8
Higher							
Średnie	100,0	10,5	59,4	19,8	6,5	1,3	2,5
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	7,0	53,5	26,1	8,1	2,1	3,2
Elementary vocational							
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	7,2	48,8	29,3	6,6	2,9	5,2
Lower secondary; primary; no formal education							

TABL. 38. PRZEWAŻNIE MYŚLĘ, ŻE TO CZYM SIĘ ZAJMUJĘ W ŻYCIU, MA SENS WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI, WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
I MOSTLY THINK THAT WHAT I DO IN MY LIFE MAKES SENSE BY PLACE OF RESIDENCE,SEX, AGE AND LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Przeważnie myślę, że to czym się zajmuję w życiu, ma sens I mostly think that what I do in my life makes sense					
		zdecydowa- nie się zgadzam I definitely agree	zgadzam się I agree	ani się zgadzam, ani się nie zgadzam I neither agree nor disagree	nie zgadzam się I disagree	zdecydowa- nie się nie zgadzam I definitely disagree	nie wiem Do not know
		w %		in %			
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	11,5	66,3	16,4	2,6	0,9	2,3
Miasta	100,0	12,1	66,3	15,5	2,8	1,0	2,4
Urban							
Wieś	100,0	10,5	66,3	17,8	2,4	0,8	2,2
Rural							
Mężczyźni	100,0	11,4	66,1	16,5	2,6	1,0	2,4
Males							
Kobiety	100,0	11,5	66,4	16,4	2,6	0,8	2,2
Females							
16-29 lat	100,0	14,7	67,0	12,8	2,9*	.	.
30-44	100,0	13,5	69,6	12,3	1,9	1,0*	1,6
45-59	100,0	10,9	66,6	16,9	2,9	0,7*	2,1
60 lat i więcej	100,0	8,5	62,8	21,6	2,9	0,9	3,4
and more							
Wyższe	100,0	15,2	70,3	10,1	2,0	0,9*	1,4
Higher							
Średnie	100,0	11,2	67,9	15,3	2,4	0,8	2,3
Secondary							
Zasadnicze zawodowe, branżowe	100,0	8,7	63,9	20,6	3,4	0,9*	2,5
Elementary vocational							
Gimnazjalne; podstawowe; bez wykształcenia	100,0	8,7	57,1	26,1	3,1	1,0*	3,9
Lower secondary; primary; no formal education							

UWAGI METODOLOGICZNE

1. Informacje ogólne

1.1. Cel i zakres tematyczny badania

Głównym celem Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC) jest dostarczenie porównywalnych dla krajów Unii Europejskiej danych dotyczących warunków życia ludności. EU-SILC stanowi podstawowe źródło informacji wykorzystywane do obliczania dla krajów członkowskich Unii Europejskiej m.in. wskaźników w zakresie dochodów, ubóstwa i społecznego wykluczenia. Przyjęty na szczycie w Laeken (Laeken European Council) w grudniu 2001 r. zestaw wskaźników statystycznych z tego zakresu umożliwia monitorowanie postępu w osiągnięciu uzgodnionych przez kraje Unii wspólnych celów dotyczących zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Po zakończeniu Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (Strategia Europa 2020) kolejne cele z zakresu ubóstwa zostały wyznaczone w ramach Europejskiego Filaru Praw Socjalnych. Wskaźniki wykorzystywane do pomiaru w poprzedniej strategii zostały zmodyfikowane³¹ i obecnie wykorzystywane są jako podstawowe mierniki monitorowania realizacji celów z zakresu ubóstwa lub wykluczenia społecznego w ramach Filaru zarówno na poziomie krajowym jak i europejskim. Głównym celem z tego zakresu jest: zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do 2030 r. o co najmniej 15 mln. Co istotne w ramach tych 15 mln przynajmniej 5 to powinny być dzieci. Zwrócenie uwagi na najmłodszych obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej ma odzwierciedlenie we wprowadzeniu w cyklu co trzy lata modułu dotyczącego badania potrzeb dzieci w różnych aspektach: finansowym, zdrowotnym, społecznym. W 2021 roku ten moduł został zrealizowany a w części tabelarycznej przedstawiono najważniejsze jego wyniki.

Zestaw zmiennych obowiązkowych w EU-SILC obejmuje: podstawowe informacje dotyczące cech demograficznych respondentów, ich uczestnictwa w procesie edukacji, oceny stanu zdrowia, wybrane dane dotyczące deprivacji, dane z zakresu warunków mieszkaniowych, szczegółowe informacje na temat aktywności ekonomicznej oraz szeroki zakres informacji dotyczących poziomu i źródeł dochodów. W badaniu EU-SILC przewidziano również prowadzenie badań modułowych, których tematyka odpowiada na aktualne zapotrzebowanie w Unii Europejskiej.

Zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi dotyczącymi EU-SILC, w badaniu konieczne jest zbieranie informacji niezbędnych do prowadzenia zarówno analiz przekrojowych, jak i analiz zmian w czasie. W związku z tym badanie realizowane jest metodą panelu rotacyjnego w cyklu czteroletnim.

1.2. Podstawa prawna

Organizacja i metodologia badania EU-SILC regulowana jest rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. ustanawiającym wspólne ramy statystyk europejskich dotyczących osób i gospodarstw domowych, opartych na danych na poziomie indywidualnym zbieranych metodą doboru próby oraz korespondującymi z tym aktem prawnym rozporządzeniami Komisji Europejskiej. Ponadto na mocy Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 2019/2242 z dnia 16 grudnia 2019 r., wprowadzono badanie modułowe odnoszące się do oceny zaspokojenia potrzeb dzieci w aspektach: ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym.

Działania, mające na celu dostosowanie metodologii badania do wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 były realizowane w latach 2021-2023 ze wsparciem finansowym Komisji Europejskiej w ramach projektu pn. *Zmiany i ulepszenia metod imputacji i ważenia oraz wdrożenie nowych flag w polskim badaniu EU-SILC*. Zawierał on również działania służące opracowaniu ulepszeń metodologii badania nie związanych bezpośrednio z implementacją rozporządzenia, które będą wdrażane w kolejnych edycjach.

Badanie EU-SILC dla Polski zostało wdrożone przez GUS w 2005 r. W 2021 roku było realizowane zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 (Dz. U. z 2020, poz. 2062, z późn. zm.).

Wzory formularzy umieszczone są na stronie: <https://bip.stat.gov.pl>.

---

³¹ Zmiany opisane zostały w dziale Uwagi metodologiczne - 5.3. Definicje wybranych wskaźników spójności społecznej, s. 124.

1.3. Termin badania

Badanie EU-SILC zostało przeprowadzone na terenie całego kraju w dniach 1 października do 8 grudnia 2021 roku.

1.4. Metoda badania

Badanie EU-SILC jest dobrowolnym, reprezentacyjnym badaniem ankietowym prywatnych gospodarstw domowych, realizowanym techniką bezpośredniego wywiadu z respondentem.

Od 2016 roku wprowadzono metodę CAPI (Computer Assisted Personal Interview) polegającą na przeprowadzeniu wywiadu z respondentem przy użyciu urządzeń mobilnych, na których zapisywane są udzielone odpowiedzi.

W 2021 roku ze względu na zagrożenie pandemiczne i obostrzenia wprowadzone przez Ministerstwo Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego w okresie ankietyzacji (jesień 2021 rok), zastosowano metodę wywiadu telefonicznego do zbierania danych. Wywiad realizował ankieter, który zazwyczaj już w poprzednich edycjach badania przeprowadzał go w tym gospodarstwie domowym ale tym razem nie w sposób bezpośredni lecz przez telefon. W wyjątkowych sytuacjach w okresie umiarkowanego zagrożenia epidemicznego obok metod CATI i CAPI dopuszczono również metodę PAPI, (tj. Paper And Pen Personal Interview) – za pomocą formularza papierowego.

Realizacja badania EU-SILC według metod ankietyzacji:

Wywiad bezpośredni (wizyta u respondenta): CAPI - 16,6% , PAPI – 1,3%;

Wywiad telefoniczny: CAPI – 79,9%, PAPI – 2,2%.

W przypadku przeważającej części wywiadu indywidualnego dopuszcza się realizację tzw. wywiadu zastępczego przeprowadzonego z inną osobą z gospodarstwa domowego, która może udzielić wiarygodnych informacji o osobie objętej badaniem (dotyczy to osób zaliczonych do składu gospodarstwa domowego, a nieobecnych w miejscu zamieszkania w okresie trwania badania).

1.5. Kwestionariusze obowiązujące w badaniu

Informacje dotyczące sytuacji całego gospodarstwa domowego spisywane są na kwestionariuszu gospodarstwa domowego (EU-SILC-G), natomiast informacje dotyczące osób w wieku 16 lat i więcej – na kwestionariuszu indywidualnym (EU-SILC-I).

2. Schemat losowania próby oraz uogólnianie wyników badania

2.1. Schemat losowania próby

Zastosowano schemat losowania dwustopniowego z różnymi prawdopodobieństwami wyboru na pierwszym stopniu. Jednostkami pierwszego stopnia (JPS) były obwody spisowe. Na drugim stopniu losowane były mieszkania. Badaniu podlegały wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkane w wylosowanych mieszkaniach.

Jednostki pierwszego stopnia były przed losowaniem warstwowane. Warstwami były regiony (województwa lub ich części, według klasyfikacji NUTS 2), natomiast wewnątrz regionów jednostki pierwszego stopnia były warstwowane według klasy miejscowości³². Na obszarach miejskich obwody spisowe grupowano według wielkości miast. Duże miasta stanowiły samodzielne warstwy, zaś w pięciu największych miastach warstwami były dzielnice. Z kolei, na terenach wiejskich warstwami były gminy wiejskie) w podregionie, względnie z kilku sąsiadujących z sobą powiatów. Łącznie utworzono dla pierwszego roku badania 211 warstw; wielkość ta w kolejnych edycjach była modyfikowana.

Ustalono, że próba w pierwszym roku badania (2005) powinna liczyć ok. 24 000 mieszkań. Dokonano proporcjonalnej alokacji próby mieszkań pomiędzy warstwy. W kolejnych latach alokacja liczebności nowo losowanych podprób proporcjonalnie pomiędzy województwa była modyfikowana ze względu na konieczność uzyskania wiarygodnych danych (zgodnych z rekomendacjami Eurostatu) na poziomie NUTS 2. Od roku 2014, by poprawić jakość wyników dla najmniejszych województw, przyjęto dla nowej podpróbki dla poszczególnych regionów (NUTS 2) alokację proporcjonalną do pierwiastka kwadratowego z liczby mieszkań w populacji.

³² Aglomeracja Gdańsk- Gdynia-Sopot w klasie miejscowości: 500 000 – 1 000 000 mieszkańców.

Liczba mieszkań losowanych z poszczególnych warstw (w ramach danego poziomu NUTS 2) była proporcjonalna do liczby mieszkań w warstwie. Z kolei liczba jednostek pierwszego stopnia losowanych z warstw wynikała z podzielenia liczby mieszkań w próbie przez ustaloną dla danej klasy miejscowości liczbę mieszkań do wylosowania z jednostki pierwszego stopnia.

W miastach o populacji co najmniej 100 tys. mieszkańców losowano po 3 mieszkania w obwodzie, w miastach od 20 tys. do 100 tys. - po 4 mieszkania, zaś w miastach do 20 tys. mieszkańców – po 5 mieszkań w obwodzie. Na terenach wiejskich losowano po 6 mieszkań w każdym obwodzie.

W pierwszym roku badania do próby wylosowano łącznie 5912 obwodów spisowych i 24044 mieszkania. Obwody spisowe wylosowane zostały według schematu Hartley'a-Rao. Przed losowaniem obwody zostały, oddzielnie w każdej warstwie, posortowane losowo, po czym dokonano systematycznego wyboru ustalonej liczby jednostek z prawdopodobieństwami proporcjonalnymi do liczby mieszkań. Następnie, w każdym wylosowanym obwodzie, przeprowadzono losowanie mieszkań wykorzystując procedurę losowania prostego bez zwracania.

Wylosowana próba jednostek pierwszego stopnia została w sposób rozłączny podzielona na 4 podpróby o jednakowej liczebności. Poczynając od roku 2006 jedna z podprób jest eliminowana, a na jej miejsce losowana jest niezależna podpróba w sposób opisany wyżej. W roku 2021 do badania wylosowana została, w miejsce podpróby 7, podpróba 3 licząca 1440 obwodów spisowych i 5828 mieszkań.

W 2021 roku zaplanowano (tak jak w latach poprzednich tzn. w 2028 i 2019 roku) wprowadzenie dla nowej podpróby próby mieszkań rezerwowych, co miało pozwolić na uzyskanie w kolejnych edycjach badania zwiększenia liczby zrealizowanych ankiet w ramach regionów (NUTS 2). Większa zrealizowana próba na poziomie klasyfikacji NUTS 2 wynika z konieczności spełnienia wymogów precyzji dla wybranych wskaźników spójności społecznej, które analizowane są w ramach porównań międzynarodowych w Eurostacie³³. Po analizie danych historycznych przyjęto, że w klasie miejscowości „co najmniej 20 tys. mieszkańców” do każdego mieszkania z próby zasadniczej losowane będzie 12 mieszkań rezerwowych; w klasie miejscowości „poniżej 20 tys. mieszkańców” do każdego mieszkania z próby zasadniczej losowanych będzie 10 mieszkań rezerwowych; natomiast dla wsi ustalono losowanie 6 adresów rezerwowych.

Przy ustalaniu liczebności nowej podpróby w regionach zastosowano model matematyczny, który uwzględnił następujące elementy:

- postulowane przez Eurostat ograniczenia na błąd standardowy wskaźnika AROPE (wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), które powinny być spełnione w 2021 roku,
- model zależności szacowanej wielkości błędów standardowych wskaźnika AROPE od liczby zbadanych gospodarstw w danym regionie,
- dane historyczne dotyczące poziomu realizacji badania dla podprób badanych w latach poprzednich,
- oczekiwany wpływ zaplanowanego użycia podpróby mieszkań rezerwowych.

Przy losowaniu w 2021 roku nowej podpróby 3 zastosowano następujące dodatkowe elementy modyfikujące używane w poprzednich latach schemat losowania:

- warstwy dla jednostek losowania pierwszego stopnia zdefiniowano jako przekroje: regionów NUTS 2, klas wielkości miejscowości (6 klas opisanych poniżej w tabelicy z p. 2.2) oraz 3 klas wyznaczonych w oparciu o rozkład udziału „najbogatszych” mieszkań w ramach JPS, co daje 213 warstw; jako „najbogatsze” przyjęto takie mieszkania, dla których specjalnie wyznaczona ranga dochodowa (o wartościach całkowitych od 1 do 10) była równa 9 lub 10 (co oznacza przynależność do 20% mieszkań o największych dochodach);

---

³³ Załącznik II do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 ustanawiającego wspólne ramy statystyk europejskich dotyczących osób i gospodarstw domowych, opartych na danych na poziomie indywidualnym zbieranych metodą doboru próby.

- rangi dochodowe zostały przypisane do każdego adresu mieszkania w wykorzystywanym operacie (tzw. Operacie do Badań Społecznych (OBS)) dzięki uzyskaniu przez GUS dostępu do jednostkowych danych podatkowych z Ministerstwa Finansów, pozwalających na identyfikację osób za pomocą identyfikatora PESEL; dało to możliwość przypisania informacji do baz OBS na poziomie osób i adresów. Przekazane dane administracyjne przetworzone w ramach GUS obejmowały lata 2016-2017 i pozwalały na uzyskanie dla osób sumarycznego rocznego dochodu. Na podstawie danych jednostkowych z baz PIT za 2017 rok utworzono w OBS zbiór w którym przypisano do identyfikatora adresu mieszkania kod o wartości od 1 do 10 czyli rangę opartą na grupach decylnych rozkładu dochodu ekwiwalentnego; dochód ekwiwalentny obliczono sumując najpierw dochody sumaryczne z PIT dla osób przypisanych do danego adresu według OBS, a następnie dzieląc sumaryczny dochód przez pierwiastek kwadratowy z liczby osób w mieszkaniu;
- na podstawie rozkładu obliczonego udziału mieszkań z rangą dochodową równą 9 lub 10 w ramach JPS dokonano podziału populacji JPS na 3 w przybliżeniu równe części; przy czym do jednej z nich zaliczone będą obwody spisowe które zawierają istotnie więcej adresów z „dużymi” dochodami;
- alokacja wyznaczonej wcześniej dla każdego regionu liczebności próby pomiędzy warstwy została ustalona za pomocą algorytmu opisanego w artykule Wesolowski, Wieczorkowski (2017) [Wesolowski J., Wieczorkowski R. (2017), An eigenproblem approach to optimal equal-precision sample allocation in subpopulations, Communications in Statistics - Theory and Methods, 46:5, 2212-2231.], który rozwiązuje problem optymalnej alokacji w schemacie losowania dwustopniowego zapewniającej teoretycznie uzyskanie minimalnych ocen względnego błędu standardowego dla estymatora wartości średniej ustalonej cechy; nowy algorytm alokacji wymaga dostępności w operacie losowania wartości pewnej zmiennej dla każdej elementarnej jednostki losowania (czyli mieszkania); wybrana zmienna powinna być dobrze skorelowana z kluczowymi zmiennymi badanymi; w przypadku badania EU-SILC wykorzystano opisaną powyżej cechę „ranga dochodowa”; nowy algorytm alokacji wymaga również określenia jako parametru wymaganej proporcji liczby losowanych jednostek drugiego stopnia do liczby jednostek pierwszego stopnia – takie parametry przyjęto dla każdego z regionów na podstawie danych z lat poprzednich.

W badaniu EU-SILC 2021 nowo losowana próba (numer 3) była losowana z operatu mieszkaniowego ograniczonego do adresów z dostępnymi numerami telefonów (udział takich adresów w całym operacie wynosił około 74%). Decyzja o takim ograniczeniu losowania wynikała ze specyfiki sytuacji pandemicznej i koniecznością unikania pracy ankierów w terenie. Konsekwencją zastosowanego podejścia było wprowadzenie już na etapie losowania potencjalnego obciążenia estymacji. Pewien sposób eliminacji obciążenia wykorzystujący dostępne jednostkowe dane z baz podatkowych opisano w dalszej części publikacji, dotyczącej obliczania wag do uogólnień.

2.2. Obliczanie wag

Waga początkowa

Waga początkowa oznaczona jako DB080 równa jest odwrotności prawdopodobieństwa wyboru mieszkania w h-tej warstwie tj.

$$f_h = \frac{n_h * m'_h}{M_h},$$

$$DB080 = \frac{1}{f_h}$$

gdzie:

n_h - liczba obwodów losowanych z h-tej warstwy,

m'_h - liczba mieszkań losowanych w obwodzie w h-tej warstwie,

M_h - liczba mieszkań w h-tej warstwie.

Korekta wag z losowania w celu zmniejszenia obciążenia estymacji

Przetestowany w symulacjach algorytm dodatkowej korekty wag z losowania uwzględniający losowanie próby z ograniczonej populacji polegał na wykonaniu tzw. „poststratyfikacji”, czyli na przemnożeniu standardowych wag z losowania przez współczynniki korekty obliczone na poziomie warstw oraz z wykorzystaniem informacji o rangach dochodowych wyznaczonych na podstawie baz podatkowych Ministerstwa Finansów (sposób ustalenia rangi dochodowej dla adresów z operatu opisano powyżej w części publikacji dotyczącej losowania nowej podpróby). W zaproponowanym algorytmie poststratyfikacji wag z losowania wykorzystano rangi dochodowe zregulowane do poziomu 5 klas, czyli do tzw. „grup kwintylowych” (chodziło o zapewnienie odpowiedniej liczebności próby jednostek w tworzonych do korekty grupach, aby uzyskać mniejszy rozrzut współczynników korekty). Wykonane obliczenia symulacyjne pokazały, że opisany algorytm korekty wag z losowania istotnie zmniejsza średnie obciążenie względne dla cechy „liczba pracujących” (dostępna z danych administracyjnych w OBS) na poziomie regionów NUTS 2: z zakresu od 28% do 43% w wariancie bez korekty do zakresu od -4% do 5% w wariancie z korektą według danych dochodowych.

Po wykonaniu korekty wag z losowania dla nowej podpróby, kolejne etapy korekty wag realizowano według standardowego algorytmu używanego w latach poprzednich.

Wagi DB080 były skorygowane przy wykorzystaniu wskaźnika kompletności oszacowanego oddzielnie dla każdej klasy miejscowości. W 2005 roku korekta dotyczyła wszystkich czterech podprób: 1, 2, 3 i 4 składających się na próbę badaną w tym roku, zaś od roku 2006 korekta wagi DB080 dotyczy tylko podprób nowo wprowadzanych.

Skorygowane wagi obliczone zostały według wzoru:

$$DB080_p^{\text{skorygowane}} = \frac{DB080_p}{cr_p},$$

gdzie:

cr_p – wskaźnik kompletności w klasie p-tej.

Wskaźniki kompletności wg klas miejscowości

Symbol klasy miejscowości (p)	Klasa miejscowości	Wskaźnik kompletności			
		pod-próba 8	pod-próba 1	pod-próba 2	pod-próba 3
	Polska	0,757	0,829	0,835	0,873
1	Warszawa	0,606	0,559	0,585	0,822
2	Miasta od 500 000 do 1 000 000 mieszkańców ^a	0,692	0,732	0,725	0,801
3	Miasta od 100 000 do 500 000 mieszkańców	0,703	0,858	0,867	0,930
4	Miasta od 20 000 do 100 000 mieszkańców	0,752	0,892	0,889	0,902
5	Miasta poniżej 20 000 mieszkańców	0,772	0,858	0,863	0,856
6	Wieś	0,834	0,850	0,864	0,866

a w tym : aglomeracja Gdańsk – Gdynia – Sopot

Podane w powyższej tabelicy wskaźniki oraz skorygowane wagi DB080 obliczono dla każdej z podprób w roku pierwszego wprowadzenia danej podpróby do badania, czyli dla podprób: 8, 1, 2, 3 w latach odpowiednio: 2017, 2018, 2019 i 2021 (w 2020 roku nie była losowana nowa podpróba ze względu na sytuację spowodowaną pandemią koronawirusa).

Użycie dla nowej podpróby (numer 3) adresów rezerwowych spowodowało (podobnie jak w latach poprzednich) konieczność modyfikacji procedury wyznaczania wag do uogólnień. Zmiana w stosunku do standardowo stosowanego do tej pory algorytmu polegała na tym, że na etapie korekty wag z losowania dla nowej podpróby obliczano wskaźniki kompletności na podstawie kartoteki z mieszkaniami, gdzie w przypadku braku realizacji ankiety dla mieszkania zasadniczego umieszczano w bazie na jego miejscu mieszkanie rezerwowe, dla którego udało się zrealizować ankietę; a w przypadku gdy wszystkie adresy rezerwowe nie doprowadziły do realizacji – w kartotece pozostawiano informacje dotyczące adresu zasadniczego. W ten sposób uzyskiwano w naturalny sposób zwiększenie wskaźników kompletności (używanych do korekty wag z losowania), co daje w sumie większą liczbę zrealizowanych ankiet.

Wagi przekrojowe stosowane w EU-SILC

Na podstawie skorygowanej wagi DB080 obliczane były następujące wagi:

- waga DB090 dla gospodarstw domowych,
- waga RB050 dla osób – członków gospodarstwa domowego,
- waga PB040 dla osób w wieku 16 lat i więcej,
- waga RL070 dla dzieci w wieku 0 – 12 lat,
- waga PW005 dla osób w wieku 16 lat i więcej bez wywiadów zastępczych,
- waga PB041 dla osób w wieku 16 lat i więcej z informacjami o dochodach uzyskanych z wywiadu.

Wagi te wyznaczono na podstawie oddzielnych obliczeń dla czterech podprób składających się na próbę przekrojową w badanym roku *T*.

Rok badania <i>T</i>	Numery podprób składowych
2005	1, 2, 3, 4
2006	2, 3, 4, 5
2007	3, 4, 5, 6
2008	4, 5, 6, 7
2009	5, 6, 7, 8
2010	6, 7, 8, 1
2011	7, 8, 1, 2
2012	8, 1, 2, 3
2013	1, 2, 3, 4
2014	2, 3, 4, 5
2015	3, 4, 5, 6
2016	4, 5, 6, 7
2017	5, 6, 7, 8
2018	6, 7, 8, 1
2019	7, 8, 1, 2
2020	7, 8, 1, 2
2021	8, 1, 2, 3

Podpróba o numerze podanym jako ostatni w ciągu w powyższej tabelicy w danym roku badania (od roku 2006) oznacza zawsze podpróbę nowo wylosowaną i badaną po raz pierwszy. Wyjątkiem był 2020 rok, w którym nie wykorzystano nowej podpróby. Powodem była konieczność wprowadzenia z przyczyn epidemicznych nowej me-

tody realizacji wywiadu, tj. metody wywiadu telefonicznego. Wywiad telefoniczny zastąpił niemożliwy do przeprowadzenia w warunkach pandemicznych wywiad bezpośredni. Pozostawienie tylko podpróbek w których badanie było już wcześniej realizowane, miało na celu poprawę kompletności badania: większa dostępność do numerów telefonicznych respondenta, łatwiejsze uwierzytelnienie ankietera, dodatkowe możliwości imputacji w oparciu o dane z lat ubiegłych.

Dla każdej podpróby niezależnie obliczono tzw. wagi bazowe dla danego roku badania T , pozwalające na uogólnianie wyników dla gospodarstw i członków gospodarstwa na badaną populację w odniesieniu do roku T^{34} . Po połączeniu 4 niezależnych podprób wagi przekrojowe DB090 i RB050 uzyskuje się przez podzielenie wag bazowych przez współczynniki wynikające z ilorazu liczby wszystkich zbadanych gospodarstw do liczby zbadanych gospodarstw w danej podprób³⁵ i zastosowanie opisanego poniżej (dla pojedynczej nowej podpróby) algorytmu kalibracji zintegrowanej, który zapewnia zgodność uogólnień z dostępnymi z zewnątrz danymi demograficznymi. Wagi DB090 podlegają, dokładnie opisaną dalej, procedurze obcinania wag ekstremalnych (tzw. *trimming*).

W przypadku prób badanych po raz pierwszy w roku T (od roku 2006) przy obliczaniu wagi **DB090** dla gospodarstw domowych przyjmuje się za podstawę skorygowaną wagę DB080. Waga DB090 obliczana była przy wykorzystaniu danych demograficznych pochodzących z innych źródeł. W celu obliczenia tych wag zastosowano zalecaną przez Eurostat metodę kalibracji zintegrowanej³⁶. Jako zmienne dodatkowe wykorzystano informacje o liczbie gospodarstw domowych wg 4 klas wielkości tj. 1-osobowe, 2-osobowe, 3-osobowe oraz o 4 i więcej osobach w korelacji z regionem (NUTS 2), a także w podziale na miasto i wieś. Dla ludności wykorzystano informację o płci, grupie wieku (pierwsza grupa to osoby poniżej 16 lat, druga 16 – 19 lat, następnie 11 pięcioletnich grup wieku oraz grupa osób w wieku 75 lat lub więcej) i regionie. Wartości tych zmiennych pochodziły z bieżących szacunków demograficznych i NSP z 2011 roku i były specyficzne dla każdego roku badania w roku T^{37} .

Wagi DB090 poddawane są procedurze obcinania wag ekstremalnych (tzw. *trimming*). Użyto metody zalecanej przez Eurostat, w której sprawdza się czy iloraz wagi wyznaczonej po korekcie dzielonej przez wagę przed korektą znajduje się w odpowiednich granicach tzn.

$$\frac{1}{3} \leq \frac{w_h / \bar{w}}{w_h^{(HD)} / \bar{w}^{(HD)}} \leq 3$$

gdzie w liczniku rozważamy analizowaną wagę dla danego gospodarstwa podzieloną przez średnią tych wag dla wszystkich rozważanych gospodarstw, natomiast w mianowniku uwzględniamy wagę przed korektą podzieloną przez odpowiednią średnią.

W przypadku gospodarstwa, dla którego podane wyrażenie nie jest prawdziwe, należy tak zmienić analizowaną wagę, aby spełnić zakłócającą nierówność. Procedura dopasowania zmienia średnią wag w liczniku, co powoduje w praktyce konieczność iteracyjnego powtórzenia tej procedury aż do osiągnięcia wymaganego warunku.

W efekcie zastosowanej procedury kalibracji oraz tzw. obcinania uzyskujemy wagę przekrojową DB090 dla gospodarstw domowych i jednocześnie równą jej wagę RB050 dla członków gospodarstw, będącą tzw. wagą bazową w dalszych obliczeniach. Są to wagi wstępne, które wraz z wagami bazowymi dla pozostałych prób służą do obliczania ostatecznych wag DB090 i RB050.

Dla podprób, które były badane drugi rok z kolei (np. próba 2 dla roku odniesienia $T=2020$ oraz próba numer 1 dla roku odniesienia $T=2019$) zastosowano następującą procedurę:

³⁴ Pojęcie wagi bazowej zostanie wyjaśnione bardziej szczegółowo w dalszej części publikacji.

³⁵ W przypadku podprób o jednakowych wielkościach takie współczynniki byłyby równe 4.

³⁶ Por. *DESCRIPTION OF TARGET VARIABLES: Cross-sectional and Longitudinal*. EU-SILC 065 (2012 operation). EUROPEAN COMMISSION. EUROSTAT. 2012. str: 30-42. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI POLSKI W LATACH 2004 -2005. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2007. str: 94-96.

³⁷ Wykorzystano dane odnoszące się do ludności rezydującej, które uwzględniają informacje o osobach przebywających za granicą ponad 12 miesięcy.

Waga bazowa dla osób w badanych gospodarstwach wyznaczana była poprzez odpowiednie korekty wagi bazowej z poprzedniego roku. Korekty polegały na uwzględnieniu zjawisk braku odpowiedzi oraz sytuacji wyłączenia gospodarstw i osób z badanej populacji³⁸. Obliczenia wykonywane były na podzbiorach tzw. *sample persons* (czyli dla osób, które w poprzednim roku były w badanej próbie oraz w odpowiednim wieku - 14 lat lub więcej, a także powinny być zbadane w roku kolejnym), uwzględniając ustalone przez Eurostat reguły (np. w przypadku wyprawienia się osoby za granicę lub niemożności ponownego skontaktowania z gospodarstwem).

Współczynnik korygujący wyznaczano według klas miejscowości i miał on postać:

$$\frac{R(1) - M}{R(2)}$$

gdzie:

$R(t)$ - oszacowanie liczby respondentów należących do grupy „sample person” i badanej populacji w podpróbie badanej po raz t -ty,

M - oszacowanie liczby osób „sample person”, które były w badanej populacji w pierwszym roku badania, natomiast w roku kolejnym zostały zaliczone do gospodarstw uznanych za będące poza zakresem badania.

W obliczeniach wielkości z licznika i mianownika używano wag bazowych z roku $T-1$. Podane wyrażenie jest odwrotnością empirycznego oszacowania prawdopodobieństwa, że dana osoba będzie zbadana ponownie w drugim roku badania.

W kolejnym etapie obliczania wag bazowych dla ostatniego roku badania (tzn. T) przypisano wagi matek dzieciom osób typu „sample person” oraz wagi zerowe tzw. „co-residents”, czyli dodatkowym osobom, które znalazły się w składzie badanego gospodarstwa. Następnie uśredniono wyznaczone dla respondentów wagi na poziom gospodarstw domowych i tak obliczoną średnią wagę przypisano wszystkim członkom danego gospodarstwa. Po tym etapie obliczeń do uzyskanej wagi również zastosowano procedurę obcinania wag ekstremalnych (*trimming*).

Dla podprób, które były badane odpowiednio czwarty i trzeci rok z kolei w odniesieniu do roku T (np. dla prób 8 i 1 w roku $T=2020$; 1 i 2 w roku $T=2021$) zastosowano procedurę opartą na opisanym powyżej (dla próby badanej drugi rok z kolei) algorytmie korygowania wagi bazowej z poprzedniego roku. Dodatkowym elementem obliczeń było odpowiednie uwzględnienie przypadków respondentów, którzy byli badani w roku $T-2$, nie zostali zbadani w roku $T-1$ oraz ponownie zbadano ich w roku T (tzw. osoby powracające do próby – ang. *re-entries*); zgodnie z wytycznymi Eurostatu osoby powracające po 2 latach nieobecności nie są uwzględniane. Wagi bazowe dla osób powracających zostały wyznaczone za pomocą zastosowania opisanej wcześniej procedury korygowania wag bazowych z roku $T-2$ (tzn. wykonano obliczenia na danych z roku $T-2$ i T , z pominięciem roku $T-1$). Dołączenie osób powracających spowodowało konieczność dodatkowej korekty już obliczonych wag bazowych dla respondentów badanych w trzech kolejnych latach. Współczynniki tej korekty obliczono oddzielnie według klas miejscowości w regionach NUTS 2 jako ilorazy ważonej liczby respondentów badanych w trzech kolejnych latach w stosunku do ważonej liczby respondentów w ostatnim roku badania (tzn. razem z powracającymi). W analogiczny sposób zastosowano procedurę korekty dla podpróby 8, badanej po raz piąty w roku $T=2021$ (z powodu wyjątkowej sytuacji spowodowanej pandemią koronawirusa). Wagę w obliczeniach takiej korekty stanowiła waga dla osób (czyli RB050) z roku $T-2$.

³⁸ Wyłączenie dotyczy: gospodarstw z poza zakresu badania – całe gospodarstwo wyprowadziło się za granicę bądź do gospodarstwa zbiorowego w kraju, wszyscy członkowie zmarli lub w gospodarstwie domowym nie ma osoby z próby panelowej; oraz braku kontaktu z danym adresem z powodu braku możliwości dotarcia do gospodarstwa lub braku jakichkolwiek informacji o gospodarstwie.

Ostatni etap obliczania wag bazowych dla podprób badanych odpowiednio czwarty i trzeci rok z kolei (a także piąty dla próby 8) w odniesieniu do roku T polegał na: przypisaniu wagi matek dzieciom osób typu „sample person” oraz wag zerowych tzw. „co-residents”, czyli dodatkowym osobom, które znalazły się w składzie badanego gospodarstwa. Następnie dokonywano uśrednienia wyznaczonych dla respondentów wag bazowych na poziom gospodarstw domowych (taką średnią wagę przypisywano wszystkim członkom danego gospodarstwa) oraz na końcu zastosowano procedurę obcinania wag ekstremalnych (*trimming*). W rezultacie opisanych kroków uzyskano zmodyfikowane wagi bazowe dla 4 podprób przekrojowych, przy czym w odniesieniu do próby badanej po raz pierwszy w danym roku za wagę bazową przyjmuje się wstępnie obliczoną wagę DB090. Dalsze obliczenia wykonuje się na danych z połączonych podprób, gdzie waga bazowa z każdej próby jest podzielona przez współczynnik wynikający z ilorazu liczby wszystkich zbadanych gospodarstw do liczby zbadanych gospodarstw w danej podprób. Przy wykorzystaniu opisanej wyżej procedury kalibracji zintegrowanej uzyskuje się wagi DB090 dla każdego gospodarstwa oraz odpowiadające im wagi RB050 dla osób ze składu gospodarstwa.

Kolejną wagą wyznaczaną dla potrzeb uogólniania wyników w EU-SILC była waga **PB040**, przypisywana osobom w wieku 16 lat i więcej, z którymi przeprowadzony został wywiad indywidualny. Waga ta równa jest wadze RB050.

Waga **RL070** przypisywana jest dzieciom w wieku 0 – 12 lat. Waga ta uzyskiwana jest przez korektę wagi RB050 w 26 grupach tj. 13 roczników * płeć.

W przypadku wywiadów indywidualnych w zakresie w którym nie dopuszczono wywiadów zastępczych przypisano wagę **PW005**. Uzyskano ją przez korektę wagi RB050 w grupach zdefiniowanych jako przekroje: miasto/wieś * płeć * 13 grup wieku; przy czym użyto grup wieku zastosowanych w opisanym wcześniej algorytmie kalibracji wag.

W przypadku wywiadów indywidualnych dla których nie zastosowano imputacji dochodów przypisano im wagę **PB041**. Uzyskano ją przez korektę wagi PB040 w grupach zdefiniowanych jako przekroje: województwo * miasto/wieś * płeć * 13 grup wieku; przy czym użyto grup wieku zastosowanych w opisanym wcześniej algorytmie kalibracji wag.

2.3. Zastępowanie

W przypadku gospodarstw z wylosowanych mieszkań, odmawiających udziału w badaniu stosowano w ostatnich latach tzw. zastępowanie z próby rezerwowej (dotyczyło to tylko nowej podpróby). W edycji badania w 2020 roku nie było konieczności zastosowania tego rozwiązania ponieważ nowo losowana podpróba została zastąpiona przez starą podpróbę 7 (w okresie pandemii pozwalało to na łatwiejszy kontakt z już badanymi w latach poprzednich gospodarstwami).

3. Jakość danych

3.1. Błędy losowe

Błąd standardowy i efektywna liczebność próby

Estymacja błędów standardowych została oparta na metodzie wielokrotnego losowania podpróbek. Użyto wariantu metody bootstrap, w którym niezależnie w każdej warstwie dokonuje się wielokrotnego (w tym przypadku 500 powtórzeń) losowania ze zwracaniem podpróbek o liczebności $n_h - 1$ spośród n_h wylosowanych do badania jednostek pierwszego stopnia w h -tej warstwie (metoda McCarthy i Snowden (1985)). Po wylosowaniu odpowiedniej liczby podpróbek, oryginalne wagi dla jednostek losowania są odpowiednio modyfikowane. Następnie metodą bootstrap szacowana jest wariancja odpowiednich wskaźników przy wykorzystaniu aproksymacji typu Monte Carlo opartej na niezależnych podpróbkach.

Obliczenia wykonano w systemie SAS. Ponadto zaimplementowano metodę szacowania wariancji dla podstawowych wskaźników ubóstwa, opartą na linearyzacji. Wykonane porównania obliczeń metodą linearyzacji oraz metodą bootstrap potwierdziły dużą zgodność uzyskanych rezultatów.

Oceny błędów i efektywność schematu losowania dla wybranych wskaźników

Wyszczególnienie	Wartość	Błąd standardowy	Efektywność schematu losowania	Liczebność próby zrealizowanej	Efektywna liczebność próby ^{a)}
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	14,8	0,46	1,471	42077	28604
Wskaźnik zróżnicowania kwintylowego (S80/S20)	4,0	0,06	1,532	42077	27465
Wskaźnik głębokości ubóstwa (w odniesieniu do mediany)	19,7	0,79	1,496	42077	28126
Współczynnik Giniego	26,8	0,30	1,604	42077	26233
Przeciętny ekwiwalentny dochód do dyspozycji	40702,7	272,0	1,490	42077	28240

a Podana w ostatniej tablicy „efektywna liczebność próby” wynika z podzielenia „liczebności próby zrealizowanej” przez „efektywność schematu losowania”. Pokazuje jaka liczebność próby (opartej na schemacie losowania prostego bez zwracania czyli m.in. bez uwzględniania dwustopniowego losowania oraz warstwowania) pozwoliłaby teoretycznie na uzyskanie takiego samego poziomu błędu losowego dla danego wskaźnika.

3.2. Błędy nielosowe

Operat losowania i błędy pokrycia

Próby do badania EU-SILC losowane są z operatu losowania opartego o system TERYT, tj. Urzędowy Rejestr Podziału Terytorialnego Kraju. W operacie tym wyróżniono dwa rodzaje jednostek pierwszego stopnia - JPS:

- około 186 000 obwodów spisowych zawierających średnio około 80 mieszkań,
- około 35 000 rejonów statystycznych średnio po około 426 mieszkań.

Terytorium Polski podzielone jest na rejony statystyczne i obwody spisowe. Do badania EU-SILC jako jednostki pierwszego stopnia wykorzystuje się obwody spisowe. Jednostkami losowania drugiego stopnia są mieszkania. Dla każdego obwodu stworzony został wykaz mieszkań, który stanowi operat losowania drugiego stopnia. Wszystkie gospodarstwa domowe mieszkające w wylosowanych mieszkaniach powinny wziąć udział w badaniu.

System TERYT podlega corocznej aktualizacji. Przedmiotem aktualizacji jest podział terytorium kraju na rejony i obwody, aktualizuje się wykazy mieszkań oraz nazwy miejscowości i ulic. Ponadto, wprowadzane są inne zmiany wynikające z nowego budownictwa, wyburzeń oraz zmian w podziale administracyjnym kraju.

Nowa podpróba do EU-SILC 2021 losowana była w lipcu 2021 roku z operatu zaktualizowanego na dzień 30 czerwca 2020 r. W próbie numer 3 wylosowanej do badania na 2021 rok stwierdzono 2,4% mieszkań nie istniejących oraz mieszkań niezamieszkałych lub zamieszkałych czasowo; 0,3% wylosowanych mieszkań miało nieprawidłowy adres.

Błędy wynikające z braku odpowiedzi

Zrealizowana liczebność próby

Wielkość próby	Podpróba				Ogółem
	8	1	2	3	
A	2651	3835	5557	4961	17004
B	5125	7120	10302	8843	31390
C	6748	9330	13849	12150	42077

A - liczba zbadanych gospodarstw domowych, włączonych do zbioru danych³⁹

B - liczba osób w wieku 16 lat lub więcej, z którymi został przeprowadzony wywiad indywidualny

C - liczba osób w zbadanych gospodarstwach domowych

³⁹ Warunkiem włączenia gospodarstwa domowego do zbioru danych było zrealizowanie kwestionariusza gospodarstwa domowego oraz co najmniej jednego wywiadu indywidualnego.

Jednostki niezbadane

Wskaźniki związane z realizacją wywiadów dla połączonych podprób

Symbol wskaźnika	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Ra	tyw. kontaktu z wylosowanym adresem, czyli iloraz liczby skontaktowanych adresów do liczby wszystkich poprawnych wylosowanych adresów	0,799
Rh	udział liczby zbadanych gospodarstw domowych względem liczby wszystkich gospodarstw w skontaktowanych mieszkaniach	0,569
Rp	udział liczby uzyskanych wywiadów indywidualnych względem liczby osób indywidualnych które powinny być zbadane (w ramach zbadanych gospodarstw)	0,889
*NRp	całkowitego braku odpowiedzi	59,6

Rozkład gospodarstw domowych

Kontakt z wylosowanym adresem

DB120	Podpróba				
	8	1	2	3	Ogółem
Nawiązany kontakt	3006	4456	6621	5604	19687
Mieszkanie nie znalezione	0	0	0	5	5
Brak możliwości dotarcia do mieszkania	0	2	1	267	270
Pod wylosowanym adresem nie ma mieszkania	17	11	27	69	124
Ogółem	3023	4469	6649	5945	20086

Wynik realizacji kwestionariusza gospodarstwa domowego

DB130	Podpróba				
	8	1	2	3	Ogółem
Wywiad przeprowadzony	2652	3837	5567	4961	17017
Odmowa	145	277	468	586	1476
Czasowa nieobecność	10	16	14	11	51
Brak możliwości nawiązania kontaktu z gospodarstwem (z powodu choroby, podeszłego wieku, alkoholizmu)	29	47	76	11	163
Inne powody	170	279	496	35	980
Ogółem	3006	4456	6621	5604	19687

Stopień realizacji badania

DB135	Podpróba				
	8	1	2	3	Ogółem
Gospodarstwa zbadane, włączone do zbioru danych	2651	3835	5557	4961	17004
Gospodarstwa badane, niewłączone do zbioru danych	1	2	10	0	13
Ogółem	26502	3837	5567	4961	17017

Rozkład osób w wieku 16 lat lub więcej

Realizacja wywiadu indywidualnego

RB250	Podpróba				
	8	1	2	3	Ogółem
Wywiad zrealizowany	5125	7120	10302	8843	31390
Utrudniony kontakt z powodu choroby, niepełnosprawności, itp.	23	32	71	54	180
Odmowa udziału w badaniu	415	559	845	710	2529
Respondent czasowo nieobecny – niemożliwe uzyskanie informacji od innej osoby	149	183	327	370	1029
Brak kontaktu z innego powodu	17	35	29	75	156
Brak jakichkolwiek informacji o osobie – powód nieznan	1	5	8	1	15
Ogółem	5730	7934	11582	10053	35299

Rodzaj wywiadu indywidualnego

PB260	Podpróba				
	8	1	2	3	Ogółem
Wywiad bezpośredni	3287	4609	6722	5990	20608
Wywiad zastępczy	2443	3320	4860	4063	14686
Ogółem	5730	7929	11582	10053	35294

3.3. Czas trwania wywiadu

Wypełnienie kwestionariusza gospodarstwa domowego w 2021 r. zajęło średnio około 30 minut, natomiast wypełnienie jednego kwestionariusza indywidualnego około 27 minut. Przeprowadzenie wywiadu z gospodarstwem domowym (wypełnienie kwestionariusza gospodarstwa domowego oraz kwestionariuszy indywidualnych dla wszystkich osób w wieku 16 lat lub więcej) zajęło średnio 81 minut.

4. Imputacja danych

4.1. Zastosowane metody imputacji zmiennych dochodowych

Metodologia badania EU-SILC wymaga przeprowadzenia imputacji brakujących danych w zakresie dochodów. Zbiór kompletny uzyskiwany jest poprzez imputację braków danych.

Imputacja jest procesem zapewniania kompletności zbioru danych poprzez zastępowanie braków danych spowodowanych odmową udzielenia odpowiedzi przez respondenta wartościami prawidłowymi z formalnego punktu widzenia (wartościami imputacyjnymi). Wartości imputacyjne otrzymywane są za pomocą sformalizowanej procedury (algorytmu), zaprojektowanej tak, by generowane wartości w możliwie najlepszy sposób odzwierciedlały prawdopodobne wartości danych brakujących z punktu widzenia informacji zawartej w zbiorze danych.

Do imputacji zmiennych dochodowych stosowanych jest kilka metod. Generalnie można je podzielić na deterministyczne i stochastyczne. W przypadku metod deterministycznych dla danego zbioru danych wybrana metoda i zestaw zmiennych objaśniających (algorytm imputacji) jednoznacznie wyznacza wartości imputacyjne dla każdego rekordu. W przypadku metod stochastycznych przy wyznaczaniu wartości imputacyjnej występuje element losowy, który powoduje, że przy tym samym algorytmie i zbiorze danych dla każdego przebiegu (realizacji algorytmu) otrzymuje się nieco inne wartości imputacyjne. Metody stochastyczne mają tę własność, że choć nieco zwiększają wariancję estymatorów (wprowadzają dodatkowy składnik błędu losowego), to nie zniekształcają wariancji i charakterystyk rozkładu danych oryginalnych, pozwalając na prawidłową ocenę błędu losowego. Imputacja deterministyczna powoduje zmniejszenie wariancji zmiennej w zbiorze i zaniżenie ocen błędu losowego, silniej zniekształca też strukturę korelacji rozkładów¹ zmiennych. W przypadku realizacji procesu imputacji danych dochodowych w badaniu EU-SILC, preferuje się stosowanie metod zachowujących charakterystyki rozkładu (co faworyzuje metody stochastyczne).

Spośród metod stochastycznych zastosowane zostały:

- Metoda hot-deck

Polega na zastąpieniu brakujących danych w rekordzie, dla którego braki występują (rekordzie biorcy) danymi pobranymi z innego rekordu (rekordu dawcy), wybranego losowo spośród rekordów kompletnych z punktu widzenia imputowanej zmiennej, spełniających określone warunki podobieństwa do rekordu biorcy.

W metodzie hot-deck mogą być stosowane jakościowe zmienne pomocnicze (objaśniające), służące do grupowania (kategoryzacji) jednostek (rekordów). Losowy reprezentant wybierany jest wtedy spośród rekordów posiadających odpowiednie wartości zmiennych pomocniczych. W przypadku, gdy nie można znaleźć dawcy o odpowiadających wartościach wszystkich zmiennych pomocniczych, zastosowane zostało podejście sekwencyjne. Zmienne pomocnicze uszeregowane zostały od najważniejszych do najmniej ważnych. W przypadku braku dawców w grupie pomija się kolejne zmienne objaśniające, poczynając od najmniej ważnych, do uzyskania podzbioru zawierającego dawców.

W przypadku zastosowania ilościowej zmiennej pomocniczej (grupującej) w metodzie hot-deck, kryterium grupowania jest podział na grupy decylowe.

- Imputacja regresyjna z losowymi resztami empirycznymi

Zmienne pomocnicze są zmiennymi objaśniającymi modelu regresyjnego. Model ma postać liniową lub potęgowo-wykładniczą. Dopasowywany jest na podstawie rekordów kompletnych z punktu widzenia zmiennej imputowanej. Wartość imputacyjna (lub jej logarytm w przypadku modeli transformowanych) jest sumą wartości teoretycznej otrzymanej z modelu i reszty wylosowanej spośród rzeczywistych reszt otrzymanych przy estymacji modelu. Zbiór rekordów, spośród których losowana jest reszta, ograniczany jest do najbliższych rekordowi imputowanemu ze względu na wartość teoretyczną uzyskaną z modelu.

Spośród metod deterministycznych zastosowane zostały:

- Imputacja regresyjna deterministyczna (za wartość imputacyjną przyjmowana jest wartość teoretyczna z modelu);
- Imputacja dedukcyjna (wartość imputacyjna wyznaczana jest bezpośrednio na podstawie zależności między zmiennymi).

Zastosowanie stochastycznej imputacji regresyjnej wymaga znalezienia modelu dobrze opisującego kształtowanie się zmiennej o stosunkowo niewielkiej wariancji składnika losowego i dobrych własnościach statystycznych. Przy wysokiej wariancji składnika losowego istnieje niebezpieczeństwo uzyskania wartości przypadkowych i nietypowych dla prawidłowej części zbioru. Z tego powodu tam, gdzie zgodnie z opisanym wcześniej założeniem wymagana jest imputacja stochastyczna, metoda hot-deck stosowana jest częściej niż imputacja regresyjna. Ma to uzasadnienie zwłaszcza w sytuacji, gdy liczba rekordów do imputacji jest stosunkowo niewielka, lub gdy niewielka liczba rekordów kompletnych nie pozwala na dobre dopasowanie modelu.

Stochastyczna imputacja regresyjna najszerszej stosowana jest w przypadku dochodów z pracy najemnej, gdzie:

- mamy do czynienia z ważną kategorią dochodów, tj. występującą u znacznego odsetka respondentów, mającą zwykle (tam, gdzie występuje) znaczny udział w dochodzie gospodarstwa domowego,
- kategoria ta daje się stosunkowo dobrze modelować przy użyciu zmiennych występujących w formularzu,
- występuje duża (bezwzględnie) liczba braków danych, jednakże ich odsetek nie jest znaczący; odpowiednia liczebność rekordów poprawnych pozwala na budowę dobrze dopasowanego modelu.

Jest ona dość szeroko stosowana także dla innych kategorii dochodu niż dochody z pracy najemnej w sytuacji, gdy znane są dochody danej osoby/gospodarstwa domowego z poprzedniego roku. W takim przypadku stochastyczna imputacja regresyjna jest traktowana jako metoda podstawowa, choć metoda hot-deck również bywa stosowana, gdy trudno jest dopasować odpowiedni model.

W związku ze stosunkowo szerokim zakresem zastosowania stochastycznej imputacji regresyjnej wprowadzone zostało dodatkowe zabezpieczenie przed skutkami ewentualnego niedopasowania modelu. Reszty nie są generowane z rozkładu reszt dla całej próby, lecz losowane z ograniczonego podzbioru. Chociaż w idealnie dopasowanym modelu reszty powinny mieć postać białego szumu, a więc w szczególności być pozbawione jakichkolwiek zależności systematycznych, w rzeczywistych sytuacjach w rozkładzie reszt mogą pozostawać jeszcze jakieś nie wychwycone całkowicie przez model tendencje, związane np. z nieliniowością rzeczywistych zależności nie dającą się wyeliminować poprzez znane transformacje. W takim przypadku użycie reszt z ograniczonego zakresu redukuje niebezpieczeństwo wygenerowania wartości nieprzystających do rzeczywistego rozkładu zmiennej poprzez połączenie wartości teoretycznej i reszty, której wystąpienie przy takiej wartości teoretycznej byłoby zupełnie nieprawdopodobne.

Imputacja deterministyczna stosowana jest w przypadkach, gdy brak danych dotyczy mniej znaczących składowych zmiennych dochodowych (podatków, składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, dodatków do dochodów itp.) w sytuacji, gdy wartość najważniejszej składowej jest znana. W takich przypadkach zwykle stosowana jest deterministyczna imputacja regresyjna. Metodą regresji deterministycznej przeprowadzana jest konwersja wartości brutto na wartość netto i *vice versa*, gdy jest to konieczne ze względu na występowanie braku danych. Imputacja dedukcyjna stosowana jest w nielicznych przypadkach oczywistych zależności i może być traktowana jako uzupełnienie etapu redagowania danych.

Zmienne objaśniające w modelach i grupujące w przypadku metody hot-deck zostały dobrane tak, by odzwierciedlały zależności, jakie zgodnie z logiką i wiedzą merytoryczną o badanych zjawiskach powinny występować w zbiorze danych, uwzględniając dostępność potencjalnych zmiennych objaśniających na formularzu. Zależności zostały przetestowane na zbiorze danych poprawnych i w większości przypadków okazały się istotne. Niektóre zmienne objaśniające pozostawiono mimo braku statystycznego potwierdzenia ich wpływu na zmienną imputowaną, jeżeli wyrażają zależność ważną ekonomicznie lub stanowią warunek grupowania (kryterium interpretacji) w algorytmie naliczania zmiennych wyników.

W przypadku osób i gospodarstw nie badanych w roku poprzednim (nowa próba, osoby nowe w gospodarstwie, osoby, których poprzednio nie udało się zbadać) oraz takich, które w poprzednim roku nie posiadały danego typu dochodu, stosowane są zmienne objaśniające pochodzące ze zbioru danych bieżących. Tam, gdzie w danych za rok poprzedni występuje ten sam typ dochodu, jego wartość traktowana jest jako główna zmienna objaśniająca (grupująca), zarówno w przypadku zmiennych imputowanych regresyjnie, jak i metodą hot-deck. Zmienne bieżące mogą występować jako dodatkowe zmienne objaśniające.

4.2. Pozycyjne braki odpowiedzi (zmienne dochodowe na poziomie gospodarstwa domowego)

Wyszczególnienie	Dochód	Gospodarstwa domowe, od których uzyskano kompletną informację	Gospodarstwa domowe, od których nie uzyskano informacji (pełna imputacja)	Gospodarstwa domowe, od których uzyskano częściową informację (imputacja częściowa)
		w % gospodarstw, których dotyczy dany typ dochodu		
Składowe dochodu na poziomie gospodarstwa domowego				
Regularne transfery pieniężne – przekazywane	netto	75,6	23,6	0,8
Regularne transfery pieniężne – otrzymywane	netto	73,0	26,6	0,4
Świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego	netto	78,7	19,5	1,8
Świadczenia dotyczące rodziny	netto	93,2	1,2	5,6
	brutto	91,3	1,2	7,5
Dodatki mieszkaniowe	netto	52,6	18,7	28,7
Dochód dzieci poniżej 16 roku życia	netto	74,8	25,2	0,0
	brutto	58,3	25,2	16,5
Dochód z wynajmu nieruchomości bądź terenu	netto	39,5	38,0	22,5
	brutto	62,0	38,0	0,0
Dochód z własności finansowej	netto	23,4	76,6	0,0
	brutto	7,6	76,1	16,3
Rozliczenia z urzędem skarbowym	netto	63,0	37,0	0,0
Podatki na poziomie gospodarstwa domowego				
Podatki od nieruchomości		58,3	40,9	0,9
Podatki i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne		4,2	87,6	8,2

4.2. Pozycyjne braki odpowiedzi (zmienne dochodowe na poziomie indywidualnym) (dok.)

Wyszczególnienie	Dochód	Osoby, dla których uzyskano kompletną informację	Osoby, dla których nie uzyskano informacji (pełna imputacja)	Osoby, dla których uzyskano częściową informację (imputacja częściowa)
		w % osób w wieku 16 lat i więcej, których dotyczy dany typ dochodu		
Składowe dochodu na poziomie indywidualnym				
Renty rodzinne	netto	66,7	25,5	7,8
	brutto	5,6	25,5	68,9
Stypendia	netto	61,2	38,8	0,0
Świadczenia związane z wiekiem	netto	63,0	29,5	7,5
	brutto	6,0	29,5	64,5
Świadczenia dla osób niepełnosprawnych	netto	59,7	31,3	9,0
	brutto	10,4	31,3	58,3
Świadczenia chorobowe	netto	53,8	46,2	0,0
	brutto	36,1	46,2	17,6
Świadczenia dla bezrobotnych	netto	55,9	42,6	1,5
	brutto	7,6	42,6	49,8
Dochód z pracy najemnej – pieniężny	netto	46,5	52,9	0,6
	brutto	5,2	52,9	41,9
Wykorzystanie samochodu służbowego do celów prywatnych	netto	28,9	71,1	0,0
Dochód z pracy na własny rachunek	netto	35,9	58,7	5,4
	brutto	8,5	49,6	41,9

4.3. Pozycyjne braki odpowiedzi (dochód ogółem)

Wyszczególnienie	Gospodarstwa domowe, od których uzyskano kompletną informację	Gospodarstwa domowe, od których nie uzyskano informacji (pełna imputacja)	Gospodarstwa domowe, od których uzyskano częściową informację (imputacja częściowa)
	w % gospodarstw, których dotyczy dany typ dochodu		
Dochód do dyspozycji	33,0	11,9	55,1
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne	33,9	17,4	48,7
Dochód do dyspozycji bez uwzględnienia transferów społecznych łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi	37,7	27,7	34,6
Całkowity dochód gospodarstwa brutto	4,5	19,6	75,9

5. Pojęcia i definicje

5.1. Podstawowe pojęcia i definicje

Jednostka badania

Jednostką badania jest gospodarstwo domowe oraz wszyscy członkowie gospodarstwa, którzy do dnia 31 grudnia w roku poprzedzającym badanie ukończyli 16 lat.

Nie podlegają badaniu gospodarstwa domowe zamieszkałe w obiektach zbiorowego zakwaterowania (internat, hotel robotniczy, dom rencisty, klasztor itp.), z wyjątkiem gospodarstw domowych pracowników zamieszkałych w tych obiektach z tytułu wykonywanej pracy (np. kierownik hotelu, dozorca).

W badaniu dopuszczono udział gospodarstw domowych obcokrajowców.

Definicja gospodarstwa domowego

Za gospodarstwo domowe uznajemy grupę osób spokrewnionych ze sobą lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się (gospodarstwo domowe wieloosobowe) lub osobę utrzymującą się samodzielnie, bez względu na to czy mieszka sama, czy też z innymi osobami (gospodarstwo domowe jedno-osobowe).

Członkowie rodziny mieszkający wspólnie, ale utrzymujący się oddzielnie, tworzą odrębne gospodarstwa domowe.

Wielkość gospodarstwa domowego jest określana liczbą osób wchodzących w jego skład.

Skład gospodarstwa domowego

Do składu gospodarstwa domowego zalicza się:

- osoby mieszkające razem w gospodarstwie domowym i wspólnie utrzymujące się, przebywające w gospodarstwie domowym przez okres co najmniej 12 miesięcy (należy wziąć pod uwagę rzeczywisty lub zamierzony okres przebywania w gospodarstwie domowym),
- osoby nieobecne w gospodarstwie domowym z racji pracy zawodowej, jeśli dochody z pracy tych osób przekazywane są rodzinie na utrzymanie,
- osoby nieobecne w gospodarstwie domowym, w wieku do 18 lat włącznie, uczące się poza miejscem zamieszkania, mieszkające w internatach lub w domach prywatnych,
- osoby nieobecne w gospodarstwie domowym w okresie badania, przebywające w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, w domach opieki lub szpitalach, jeżeli ich rzeczywisty lub zamierzony okres pobytu poza gospodarstwem domowym jest krótszy niż 12 miesięcy.

Do składu gospodarstwa domowego nie zalicza się:

- osób nieobecnych w gospodarstwie domowym, w wieku powyżej 18 lat, pobierających naukę poza miejscem zamieszkania, mieszkających w internatach, domach akademickich lub w domach prywatnych,
- osób przebywających w zakładzie karnym,
- osób nieobecnych w gospodarstwie domowym w okresie badania, przebywających w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, w domach opieki lub w szpitalach, jeżeli ich rzeczywisty lub zamierzony okres pobytu poza gospodarstwem domowym wynosi 12 miesięcy lub dłużej,
- osób przebywających w gospodarstwie domowym w okresie badania (gości), obecnych w gospodarstwie domowym lub zamierzających w nim przebywać przez okres krótszy niż 12 miesięcy,
- lokatorów, w tym uczniów i studentów na stacji (z wyjątkiem sytuacji, gdy są oni traktowani przez badane gospodarstwo domowe jako członkowie gospodarstwa),
- osób wynajmujących pokój lub łóżko, na okres pracy w danej miejscowości (dotyczy to np. takich prac jak melioracje, pomiar gruntów, wyręb lasów, budowa),
- osób mieszkających wspólnie z gospodarstwem domowym, zatrudnionych przez to gospodarstwo, np. pomocy domowych, robotników rolnych, uczniów i praktykantów w zawodzie.

Typy gospodarstw domowych

Do opisu omawianych w publikacji zagadnień wykorzystano dwa typy gospodarstw domowych:

1. **Typ gospodarstwa domowego (TG)** powstał na potrzeby porównań międzynarodowych. W bazach danych Eurostatu wyniki prezentowane są w ten sposób dla wszystkich krajów członkowskich:

- gospodarstwo 1-osobowe mężczyzn lub kobiet:
  - poniżej 65 lat
  - w wieku 65 lat i więcej
- jedna osoba dorosła z dziećmi na utrzymaniu
- dwie osoby dorosłe:
  - obie poniżej 65 lat, bez dzieci na utrzymaniu
  - co najmniej jedna w wieku 65 lat i więcej, bez dzieci na utrzymaniu
  - z 1 dzieckiem na utrzymaniu
  - z 2 dzieci na utrzymaniu
  - z 3 lub większą liczbą dzieci na utrzymaniu
- trzy lub więcej osoby dorosłe
  - z dziećmi na utrzymaniu
  - bez dzieci na utrzymaniu
- nieustalony typ gospodarstwa

Dziecko na utrzymaniu rozumiane jest jako osoba:

- w wieku 0-17 lat będąca w składzie gospodarstwa domowego,
- w wieku 18-24 lat, o ile jest bierna zawodowo i mieszka przynajmniej z jednym ze swoich rodziców.

2. **Typ biologiczny gospodarstwa domowego (TBGD)** powstał w celu prezentowania wyników krajowych uwzględniających wyniki z różnych badań⁴⁰. Uwzględnia on również stopień pokrewieństwa między członkami gospodarstwa domowego (małżeństwo/związek nieformalny, matka/ojciec):

- małżeństwa lub związki nieformalne:
  - bez dzieci na utrzymaniu
  - z 1 dzieckiem na utrzymaniu
  - z 2 dzieci na utrzymaniu
  - z 3 dzieci na utrzymaniu
  - z 4 lub większą liczbą dzieci na utrzymaniu
  - z przynajmniej 1 dzieckiem na utrzymaniu i innymi osobami
- samotna matka lub samotny ojciec:
  - z dziećmi na utrzymaniu
  - z dziećmi na utrzymaniu i z innymi osobami
- inne osoby:
  - z dziećmi na utrzymaniu
  - bez dzieci na utrzymaniu
- gospodarstwo 1-osobowe

Dziecko na utrzymaniu rozumiane jest jako osoba:

- w wieku 0-15 lat będąca w składzie gospodarstwa domowego,
- w wieku 16-24, o ile nie posiada własnego źródła utrzymania, nie pozostaje w związku małżeńskim lub związku nieformalnym i nie ma własnych dzieci.

---

⁴⁰ Pierwszy raz został wykorzystany w publikacji „Warunki życia rodzin w Polsce” wydanej w 2014 r.

Grupy społeczno-ekonomiczne gospodarstw domowych

Tradycyjnie, wyniki badań gospodarstw domowych prowadzonych przez GUS opracowywane są według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych. Podstawowym kryterium stosowanym przy wyodrębnianiu tych grup jest rodzaj przeważającego źródła utrzymania.

- **Gospodarstwa pracowników** - gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej wykonywanej w Polsce lub za granicą.
- **Gospodarstwa rolników** - gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.
- **Gospodarstwa pracujących na własny rachunek** - gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie.
- **Gospodarstwa emerytów** - gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód ze świadczeń emerytalnych.
- **Gospodarstwa rencistów** - gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód ze świadczeń rentowych.
- **Gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł** - gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód ze źródeł niezarobkowych innych niż emerytura i renty (np. zasiłki dla bezrobotnych, regularne transfery od osób spoza gospodarstwa domowego, świadczenia dotyczące rodziny, dochody z wynajmu nieruchomości, dochody kapitałowe, itp.).
Ze względu na niską jakość uzyskanych danych dochodowych wynikającą z małej liczebności tej grupy i dużego wewnętrznego zróżnicowania, nie zostały one włączone do publikacji.

Stosowana skala ekwiwalentności

Skale ekwiwalentności to parametry pozwalające porównywać ze sobą sytuację gospodarstw domowych różniących się wielkością i strukturą demograficzną. Odzwierciedlają one wpływ, jaki na koszty utrzymania gospodarstwa domowego ma jego skład demograficzny.

Przy obliczeniach wyników z zakresu dochodów zastosowano zmodyfikowaną skalę ekwiwalentności OECD. Skala ta obliczona jest w sposób następujący: 1 – dla pierwszej osoby dorosłej w gospodarstwie, 0,5 – dla każdego kolejnego członka gospodarstwa w wieku 14 lat lub więcej, 0,3 – dla każdego dziecka w wieku poniżej 14 lat.

Okres odniesienia dla zmiennych dochodowych i pozadochodowych

W badaniu EU-SILC używane są różne okresy odniesienia. Okresem odniesienia dla zmiennych dochodowych jest ostatni pełny rok kalendarzowy poprzedzający badanie. Dla innych zmiennych prezentowanych w tablicach okresem odniesienia jest sytuacja bieżąca, jak również dwunastomiesięczny lub tygodniowy okres poprzedzający wywiad.

Makroregiony (NUTS 1) i regiony (NUTS 2)

Do prezentowanych w publikacji wyników zastosowano obowiązujący od 1 stycznia 2018 roku podział Polski na makroregiony (NUTS 1) i regiony (NUTS 2) według Rozporządzenia Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 XI 2016 r.

W skład poszczególnych makroregionów i regionów wchodzi następujące województwa lub ich części:

MAKROREGIONY (NUTS 1)	REGIONY (NUTS 2)
CENTRALNY	<ul style="list-style-type: none"> łódzkie; świętokrzyskie;
POŁUDNIOWY	<ul style="list-style-type: none"> małopolskie; śląskie;
WSCHODNI	<ul style="list-style-type: none"> lubelskie; podkarpackie; podlaskie;
PÓŁNOCNO-ZACHODNI	<ul style="list-style-type: none"> lubuskie; wielkopolskie; zachodniopomorskie;
POŁUDNIOWO-ZACHODNI	<ul style="list-style-type: none"> dolnośląskie; opolskie;
PÓŁNOCNY	<ul style="list-style-type: none"> kujawsko-pomorskie; pomorskie; warmińsko-mazurskie;
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE	<ul style="list-style-type: none"> mazowiecki regionalny; warszawski stołeczny.

Mapa makroregionów (NUTS 1) i regionów (NUTS 2)

Standard Siły Nabywczej PPS (Purchasing Power Standard)

PPS oznacza wspólną umowną jednostkę walutową stosowaną w Unii Europejskiej do przeliczeń zagregowanych danych ekonomicznych dla potrzeb porównań przestrzennych, w taki sposób, aby wyeliminować różnice w poziomach cen między państwami członkowskimi (*definicja zamieszczona w Rozporządzeniu (WE) nr 1445/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. ustanawiającym wspólne zasady dostarczania podstawowych informacji w sprawie parytetów siły nabywczej oraz ich wyliczenia i rozpowszechniania*).

5.2. Pojęcia i definicje kategorii dochodowych

Dochód do dyspozycji

Dochód do dyspozycji definiowany jest w badaniu jako suma rocznych dochodów pieniężnych (w przypadku dochodów z pracy najemnej uwzględniających dodatkowo korzyści niepieniężne związane z użytkowaniem samochodu służbowego) netto (po odliczeniu zaliczek na podatek dochodowy, podatków od dochodów z własności, składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne) wszystkich członków gospodarstwa domowego pomniejszona o: podatki od nieruchomości, transfery pieniężne przekazane innym gospodarstwom domowym oraz saldo rozliczeń z urzędem skarbowym.

Składowe dochodu do dyspozycji

Na dochód do dyspozycji składają się:

- dochody z pracy najemnej (w tym korzyści niepieniężne związane z użytkowaniem samochodu służbowego),
- dochody z pracy na własny rachunek w tym:
  - o dochody z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie,
  - o dochody z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie (działalność gospodarcza),
  - o dochody z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie z tytułu innego niż prowadzenie działalności gospodarczej (np. wykonywanie wolnego zawodu),
- świadczenia dla bezrobotnych,
- świadczenia związane z wiekiem (emerytury, wcześniejsze emerytury krajowe i zagraniczne, renty strukturalne rolników indywidualnych, odprawy z pracy wypłacane osobom przechodzącym na emeryturę, renty z tytułu niepełnosprawności krajowe i zagraniczne, renty socjalne, zasiłki pielęgnacyjne, emerytury z prywatnych funduszy emerytalnych),
- renty rodzinne (renty rodzinne krajowe i zagraniczne otrzymywane przez osoby w wieku 16 lat i więcej)⁴¹,
- świadczenia chorobowe (w tym odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu),
- świadczenia dla niepełnosprawnych (w tym renta szkoleniowa, świadczenie rehabilitacyjne) otrzymywane przez osoby nie będące w wieku emerytalnym,
- świadczenia wprowadzone z tytułu łagodzenia problemów finansowych gospodarstw domowych powstałych z powodu pandemii COVID-19 (dodatkowy zasiłek opiekuńczy na czas opieki nad dzieckiem w związku z zamknięciem z powodu COVID-19 żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły; świadczenie postojowe; dodatek solidarnościowy dla osób, które po 15 marca 2020 r., w następstwie COVID-19, straciły pracę lub ich umowa wygasła; zasiłek z tytułu objęcia kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją w związku z COVID za okres przypadający nie wcześniej niż przed dniem 18 kwietnia 2020 r.),
- stypendia,
- dochody z wynajmu nieruchomości,
- świadczenia dotyczące rodziny (w tym zasiłki rodzinne z dodatkami, zasiłki macierzyńskie),
- świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego (w tym świadczenia z pomocy społecznej),

⁴¹ Od 2011 r. zmienił się sposób kwalifikowania rent rodzinnych – obecnie wszystkie renty rodzinne otrzymywane przez osoby w wieku 16 lat i więcej zaliczane są do tej grupy świadczeń.

- dodatki mieszkaniowe,
- regularne transfery otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego,
- dochody kapitałowe (z własności finansowej),
- dochody dzieci do lat 16 (w tym renty rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne, stypendia).

Transfery otrzymywane przez gospodarstwa domowe:

Zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby badania EU-SILC zamieszczoną w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) nr 2019/2242 z dnia 16 grudnia 2019 r.⁴², na transfery składają się:

1. Świadczenia społeczne;
2. Regularnie otrzymywane przelewy pieniężne pomiędzy gospodarstwami domowymi.

Świadczenia społeczne są określane jako bieżące przelewy otrzymywane przez gospodarstwa domowe podczas okresu odniesienia dochodu, przeznaczone do zmniejszenia ciężarów finansowych związanych z wieloma nieprzewidywalnymi sytuacjami lub potrzebami, dokonywane w ramach wspólnie organizowanych systemów lub poza tymi systemami przez organy rządowe lub instytucje typu non-profit świadczące usługi na rzecz gospodarstw domowych (NPISH).

Obejmują wartość dowolnych składek na ubezpieczenia społeczne lub podatku dochodowego płaconego od tych świadczeń przez beneficjenta systemom ubezpieczeń społecznych lub władzom podatkowym.

Aby transfer mógł zostać uznany za świadczenie społeczne musi spełniać jedno z dwóch kryteriów:

- objęcie nim rozpatrywanej grupy jest obowiązkowe (zgodnie z prawem, przepisami lub układem zbiorowym między pracodawcami i związkami zawodowymi),
- jest on oparty na zasadzie solidarności społecznej (tzn. jeżeli jest to emerytura wynikająca z ubezpieczenia, składka i uprawnienia nie są proporcjonalne do indywidualnego narażenia na ryzyko zabezpieczonej osoby).

Świadczenia społeczne dzielą się na:

1. Świadczenia dotyczące rodziny;
2. Dodatki mieszkaniowe;
3. Świadczenia dla bezrobotnych;
4. Świadczenia związane z wiekiem;
5. Renty rodzinne;
6. Świadczenia chorobowe;
7. Świadczenia dla osób niepełnosprawnych;
8. Stypendia;
9. Świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego.

Świadczenia społeczne nie obejmują świadczeń płaconych z systemów, w których świadczeniobiorcy dokonywali jedynie dobrowolnych wpłat, niezależnie od pracodawcy lub rządu - ujęte w pozycji „Emerytury z indywidualnych systemów prywatnych”, tj. innych niż te objęte przez ESSPROS (europejski system statystyk ochrony socjalnej).

---

⁴² Pełny tytuł rozporządzenia: Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) nr 2019/2242 z dnia 16 grudnia 2019 r. określające informacje techniczne dotyczące zbiorów danych, ustanawiające formaty techniczne oraz określające szczegółowe uregulowania i treść raportów jakości dotyczących organizacji badania reprezentacyjnego w dziedzinie „dochody i warunki życia” na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700.

Regularnie otrzymywane przelewy pieniężne pomiędzy gospodarstwami domowymi odnoszą się do regularnych kwot pieniężnych otrzymywanych podczas okresu odniesienia dochodu od innych gospodarstw domowych lub osób.

Pozycja obejmuje:

- obowiązkowe alimenty i zasiłek dla dziecka,
- nieobowiązkowe alimenty i zasiłek dla dziecka otrzymywane w sposób regularny,
- regularny zasiłek pieniężny od osób innych niż członkowie rodziny,
- regularny zasiłek pieniężny od rodzin w innych krajach.

Pozycja nie obejmuje bezpłatnego lub subsydiowanego lokalu mieszkalnego zapewnianego przez inne gospodarstwo domowe.

Wskaźnik dochodu do dyspozycji

Wskaźnik dochodu do dyspozycji definiowany jest jako iloraz rocznego przeciętnego dochodu do dyspozycji dla danego przekroju do przeciętnego dochodu do dyspozycji dla Polski ogółem. Wartość wskaźnika równa 100 jest przypisana przeciętnemu dochodowi do dyspozycji dla Polski ogółem.

5.3. Definicje wybranych wskaźników spójności społecznej

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (AROPE)

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w skrócie AROPE, to suma osób znajdujących się w co najmniej jednej z trzech poniższych sytuacji:

- osoby zagrożone ubóstwem, tj. osoby których roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji jest niższy od progu zagrożenia ubóstwem;
- osoby, których nie stać na zaspokojenie podstawowych potrzeb, które większość ludzi uważa za pożądane lub nawet niezbędne do prowadzenia odpowiedniej jakości życia;
- osoby żyjące w gospodarstwie domowym o bardzo niskiej intensywności pracy, tj. osoby mieszkające w gospodarstwach domowych, w których dorośli przepracowali w minionym roku mniej niż 20% ich całkowitego potencjału pracy.

Osoby są uwzględniane tylko raz, nawet jeśli znajdują się w więcej niż jednej z sytuacji wymienionych powyżej.

AROPE to główny wskaźnik monitorowania celu UE w zakresie ubóstwa i wykluczenia społecznego zarówno w Strategii Europa 2020 jak i w obecnie obowiązującym Europejskim Filarze Praw Socjalnych.

Europejski Filar Praw Socjalnych proponuje trzy cele na poziomie UE, które należy osiągnąć do 2030 r. w obszarach zatrudnienia, umiejętności oraz ochrony socjalnej. Celem w obszarze ubóstwa i wykluczenia społecznego jest zmniejszenie liczby ludności zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Europie o co najmniej 15 mln do 2030 r., z czego nie mniej niż 5 mln powinno dotyczyć dzieci.

Wskaźnik AROPE został zmodyfikowany zgodnie z nowym celem UE na 2030 r. Rewizja wskaźników umożliwiła lepszy pomiar deprivacji w oparciu o poprawioną listę potrzeb, a także lepsze uwzględnienie sytuacji osób w wieku produkcyjnym (w wieku od 18 do 64 lat zamiast od 18 do 59 lat) we wskaźniku intensywności pracy.

Poniższa tabela przedstawia różnice w definicji między AROPE zdefiniowanym dla obu strategii Europa 2020 oraz Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.

Wskaźnik	Europejski Filar Praw Socjalnych	Europa 2020
deprywacja materialna	<p>Wskaźnik pogłębionej deprywacji materialnej i społecznej (SMSD):</p> <p>Odsetek populacji doświadczający braku możliwości zaspokojenia z powodów finansowych co najmniej 7 z 13 potrzeb materialnych i społecznych (6 związanych z osobą i 7 związanych z gospodarstwem domowym), uważanych przez większość ludzi za pożądane lub nawet niezbędne do prowadzenia odpowiedniego życia.</p> <p>Lista potrzeb:</p> <p>a) Poziom gospodarstwa domowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opłacenie tygodniowego wyjazdu wszystkich członków gospodarstwa domowego na wypoczynek raz w roku; • Spożywanie mięsa, ryb (lub wegetariańskiego odpowiednika) co drugi dzień; • Ogrzewanie mieszkania odpowiednio do potrzeb; • Pokrycie niespodziewanego wydatku (w wysokości odpowiadającej miesięcznej wartości granicy ubóstwa relatywnego, przyjętej w danym kraju); • Terminowe regulowanie opłat związanych z mieszkaniem, spłatą rat i kredytów; • Dostęp do samochodu w celach prywatnych; • Wymiana zniszczonych mebli. <p>b) Poziom osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymiana zużytej odzieży na nową; • Posiadanie przynajmniej dwóch par odpowiednio dopasowanego obuwia; • Wydawanie raz w tygodniu niewielkiej sumy pieniędzy na własne potrzeby; • Regularne uczestnictwo w różnych formach spędzania czasu wolnego; • Spotykanie się co najmniej raz w miesiącu z przyjaciółmi/rodziną na posiłku/drinku; • Dostęp do Internetu. 	<p>Wskaźnik ciężkiej deprywacji materialnej (SMD):</p> <p>Odsetek populacji doświadczający braku możliwości zaspokojenia z powodów finansowych co najmniej 4 z 9 potrzeb materialnych, uważanych przez większość ludzi za pożądane lub nawet niezbędne do prowadzenia odpowiedniego życia.</p> <p>Lista potrzeb:</p> <p>Poziom gospodarstwa domowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opłacenie tygodniowego wyjazdu wszystkich członków gospodarstwa domowego na wypoczynek raz w roku; • Spożywania mięsa, ryb (lub wegetariańskiego odpowiednika) co drugi dzień; • Ogrzewania mieszkania odpowiednio do potrzeb; • Pokrycie niespodziewanego wydatku (w wysokości odpowiadającej miesięcznej wartości granicy ubóstwa relatywnego, przyjętej w danym kraju); • Terminowego regulowania opłat związanych z mieszkaniem, spłatą rat i kredytów; • Posiadania samochodu • Posiadania telewizora kolorowego; • Posiadania pralki; • Posiadania telefonu (stacjonarnego lub komórkowego).

Wskaźnik	Europejski Filar Praw Socjalnych	Europa 2020
zagrożenie ubóstwem	<p>Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych (ARPT) – bez zmian</p> <p>Odsetek osób z rocznym ekwiwalentnym dochodem do dyspozycji poniżej progu zagrożenia ubóstwem, który wynosi 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji uwzględniający transfery społeczne.</p>	<p>Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych (ARPT) – bez zmian</p> <p>Odsetek osób z rocznym ekwiwalentnym dochodem do dyspozycji poniżej progu zagrożenia ubóstwem, który wynosi 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji uwzględniający transfery społeczne.</p>
intensywność pracy	<p>Wskaźnik bardzo niskiej intensywności pracy (VLWI):</p> <p>Osoby w wieku 0-64 lat mieszkające w gospodarstwach domowych, w których osoby dorosłe (w wieku 18 – 64 lata) przepracowały mniej niż 20% swojego całkowitego łącznego czasu pracy w minionym roku.</p> <p>Do dorosłych w wieku 18-64 nie są wliczane poniższe grupy osób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • studenci w wieku 18-24 lata; • osoby, które określiły się jako będące na emeryturze (samodzielnie określony status ekonomiczny); • osoby, które otrzymują jakiegokolwiek świadczenie emerytalne z tytułu ukończenia wieku uprawniającego do ich uzyskania (z wyjątkiem renty rodzinnej); • osoby w przedziale wiekowym 60-64 lata, które są nieaktywne zawodowo i mieszkają w gospodarstwie domowym, w którym głównym dochodem są emerytury (z wyjątkiem rent rodzinnych). 	<p>Wskaźnik bardzo niskiej intensywności pracy (VLWI):</p> <p>Odsetek osób w wieku 0-59 lat mieszkających w gospodarstwach domowych, w których osoby dorosłe w wieku (18 - 59 lat) w minionym roku przepracowały mniej niż 20% ich całkowitego potencjału pracy.</p>

W publikacji w tablicach:

- nr 18: Wybrane wskaźniki spójności społecznej w oparciu o badanie EU-SILC 2021;
- nr 22: Współczynnik Giniego, wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu transferów społecznych, nierówność rozkładu dochodów S80/S20

zawarto wskaźniki według definicji dla obu strategii.

Pozostałe wskaźniki:

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem bez uwzględnienia w dochodach transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem i renty rodzinne

Odsetek osób, których roczny dochód ekwiwalentny do dyspozycji bez uwzględnienia w nim transferów społecznych innych niż świadczenia związane z wiekiem oraz renty rodzinne, jest niższy od granicy ubóstwa ustalonej na poziomie 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji.

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem bez uwzględnienia w dochodach ogółu transferów społecznych

Odsetek osób, których roczny dochód ekwiwalentny do dyspozycji bez uwzględnienia w nim ogółu transferów społecznych (łącznie ze świadczeniami związanymi z wiekiem oraz rentami rodzinnymi) jest niższy od granicy ubóstwa ustalonej na poziomie 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji.

Głębokość ubóstwa (w odniesieniu do mediany)

Różnica między medianą rocznych dochodów ekwiwalentnych do dyspozycji osób żyjących poniżej granicy ubóstwa a granicą ubóstwa przyjętą na poziomie 60% mediany dochodów, wyrażona jako procent granicy ubóstwa.

Nierówność rozkładu dochodów S80/S20 (wskaźnik zróżnicowania kwintylowego)

Stosunek sumy dochodów uzyskanych przez 20% osób o najwyższym poziomie dochodów (najwyższa grupa kwintylowa) do sumy dochodów uzyskanych przez 20% osób o najniższym poziomie dochodów (najniższa grupa kwintylowa).

W badaniu EU-SILC wskaźnik ten wyliczono dla rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego.

Współczynnik Giniego

Miara nierówności rozkładu dochodów; przybiera wartość między 0 a 1 (lub jeśli przemnożymy przez 100, między 0 a 100). Wskaźnik ten osiągnąłby wartość 0 (rozkład jednorodny), gdyby wszystkie osoby miały ten sam dochód, natomiast wartość 1, gdyby wszystkie osoby poza jedną miały dochód zerowy. Zatem, im wyższa jest wartość wskaźnika, tym większy jest stopień koncentracji dochodów i większe jest ich zróżnicowanie.

W badaniu EU-SILC wskaźnik ten wyliczono dla rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego.

METHODOLOGICAL NOTES

1. General information

1.1. The objective and scope of the survey

The main objective of EU-SILC – European Survey on Income and Living Conditions is to supply EU comparable data on the living conditions of the population. EU-SILC provides the basic source of information used for the calculation of indicators, among others those related to income, poverty and social exclusion, for the EU member states. The set of statistical indicators adopted by the Laeken European Council in December 2001 is supposed to monitor progress in the achievement of the common objectives as put forward by the EU countries for combating poverty and social exclusion.

After the completion of the Strategy for smart, sustainable and inclusive growth (Europe 2020 Strategy), further poverty targets were set under the European Pillar of Social Rights. Indicators used for measurement in the previous strategy have been modified⁴³ and are now used as basic measures for monitoring the achievement of objectives in the field of poverty or social exclusion under the Pillar, both at the national and European level. The main objective in this area is: to reduce the number of people at risk of poverty or social exclusion by 2030 by at least 15 million. Importantly, out of these 15 million, at least 5 should be children. Attention to the youngest citizens of the citizens of the European Union Member States is reflected in the introduction, every three years, of a module on researching the children's needs in various aspects: financial, health and social. In 2021, this module was carried out and the most important results are presented in the tabular part.

The set of primary target variables in EU-SILC covers: the main demographic traits of the respondents, their participation in education, assessment of their health status, selected data on deprivation, dwelling conditions, detailed information on the economic activity and a wide range of information about the level and sources of income. The EU-SILC also provides for modular surveys, the subject of which corresponds to the current demand in the European Union.

According to the legislation in force, the survey should collect the data allowing for both the cross-sectional and longitudinal analyses. That is why EU-SILC is carried out with the use of the rotational panel method in the four-year cycle.

1.2. Legal basis

EU-SILC organisation and methodology is governed by the Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 establishing a common framework for European statistics relating to persons and households, based on data at individual level collected from samples along with regulations of the European Commission corresponding to that legal act. Furthermore, a module on researching the children's needs in various aspects: financial, health and social was added under the Commission Regulation (EU) No 2019/2242 of 16 December 2019.

Activities aimed at adapting the research methodology to the requirements of Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council were implemented in 2021-2023 with the financial support of the European Commission under the project entitled Changes and improvements in imputation and weighting methods and implementation of new flags in the Polish EU-SILC survey. It also included activities aimed at developing improvements in the survey methodology not directly related to implementation of the regulation, which will be included into the survey in subsequent editions.

In Poland, EU-SILC was implemented by CSO in 2005. In 2021 it was continued following the Ordinance of the Council of Ministers of September 25, 2020 concerning the statistical survey programme for official statistics for 2021 (Journal of Laws, item 2062, as amended).

Questionnaires are available on the website: <https://bip.stat.gov.pl>.

---

⁴³ The changes are described in the section Methodological notes - Definitions of social cohesion indicators, p. 150.

1.3. Survey time

EU-SILC was conducted from October 1 to December 8, 2021, on the territory of the whole country.

1.4. Survey method

EU-SILC is a non-obligatory, representative questionnaire survey of individual households, carried out by the face-to-face interview technique.

Since 2016 CAPI method (Computer Assisted Personal Interview) is used, which consists in performing interviews with respondents with the use of mobile devices that record the provided answers.

In 2021, for the first time due to the pandemic threat and restrictions introduced by the Ministry of Health and the Chief Sanitary Inspector during the survey (autumn 2021), the method of telephone interview was used to collect data. The interview was carried out by an interviewer who usually conducted an interview in this household in previous editions of the survey but this time not directly but by phone. In exceptional cases, during the period of moderate epidemic threat, the PAPI method was also allowed in addition to the CATI and CAPI methods (ie Paper And Pen Personal Interview) was allowed - using a paper form.

Realisation of the EU-SILC according to the survey methods:

Direct interview (visit at the respondent's): CAPI – 16.6%, PAPI - 1.3%;

Telephone interview: CAPI - 79.9%, PAPI - 2.2%.

For the most part, an individual interviews a proxy interview is allowed with another household member who is able to provide reliable information concerning the person who should be covered by the survey (this is applicable to the household members who are absent in the place of residence at the time of the survey).

1.5. The questionnaire forms used in the survey

The information concerning the household as a whole is recorded in the household questionnaire (EU-SILC-G), while the information about the household members at the age of 16 years and more – in the individual questionnaire (EU-SILC-I).

2. Sample design and generalisation of results

2.1. Sample design

A two-stage sampling scheme with different selection probabilities at the first stage was used. Primary sampling units (PSU) were enumeration census areas. At the second stage dwellings were selected. All the households from the selected dwellings were supposed to enter the survey.

Prior to selection, primary sampling units were stratified. The strata were the regions (voivodships or parts of a voivodship, according to NUTS 2 classification) and within the regions primary sampling units were classified by class of locality. In urban areas census areas were grouped by size of town⁴⁴. Big cities formed independent strata, but in the five largest cities districts were treated as strata. In rural areas strata were represented by rural gminas of a subregion or of a few neighbouring powiats. Altogether, 211 strata were distinguished for the first year of the survey; this amount in subsequent editions was modified.

It was estimated that in the first year of the survey (2005) the sample should comprise about 24 000 dwellings. Proportional allocation of dwellings to particular strata was applied. In the following years, the allocation of newly drawn subsamples proportionally between voivodships was modified due to the necessity of obtaining reliable data (compliant with Eurostat recommendations) at the NUTS 2 level. From 2014 year, to improve the quality of the results for the smallest voivodships, an allocation proportional to the square root of the number of dwellings in the population for each region (NUTS 2) was adopted for the new subsample.

---

⁴⁴ Agglomeration Gdańsk – Gdynia – Sopot including class of locality: 500 000 – 1 000 000 inhabitants.

The number of dwellings selected from a particular stratum (in every NUTS 2 level) was in proportion to the number of dwellings in the stratum. Furthermore, the number of the first-stage units selected from the strata was obtained by dividing the number of dwellings in the sample by the number of dwellings determined for a given class of locality to be selected from the first-stage unit.

In towns with at least 100 000 inhabitants 3 dwellings per PSU were selected, in towns with 20-100 thousand inhabitants – 4 dwellings per PSU, in towns with less than 20 000 inhabitants – 5 dwellings per PSU, respectively. In rural areas 6 dwellings were selected from each PSU.

In the first year of the survey 5912 census areas and 24044 dwellings were selected for the sample. Census areas were selected according to the Hartley-Rao scheme. Prior to selection, census areas were put in random order for each stratum separately and then the determined number of PSUs was selected with probabilities proportionate to the number of dwellings. Then, from each of the selected census areas dwellings were selected using the simple random selection without replacement procedure.

The selected sample of primary sampling units was divided into four subsamples, equal in size. Starting from 2006 one of the subsamples is eliminated and replaced with a new one, selected independently as described above. In 2021 subsample 7 was replaced by subsample 3 consisting of 1440 census areas and 5828 dwellings.

In 2021, a sample of reserve dwellings was scheduled for the new sample (as in the previous years i.e. in 2018 and 2019 year), which will allow to obtain, in subsequent editions of the survey, an increase in the number of completed surveys within regions (NUTS 2). The larger sample carried out at the level of NUTS2 classification results from the need to meet the precision requirements for selected indicators, which are analyzed in international comparisons by Eurostat⁴⁵. After the analysis of historical data, it was assumed that in the class of locality "over 20 thousand. inhabitants ", 12 reserve dwellings will be drawn to each address from the main sample; for the class of locality "less than 20 thousand. inhabitants ", 10 reserve dwellings will be drawn; for the remaining class of rural areas a random selection of 6 reserve addresses was established.

In determining the size of the new subsample in the regions (NUTS 2 level), a mathematical model was used, which included the following elements:

- limitations for standard errors of AROPE indicator (people at risk of poverty or social exclusion) from Eurostat regulation, which should be met in 2021 year,
- the model of dependence of the estimated value of standard errors of the AROPE indicator from the number of households with completed interviews in each region,
- historical data on the completeness rates for the subsamples surveyed in previous years,
- expected impact of the planned use of the reserve dwellings.

When drawing the new subsample 3 in 2021 year, the following additional elements were used to modify the sampling scheme used in previous years:

- the strata for the first stage sampling units were defined as the following sections: NUTS 2 regions, city size classes (6 classes described below in the table from p. 2.2) and 3 classes based on the distribution of the share of the "richest" dwellings within the PSU, which gives 213 strata; the "richest" flats were those for which a specially designated income rank (with integer values from 1 to 10) was equal to 9 or 10 (which means belonging to the 20% of dwellings with the highest incomes);

---

⁴⁵ Annex II to the Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council establishing a common framework for European statistics relating to persons and households, based on data at individual level collected from samples

- income ranks were assigned to each dwelling address in the frame (the so-called Social Surveys Frame (OBS)) thanks to the Statistics Poland's access to individual tax data from the Ministry of Finance, allowing for the identification of persons with the PESEL ID; This made it possible to assign information to OBS databases at the level of people and addresses. The provided administrative data processed by the Statistics Poland covered the years 2016-2017 and made it possible to obtain a total annual income for people. On the basis of unit tax data from PIT databases for 2017, a set was created in the OBS in which a code with a value from 1 to 10 was assigned to the apartment address identifier, i.e. a rank based on the deciles of the equivalent income distribution; the equivalent income was calculated by first summing up the total income from PIT for people assigned to a given address according to OBS and then dividing the total income by the square root of the number of people in the dwelling;
- based on the distribution of the calculated share of dwellings with income rank equal to 9 or 10, the PSU population was divided into 3 approximately equal parts; one of them will include census enumeration areas with significantly more addresses with "large" income;
- the allocation of the sample size between the strata determined earlier for each region was determined using the algorithm described in the article Wesolowski, Wieczorkowski (2017) [Wesolowski J., Wieczorkowski R. (2017), An eigenproblem approach to optimal equal-precision sample allocation in subpopulations, Communications in Statistics - Theory and Methods, 46: 5, 2212-2231.], Which solves the problem of optimal allocation in a two-stage sampling scheme that theoretically obtains minimal estimates of the relative standard error for the estimator of the mean value of a fixed feature; the new allocation algorithm requires the availability of a certain variable for each elementary sampling unit (i.e. a dwelling) in the frame; the selected variable should be well correlated with the key variables of the study; in the case of the EU-SILC survey, the 'income rank' feature described above was used; The new allocation algorithm also requires that the required ratio of the number of randomly drawn second-stage units to the number of first-stage units be specified as a parameter - such parameters were adopted for each region on the basis of data from previous years.

In the EU-SILC 2021 survey, the newly drawn sample (number 3) was drawn from the frame limited to addresses with available telephone numbers (the share of such addresses in the entire frame was approximately 74%). The decision to limit the sample in such a way resulted from the specificity of the pandemic situation and the need to avoid the work of interviewers in the field. The consequence of the applied approach was the introduction of a potential bias in the estimation already at the stage of drawing. A certain method of eliminating the bias using the available unit data from tax databases is described in the further part of the publication on the calculation of weights for generalizations.

2.2. Weightings

Design factor

Design factor – DB080 is equal to the dwelling sampling fraction f_h reciprocal in the h-th stratum i.e.

$$f_h = \frac{n_h * m'_h}{M_h},$$

$$DB080 = \frac{1}{f_h}$$

where:

n_h - number of PSUs selected from the h-th stratum,

m'_h - number of dwellings selected from a PSU in the h-th stratum,

M_h - number of dwellings in the h-th stratum.

Adjustment of design weights in order to reduce the bias of the estimation

The algorithm for additional adjustment of design weights, tested in simulations, taking into account sampling from a limited population, was based on the implementation of the so-called “post-stratification”, i.e. the multiplication of standard design weights by correction coefficients calculated at the stratum level and with the use of information on income ranks determined on the basis of the tax data of the Ministry of Finance (the method of determining the income rank for addresses from the frame described above in the part of the publication on drawing a new sub-sample). In the proposed algorithm of post-stratification of design weights, income ranks were aggregated to the level of 5 classes, i.e. to the so-called “quintile groups” (the idea was to ensure an appropriate sample size of units in the groups created for correction in order to obtain a smaller dispersion of the correction coefficients). The simulations performed showed that the described algorithm of adjusting the weights significantly reduces the average relative bias for the feature “number of employed persons” (available from administrative data in OBS) at the level of NUTS 2 regions: from 28% to 43% in the variant without correction to the range from -4% to 5% in the variant with adjustment according to income data.

After the correction of the design weights for the new subsample, the subsequent stages of the correction of the weights were carried out according to the standard algorithm used in previous years.

DB080 weights were then adjusted with the use of completeness indicator, estimated for each class of locality separately. In the year 2005 an adjustment was performed for all the four subsample 1, 2, 3, 4, forming together the sample surveyed in that year, while starting from the year 2006 only the DB080 weights of newly introduced samples were adjusted.

The adjusted weights were calculated according to the formula:

$$DB080_p^{\text{adjusted}} = \frac{DB080_p}{cr_p},$$

where:

cr_p – completeness indicator in the p-th class of locality.

Completeness indicators according to class of locality

Code of class of locality (p)	Class of locality	Completeness rate			
		subsam-ple 8	subsam-ple 1	subsam-ple 2	subsam-ple 3
	Poland	0.757	0.829	0.835	0.873
1	Warsaw	0.606	0.559	0.585	0.822
2	Towns 500 000 - 1 000 000 inhabitants ^a	0.692	0.732	0.725	0.801
3	Towns 100 000 - 500 000 inhabitants	0.703	0.858	0.867	0.930
4	Towns 20 000 - 100 000 inhabitants	0.752	0.892	0.889	0.902
5	Towns less than 20 000 inhabitants	0.772	0.858	0.863	0.856
6	Rural areas	0.834	0.850	0.864	0.866

a including Gdańsk – Gdynia – Sopot agglomeration

The indicators given in the above table and corrected DB080 weights were calculated for each of the subsamples in the year of the first introduction of the subsample into the survey, i.e. for subsamples: 8, 1, 2, 3 in the years 2017, 2018, 2019 and 2021 respectively (a new subsample was not drawn in 2020 due to the situation caused by coronavirus pandemic).

Usage of the new subsample (number 3) of reserve addresses, caused the necessity to modify (as in previous years) the procedure of weights correction for estimation. A change in terms of usually applied algorithm was that on the weights correction stage for new subsample calculation was made for response rates on the basis of dwellings database where, in the case of no implementation of a questionnaire for the basic dwelling, it was replaced with a reserve dwelling, for which a questionnaire was successfully implemented; in the case when all reserve addresses could not provide implementation - the database was left with the information on the basic address. This way a natural increase in response rates was obtained (used for design weights correction), which gives in total a larger number of performed questionnaires.

Cross-sectional weights applied in EU-SILC

On the basis of the adjusted DB080 weight the following weights were calculated:

- DB090 – weight for households,
- RB050 – weight for persons - household members,
- PB040 – weight for persons at the age of 16 and over,
- RL070 – weight for children at the age of 0–12 years,
- PW005 – weight for persons aged 16 years and more without proxy,
- PB041 – weight for persons aged 16 years and more with information about incomes derived from interview.

Such weights were calculated separately for four subsamples forming the cross-sectional sample in the year of the survey *T*.

Year of the survey <i>T</i>	Numbers of component subsamples
2005	1, 2, 3, 4
2006	2, 3, 4, 5
2007	3, 4, 5, 6
2008	4, 5, 6, 7
2009	5, 6, 7, 8
2010	6, 7, 8, 1
2011	7, 8, 1, 2
2012	8, 1, 2, 3
2013	1, 2, 3, 4
2014	2, 3, 4, 5
2015	3, 4, 5, 6
2016	4, 5, 6, 7
2017	5, 6, 7, 8
2018	6, 7, 8, 1
2019	7, 8, 1, 2
2020	7, 8, 1, 2
2021	8, 1, 2, 3
2021	8, 1, 2, 3

A subsample with the last number in the sequence indicated in the above table (since 2006) is denoted to the newly selected one, surveyed for the first time in a given year. The exception was 2020, in which the new subsample was not used. The reason was the necessity to introduce, for epidemic reasons, a new method of carrying out the survey, i.e. the method of telephone interview. The telephone interview replaced the direct

interview, which could not be carried out in pandemic conditions. Leaving only sub-samples in which the survey had already been carried out was supposed to improve completeness of the survey: greater availability of the answerer's telephone numbers, easier authentication of the interviewers, additional imputation possibilities based on data from previous years.

For each of the subsamples the so called base weights were calculated separately for each year of the survey T , which allowed for the generalisation of results concerning households and household members to the surveyed population with reference to the year T ⁴⁶. After combining the four independent subsamples, the primary cross-sectional weights DB090 and RB050 are obtained. These calculations are performed by dividing the base weights by coefficients arising from dividing the number of all households interviewed by the number of households interviewed in the given subsample⁴⁷ and applying the integrated calibration algorithm described below (for a new single subsample), which ensures consistency of the generalised results with the external demographic data available. The weights DB090 are subjected to the procedure of extreme weights' trimming described below in detail.

In the case of samples surveyed for the first time in the year T (starting from the year 2006) the calculation of weights **DB090** for households has been based on the adjusted DB080 weights. The DB090 weights were calculated with the use of demographic data from other sources. For calculation of such weights the integrated calibration method recommended by Eurostat was applied⁴⁸. Additional variables comprised the data on the number of households according to 4 size classes (1-person, 2-person, 3-person and 4 and more person household) in correlation with a region (NUTS 2) and by urban/rural area. As regards the population the data were presented by sex, age group (the first group – persons under 16 years, the second - 16-19 years, then eleven 5-year age groups and the age group of people at 75 years or older) and by region. These variables were derived from the current demographic estimates and the 2011 Census, and they were specific for each year of the survey T ⁴⁹.

The weights DB090 are subject to the extreme weights' trimming procedure. The method recommended by Eurostat was used, verifying whether the ratio between the weight determined after adjustment and the weight before adjustment is within the appropriate range, i.e.

$$\frac{1}{3} \leq \frac{w_h/\bar{w}}{w_h^{(HD)}/\bar{w}^{(HD)}} \leq 3 ,$$

where in the numerator is the analyzed weight for a given household divided by the mean value of such weights for all households considered, and in the denominator is the weight before adjustment divided by the corresponding mean value.

In the case of a household for which the above inequalities do not hold, it is necessary to modify the analyzed weight so as to satisfy the violated inequality. The modification procedure changes the mean value of weights in the numerator, which in practice implies the necessity to repeat the procedure in an iterative way until the required condition is achieved.

As a result of the calibration and trimming procedures we obtain the cross-sectional DB090 weight for households and simultaneously, the RB050 weight for household members, equal to DB090, which will be base weight in further calculations. These are the initial weights which together with the base weights for other samples are used to calculate the final weights DB090 and RB050.

For the subsamples which were surveyed for the second time (e.g. the subsample 2 for the reference year $T=2020$ and the subsample 1 for the reference year $T=2019$) the following procedure was applied:

---

⁴⁶ The concept of base weight will be explained in more detail further in this document.

⁴⁷ In case of subsamples of equal sizes such coefficients would be equal 4.

⁴⁸ See *DESCRIPTION OF TARGET VARIABLES: Cross-sectional and Longitudinal*. EU-SILC 065 (2012 operation). EUROPEAN COMMISSION. EUROSTAT. 2012. pp. 30 – 42. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI POLSKI W LATACH 2004-2005. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2007. str: 94 – 96.

⁴⁹ Resident population data was used to include information on persons residing abroad for more than 12 months.

The base weight for persons in the households surveyed was determined by an appropriate adjustment of the base weight from the previous year. This weight was adjusted taking into account situation of exclusion non-response and households' and individuals' from the population surveyed⁵⁰. The calculations were performed on the subsets of the so called sample persons (i.e. those who in the previous year belonged to the surveyed sample and were at the age of 14 years or older, and who should be surveyed in the following year), taking into account the rules set by Eurostat (e.g. in the case of individuals' moving abroad or no possibility to contact a household again).

The modifying factor was determined according to the class of locality and took the form:

$$\frac{R(1) - M}{R(2)}$$

where:

$R(t)_p$ – estimated number of respondents belonging to the “sample persons” group and the survey population in the subsample surveyed for the t-th time,

M – estimated number of “sample persons” who belonged to the surveyed population in the first year of the survey and in the next year were out of the survey scope.

For the calculation of numerator and denominator the base weights of the year $T-1$ were used. The above expression is the reciprocal of the empirical estimate of probability that a given person will be interviewed again in the second year of the survey.

In the next stage of the base weight calculation for the last year of the survey (i.e. T) children of “sample persons” received the weights of mothers and “co-residents’ (i.e. additional persons included in the household surveyed) were ascribed zero weights. Then, the respondents’ weights were averaged at the household level and all the members of a given household were ascribed such a mean weight. Next, to the base weights thus obtained the trimming of extreme weights was applied.

For the subsamples surveyed for the fourth and third successive year with reference to the year T (e.g. for subsamples 8 and 1 in the year $T=2020$; 1 and 2 in the year $T=2021$), the procedure applied was based on the algorithm (for a subsample surveyed for the second consecutive year) of base weight adjustment as described above. Additionally, re-entries, i.e. persons who were surveyed in the year $T-2$, not surveyed in the year $T-1$, and surveyed again in the year T were taken into account respectively; according to the Eurostat’s guidelines persons re-entering the survey after two years of absence are not taken into account. The base weights for such re-entering persons were determined by application of the above described adjustment procedure for base weights of the year $T-2$ (i.e. calculations were carried out on data of the year $T-2$ and T , leaving out the year $T-1$). Inclusion of re-entries made it necessary to introduce an additional correction of the base weights for persons surveyed in the three successive years. Coefficients of these corrections were computed separately according to classes of locality in NUTS 2 regions as ratios of the weighted number of respondents surveyed in all the three years to the weighted number of respondents in the last year of survey (i.e. including re-entries). The correction procedure was applied in a similar way for subsample 8, surveyed for the fifth time in the year $T = 2021$ (due to the exceptional situation caused by the coronavirus pandemic). The weight used for these correction calculations was the weight for persons (i.e. RB050) for the year $T-2$.

---

⁵⁰ Exclusion concerns: households that are out of scope of the survey – the whole household moved abroad or to collective accommodation households. Moreover when all of the household members died or there is no person from the panel sample in the household. Also when it is impossible to contact a given address due to lack of possibility to reach the household or lack of information on the household.

The last stage of the base weight calculation for subsamples surveyed for the fourth and third year (and also the fifth for subsample 8) in reference to the year T consisted in receiving weights of mothers by children of “sample persons” and zero weights - by “co-residents”, i.e. additional persons included in the surveyed households. Next, the respondents’ weights were averaged at the household level (such an average weight was assigned to all the members of a given household) and finally, the procedure of extreme weights’ trimming was applied. As a result, the modified base weights were obtained for 4 cross-sectional subsamples, and in the case of the subsample surveyed for the first time in a given year, the base weight was assumed to be equal to the initially calculated weight DB090. Further calculations are performed on the data from the joined subsamples. In these subsamples the base weight of each subsample is divided by coefficients arising from dividing the number of all households interviewed by the number of households interviewed in the given sample. Using the above described integrated calibration procedure it is possible to obtain the weights DB090 for each household and corresponding weights RB050 for members of households.

The next weight necessary for generalization of EU-SILC results was the weight **PB040** assigned to respondents at the age of 16 years and over who had individual interviews. This weight is equal to the weight RB050

The weight **RL070** is assigned to children at the age of 0–12 years. It is obtained by the adjustment of the weights RB050 in 26 groups i.e. 13 one-year age groups* sex.

In the case of individual interviews in the area in which the proxy interviews were not allowed the weight **PW005** was assigned. It has been obtained by correction of weight RB050 in groups defined as breakdowns: urban / rural * sex * 13 age group; where age groups are the same as those used in the above-described calibration algorithm.

In the case of individual interviews in which incomes were not imputed the weight **PB041** was assigned. It has been obtained by correction of weight PB040 in groups defined as breakdowns: voivodship * urban / rural * sex * 13 age group; where age groups are the same as those used in the above-described calibration algorithm.

2.3. Substitution

If the household from the selected dwelling refused to enter the survey in recent years substitution from reserve sample was applied (only for new subsample). In the 2020 edition of the survey, it was not necessary to use this solution because the newly drawn subsample was replaced by the old subsample 7 (during the pandemic period this allowed for easier contact with the households already surveyed in previous years).

3. DATA QUALITY

3.1. Sampling errors

Standard error and effective sample size

Estimation of standard errors was based on a resampling approach. One of the variations of the bootstrap method was used, where in each stratum a multiple resampling (in this case 500 times) takes place with replacement of n_h-1 subsamples out of n_h PSUs(primary sampling units) selected for the survey in the h -th stratum (McCarthy and Snowden method (1985)). After resampling the original weights for sampling units are properly rescaled and bootstrap variance estimate of the corresponding indicator is obtained by the usual Monte Carlo approximation based on the independent bootstrap replicates.

Computations were carried out using SAS software. Additionally, the linearization method of variance estimation for the main poverty indicators was implemented., The comparisons of results obtained by the linearization method and by the bootstrap method showed they were very similar.

Error estimates and sampling scheme effectiveness for selected indicators

Specification	Value	Standard error	Design Effect	Achieved sample size	Effective sample size ^{a)}
At-risk-of-poverty rate after social transfers	14.8	0.46	1.471	42077	28604
S80/S20 income quintile share ratio	4.0	0.06	1.532	42077	27465
Relative median at-risk-poverty gap	19.7	0.79	1.496	42077	28126
Gini coefficient	26.8	0.30	1.604	42077	26233
Mean equivalised disposable income	40702.7	272.0	1.490	42077	28240

a The "effective sample size" given in the last table results from dividing the "achieved sample size" by the "design effect". It shows what the size required if the survey were (based on simple random sampling without return i.e. without taking into account the two-stage sampling and stratification) would theoretically allow obtaining the same random error for a given indicator.

3.2. Non-sampling errors

Sampling frame and coverage errors

The samples for EU-SILC are selected from the sampling frame based on the TERYT system, i.e. National Official Register of Territorial Division of the Country. Two kinds of primary sampling units (PSU) were distinguished in the sampling frame:

- about 186 000 CEA – census enumeration areas with about 80 dwellings each,
- about 35 000 ESD – enumeration statistical districts, with about 426 dwellings each.

The whole territory of Poland is divided into enumeration statistical districts and census enumeration areas. In EU-SILC census enumeration areas are used as primary sampling units. The secondary sampling units are dwellings. For each census enumeration area a list of dwellings was made up to form the secondary sampling frame. All the households from the selected dwellings are supposed to enter the survey.

The TERYT system is updated annually with respect to the territorial division into statistical districts and census enumeration areas. The lists of dwellings, names of towns, villages and streets are updated. Other changes due to new construction, demolition of buildings and administrative division modifications are also introduced.

The new subsample for EU-SILC 2021 was selected in July 2021 from the sampling frame updated as of June 30, 2020. In the subsample 3 selected for 2021 survey 2.4% of dwellings were found to be non-existing (cancelled, changed for non-residential units) as well as uninhabited or temporarily inhabited; 0.3% of selected dwellings had incorrect addresses.

Non-response errors

Achieved sample size

Sample size	Rotational group				
	8	1	2	3	Total
A	2651	3835	5557	4961	17004
B	5125	7120	10302	8843	31390
C	6748	9330	13849	12150	42077

A - number of households interviewed, included in the dataset⁵¹

B - number of persons at the age of 16 years and more who completed an individual interview

C - number of persons who are members of the households interviewed

⁵¹ The condition for inclusion in the dataset was completion of the household questionnaire and at least one personal interview.

Unit non-response

Indicators for all subsamples

Indicator symbol	Indicator	Value of the indicator
Ra	the address contact rate, quotient of number of contacted addresses to the number of all correctly selected addresses	0.799
Rh	the proportion of households interviewed to number of all households in contacted dwellings	0.569
Rp	the proportion of completed individual interviews to number of persons who should be interviewed (within surveyed households)	0.889
*NRp	overall non-response rate	59.6

Distribution of households

Contact at address

DB120	Rotational group				
	8	1	2	3	Total
Address contacted	3006	4456	6621	5604	19687
Address cannot be located	0	0	0	5	5
Address impossible to access	0	2	1	267	270
There is no dwelling at the address	17	11	27	69	124
Total	3023	4469	6649	5945	20086

Household questionnaire result

DB130	Rotational group				
	8	1	2	3	Total
Household questionnaire completed	2652	3837	5567	4961	17017
Refusal	145	277	468	586	1476
Temporary absence	10	16	14	11	51
Household cannot be contacted (illness, old age, alcoholism)	29	47	76	11	163
Other reasons	170	279	496	35	980
Total	3006	4456	6621	5604	19687

Response rate

DB135	Rotational group				
	8	1	2	3	Total
Households interviewed, included in the dataset	2651	3835	5557	4961	17004
Households interviewed, not included in the dataset	1	2	10	0	13
Total	26502	3837	5567	4961	17017

Distribution of individuals at the age of 16 years and more

Individual interviews

RB250	Rotational group				
	8	1	2	3	Total
Interview completed	5125	7120	10302	8843	31390
Difficult contact because of illness, disability etc.	23	32	71	54	180
Refusal to participate in the survey	415	559	845	710	2529
Person temporarily away - no possibility to get information from some other person	149	183	327	370	1029
No contact for another reason	17	35	29	75	156
No information about the person available - reason unknown	1	5	8	1	15
Total	5730	7934	11582	10053	35299

Type of individual interview

PB260	Rotational group				
	8	1	2	3	Total
Face to face interview	3287	4609	6722	5990	20608
Proxy interview	2443	3320	4860	4063	14686
Total	5730	7929	11582	10053	35294

3.3. Interview duration

The average household interview duration in 2021 was about 30 minutes, while the individual interview lasted 27 minutes. In total, the average time needed to carry out a household interview and individual interviews with persons at the age of 16 years or older was 81 minutes.

4. Data imputation

4.1. Methods applied to income variable imputation

The methodology of EU-SILC requires for the imputation of the missing income data. The complete file is obtained through the imputation of the missing data.

Imputation is a procedure aimed at ensuring the completeness of a data set by replacing the data which are missing due to the respondent's refusal to give answers with values that are correct from the formal point of view (imputation values). The imputation values are received by the means of a formalised procedure (an algorithm) designed in such a way that the generated values reflect, as precisely as possible, the probable values of missing data in terms of information included in the data set.

There are several methods of income variable imputation. They can be classified as deterministic and stochastic methods. In the case of deterministic methods, for a particular set of data the selected method and the set of explanatory variables (imputation algorithm) clearly determine the imputation values for each record. In stochastic methods the imputation value is determined with the use of an error term and that is why with the same algorithm and the same data file, each realisation of the algorithm may give slightly different imputation values. Although the stochastic methods slightly increase estimator variance (introducing an additional random error component), they do not distort variance or original data distribution characteristics allowing for the correct estimation of random error. Deterministic imputation brings about variable variance reduction in the file and random error underestimation; it also distorts to a greater extent the correlation structure and variable distribution. In the income data imputation applied in the EU-SILC survey, the preferable methods are those which preserve the distribution characteristics (thus favouring the stochastic methods).

The following stochastic methods were used:

- Hot-deck method

It involves the replacement of missing data in a record with gaps (the recipient record) with the data collected from a different record (the donor record) randomly selected out of complete (from the point of view of imputed variable) records which meet the specified conditions for similarity with the recipient record.

Auxiliary qualitative categorising variables (explanatory variables), used for grouping records, may be used in the hot-deck method. In this case, a random representative is selected out of the records showing adequate values of auxiliary variables. If it is not possible to find a donor with the equivalent values for all the auxiliary variables, the so called sequence approach is adopted. The categorising variables are ranked from the most to the least significant ones. If there are no donors, the categorisation is carried out with the subsequent explanatory variables being left out, starting from the least significant ones, so as to obtain a subset containing donors.

In the case of applying a quantitative categorising variable in the hot-deck method, a breakdown into deciles is used as a categorisation criterion.

- Regression imputation with randomly selected empirical residuals

Auxiliary variables are the explanatory variables of the regression model. The model takes either a linear or power exponential form. It is fitted on the basis of the records which are complete from the point of view of the imputed variable. The imputed value (or its logarithm in the case of transformed models) is a sum of the theoretical value derived from the model and a randomly selected model residual. The set of records, out of which the residual is selected, is restricted to those which are nearest to the record imputed for the theoretical value derived from the model.

Out of the deterministic methods the following were applied:

- Regression deterministic imputation (the theoretical value from the model is adopted as the imputation value),
- Deduction imputation (the imputation value is directly determined on the basis of the relationships between variables).

The application of stochastic regression imputation requires a model which describes well the formation of a variable with relatively small variance of an error term and good statistical qualities. With high variance of a random component, there is a danger of getting accidental values which are not typical of the correct part of the dataset. That is why in the cases where in accordance with the assumption referred to above, stochastic imputation is required, the hot-deck method is preferred to regression imputation. This is particularly justified when the number of records for imputation is rather low, or when the number of correct records is too small for a suitable model fitting.

Stochastic regression imputation is most commonly used for incomes from hired employment, when:

- an important category of income is analysed, i.e. declared by a significant rate of respondents and, if present, having usually a significant share in the total household's income,
- this category can be successfully modelled with the use of the variables included in the questionnaire,
- there is a large (absolute) number of missing data, their percentage, however, being rather small; a large number of correct records makes it possible to design a well-fitted model.

It is also widely used for income categories other than income from hired work if income of a given person/household from the previous year is known. In such a case, the stochastic regression imputation is treated as the basic method, however, the hot-deck method is also applied when it is difficult to adjust an appropriate model.

In view of a relatively wide scope of applications of the stochastic regression imputation, an additional protection against possible effects of insufficient model adequacy was introduced. The residuals are not generated from the distribution of residuals for the whole sample, but they are selected from a restricted subset. Although in an ideal model residuals should be in the form of white noise, showing no trend whatsoever, in reality there may be some trends (systematic elements) retained in the distribution of residuals, which are not detected by the model, e.g. those related to non-linearity of relationships which cannot be removed by any known transformations. In such a case the use of residuals from a restricted range reduces the risk of generating values diverging from the real variable distribution by combining the theoretical value and the residual which would be utterly improbable (in combination with this theoretical value).

Deterministic imputation is applied where missing data concern less significant components of income variables (taxes, social and health insurance fees, additions, etc.) in the situation when the main component is known. In such cases deterministic regression imputation is usually applied. The conversion of a gross value into a net value and *vice versa* is performed by the use of the regression deterministic imputation method, if it proves necessary due to missing data. Deduction imputation is employed in rare cases of obvious relationships and can be treated as a supplementary stage of data editing.

The explanatory variables in the models and the grouping ones in the case of hot-deck method have been selected so as to represent the relationships which, according to logics and knowledge about the phenomena studied, should occur in the data set, taking into account the accessibility of potential variables in the questionnaire. The relationships have been tested on the file of correct data and in the majority of cases they proved to be significant. Some of the explanatory variables have been retained, even if their impact on the imputed variable has not been statistically confirmed, if they express an economically important relationship or provide a grouping condition (interpretation criterion) in the calculation algorithm for variables.

For the persons and households not surveyed in the previous year (a new sample, new household members, persons who could not be interviewed previously) or for those who did not gain a particular type of income in the previous year, explanatory variables derived from the current data file are applied. Wherever the same type of income is found in the data for the previous year, its value is treated as the main explanatory (categorizing) variable, both in the case of variables subjected to regression imputation and the hot-deck method. The current variables may be treated as additional explanatory variables.

4.2. Item non-response (income variables at household level)

Specification	Incom	Households for which complete information has been obtained	Households for which no information has been obtained (full imputation)	Households for which partial information has been obtained (part imputation)
		% of households with given type of income		
Income components at household level				
Regular inter-household cash transfer paid	net	75,6	23,6	0,8
Regular inter-household cash transfer received	net	73,0	26,6	0,4
Social exclusion benefits	net	78,7	19,5	1,8
Family-related allowances	net	93,2	1,2	5,6
	gross	91,3	1,2	7,5
Housing allowances	net	52,6	18,7	28,7
Income received by children under 16	net	74,8	25,2	0,0
	gross	58,3	25,2	16,5
Income from the financial property or land	net	39,5	38,0	22,5
	gross	62,0	38,0	0,0
Income from rental of property	net	23,4	76,6	0,0
	gross	7,6	76,1	16,3
Repayments/receipts for tax adjustment	net	63,0	37,0	0,0
Tax at household level				
Property tax		58,3	40,9	0,9
Tax on income and social contributions		4,2	87,6	8,2

4.2. Item non-response (income variables at personal level) (cont.)

Specification	Incom	Persons for whom complete information has been obtained	Persons for whom no information has been obtained (full imputation)	Persons for whom partial information has been obtained (part imputation)
		in % persons 16 + having which concerned type of income		
Income components at personal level				
Survivors' benefits	netto	66,7	25,5	7,8
	gross	5,6	25,5	68,9
Education-related allowances	netto	61,2	38,8	0,0
Old-age benefits	netto	63,0	29,5	7,5
	gross	6,0	29,5	64,5
Disability benefits	netto	59,7	31,3	9,0
	gross	10,4	31,3	58,3
Sickness benefits	netto	53,8	46,2	0,0
	gross	36,1	46,2	17,6
Unemployment benefits	netto	55,9	42,6	1,5
	gross	7,6	42,6	49,8
Employee cash income	netto	46,5	52,9	0,6
	gross	5,2	52,9	41,9
Company car for private use	netto	28,9	71,1	0,0
Income from self-employment	netto	35,9	58,7	5,4
	gross	8,5	49,6	41,9

4.3. Item non-response (total income)

Specification	Households which complete information has been obtained	Households which no information has been obtained (full imputation)	Households which partial information has been obtained (part imputation)
	in % households which concerned type of income		
Total disposable household income	33,0	11,9	55,1
Total disposable household income before social transfers other than old-age and survivors' benefits	33,9	17,4	48,7
Total disposable household income before social transfers including old-age and survivors' benefits	37,7	27,7	34,6
Total household gross income	4,5	19,6	75,9

5. CONCEPTS AND DEFINITIONS

5.1. Basic concepts and definitions

Survey unit

The survey unit is a household and all the household members who had completed 16 years of age by December 31 of the year preceding the survey.

The survey did not cover collective accommodation households (such as boarding house, workers' hostel, pensioners' house or monastery), except for the households of the staff members of these institutions living in these buildings in order to do their job (e.g. hotel manager, tender etc.).

The households of foreign citizens were accepted to participate in the survey.

The private household definition

Household is a group of persons related to each other by kinship or not, living together and sharing their income and expenditure (multi-person household) or a single person, not sharing his/her income or expenditure with any other person, whether living alone or with other persons (one-person household).

Family members living together but not sharing their income and expenditure with other family members make up separate households.

The household size is determined by the number of persons comprised by the household.

The household membership

The household composition accounts for:

- persons living together and sharing their income and expenditure who have been in the household for at least 12 months (either the real or the intended time of staying in the household should be considered),
- persons absent from the household because of their occupation, if their earnings are allocated to the household's expenditure,
- persons at the age of up to 18 years (inclusive), absent from the household for education purposes, living in boarding houses or private dwellings,
- persons absent from the household at the time of the survey, staying at education centres, welfare houses or hospitals, if their real or intended stay outside the household is less than 12 months.

The household composition does not account for:

- persons at the age of over 18 years, absent from the household for education purposes, living in boarding houses, students' hostels or private dwellings,
- persons in prison,
- persons absent from the household at the time of the survey, staying at education centres, welfare houses or hospitals, if their real or intended stay outside the household is 12 months or more,
- persons (household's guests) staying in the household at the time of the survey who have been or intended to be there for less than 12 months,
- persons renting a room, including students (unless they are treated as household members by the surveyed household),
- persons renting a room or bed for the time of work in a given place (including such works as land melioration, geodetic measurements, forest cut-down or building constructions),
- persons living in the household and employed as au pairs, helping personnel on the farm, craft apprentices or trainees.

Household types

In order to describe the issues discussed in the publication, two household types have been used:

1. **Household type (TG)** has been created for the purposes of international comparisons. In the Eurostat databases, the results are presented in the same way for all Member States:
  - single-person household of males or females:
    - aged less than 65 years
    - aged 65 years and more
  - one adult with dependent children
  - two adults:
    - both aged less than 65 years, without dependent children
    - at least one person aged 65 years and more, without dependent children
    - with 1 dependent child
    - with 2 dependent children
    - with 3 and more dependent children
  - three or more adults:
    - without dependent children
    - with dependent child
  - undefined household type

Dependent child understood as a person:

- aged 0-17 years being a household member,
- aged 18-24 years if they are inactive persons and live with at least one parent.

2. **Biological household type (TBGD)** has been created to present the national results including the results from various surveys⁵². It also takes account of the degree of kinship among household members (married couple/informal relationship, mother/father):
  - married couples or cohabitants:
    - without dependent children
    - with 1 dependent child
    - with 2 dependent children
    - with 3 dependent children
    - with 4 and more dependent children
    - with at least 1 dependent child and other persons
  - single mother or single father:
    - with dependent children
    - with dependent children and other persons
  - other persons:
    - with dependent children
    - without dependent children
  - single-person household

Dependent child is understood as a person:

- aged 0-15 years being a household member,
- aged 16-24 years if they have no source of maintenance, are not married or informal relationship and have no children.

---

⁵² Used for the first time in the publication „Living conditions of families in Poland” published in 2014.

Socio-economic groups of households

Traditionally, the results of the household surveys carried out by CSO are presented in the break-down by the so called socio-economic group of households. The basic criterion for distinguishing the socio-economic groups is the prevailing source of maintenance.

- **The employees' households** - households whose exclusive or main (prevailing) source of maintenance is income from hired work.
- **The farmers' households** - households whose exclusive or main (prevailing) source of maintenance is income from an used private farm in agriculture.
- **The households of the self-employed** - households whose exclusive or main (prevailing) source of maintenance is income from self-employment outside private farm in agriculture.
- **The retirees' households** - households whose exclusive or main (prevailing) source of maintenance is income from retirement pay.
- **The pensioners' households** - households whose exclusive or main (prevailing) source of maintenance is income from pension.
- **The households living on unearned sources** - households whose exclusive or main (prevailing) source of maintenance is income from non-earned sources other than retirement pay or pension (e.g. unemployment benefits, regular transfers from people who are not household members, family-related allowances, income from renting property or from the capital etc.).

Due to poor quality of income data for this socio-economic group resulting from small frequency and significant differentiation within this group it has not been included in this publication.

The equivalence scale adopted

The equivalence scales are the parameters which allow to compare the conditions of households of different sizes and different demographic structures. They show an impact of the demographic structure on the household's costs of living.

For the calculation of income statistics the modified OECD equivalence scale was applied which is calculated as follows: 1 – for the first adult household member, 0.5 – for the second and each subsequent household member aged 14 and over, 0.3 – for every child in the household under 14.

The reference period used for income and non-income variables

In EU-SILC different reference periods are used. The income reference period is the last calendar year preceding the survey, while for other variables presented in the tables the reference period is the current situation as well as the twelve-month or one week period before interview.

Macroregions (NUTS 1) and regions (NUTS 2)

To the results presented in the publication, the division of Poland into macroregions (NUTS 1) and regions (NUTS 2) in force since January 1, 2018, according to the Commission Regulation (EU) 2016/2066 of November 21, 2016, was applied.

The individual macroregions and regions are composed of the following voivodeships or their parts:

MACROREGIONS (NUTS 1)	REGIONS (NUTS 2)
CENTRALNY	<ul style="list-style-type: none"> ▪ łódzkie; ▪ świętokrzyskie;
POŁUDNIOWY	<ul style="list-style-type: none"> ▪ małopolskie; ▪ śląskie;
WSCHODNI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lubelskie; ▪ podkarpackie; ▪ podlaskie;
PÓŁNOCNO-ZACHODNI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lubuskie; ▪ wielkopolskie; ▪ zachodniopomorskie;
POŁUDNIOWO-ZACHODNI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dolnośląskie; ▪ opolskie;
PÓŁNOCNY	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kujawsko-pomorskie; ▪ pomorskie; ▪ warmińsko-mazurskie;
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mazowiecki regionalny; ▪ warszawski stoleczny.

Map of macroregions (NUTS 1) and regions (NUTS 2)

Purchasing Power Standard PPS

PPS shall mean the artificial common reference currency unit used in the European Union to express the volume of economic aggregates for the purpose of spatial comparisons in such a way that price level differences between Member States are eliminated (*definition included in Regulation (EC) No 1445/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2007 establishing common rules for the provision of basic information on Purchasing Power Parities and for their calculation and dissemination*).

5.2. Concepts and definitions of income categories

Disposable income

Disposable income in the survey is defined as a sum of the net (after deduction of income tax prepayment, tax on income from property, social and health insurance contributions) annual monetary incomes (in case of hired employment taking into account also non-monetary profit from the use of the company car) gained by all the household members reduced by: property tax, inter-household cash transfers paid and balance of offsetting settlements with the Tax Office.

Disposable income components

The disposable income includes:

- income from hired employment (including non-monetary profit related to the use of the company car),
- income from self-employment including:
  - o income from a private farm in agriculture,
  - o income from self-employment outside a private farm in agriculture – own business,
  - o income from self-employment outside a private farm in agriculture, other than own business (such as free profession),
- unemployment benefits,
- old-age benefits (retirement pensions, early retirements domestic and foreign, structural pensions for individual farmers, termination pays, survivors' benefits domestic and foreign, disability benefits domestic and foreign, social pensions, nursing benefits, pensions from individual pension plans),
- survivors' benefits (domestic and foreign, received by persons at the age of 16 years and more and those not at the retirement age)⁵³,
- sickness benefits (including compensations for health loss),
- disability benefits (including training pensions, rehabilitation benefits) received by persons not at the retirement age,
- benefits introduced for alleviating financial problems of households caused by the COVID-19 pandemic (additional care allowance for the duration of childcare in connection with the closure of a nursery, children's club, kindergarten, school due to COVID-19; downtime benefit (downtime because of COVID-19; solidarity allowance for people who have lost their job or their contract has expired as a result of COVID-19 after March 15 in 2020; the allowance for quarantine, epidemiological supervision or hospitalization in connection with COVID for the period not earlier than April 18, 2020),
- education-related allowances,
- income from rental of a property,
- family-related allowances (family benefits with supplementary payments, maternity benefits), help for foster families or for family orphanages, benefit for bringing up a child, so-called 500 Plus),
- social exclusion-related benefits (including benefits from the social assistance),

---

⁵³ Since 2011, changed the way the qualify of survivors` benefits - now all survivors` benefits received by people aged 16 years and more are included in this group benefits.

- housing allowances,
- regular inter-household cash transfer received,
- income from the financial property,
- income received by people aged under 16 (including survivors' benefits, nursing benefits, education-related allowances).

Transfers received by households

According to the definition adopted for the EU-SILC survey included in the Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2242 of 16 December 2019⁵⁴, transfers consist of:

1. Social benefits;
2. Regular inter-household cash transfers received.

Social benefits are defined as current transfers received by households during the income reference period and intended to relieve them from the financial burden of a number of risks or needs, made through collectively organised schemes, or outside such schemes by government units or NPISH.

It includes the value of any social contributions and income tax payable on the benefits by the beneficiary to social insurance schemes or to tax authorities.

In order to be included as a social benefit, the transfer must meet one of two criteria:

- coverage is compulsory (under law, regulation or a collective bargaining agreement) for the group in question,
- it is based on the principle of social solidarity (i.e. if it is an insurance-based pension, the premium and entitlements are not proportional to the individual exposure to risk of the people protected).

Social benefits are broken down into:

1. Family/children-related allowances;
2. Housing allowances;
3. Unemployment benefits;
4. Old-age benefits;
5. Survivors' benefits;
6. Sickness benefits;
7. Disability benefits;
8. Education-related allowances;
9. Social exclusion not elsewhere classified.

Social benefits do not include benefits paid from schemes into which the recipient has made voluntary payments only, independently of his/her employer or government which are included under "Pensions from individual private plans" (other than those covered under ESSPROS).

---

⁵⁴ Full title of the regulation: REGULATION (EU) 2019/1700 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 10 October 2019 establishing a common framework for European statistics relating to persons and households, based on data at individual level collected from samples, amending Regulations (EC) No 808/2004, (EC) No 452/2008 and (EC) No 1338/2008 of the European Parliament and of the Council, and repealing Regulation (EC) No 1177/2003 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (EC) No 577/98.

Regular inter-household cash transfers received refers to regular monetary amounts received, during the income reference period, from other households or persons.

It includes:

- compulsory alimony and child support,
- voluntary alimony and child support received on a regular basis,
- regular cash support from persons other than household members,
- regular cash support from households in other countries.

It does not include free or subsidised housing provided by another household.

Disposable income ratio

The disposable income ratio is the quotient of the average annual disposable income in a given category over the average disposable income in total for Poland. The index value equal to 100 is scribed to the average disposable income of Poland in total.

5.3. Definitions of social cohesion indicators

At-risk-of-poverty or social exclusion rate (AROPE)

The at-risk-of-poverty or social exclusion rate, or AROPE for short, is the sum of people in at least one of the following three situations:

- people at risk of poverty, i.e. people whose yearly equivalised disposable income is below the at-risk-of-poverty threshold;
- people who cannot afford to meet the basic needs that most people consider desirable or even necessary for a good quality of life;
- people living in a household with very low work intensity, i.e. people living in households where adults have worked less than 20% of their total work potential in the past year.

People are included only once even if they are in more than one of the situations mentioned above.

AROPE is the main indicator to monitor the EU target on poverty and social exclusion both in the Europe 2020 Strategy and in current European Pillar of Social Rights.

The European Pillar of Social Rights proposes three EU-level targets that have to be achieved by 2030 in the areas of employment, skills and social protection. The target of poverty is to reduce the number of people at risk of poverty or social exclusion in Europe by at least 15 million by 2030, of which at least 5 million should be children.

The AROPE indicator has been revised in line with the new EU target for 2030. The revision of the indicators has made it possible to better measure deprivation based on a revised needs list, as well as better reflect the situation of people of working age (aged 18 to 64 instead of 18 to 59) in the work intensity indicator.

The table below shows the differences in definition between the AROPE defined for the Europe 2020 Strategy and the European Pillar of Social Rights.

Indicator	The European Pillar of Social Rights	Europa 2020
material deprivation	<p>Severe Material and Social Deprivation rate (SMSD):</p> <p>percentage of the population that is unable to meet for financial reasons at least 7 out of 13 material and social needs (6 related to the individual and 7 related to the household) that most people consider desirable or even necessary to lead a proper life.</p> <p>Items:</p> <p>a) Household level:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Payment for a week holiday of all households members away from home once a year; • Eat meat, fish (or vegetarian equivalent) every second day;ñ; • Keep home adequately warm; • Coverage of unexpected expenses (in the amount of the monthly values 60% of the national median of equalised disposable income); • Timely adjust payments related to housing, repayment instalments and credits; • Access to the car for private purposes; • Replacing worn-out furniture. <p>b) Individual level:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Replace worn-out clothes by some new ones; • Having at least two pairs of properly fitting shoes; • Spend a small amount of money each week on yourself; • Regularly participate in a leisure activity; • Meeting friends / family for a meal / drink at least once a month; • Internet access. 	<p>Severe Material Deprivation rate (SMD):</p> <p>the percentage of the population that is unable to meet for financial reasons at least 4 out of 9 material needs that most people consider desirable or even necessary to lead a proper life.</p> <p>Items:</p> <p>Household level:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Payment for a week holiday of all households members away from home once a year; • Eat meat, fish (or vegetarian equivalent) every second day; • Keep home adequately warm; • Coverage of unexpected expenses (in the amount of the monthly values 60% of the national median of equalised disposable income); • Timely adjust payments related to housing, repayment instalments and credits; • Having a car; • Having a colour tv; • Having a washing machine; • Having a telephone (landline or mobile phone).

Wskaźnik	The European Pillar of Social Rights	Europa 2020
----------	--------------------------------------	-------------

<p>at risk of poverty</p>	<p>At-risk-of-poverty rate after social transfers (ARPT) - no change</p> <p>Percentage of persons with an equivalised annual disposable income (after social transfers) below the at-risk-of-poverty threshold set at 60% of the national median of equivalised annual disposable income, including social transfers.</p>	<p>At-risk-of-poverty rate after social transfers (ARPT) - no change</p> <p>Percentage of persons with an equivalised annual disposable income (after social transfers) below the at-risk-of-poverty threshold set at 60% of the national median of equivalised annual disposable income, including social transfers.</p>
<p>work intensity</p>	<p>People living in households with very low work intensity (VLWI):</p> <p>Persons aged 0-64 living in households where adults (aged 18-64) worked less than 20% of their total work potential during the past year.</p> <p>The following groups are not included in adults aged 18-64:</p> <ul style="list-style-type: none"> • students aged 18-24; • people who identified themselves as retired (self-determined economic status); • people who receive any kind of old-age pension due the reaches pensionable age (except for survivors' pensions); • people aged 60-64 who are economically inactive and live in a household where retirement benefits are the main income (except for survivors' pensions). 	<p>People living in households with very low work intensity (VLWI):</p> <p>Percent of persons aged 0-59 living in households with very low work intensity, where the adults (aged 18-59) work less than 20% of their total work potential during the past year.</p>

In the publication in the tables:

- no. 18: Selected social cohesion indicators based on EU-SILC 2020 survey;
- no. 22: Gini coefficient, at-risk-of-poverty rate after social transfers, inequality of income distribution S80/S20,

included indicators as defined for both strategies.

Other indicators:

At-risk-of-poverty rate before social transfers including old-age and survivors' benefits

Percentage of persons with an equivalised annual disposable income before social transfers including old-age and survivors' benefits below the at-risk-of-poverty threshold set at 60% of the national median of equivalised annual disposable income.

Relative median at-risk-of-poverty gap

The difference between the median of the equivalised annual disposable income of persons below the at-risk-of-poverty threshold and this threshold (assumed at the level of 60% median income). This difference is expressed as a percentage of the at-risk-of-poverty threshold.

Inequality of income distribution S80/S20 (income quintile share ratio)

Ratio of total income received by the 20% of the population with the highest income (top quintile) to that received by the 20% of the population with the lowest income (lowest quintile).

In EU-SILC this indicator is calculated for equivalised annual disposable income of households.

Gini coefficient

The measure of income distribution inequality; it ranges between 0 and 1 (or if multiplied by 100 – between 0 and 100). This indicator would be 0 (homogenous distribution) if all the persons had the same income, whereas it would be 1 if all the persons except one had 0 income. Thus the higher the indicator, the higher the income concentration and therefore, the greater the income inequalities.

In EU-SILC this indicator is calculated for equivalised annual disposable income of households.

ANEKS

Moduł EU-SILC 2021 „Ocena zaspokojenia potrzeb dzieci w aspektach ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym⁵⁵”

1. Wstęp

W 2021 roku w odpowiedzi na aktualne zapotrzebowanie Unii Europejskiej przedmiotem zainteresowania badania modułowego realizowanego w ramach EU-SILC była ocena zaspokojenia potrzeb dzieci w aspektach: ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym.

Moduł składał się z trzech części:

- ZDD – Zdrowie dzieci i opieka zdrowotna
- MDD – Deprywacja materialna dzieci
- SD – Sytuacja dzieci w rodzinach niepełnych i zrekonstruowanych

1.1. Populacja

Pytania modułowe w częściach odnoszących się do zdrowia dzieci, opieki zdrowotnej oraz deprywacji materialnej zadawane były na poziomie formularza gospodarstwa domowego. Dotyczyły dzieci w wieku 0-15 lat będących aktualnymi członkami badanych gospodarstw domowych. Odpowiadała na nie osoba udzielająca odpowiedzi na pytania zawarte w formularzu gospodarstwa domowego.

Natomiast pytania dotyczące sytuacji dzieci w rodzinach niepełnych i zrekonstruowanych były zadawane zarówno na poziomie formularza indywidualnego (odpowiadały wszystkie osoby mające dzieci w wieku 0-17 lat) jak i formularza gospodarstwa domowego (odpowiadała osoba udzielająca odpowiedzi na pytania zawarte w formularzu G). Pytania modułowe dotyczyły dzieci w wieku 0-17 lat zarówno tych mieszkających w badanym gospodarstwie domowym (wspólnie z obojgiem lub jednym rodzicem) jak i tych dzieci, które mieszkały poza badanym gospodarstwem domowym, ale ich rodzic mieszkał w gospodarstwie objętym badaniem.

1.2. Sposób zbierania danych

Dane gromadzone były za pomocą wywiadu telefonicznego lub bezpośredniego realizowanego przez ankietera z wykorzystaniem formularza elektronicznego (CAPI). W wyjątkowych przypadkach ankieter mógł skorzystać z formularza papierowego (PAPI).

1.3. Okres odniesienia

W zależności od poruszanego w module zagadnienia zastosowano różne okresy odniesienia.

W części dotyczącej zdrowia dzieci i opieki zdrowotnej okresem odniesienia było ostatnie 12 miesięcy przed datą realizacji wywiadu. W przypadku deprywacji materialnej dzieci, pytania odnosiły się do sytuacji bieżącej (na dzień realizacji wywiadu).

W części modułu odnoszącej się do sytuacji dzieci w rodzinach niepełnych i zrekonstruowanych okresem odniesienia dla większości pytań była sytuacja bieżąca (na dzień realizacji wywiadu). Wyjątek stanowiły zmienne dotyczące częstotliwości (aktywnego spędzania czasu z dzieckiem; kontaktowania się z dzieckiem przez telefon, media społecznościowe), gdzie okresem odniesienia było ostatnie 12 miesięcy. Dla zmiennej dotyczącej ilości nocy spędzonych przez dziecko w badanym gospodarstwie domowym okresem tym było ostatni miesiąc poprzedzający wywiad.

---

⁵⁵ Moduł został wprowadzony na podstawie ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO KOMISJI (UE) 2019/2242 z dnia 16 grudnia 2019 r. określające techniczne elementy zbiorów danych, ustanawiające formaty techniczne oraz określające szczegółowe zasady i treść sprawozdań dotyczących jakości w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego w dziedzinie dochodów i warunków życia.

ANNEX

EU-SILC 2021 – “Assessments of satisfaction children’s needs in economic, social and health aspects⁵⁶”

1. Introduction

In 2021 the subject of interest of the module survey carried out as part of the EU-SILC survey was assessing the satisfaction of children’s needs in the following aspects: economic, social and health in response to the current demand of bodies of the European Union.

The module consisted of three parts:

- ZDD —Children health and access to children health care
- MDD —Children-specific deprivation
- SD —Living arrangements and conditions of children in separated and blended families

1.1. Population

The modular questions in the sections relating to children’s health and access to children health care and children-specific deprivation were asked at the household level, concerned children age 0-15 years being current members of the surveyed households. They were answered by the person answering the questions contained in the household questionnaire.

On the other hand, questions concerning the living arrangements and conditions of children in separated and blended families were asked both at the individual level (all persons with children aged 0-17 were answered) as the household level (answered by the person answering the questions contained in the household questionnaire). The modular questions related to children aged 0-17, both those living in the household (together with both or one parent) and children living outside the surveyed household.

1.2. Mode of data collection

The data was collected by telephone or face to-face interviews using an electronic questionnaire (CAPI). In exceptional cases, the interviewer could use a paper questionnaire (PAPI).

1.3. Reference period

Depending on the issue raised in the question, different reference periods were used.

For the variables relating to the child health and access to children healthcare reference period was the last 12 months before the interview. in the case of children-specific deprivation , the questions related to the current situation (on the day of the interview).

In the part of the module relating to living arrangements and conditions of children in separated and blended families by the reference period for most questions were the current situation (on the day of the interview) was present. Exceptions are variables regarding the spending time active with the child; contact with the child on the phone, social media where the reference period was the last 12 months. For variable relating to the number of nights spent by the child in the household reference period was the last month before the interview.

---

⁵⁶ The module was introduced on the basis of the regulation COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2019/2242 of 16 December 2019 specifying the technical items of data sets, establishing the technical formats and specifying the detailed arrangements and content of the quality reports on the organisation of a sample survey in the income and living conditions domain.

Tablice Tables

1. Zdrowie dzieci i opieka zdrowotna Children health and access to children health care

TABL. 1. DZIECI PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA WEDŁUG OCENY STANU ZDROWIA
CHILDREN UNDER 16 YEARS BY HEALTH STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Ocena stanu zdrowia Health assessment				
		bardzo dobre very good	dobrze good	takie sobie, ani dobre ani złe fair, neither good, nor bad	złe bad	bardzo złe very bad
		w %		in %		
OGÓŁEM	100,0	54,7	41,1	3,0	1,0	0,3*
TOTAL						
Miasta	100,0	54,3	40,6	3,6	1,1*	.
Urban						
Wieś	100,0	55,1	41,7	2,1	0,7*	.
Rural						
Chłopcy	100,0	54,6	40,4	3,7	0,8*	.
Boys						
Dziewczynki	100,0	54,7	41,7	2,3	1,1*	.
Girls						

TABL. 2. DZIECI PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA WEDŁUG OGRANICZEŃ W WYKONYWANIU CZYNNOŚCI
CHILDREN UNDER 16 YEARS BY LIMITATION IN ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Ograniczenie zdolności do wykonywania czynności Limitation in activities		
		poważnie ograniczona severely limited	ograniczona, ale niezbyt poważnie limited but not severely	bez ograniczeń not limited
		w %		in %
OGÓŁEM	100,0	1,2	3,3	95,5
TOTAL				
Miasta	100,0	1,3	3,8	94,9
Urban				
Wieś	100,0	1,0*	2,5	96,4
Rural				
Chłopcy	100,0	1,4	3,9	94,8
Boys				
Dziewczynki	100,0	1,0*	2,7	96,3
Girls				

TABL. 3. GOSPODARSTWA DOMOWE Z PRZYNAJMNIEJ JEDNYM DZIECKIEM PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POTRZEBY SKORZYSTANIA Z LECZENIA LUB BADANIA
HOUSEHOLDS WITH AT LEAST ONE CHILD UNDER 16 YEARS OF AGE BY NEED TO USE TREATMENT OR EXAMINATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wystąpienie potrzeb w zakresie The occurrence of the needs in terms of			
		leczenia lub badania treatment or examination		leczenia lub badania u dentysty lub ortodonta treatment or examination by dentist or orthodontist	
		co najmniej raz wystąpiła taka potrzeba such a need occurred at least once	nie było takiej potrzeby no such need	co najmniej raz wystąpiła taka potrzeba such a need occurred at least once	nie było takiej potrzeby no such need
		w %	in %	w %	in %
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	77,2	22,8	48,6	51,4
Miasta	100,0	78,1	21,9	51,2	48,8
Urban					
Wieś	100,0	75,9	24,1	44,4	55,6
Rural					
Gospodarstwa domowe: Households:					
z 1 dzieckiem	100,0	73,7	26,3	41,9	58,1
with 1 child					
z 2 dzieci	100,0	81,3	18,7	54,4	45,6
with 2 children					
z 3 dzieci i więcej	100,0	79,7	20,3	60,7	39,3
with 3 or more children					
Dzieci zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: Children at risk of poverty or social exclusion:					
nie	100,0	77,0	23,0	48,4	51,6
no					
tak	100,0	78,5	21,5	49,2	50,8
yes					

a Dotyczy:

- konsultacji z lekarzem rodzinnym, pierwszego kontaktu lub specjalistą (wyłączając dentystę i ortodonta);
- leczenia szpitalnego, rehabilitacji;
- badania w laboratorium lub pracowni diagnostycznej.

a Applies to:

- consultation with a family doctor, GP or specialist (excluding dentist and orthodontist);
- hospital treatment, rehabilitation;
- test in a laboratory or diagnostic workshop.

TABL. 4. GOSPODARSTWA DOMOWE Z PRZYNAJMNIEJ JEDNYM DZIECKIEM PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA WEDŁUG ZASPOKOJENIA POTRZEB W ZAKRESIE LECZENIA LUB BADANIA ^a
HOUSEHOLDS WITH AT LEAST ONE CHILD UNDER 16 YEARS OF AGE BY MEETING NEEDS WITH REGARD TO TREATMENT OR EXAMINATION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Zaspokojenie potrzeb w zakresie Meeting the needs with regard to					
		leczenia lub badania treatment or examination			leczenia lub badania u dentysty lub ortodonta treatment or examination by dentist or orthodontist		
		za każdym razem every time	raz nie zaspokojono potrzeby need was not met once	więcej niż raz nie zaspokojono potrzeby need was not met more than once	za każdym razem every time	raz nie zaspokojono potrzeby need was not met once	więcej niż raz nie zaspokojono potrzeby need was not met more than once
		w %			in %		
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	93,2	3,1	3,8	95,6	2,2*	2,3*
Miasta	100,0	92,6	3,3	4,1	95,1	2,3*	2,6*
Urban							
Wieś	100,0	94,1	2,8*	3,2*	96,4	.	.
Rural							
Gospodarstwa domowe: Households:							
z 1 dzieckiem	100,0	94,1	2,8	3,1*	96,3	2,0*	.
with 1 child							
z 2 dziećmi	100,0	92,7	3,5*	3,8	95,5	.	.
with 2 children							
z 3 dziećmi i więcej	100,0	90,9	.	.	93,2	.	.
with 3 or more children							
Dzieci zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: Children at risk of poverty or social exclusion:							
nie	100,0	94,1	2,7	3,3	95,9	2,1*	2,0*
no							
tak	100,0	88,0	5,4*	6,5*	93,5	.	.
yes							

^a Dotyczy gospodarstw domowych z przynajmniej jednym dzieckiem poniżej 16 roku życia, które potrzebowały skorzystać z leczenia lub badania.

^a Concerns households with at least one child under 16 years of age who needed to use a treatment or examination.

TABL. 5. GOSPODARSTWA DOMOWE Z PRZYNAJMNIEJ JEDNYM DZIECKIEM PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA WEDŁUG GŁÓWNEJ PRZYCZYNY NIEZASPOKOJENIA POTRZEB W ZAKRESIE LECZENIA LUB BADANIA ŁĄCZNIE Z BADANIEM U DENTYSTY LUB ORTODONTY ^a
HOUSEHOLDS WITH AT LEAST ONE CHILD UNDER 16 YEARS OF AGE BY MAIN REASON FOR UNMET NEEDS WITH REGARD TO TREATMENT OR EXAMINATION INCLUDING TREATMENT OR EXAMINATION BY DENTIST OR ORTHODONTIST ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Niezaspokojone potrzeby w zakresie leczenia lub badania łącznie z badaniem u dentysty lub ortodonta Unmet needs with regard to treatment or examination including treatment or examination by dentist or orthodontist		
	ogółem total	ograniczenia związane z pandemią koronawirusa (choroba COVID-19) coronavirus (COVID-19 disease) pandemic restrictions	inne powody other reasons
OGÓŁEM	100,0	69,5	30,5
TOTAL			
Miasta	100,0	67,6	32,4
Urban			
Wieś	100,0	73,6	26,4*
Rural			
Gospodarstwa domowe: Households:			
z 1 dzieckiem	100,0	74,6	25,4*
with 1 child			
z 2 dzieci	100,0	70,4	29,6*
with 2 children			
z 3 dzieci i więcej j	100,0	.	46,4*
with 3 or more children			
Dzieci zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: Children at risk of poverty or social exclusion:			
nie	100,0	72,1	27,9
no			
tak	100,0	62,0*	38,0*
yes			

^a Dotyczy gospodarstw domowych z przynajmniej jednym dzieckiem poniżej 16 roku życia, których potrzeba leczenia lub badania łącznie z badaniem u dentysty lub ortodonta co najmniej raz nie była zaspokojona.

^a Concerns households with at least one child under 16 years of age whose need for treatment or examination, including treatment or examination by dentist or orthodontist, has not been met at least once.

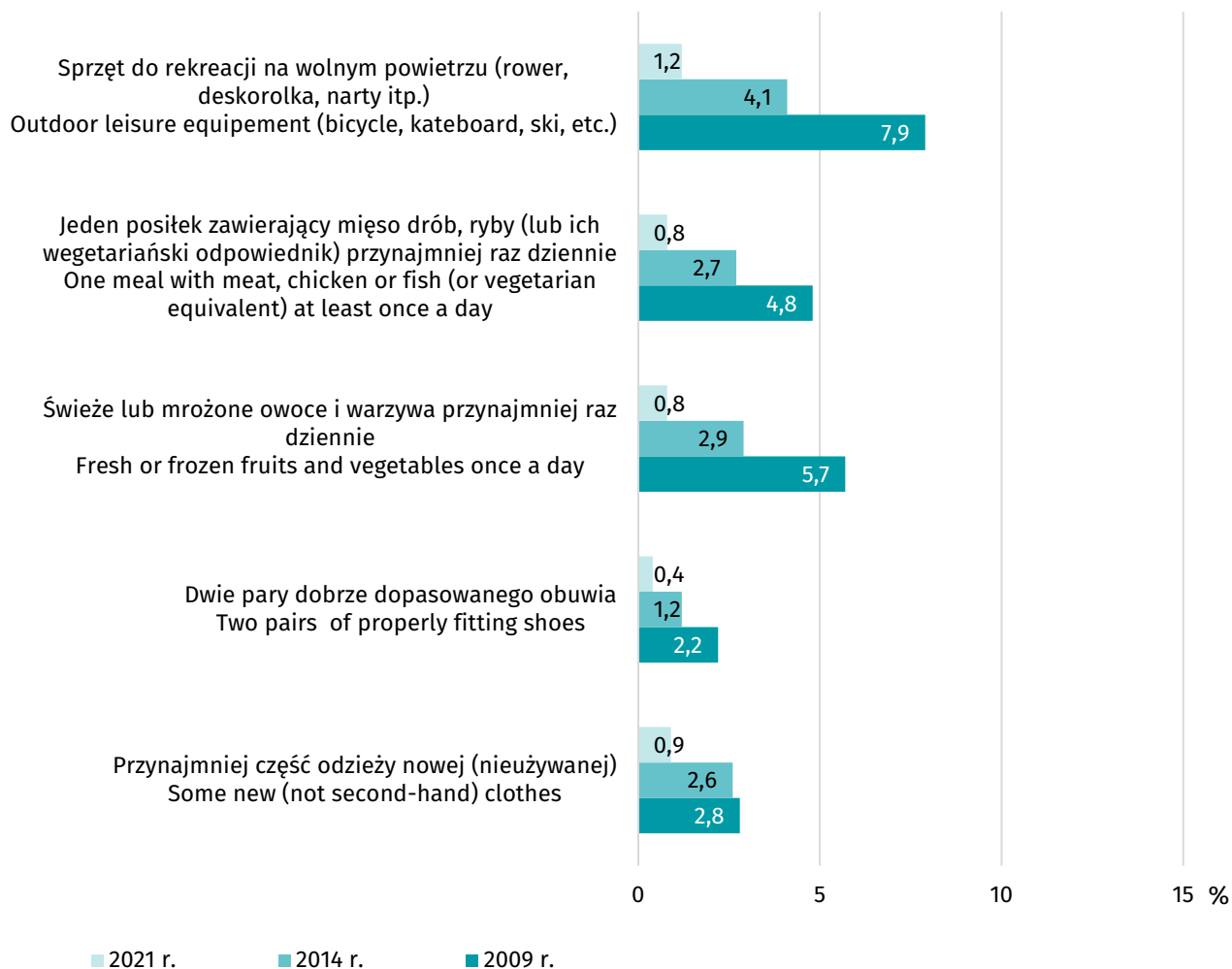
2. Deprywacja materialna dzieci

Children-specific deprivation

TABL. 6. GOSPODARSTWA DOMOWE Z CO NAJMNIEJ 1 DZIECKIEM W WIEKU 0-15 LAT WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I MOŻLIWOŚCI REALIZACJI POTRZEB FIZYCZNYCH DZIECI
HOUSEHOLDS WITH AT LEAST 1 CHILD AGED BETWEEN 0-15 LAT BY PLACE OF RESIDENCE AND POSSIBILITY TO SATISFY PHYSICAL NEED OF CHILDREN

MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI DANEJ POTRZEBY POSSIBILITY TO SATISFY A CERTAIN NEED	Ogółem Total	Miejsce zamieszkania Place of residence	
		miasto urban areas	wieś rural areas
1. Tak Yes		w %	in %
2. Nie z powodu braku środków finansowych No, cannot afford			
3. Nie, z innego powodu No, because of other reason			
Przynajmniej część odzieży nowej (nieużywanej) Some new (not second-hand) clothes			
1.	98,7	98,6	98,8
2.	0,9*	0,8*	.
3.	.	.	.
Dwie pary dobrze dopasowanego obuwia Two pairs of properly fitting shoes			
1.	98,6	98,6	98,6
2.	0,4*	.	.
3.	1,0*	1,0*	.
Świeże lub mrożone owoce i warzywa przynajmniej raz dziennie Fresh or frozen fruits and vegetables once a day			
1.	98,2	98,1	98,3
2.	0,8*	0,8*	.
3.	1,1*	1,1*	.
Jeden posiłek zawierający mięso drób, ryby (lub ich wegetariański odpowiednik) przynajmniej raz dziennie One meal with meat, chicken or fish (or vegetarian equivalent) at least once a day			
1.	97,8	97,8	97,8
2.	0,8*	0,8*	.
3.	1,5*	1,4*	.
Sprzęt do rekreacji na wolnym powietrzu (rower, deskorolka, narty itp.) Outdoor leisure equipment (bicycle, kateboard, ski, etc.)			
1.	94,7	94,4	95,2
2.	1,2	1,1*	1,4*
3.	4,1	4,5	3,4

WYK. 1. ODSETEK GOSPODARSTW DOMOWYCH (Z PRZYNAJMNIEJ 1 DZIECKIEM W WIEKU DO 15 LAT ^a), KTÓRE ZE WZGLĘDÓW FINANSOWYCH NIE BYŁY W STANIE ZAPEWNIĆ DZIECIOM POTRZEB ROZWOJU FIZYCZNEGO:
PERCENTAGE OF HOUSEHOLDS (WITH AT LEAST 1 CHILD UP TO 15 YEARS OLD ^a) WHICH DUE TO FINANCIAL REASONS WERE UNABLE TO MEET THE PHYSICAL DEVELOPMENT NEEDS:

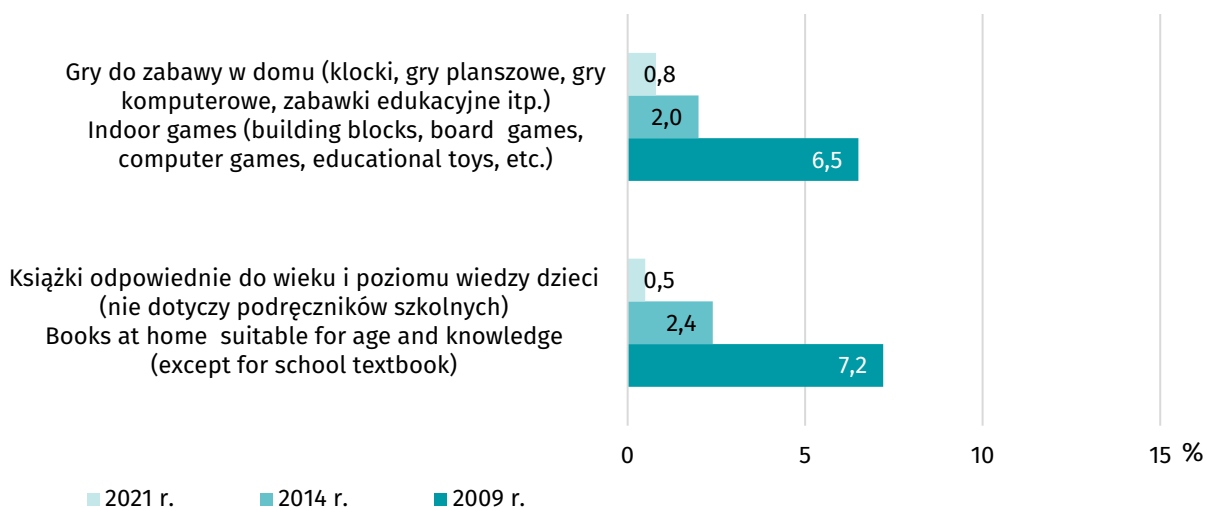
a Dla roku 2021 przyjęto wiek dzieci 0-15 lat, zaś dla roku 2014 i 2009 – wiek 1-15.

a For 2021, the age of children was 0-15, and for 2014 and 2009 – 1-15.

TABL. 7. GOSPODARSTWA DOMOWE Z CO NAJMNIEJ 1 DZIECKIEM W WIEKU 0-15 LAT WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I MOŻLIWOŚCI REALIZACJI POTRZEB INTELEKTUALNYCH DZIECI
HOUSEHOLDS WITH AT LEAST 1 CHILD AGED BETWEEN 0-15 LAT BY PLACE OF RESIDENCE AND POSSIBILITY TO SATISFY INTELLECTUAL NEED OF CHILDREN

MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI DANEJ POTRZEBY POSSIBILITY TO SATISFY A CERTAIN NEED	Ogółem Total	Miejsce zamieszkania Place of residence	
		miasto urban areas	wieś rural areas
1. Tak Yes			
2. Nie z powodu braku środków finansowych No, cannot afford			
3. Nie, z innego powodu No, because of other reason		w %	in %
Książki odpowiednie do wieku i poziomu wiedzy dzieci (nie dotyczy podręczników szkolnych) Books at home suitable for age and knowledge (except for school textbook)			
1.	97,8	97,7	97,9
2.	0,5*	.	.
3.	1,7	2,0*	1,3*
Gry do zabawy w domu (klocki, gry planszowe, gry komputerowe, zabawki edukacyjne itp.) Indoor games (building blocks, board games, computer games, educational toys, etc.)			
1.	97,7	97,9	97,5
2.	0,8*	0,7*	.
3.	1,5	1,4*	1,7*

WYK. 2. ODSETEK GOSPODARSTW DOMOWYCH (Z PRZYNAJMNIEJ 1 DZIECKIEM W WIEKU DO 15 LAT ^{a)}), KTÓRE ZE WZGLĘDÓW FINANSOWYCH NIE BYŁY W STANIE ZAPEWNIĆ DZIECIOM POTRZEB INTELEKTUALNYCH:
PERCENTAGE OF HOUSEHOLDS (WITH AT LEAST 1 CHILD UP TO 15 YEARS OLD ^{a)}) WHICH DUE TO FINANCIAL REASONS WERE UNABLE TO MEET THE INTELLECTUAL NEEDS OF CHILDREN:

a Dla roku 2021 przyjęto wiek dzieci 0-15 lat, zaś dla roku 2014 i 2009 – wiek 1-15.

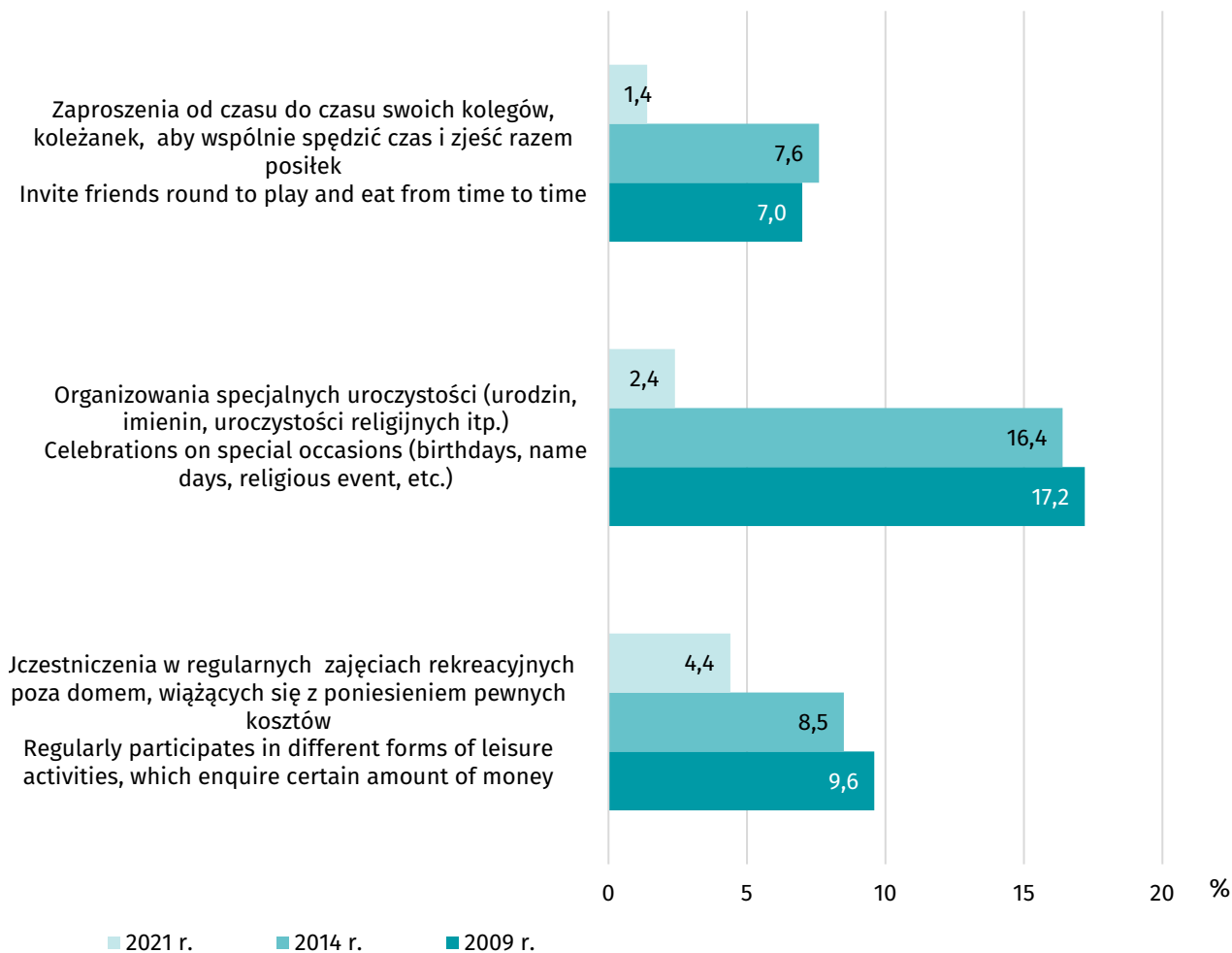
a For 2021, the age of children was 0-15, and for 2014 and 2009 – 1-15.

TABL. 8. GOSPODARSTWA DOMOWE Z CO NAJMNIEJ 1 DZIECKIEM W WIEKU 0-15 LAT WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I MOŻLIWOŚCI REALIZACJI POTRZEB KULTURALNO-SPOŁECZNYCH DZIECI
HOUSEHOLDS WITH AT LEAST 1 CHILD AGED BETWEEN 0-15 LAT BY PLACE OF RESIDENCE AND POSSIBILITY TO SATISFY CULTURAL AND SOCIAL NEED OF CHILDREN

MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI DANEJ POTRZEBY POSSIBILITY TO SATISFY A CERTAIN NEED	Ogółem Total	Miejsce zamieszkania Place of residence	
		miasto urban areas	wieś rural areas
1. Tak Yes			
2. Nie z powodu braku środków finansowych No, cannot afford			
3. Nie, z innego powodu No, because of other reason			
		w %	in %
Uczestniczenia w regularnych zajęciach rekreacyjnych poza domem, wiążących się z poniesieniem pewnych kosztów Regularly participates in different forms of leisure activities, which enquire certain amount of money			
1.	80,2	82,3	77,0
2.	4,4	4,0	4,9
3.	15,4	13,7	18,1
Organizowania specjalnych uroczystości (urodzin, imienin, uroczystości religijnych itp.) Celebrations on special occasions (birthdays, name days, religious event, etc.)			
1.	93,8	93,7	93,9
2.	2,4	2,7	1,8*
3.	3,9	3,6	4,2
Zaproszenia od czasu do czasu swoich kolegów, koleżanek, aby wspólnie spędzić czas i zjeść razem posiłek Invite friends round to play and eat from time to time			
1.	88,5	87,9	89,3
2.	1,4	1,4*	1,4*
3.	10,1	10,7	9,3
Wyjazd na przynajmniej tygodniowy wypoczynek raz w roku (w tym również do drugiego domu/mieszkania, domku letniskowego lub do rodziny, znajomych) One week annual holiday (also to the second house/dwelling, holiday home or to the family, acquaintances)			
1.	86,3	89,4	81,4
2.	6,8	6,3	7,6
3.	6,9	4,3	11,0

WYK. 3. ODSETEK GOSPODARSTW DOMOWYCH (Z PRZYNAJMNIEJ 1 DZIECKIEM W WIEKU DO 15 LAT ^a), KTÓRE ZE WZGLĘDÓW FINANSOWYCH NIE BYŁY W STANIE ZAPEWNIĆ DZIECIOM POTRZEB KULTURALNO-SPOŁECZNYCH:

PERCENTAGE OF HOUSEHOLDS (WITH AT LEAST 1 CHILD UP TO 15 YEARS OLD ^a) WHICH DUE TO FINANCIAL REASONS WERE UNABLE TO MEET CULTURAL AND SOCIAL NEEDS OF CHILDREN:

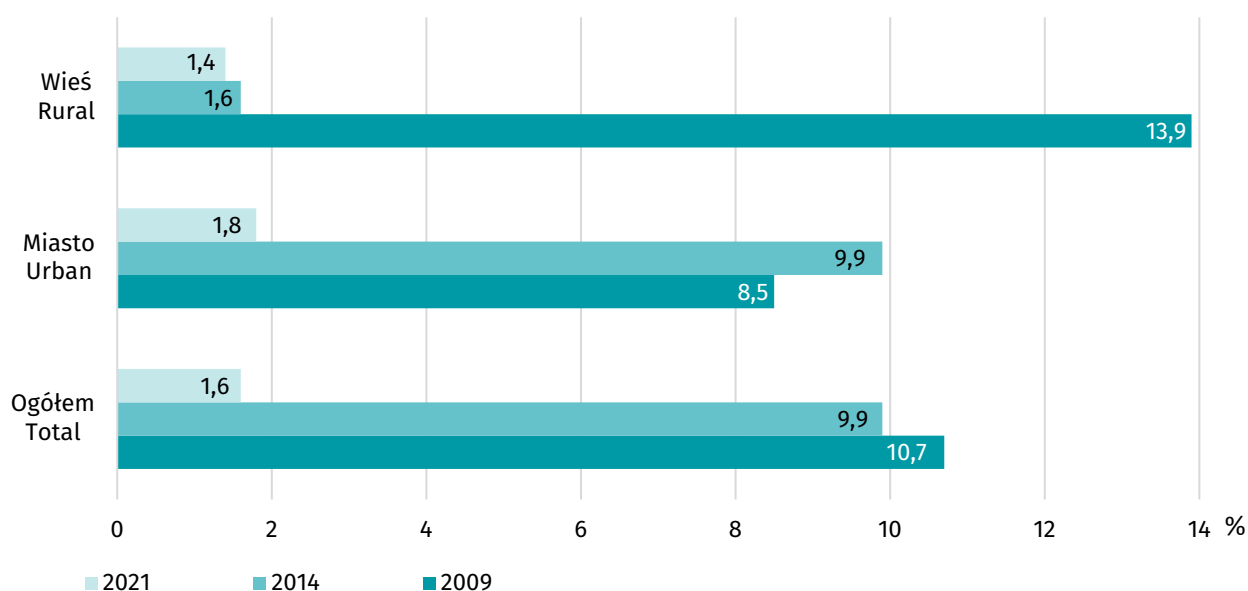
a Dla roku 2021 przyjęto wiek dzieci 0-15 lat, zaś dla roku 2014 i 2009 –wiek 1-15.

a For 2021, the age of children was 0-15, and for 2014 and 2009– 1-15.

TABL. 9. GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG MOŻLIWOŚCI REALIZACJI WYBRANYCH POTRZEB DZIECI DO 15 ROKU ŻYCIA UCZĘSZCZAJĄCYCH DO SZKOŁY WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA
HOUSEHOLDS BY POSSIBILITY A CERTAIN NEEDS OF CHILDREN ATTENDING SCHOOL UNTIL 15 YEARS OF AGE AND BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Uczestnictwo w wycieczkach szkolnych i imprezach szkolnych, które wiążą się z poniesieniem wydatków Participation in school trips and school events that cost money			Zapewnione odpowiednie miejsce w domu do nauki i odrabiania lekcji Suitable place to study or to do homework at home	
	tak yes	nie z powodu braku środków finansowych no, cannot afford	nie, z innego powodu no, because of other reason	tak yes	nie no
	w %		in %		
Miejsce zamieszkania Place of residence					
Ogółem ..... Total	95,0	1,6	3,4	98,5	1,5*
Miasto ..... Urban	94,9	1,8*	3,3	98,7	1,3*
Wieś ..... Rural	95,1	1,4*	3,5	98,2	1,8*

WYK. 4. ODSETEK GOSPODARSTW DOMOWYCH (Z PRZYNAJMNIEJ 1 DZIECKIEM W WIEKU DO 15 LAT ^a UCZĘSZCZAJĄCYM DO SZKOŁY), KTÓRE ZE WZGLĘDÓW FINANSOWYCH NIE BYŁY W STANIE UCZESTNICZYĆ W WYCIEZKACH SZKOLNYCH I IMPREZACH SZKOLNYCH, KTÓRE WIĄŻĄ SIĘ Z PONIESIENIEM WYDATKÓW
PERCENTAGE OF HOUSEHOLDS (WITH AT LEAST 1 CHILD UP TO 15 YEARS OLD ^a ATTENDING SCHOOL) WHICH DUE TO FINANCIAL REASONS WERE UNABLE TO PARTICIPATE IN SCHOOL TRIPS AND SCHOOL EVENTS THAT COST MONEY

a Dla roku 2021 przyjęto wiek dzieci 0-15 lat, zaś dla roku 2014 i 2009 –wiek 1-15.

a For 2021, the age of children was 0-15, and for 2014 and 2009– 1-15.

3. Sytuacja dzieci w rodzinach niepełnych i zrekonstruowanych

Living arrangements and conditions of children in separated and blended families

TABL. 10. LICZEBNOŚĆ RODZICÓW DZIECI W WIEKU 0-17 LAT (DANE Z BADANIA BEZ UOGÓLNIENIA WYNIKÓW)
NUMBER OF PARENTS OF CHILDREN AGED 0-17 YEARS OLD (DATA FROM THE SURVEY WITHOUT ESTIMATION)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Rodzice dzieci mieszkających Parents of children living	
		w gospodarstwie z rodzicem in household with parent	poza gospodarstwem domowym rodzica outside parents household
Rodzice dzieci w wieku 0-17 lat ..... Parents of children aged 0-17	7208	7121	87

TABL. 11. LICZEBNOŚĆ DZIECI W WIEKU 0-17 LAT (DANE Z BADANIA BEZ UOGÓLNIENIA WYNIKÓW)
NUMBER OF CHILDREN AGED 0-17 YEARS OLD (DATA FROM THE SURVEY WITHOUT ESTIMATION)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dzieci mieszkające w gospodarstwie domowym z rodzicem Children living in a household with a parent		Dzieci mieszkające poza gospodarstwem domowym rodzica Children living outside the parents household
		razem together	w tym: dzieci, które mają jednego rodzica mieszkającego poza badanym gospodarstwem domowym in which: children who have one parent outside the household	
Dzieci w wieku 0-17 lat ..... Children aged 0-17	7324	7209	782	115

TABL. 12. OCENA RODZICA DOTYCZĄCA SPĘDZANIA WYSTARCZAJĄCEJ ILOŚCI CZASU Z DZIECKIEM/DZIEĆMI
PARENT'S ASSESSMENT ON SPENDING ENOUGH TIME WITH THE CHILD/CHILDREN

SPĘDZANIE PRZEZ RODZICA WYSTARCZAJĄCEJ ILOŚCI CZASU Z DZIECKIEM PARENT'S ASSESSMENT ON SPENDING ENOUGH TIME WITH THE CHILD/CHILDREN	Ogółem Total	Płeć Sex		Miejsce zamieszkania dziecka/dzieci Place of residence of the child/children	
		mężczyźni male	kobiety female	dziecko/dzieci mieszka/ją w gospodarstwie z rodzicem child/children living in a household with a parent	dziecko/dzieci mieszka/ją poza gospodarstwem rodzica child/children living outside the parents household
		w %		in %	
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Total					
Rodziec spędzał wystarczającą ilość czasu z dzieckiem	89,9	85,0	93,9	90,5	41,3*
The parent spent enough time with the child					
Rodziec nie spędzał wystarczającej ilości czasu z dzieckiem z powodu pracy	8,7	12,7	5,4	8,8	.
The parent do not spent enough time with the child due to the work					
Rodziec nie spędzał wystarczającej ilości czasu z dzieckiem z innych powodów niż praca	1,4	2,3	0,6*	0,7	51,7*
The parent do not spent enough time with the child due to the reasons other than work					

TABL. 13. CZĘSTOTLIWOŚĆ SPĘDZANIA AKTYWNE CZASU^a Z DZIECKIEM/DZIEĆMI
FREQUENCY OF SPENDING TIME^a ACTIVE WITH THE CHILD/CHILDREN

CZĘSTOTLIWOŚĆ SPEDZANIA PRZEZ RODZICA AKTYWNE CZASU Z DZIECKIEM FREQUENCY OF SPENDING TIME ACTIVE WITH THE CHILD BY THE PARENT	Ogółem Total	Miejsce zamieszkania dziecka/dzieci Place of residence of the child/children	
		dziecko/dzieci mieszka/ją w gospodarstwie z rodzicem child/children living in a household with a parent	dziecko/dzieci mieszka/ją poza gospodarstwem rodzica child/children living outside the parents household
		w % in %	
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Total			
Raz dziennie lub częściej	90,0	91,6	.
Once a day or often			
W każdym tygodniu	5,8	5,5	19,9*
Every week			
Kilka razy w miesiącu	2,2	1,8	25,3*
Several times a month			
Raz w miesiącu lub rzadziej	2,0	1,1	47,7*
Once a month or less			

a Przez aktywne spędzanie czasu należy rozumieć kontakt bezpośredni z dzieckiem czyli czas spędzony z dzieckiem „twarzą w twarz” zarówno w domu, podczas rozmów, posiłków, zabaw, odrabiania lekcji, jak i w innych miejscach, spacerów w parku, w kinie, w szkole, itp.

a Active spending of time should be understood as direct contact with the child, i.e. time spent with the child "face to face" both at home, during conversations, meals, games, homework, as well as in other places, walks in the park, in the cinema, at school, etc.

TABL. 14. POSIADANIE PRZEZ DZIECKO/DZIECI SYPIALNI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM RODZICA
PARENT'S ASSESSMENT ON SPENDING TIME WITH THE CHILD/CHILDREN

POSIADANIE PRZEZ DZIECKO/DZIECI SYPIALNI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM RODZICA THE CHILD/CHILDREN HAVING A BEDROOM IN THE PARENT'S HOUSEHOLD	Ogółem Total	Miejsce zamieszkania dziecka/dzieci Place of residence of the child/children	
		dziecko/dzieci mieszka/ją w gospodarstwie z rodzicem child/children living in a household with a parent	dziecko/dzieci mieszka/ją poza gospodarstwem rodzica child/children living outside the parents household
		w %	in %
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Tak	88,5	88,8	64,1
Yes			
Nie	11,5	11,2	35,9*
No			

TABL. 15. SPRAWOWANIE PIECZY PRAWNEJ NAD DZIECKIEM/DZIEĆMI ^a
LEGAL CUSTODY ON THE CHILD/CHILDREN ^a

SPRAWOWANIE PIECZY PRAWNEJ NAD DZIECKIEM/DZIEĆMI LEGAL CUSTODY ON THE CHILD/CHILDREN	Ogółem Total	Miejsce zamieszkania dziecka/dzieci Place of residence of the child/children	
		dziecko/dzieci mieszka/ją w gospodarstwie z rodzicem child/children living in a household with a parent	dziecko/dzieci mieszka/ją poza gospodarstwem rodzica child/children living outside the parents household
		w %	in %
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Matka	39,5	45,6	20,4*
Mother			
Ojciec	2,8*	3,6*	.
Father			
Oboje rodzice	52,9	50,3	60,9
Both parents			
Inne osoby	.	.	.
Other persons			

^a Dotyczy dzieci w wieku 0-17 lat, które mieszkają w gospodarstwie domowym tylko z jednym z rodziców (drugi rodzic mieszka poza gospodarstwem domowym) oraz dzieci mieszkających poza gospodarstwem domowym.

^a Applies to children aged 0-17 who live in a household with only one parent (the other parent lives outside the household) and children who live outside the household.